

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Syngespil for den Danske Skueplads : [Den
Gyldendalske Samling].

Vol. 5

København : Gyldendal, 1776-90

8 bd.

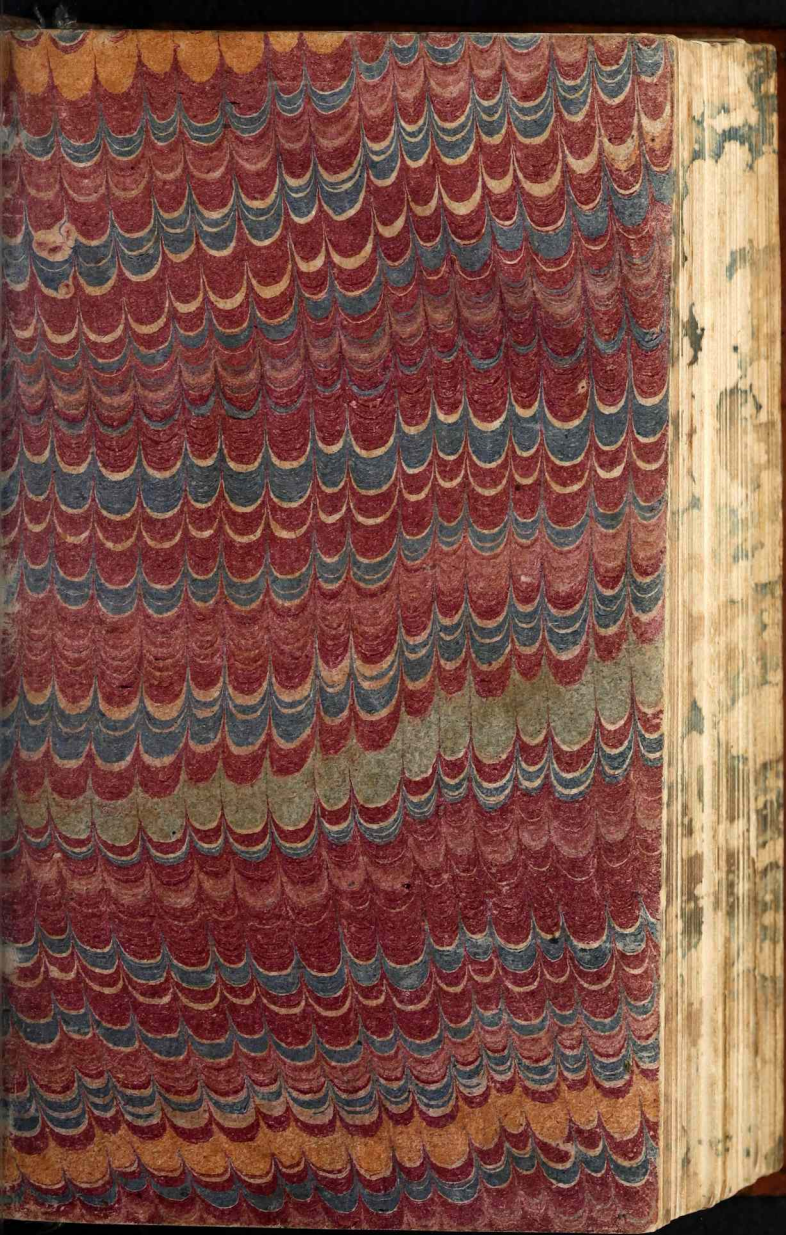
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

55, - 3.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021686256

Syngepoet

for the

Danish Church.

Second Edition.

London.

Printed by J. G. & Co. 1844.

1844

Syngespil

for den

Danske Skueplads.

Femte Bind.

Kiøbenhavn.

Trykt paa Goldendals Forlag

1781.

Ergebnisse

1871

Sammlung

Sammlung

Fortegnelse

paa

de Syngespil,

som findes i dette Bind.

Ariadne paa Naxos.

De to Gierrige.

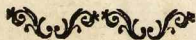
Armida.

Det foregionne Hæxerie.

Det talende Skilderie.

De tre Forpagtere.

De forliebte Haandværksfolk.

Verzeichniss

von

der Bücher

des Herrn von ...

Einband des Buches.

Der 10. Theil.

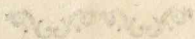
Verzeichniss.

Der 11. Theil.

Der 12. Theil.

Der 13. Theil.

Der 14. Theil.

U r i a d n e

pa

N a r o s.

Et Duodrama.

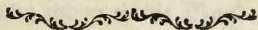
Forberetning.

Minos, Konge paa Creta, havde aftvunget Athenienserne og deres Konge en sammelig Fred paa de Vilkaar, at Athenen aarlig skulde, i 9 Aar sende Minos 9 Dreng og 9 Piger til Creta. Disse bleve til Forvaring i en Labyrinth indstuttede, for at bortskienkes til Priisbelønninger ved de Tægtspil, Minos aarlig anstillede til Erminde for sin Søn, hvilken den Atheniensiske Konge havde ladet myrde, og hvis Død Minos nu derved havde hævnnet.

Theseus, en Atheniensisk Prinds, udvirkede, efter et Par Aar, at han maatte iblandt disse Ulykkelige sendes til Creta, for, om mueligt, at redde sit Fædreneland. Han kommer: og den Cretensiske Prindsesse Ariadne bliver forelsket i ham: redder ham af Labyrinten, ved at give ham et Nøgle Traad, som han ved Indgangen gjorde fast, og saaledes fandt Udgangen, efterat han havde oversundet Minotaurus, som fortælles os at have været et Uhyre. Derpaa forlod hun sit Fædreneland, og reiste med ham. De landede tilsidst paa Den Naxos, hvor han forlod hende nederdrægtigen, og seilede bort med sit Selskab til Grækenland.

Den sidste Omstændighed er her i Stykket forandret derhen, at Aarsagen til denne hans Beslutning sættes at have været en Omhyggelighed for at sætte hendes Liv i Sikkerhed imod de paa Naxos landede Grækers Grumhed.

Anledningen er tagen af Hr. Gerstenbergs Cantate: Ariadne auf Naxos. Forfatteren til den Endste Original er Hr. Brandes, og Musiken sat dertil af Hr. Georg Wenda.

Personerne.

Første Optrin.

Skuepladsen forestiller en Dal, paa begge
Sider seer man høie og skarpe Klipper,
som omgives af Søen.

Ariadne sover paa det øverste af en Klippe; over hendes
Føie rækker en anden høiere Klippe frem, og tjener
hende til Skjerm imod det haarde Uveir. Theseus
kommer ned fra en lige over for staaende Klippe.

Theseus.

Endnu eengang vil jeg see hende; for sidste
Gang!

(Han stiger op ad Klippen, som Ariadne sover paa, nær-
mer sig til hende, og fuld af Uroelighed be-
agter hende nogle Diebliske.)

Saa sødt sover du, Ariadne? og veed intet af,
at dette er din sidste søde Søvn.

Du troer dig endnu i mine Arme —

Trykker mig endnu til dit Bryst —

Gode, oprigtige, kiærlige Creatur!

Du jeg vover det?

Tor jeg holde ved den Tanke?

Jeg vover at forlade dig?

Mit Livs Skrysgudinde! Min Velgiærerinde,
min Elskelige, min bedste Deel!

Ha Forræder! avlede nogensinde Helvede et
saa afskyeligt Uhyre?

Hun rev mig ud fra Minos's Havn —

Reddede mig af Labyrinthen —

Gav mig Minotaurus i Hænde —

Forlod Forældre, Venner, Fædreland —

For at følge mig i en Ørken!

Du jeg skulde forlade hende?

Forlade Ariadne?

Give hende til Priis for den skrækkeligste
Forvivelse, for Hunger, for Skovens glubende
Dyr?

Nei Theseus! nei Athenienser, saavidt
gaaer eders Gruesomhed ikke!

Jeg har befriet mit Fædreland fra den
skændige Skat: en Borgers Pligter har jeg
opfyldt!

Du saa Kiærlighed har sine Pligter! disse ere
mig ikke mindre hellige.

Hendes Bryst hæver sig —

Hun sukker!

(Man mærker, at Ariadne foruroliges af en skrækkende
Drøm.)

Ariadne.

Ariadne. (sovende.) Theseus! Al! Theseus!

Theseus. Hun kalder paa mig endog i Dremme.

Ariadne. Hielp! Frels, frels din Ariadne!

Theseus. Din Ariadne?

Ariadne. Forlade? Forlade mig?

Theseus. Forlade? Hvilken Gud aabenbarer dig din Skiebne, Ulykkelige!

Ariadne. Han slyr? — Barbar! Al!

Theseus. Ariadne!

(Han vil omfavne hende, men farer tilbage.)

Hvilken Magt, hvilken uimodstaaelig Trol-
doms Kraft trækker mig tilbage?

Vil Skiebnen det saaledes?

(Her høres en Lyd af Krigs-Instrumenter.)

Man forkynnder Afreisen! — Skibene ere seil-
klar! Guder!

Almægtige Guder! Hvad Beslutning skal
jeg tage?

(Instrumenterne høres igien.)

Endnu eensgang,

Grusomme!

Hvilken ond Engel førte eder til Naxos?

Hvilken Jurie opdagede eder vort Opholds-
Sted?

Denne af Havets Uhyrer beleirede Klippe,
denne af Løber beboede Skov var et Elysium for
vor Kiærlighed.

(Efter nogen Grundten, i hvilken han rober en heftig
Strid med sig selv.)

Al Modstand er forgieves! Man vil med
Magt rive mig af hendes Arme!

Ha Eliændsel! Theseus! Athenens Ynd-
ling og Vre, sit Fædrenelands Befrier, Mi-
notaurus's Overvinder sukker ved en Qvindes
Fødder!

Bort Meddync! Kiærlighed bort!

Tag Mod til dig, forklædede unge Mand!

Sønderriv de vanærende Lænker!

Bliv atter Theseus!

Jeg følger eder, I Grækere! Jeg følger
Grens Røst, den ubøielige Skiebnes Kald;
jeg ofrer eder min Ror, mit Liv:

(Han seer fuld af Bølle paa Ariadne.)

Forband mig ikke, Elskverdige! Forband
mig ikke! Jeg maae! Jeg maae!

Kuelse, Angest, Samvittigheds Nag ere dine
Hevnere; de vil følge mig overalt!

Jeg føler det! Denne i mit inderste Hierte
flammende Lue er det forgieves at ville undertryk-
ke; den er uudslukkelig!

(Man hører paa nye Lyden af Instrumenterne.)

Al!

Al! Endnu een gang!

Guder!

De komme selv! Jeg seer dem, de Ubevæ-
gelige!

De vinke! De true! Ha! Kuns et Dieblig,
saa opofres Ariadne for deres Grumhed!

Ariadne? Min Ariadne?

Nei! Nei! Jeg maae tile for at redde hende
des Liv.

Guder! Forbarmer eder! Sender hende en
Befrier!

Hun bevæger sig —

Bort, inden hun vaagner! Hendes Graad
maatte maaskee bøie mig! Bort herfra, du U-
lykkens Søn!

(Nogle Grækere sees paa den lige over for staaende Klippe, han tiler dem hastig i Møde.)

Tilbage, I Grækere! Tilbage! Hendes
Liv være eder helligt! Hun reddede mit; Gu-
derne bestemme hendes Skiebne! Jeg følger
eder.

(I det han er paa Høiden af den anden Klippe, kaster
han endnu et veemodigt og emmeligt Blik paa Ari-
adne.)

Ariadne! Ariadne!

(Han gaaer bort med Grækerne.)

Andet

Andet Optrin.

Ariadne, (derpaa) en Dreades Stemme,

Ariadne.

(vækket af Solne ved Theseus's sidste Raab.)

Theseus! Kaldte du ikke, min Theseus?
Nævnede du ikke mit Navn?

Nei! Det var en Drom! Den deilige Morgen-
stund har revet ham fra mig.

Hil være dig, herlige Morgenrøde!

Endnu saa jeg dig aldrig saa klar, saa
funklende?

Just staaer Solen op? Hvor pragtig!

I tre Dage, disse tre lykkelige Dage paa
Naxos har den overrasket mig i dine Arme, min
Theseus! Kun i Dag har du forekommet den!

Den rødmer ikke omsonst, dette vor Glædes
Bidne!

Hvor muntret sig ikke denne Delen ved dens
Straaler.

Uden dig, Elskeligste! Hvilket gyseligt Op-
holdssted!

Her finner ingen stille Sommerdag, som i
min Faders Kongelige Haver: her blomstre
ingen Rosentræer, som vor Kierlighed forstat sig
under; ingen Zephie vifter med vore Haarlok-
ker; ingen Natfangerinde vækker os til nye Glæ-
der!

Altting her vildt og rædsomt!

Havet bruser imod denne Klippe, vil ned-
flaae den.

(Seer over sig.)

Og denne bøier sig forfærdelig, truer at
styrte ned!

Løven brøler!

Al Theseus! Theseus! Kom; jeg er vaag-
gen?

Hvor er du?

Du jager i hiin Dal efter Løver og Tigre,
og forlader din Ariadne, som skælver for dit Liv!

Kom! Hun er opvaagnet; kom i hendes
Arme!

Hvor har jeg ikke begravet ham i denne Nat!

Aldrig endnu har jeg haft en saa skrækkelig
Drem!

Han vilde forlade mig; forgieves rakte jeg
Hænderne ud imod ham, forgieves kaldte jeg ad
ham, forgieves søgte jeg ham paa denne Epidæ.

Himmel! Om hans Mod førte ham for langt
bort!

Ikke Minotaurus alene var frygtelig for
hans dyre Liv; der ere flere skrækkelige Ting i
Naturen!

Glubende Dyr kunne anfælde ham! Slanges
flynge sig om ham!

Hvem redder ham, Guder! Hvem?

Al

Alt Theseus, kom! See mine Taare! Din
Ariadne græder for dig!

Du veed, hvor vmt jeg elsker dig; du kender
mit frygtssomme Hjerter, og kan dog saaledes
angste mig?

Han kommer ikke! Han hører mig ikke! Hun
raaber høit.) Theseus! Theseus! — Han svarer
ikke! O hvor jeg betages af Skræk!

Hvor slaaer mit Hjerter!

(Hun raaber.)

Theseus!

Hvilken græffelig Gienlyd!

Hvad mon den Snusen i Skoven betyder?

Uveirs Elver flige op — Stormen er ikke
langt borte! Og Theseus kommer ikke endnu?

(Hun tiler angstelig ned af Klippen, og raaber, i det
hun tillige søger Theseus allevegne)

Theseus! Min Elskelige! Hvor er du?
Hvor finder jeg dig?

Oreadens Stemme. "Alt langt herfra, han, den
Forræder, er!"

"For evig Tid han fra dig flygtet er., —

Ariadne. Flygtet! Flygtet? Hvilken Stemme?

Hvem? —

Oreadens Stemme. Jeg disse Klippers Nymphe

"Sik ham i Stormen flygtende at see.

"Han flygted, frygtende.

"Din

" Din Graad, dit emme Nei,
" Dit bange Afsyns Magt, kun Bølgers
Brusen ei.,

Ariadne. Guder!

(Hun synker til Jorden.)

Forladt? Forladt? Her alene? Paa denne
Klippe? Her ved Havet?

Guder! Guder! Og Theseus! Han! Kan
Theseus forlade mig?

Retfærdige Guder! Han?

(Hun farer pludselig op, i det hun fra den høie Klippe bli-
ver et Skib vaer, som hastig seiler forbi.)

Ha! Hvad seer jeg? Hvem redder mig? Et
Skib ved Horizonten! Det flyver!

Al Forræder! Min Ulykke er vis.

(Hun synker paa nye til Jorden.)

At bedrage mig saaledes! Mig, som elskede
ham saa overmaade, vovede mit Liv for hans,
og havde med Glæde opofret det!

Al Theseus! Theseus! Theseus! Du kan
forlade mig? Mig, som rev dig ud af Uhyrets
udstrakte Kloer, reddede dig sammelig ud af Dæ-
dalus's Labyrinth, mig kan du forlade?

Beeg mig! Beeg mig! Hvorfor skulde jeg see
ham?

Da han kom til Creta, Alcides Ben, saa
tapper! saa værdig! Hans Ansigt saa mandig
fient! Hans Haar saa løkket! Saa ædel en
Stolthed i hans Diekast, saa opheiet en Roelig-
hed

hed endog i de yderste Farer! Hvem havde kun-
net imødstaae ham?

Hvor bævede dette Bryst sig! Hvor søulme-
de det, og bævede af Elskov og Medynk!

Snart tvang jeg mig ikke meere; jeg kastede
mig i hans Arme, slyngede mig om hans Hals
og græd!

"Förbauses du, Theseus? Medynk, Kiær-
lighed fører mig herhid!

"Flee og frels dit Liv!

"Flee, Elskelige!

"See her Udgangen! Minotaurus falder
for din Haand!

"Kiærlighed skaffer dig Seier! „

Og han slog Uhyret!

Tog mig i sine Arme, og sangtede!

Hvorhen? Ak! I denne Ørken!

Her er jeg nu — forladt! Før evig Tid
forladt!

Guder! Retfærdige, fornærmede Guder! I
kan taale denne Misgierning?

I hørte hans Sværgen, I vide hans Meen-
sed, hans Forbrudelse, og straffe ham ikke?

Hvorfor treffer eders Hevns Torden mig, og
ikke ham?

Hvorfor forfølge I mig?

Ak! Ikke denne langsomme Dødsangest!
Ikke denne uophørlige Død! givrer Ende paa
min Qual! ødelegger mig med eders Lynild!

Ha!

Ha! Er dette ikke Eocnts Bredde? Dette
Phlegetons Hav? Afgrunden hisset, er den ikke
Furiernes Huuse?

Eys! Hvilken Hylen!
Jo det er! det er! Og Theseus imellem
dem!

Kommer! Kaster ham herud, at mit Die
fan møttes af hans Marter!

Slynger eders Slangehaar om hans Hierte,
hans troeløse Hierte!

Giennemborer, sønderriver det!

Ha! Nu falde de ham an!

Afgrunden aabner sig! Flammen stiger op!

Herned med ham! Herned!

Hold! Hold inde! Al! Jeg elsker ham end-
nu!

Skækkelige Phantaste! Hvor den forvirrer
min Hierne!

Bort! Forfækkende Syn! Bort fra mig.

Hvor er jeg? Lever jeg endnu? Er det muel-
ligt? Ariadne her? Paa Naxos? Uden The-
seus?

Hun — Ariadne? Hun, et Kongeriges
Lyst og Haab! Minos's Datter! En Guds Af-
kom! — maa her, i hendes Lives Morgenrøde,
nedslagen og forladt vanke om paa denne Klip-
pe? være en Spot for Guderne og et Klov for
Dyrene?

En Tid var jeg uden Brøde! Uden Rummer, uden Taarer: munter og glad blomstrende min Ungdom, endnu ubekendt med Kiærlighed!

Jeg var roelig i min Moders Varm, hun gjorde sig til af mig, jeg var hendes elskede Ariadne; overvældet af hendes Kiærlighed, omhynglet af hendes Arme — saaledes fløi Tiden bort for mig, den bedste gylde Tid!

Kan ingen Taare skaffe mig den igien?

Er jeg forloren uden Redning?

Bed et eeneste Feiltrin forloren?

For et eeneste Feiltrins Skyld forstedt af Guder og Mennesker?

Skal jeg forsmægte i grændseløs Gaaumer, uden at et eeneste medlidende Bæsen vil i Dødsens Stund trøste mig, og bringe min Moder mit sidste Suk?

Kunde jeg endnu engang kaste mig for dine Fødder, min Moder! Redde i Støvet endnu engang vade dine Fødder med mine Taarer!

(Anslende) Kiender du mig ikke meere? Din utaknemmelige, din ulydige, din angersfulde Datter?

Filgis hende! Det er saa ædelt, saa guddommeligt, at forlade! Filgis hende! Din Forbandelse er opfyldt! Tag den tilbage! Velsign mig, og lad mig døe!

Dreadens Stemme. "Han kommer, han,
din Hævner, din Befrier!

"Han tiler ned paa Tord'nens Binger,

"For at befrie dig hastelig.

"Men for at stille Guders Brede,

"Din Skiebne du maae heel opfylde,

"Neptunus du maae ofre dig. "

Atriadne. Hvad? For mig en Hævner? En
Befrier? Bedrager du mig, du disse Klippers
Gudiinde?

Ha! Jeg forstaaer dit Vink! Den Befrier,
du forkynnder mig, er Døden; Døden i Bølger-
ne.

(Man hører Tordenen skralle og Stormvindene bruse; Luf-
ten bliver dunkel, og endelig følger et fuldkomment
Mørke, som kær nu og da adspredes ved et Lynet.)

Men Guder! Hvilket Oprør i Naturen?
Solen skulder sig! Tidlig paa Morgenens Nat?
Saa pludselig!

Hvor sort og græsseligt er Havet!

Det lyner!

Endnu engang!

Tordenen ruller tilbage fra Klippen!

Hvem staaer mig bi?

Hetop, herop til Dreadens Boelig!

(Hun stiger op paa Klippen.) Ak! Nabner Himlen
sig?

Forførdelige Syn!

(Anstende.) Barmhiertige Guder! Naade!
Naade!

Oreadens Stemme. " Klipperne styrte! Og
Ufgrunden aabnes!

" Tordenen brager! Nu hurtig og hastig

" Jil, skynd dig fra Klippen, fra Klippen
herned! „

Ariadne. Hvorhen skal jeg flye? Hvorhen?
Her er Døden!

Bed Siden af mig — under mig — over
mig ikkun Død!

Fra alle Kanter forfulgt, af alle Magter be-
stormet! Hvem redder mig? Bee mig!

Pythilden! Nu træffer den mig!

Stormen! — Den kaster mig ned!

Ikke dette Endeligt, ikke denne Skændsel,
ikke denne Grav i Bølgerne har jeg fortient af
dig, Theseus! Din Ariadne! Een Tid var
hun lykkelig!

(Her farer Ariadne fort under en svag Musik.) Mi-
ne Kræfter — Stormen — uovervindelig
— Guder! — Forgieves! — Hielp! Hielp!
— Theseus! — Guder! — Theseus! — Al!
(Et Pythild farer imod hende; hun forkræffes og styrter sig
ned af Klippen i Havet.)

De tvende
Gjærrige.

En
Lyriſk Comoedie

i
to Handlinger

af
Galbaire.

Musiken af Gretri.

Til ſamme Muſik overſat i det Danſke

ved

N. K. Bredal.

De spillende Personer.

Knapstier, Gripon } De tvende Giarrige.
Bærhid, Martin }

Lucinde, Henriette, Knapstiers Broder-Datter.

Damon, Grosme, Bærhids Søstersøn.

Lise, Madelon, Huusjomfrue hos Knapstier.

Ali, Formand for Janitskererne.

Mustapha, anden Janitskar.

Osmán, og 7 andre Janitskerer.

Skuepladsen er i Smyrna paa en offentlig Plads.

Skuepladsens Indretning.

Et stort Torv forestilles.

Knapstiers Huus ligger foran paa høire Side; det har en liden Dør, som vender ud til Pladsen, samt et Vindue over Porten.

Tæt ved dette Huus er opreist en firekantet Pyramide, der gaaer lidet ud over Skuepladsen, og viser sig paa Fraa for Tilskuerne. Den slutter til Knapstiers Huus ved en Haugemuur, bag hvilken man seer Toppen af endeel Træer, og paa den anden Side støder den mod andre Bygninger, som vise sig i en Række, lige ud til Grunden af Skuepladsen.

Ved venstre Haand, lige over for Knapstiers Huus, seer man det bageste af Børhids Huus, med tvende Vinduer, hvoraf et er forsynet med Jernstænger, i nederste Stokværk, og det andet i øverste Stokværk uden Jernstænger. Dette Huus støder til andre, som tilsammen udgjøre en Gade paa venstre Haand.

Langt borte seer man Søen, med et Tralværk, som lukker Havnen, der paa høire Side støder til et Huus, i hvis første stokværk er et stort Vindue, der gaaer dybt ind i Bygningen.

Foran paa Skuepladsen, ved venstre Side, næst ved Børhids Huus, er en Brønd, der staaer $2\frac{1}{2}$ Fod fra Torven. Om Brønden er et Jern-Tralværk, og midt udi en opstaaende Vinde eller Blok.

Ikkun tvende Gader stode lige til Pladsen, een paa høire og een paa venstre Side, langt inde; og man seer paa Hjørnet af hver Gade en af de nymodens Glaslygter, med Plader, der give Sienskin; hvilke udbrede et stærkt Lys over den hele Skueplads.

Første Handling.

Første Scene.

Damon i et Vindue i første Stokværk af Børhids Huus; siden Lucinde og Lise, der komme frem i Vinduet af Knapstjærs Huus.

Damon.

(Opstikker sit Vindue og hoster adskillige Gange)

Hem, hem, hem! — Nei, hun hører det ikke —
Jeg maae give mig til at synge:

Aria.

En Nattergal om Aftenen

Bed Sang kan tillokke sin Mage;

Og Elskov, som Tvang skal ledsage,
Kun betroer sig til Mørkningen.

Recitativ.

Lys! hør til — jeg mærker ei — nei;
Hendes Vindue endnu er lukket;
Nei, Lucinde tør ei fremkomme.

Alf,

Al, Knapstier! den Farbroer Knapstier!
 Bist nok hiemme endnu han er.
 Tys engang! — nei — endnu engang —
 Jeg forstærke maae lidt min Sang.

(Han begynder at synge stærkere.)

En Rattergal om Aftenen

Bed Sang kan tillokke sin Mage.

Lucinde, (som lader sig see i Vinduer tillige
 med Lise, synger med en svag Stemme.)

Men Elskov i Trang seer man tage
 Hielp af Nat og Graværelsen.

Damon.

Lucinde! Busemanden er altsaa ikke hiemme?

Lucinde.

Nei, Damon; men Eders;

Damon.

Han ikke heller. Han gif nyssen ud. Men lad
 os gaae lidt ned paa Pladsen.

Lise.

Tys, tys! Der har vi en Ulykkens Fugl.

Damon.

Det er Eders Farbroder, Berhid, i egen Person.

(Ikkende sit Vindue.)

Man maae trine tilside, til han er gaaet forbi.

Lise.

Stille! der er han.

(Hun lukker Vinduet paa halv, og bliver staaende der med Lucinde, for at passe paa, naar Børhid gaar sin Vej.)

Anden Scene.

Børhid paa Pladsen, Lucinde og Lise, der vexelsviis kiger ud af Vinduet, som staaer paa klem.

Børhid, (kommer ind fra venstre Side.)

Saa Pokker i Bøld med de nymodens Engter, og den iligemaade, der har bragt dem fra Frankrig til Smyrna! — Jeg selv reiste derfra, for i min gode Magelighed at skraabe Penge sammen her blandt Tyrkerne; men det lader, som det forbandede franske Politie følger mig i Hælene endogsaa her. — — Her er jo saa lyst, som ved høieste Middag. — Paa den Maade er det jo ikke Umagen værd, at have Nat. Desuden patrollerer de flemme Janitskärer om Natten. Alt saadant kan sætte graa Haar i Hovedet paa en vindskibelig Mand. — Til al god Lykke er det nu alt silde ud paa Natten; og i dette Qvarter af Byen er der temmelig roeligt for Folk — Jeg tænker endnu at kunne meele min Kage — For en Ufærd! hvem kommer der?

Tredie

Tredie Scene.

Børhid og Knapstier paa Pladsen, Lucinde
og Lise (som før) i Vinduet.

Lise, (i det hun saaer Knapstier at see.)

Der har vi den anden. Frisk, Jomfrue! hurtig til Eders Arbejde.

(De gaae fra Vinduet og lukker det.)

Knapstier, (kommer ind fra høire Side, iiler hen til sit Huus, og trækker et stort Knippe med Nøgler frem, hvormed han lukker sin Dør op.)

Nu, hvilken enskelig Leilighed for mig, at det unge Menneſke taber saa meget i Spil, og at han saa tidt er i Betryk for Penge! Hans sidste Tab vil vist nok spække min Pung for Alvor.

(Han gaaer ind i sit Huus.)

Fierde Scene.

Børhid paa Pladsen; derefter Damon, der lader sig see i Vinduet.

Børhid.

Nei see mig til min Kammerat og Naboe, den gode Knapstier, hvor han kommer sildig hjem — Jeg maae udforske dette Sted — Det er altsaa just her, under denne Pyramide, hvor man har begravet ham med alt hans Guld og alle hans Juveler! — Nu, Børhid, Børhid! Dette vil

ikke blive enhver Dags Fangst for dig. Saa kan
jeg da endelig paa een gang blive i Behold, og ikke
have nœdig at laane Penge ud meere. Der er dog
kun Bryderie derved.

Aria.

Bestandig hos min kiære Skat,

Jeg stedse vil udi min Kiste,

Besee mit Guld hver Dag, hver Nat,

Jeg skal gienne det,

Jeg skal tælle det,

Jeg skal kysse det,

Jeg skal dyrke det.

Den sande Lykke paa det sidste

Jeg da skal nyde ret.

Mahomet, blandt Himmelen's Pragt,

Smukke Piger har tilfagt;

Slig Prophet jeg gierne vil miste.

Mig bedre vægtig Myndt anstod,

End smukke Dine, velskabt Fod.

Slig Prophet jeg gierne vil miste.

Nei, en Bors, spækket fuld

Med en Slump vægtig Guld,

Og Himlen af Guld:

Just

Just da, da stod mig an

Den heele Alforan. Da Capo.

Damon, (lukker sit Vindue op paa halv, men lukker det strax til igien.)

Den Kieltring! — som ikke vil gaae sin Bet.

Bærhid, (betragtende Pyramiden paa alle Kanter.)

Det er dog ikke saa let at løbe til, at faae den-
ne Pyramide nedrevet. Jeg maae have Hielp —

Ja, Knapstier — Det er just saadan Staldbroder,
som jeg trænger til — det er ikke saa galt betænkt —

men derimod — han vil nok have sin Andeel med
af Byttet — Det maae ei hielpe — Man maae

give den halve Deel til Priis, for at faae den an-
den halve. Rigtig; See, der kommer han ret

som han var kaldet.

Femte Scene.

Bærhid og Knapstier paa Pladsen, Damon
og Lise, der nu og da lade sig see hver i sit Vindue.

Knapstier, (lukker sin Dør, og putter sine
sine Nagler i Kommen.) —

Naar man vil jage efter andres Midler, maae
man dog ikke glemme at sætte sine egne Sager i
Sikkerhed — Nu maae jeg afsted uden Ophold.

Bærhid.

Hei da, Naboe! Kun eet Ord.

Knapstier.

God Aften — Jeg har ei Tid at vie.

Bærhid, (holdende ham tilbage.)

Kun et eeneste Øieblik — Hvad Sag af saa stor Vigtighed? —

Knapstier.

Jeg vil tiene Dig, Naboe! Sønnen af den franske Kærlighedsmand, som nylig døde, den unge Handelsmand, som du veed, er kommen i Spil med de engelske Kærlighedsmand. Han har tabt alt, hvad han havde hos sig; han er endnu paa Valpladsen; — See, her bringer jeg ham Hielpetropper, 200 Ducater.

Bærhid.

Dg Kærlighedsmanderne deraf?

Knapstier.

Ei! Skam at tale om! to af hundrede.

Bærhid.

Er Du gaaet fra Din Forstand? to af hundrede!

Knapstier.

Ja — men forstaae mig ret — Det er for Timen.

Lise, (lukkende Vinduet op paa Klem, men siger det strax til igien.)

Ret saa! Er nu ikke den anden kommen i Kæft med ham?

Bær-

Bærhid.

Hør, Broerslille! Jeg har et andet Forslag at giøre Dig, som har lidt meere at betynde — Udi et Gravsted, under denne Pyramide, har man i Gaar begravet en fornem tyrkisk Præst.

Knapstær.

Meget vel. Gid vor Herre havde hans Siel!

Bærhid.

Og vi hans Formue! Thi Du maae vide, at her i Smyrna begraver man de fornemste Geistlige med alt det Kjøstbareste af deres Eiendeele.

Knapstær.

Saa vil man sige. I det mindste taber man da ikke saa meget ved at forlade denne Verden.

Bærhid.

Ja vist er det dog en Slags Trøst.

Knapstær.

Du siger, at man har begravet ham med al hans Rigdom? — Det kunde være et artig Snit at giøre!

Damon, (sukkende lidt paa sit Vindue.)

Jeg troer, De vil tage Natteleie der.

Bærhid.

Imidlertid, Broerslille! føler jeg hos mig en og anden Gang en vis Slags Samvittigheds-Nag —

Knapstær

Knapstier og Børhid.

D u e t.

Begge.

Plyndre Søl og Guld fra et Liig!

Knapstier.

Halv om halv vi i alt skal være?

Børhid.

Er det ikke Synd, synes Dig?

Knapstier.

Om det er Synd?

Børhid.

Hvad troer Du, Kiære?

Kan man med frelst Samvittighed

Plyndre Liig, som ligge i Fred?

Knapstier.

Plyndre Søl og Guld fra et Liig!

Børhid.

Halv om halv vi i alt vil være.

Knapstier.

Er det ikke Synd, synes dig?

Børhid.

Halv om halv vi i alt vil være.

Begge.

Begge.

Knapstier.

Bærhid.

Salv om halv vi i alt skal
være.

Salv om halv vi alt vil
være.

Begge.

Salv om halv vi i alt vil være.

Knapstier.

Sandt nok, var han af vores Troe.

Bærhid.

Uf vor Troe, Broerlille! jo, jo;

Knapstier.

Uf vor Troe;

Bærhid.

Jo, jo;

Men en Tyrk — —

Knapstier.

En Tyrk!

Bærhid.

Tyrke = Præst.

Knapstier.

Tyrke = Præst!

Som til Viin har Had, som til Pest,

Begge.

Begge.

Vi plyndre vak det vantroe Liig;
Jeg den Synd vil tage paa mig.

Damon, (visende sig for Vinduet, som
han strax trækker tilbage.)

Gid den Karl var paa Bloksbjerg! Jeg troer
han fik Die paa mig.

Knapstier.

Mon jeg ikke blev een vaer der i Vinduet?

Bærhid.

Det var uden Tvivl min Søstersøn, der lukke-
de det til, førend han gik til Sengs. For Resten
skal jeg snart blive af med ham; jeg staaer i Be-
greb med at lade ham indslutte.

Knapstier.

Saa meget desbedre. Han gjør forliebte Dine
til min Broerdatter; vi maae begge stræbe paa at
sætte en Pind derfor; thi før fik de ikke hverandre
til Egte, førend man skulde see, de vilde forlange
Rigtighed for deres Arvemidler.

Bærhid.

Ja, det skulde vi faae at see; og maaskee de
vilde vel have Klæer paa vor Formue med oven i
Kjøbet; thi de ere hinanden lige allesammen.

Aria.

Aria.

Slægtskab med Ret Diævelskab heder;
Forvandte! Slægt! til Bloksbiery med Eder!

O stemme Folkefær!

Til Fanden med enhver især!

En Kat, naar den luurer,

Spiler den Kløer, seer bister ud,

Passer paa en Muus, som fuurer;

Hun den paapasser lumsk og tyst,

Hun den paapasser

Lumsk og tyst, saa lumsk og tyst,

Og for det arme Dyr at sluge,

Hun hvæsser sin Tand, og den hvæsser forud;

Vor Slægt ligesaa

Den Time kun passer paa,

Naar de kan vor Velstand faae.

Slægtskab med Ret Diævelskab heder;

Forvandte! Slægt! til Bloksbiery med Eder!

O stemme Folkefær!

Til Fanden med enhver især!

Knapstier.

Du har Ret; og man bør altid søge at fore-
komme stemme Følger.

Vær.

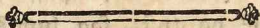
Bærhid.

Lad os nu ikke opholde os længere — Kom og træd ind hos mig, for at forshne os med de fornødne Redskaber til vores Forehavende.

Knapskiær.

Gaae Du kun forud. Den ene Forretning bør ikke forsummes for den andens Skyld. Jeg gaaer nu hen for at bringe det unge Menneske Pengene. Det er kun et Par Skridt herfra; og saa skal jeg være her paa Tinten igien.

(De gaae begge ud, Bærhid til venstre og Knapskiær til høire Side.)

Siette Scene.

Damon, Lucinde, Lise.

(Saa snart de to Gamle ere borte, kommer Lucinde frem i Vinduet med Lise, men gaae strax derfra igien, givende deres Glæde tilkiende ved Gebærder; og kommer saa ned paa Pladsen. Damon tager 2de Jernstænger ud af hans Vindue, og springer ned paa Gaden liæ imed Lucinde, der kommer ud fra den anden Side. Lise sælger hende, og gaaer langt ind paa Skuepladsen, for at see, om de Gamle ere langt nok borte; og kommer ikke nærmere, førend mod Enden af Duetten.)

Damon og Lucinde.

D u e t.

Begge.

See! hvor de forsvandt;
Vi vort Ønske fandt.

Lu-

O! hvor er vor Lykke rar,

Nu, da vi vor Frihed har!

Lucinde.

Kære Damon!

Damon.

Kære Lucinde!

Begge.

O! hvor min Siæl nu Lyst kan finde;

Jeg Dig seer;

Jeg hos Dig, min Elskte! er.

Lucinde.

Hvor tidt er ei saadan Lykke

Ønsket i mit omme Bryst!

Damon.

Dig mod min Barm jeg kan trykke;

For Din Elsker hvilken Lyst!

O Følelser!

Lucinde.

Min Deel jeg kiender.

Damon.

Din Røst henrykker.

Lucinde.

Mit Hierte brænder.

B

Begge.

Begge.

Jeg lever kun, for Du er min;
Og min Siel udbreder sig i Din.

Lucinde, (visende med Fatter den aabne Dør.)

Min Farbroder godt sin Dør har lukket;
I sin Lomme han Nøglen bær.

Damon, (ligeledes med Fatter, visende Jernstangen, som han har taget ud af Vinduet.)

Min ogsaa sin høs sig har stukket;
Som et Buur vor Boelig er.

Begge.

Leve Bærhid! leve Knapstær!
Huus og Hiem ret sikker er.

Lucinde.

Kiære Damon!

Damon.

Søde Lucinde!

Begge.

O! hvor min Siel nu Lyst kan finde!

Jeg Dig seer,

Jeg høs Dig, min Elskte! er.

Lucinde.

Kiære Damon!

Damon.

Kiære Lucinde!

Lu-

Lucinde.

O! hvor min Stiel nu Lyft kan finde!

Begge.

See, hvor de forsvandt!

Vi vort Onske fandt.

O! hvor er vor Lykke rar,

Nu, da vi vor Frihed har!

Lucinde.

Men imidlertid — om de kom tilbage? —

Lise.

Aldrig, aldrig. Vær kun roelig derfor. Jeg skal staae paa Udkik. Det er mig, som nu omstunder bær Omsorg for Eders Velgaaende. Da Eders Moder forlod Europa, for at sætte sig ned i Smyrna med hendes Mand og begge Eders Fædre, fulgte jeg med, blot af Stærklighed til Eder. Hun har paa sin Sorteseng, førend hun døde, anbefalet Eder i min Omsorg; thi da var Eders Fæder ikke meere i Live; og nu vil jeg, til Trods for begge de to giærrige Vænder, faae det Vintermaal i Stand, som Eders Moder selv havde gjort Forslag paa.

Damon.

Men, naar skal vel dette lykkelige Dieblis fremkomme? Hvor har vi ikke haft Hænderne bundne i al den lange Tid, vi have ventet derpaa!

B 2

Lise.

Life.

Harde det kun været mig om at giøre, at skaffe Eder ud af de Gamles BOLD, saa havde vi alt for længe siden været i Europa. Jeg har skrevet Eders Moster til, og hun vil med aabne Arme tage imod Eder.

Damon.

Nu vel! Hvorfor give vi os da ikke paa Rejsen? Hvad kommer deraf, at vi skal nøle her?

Life.

Hvorfor, hvorfor? Behøve vi da ikke Penge til saadan Rejse? Skulde jeg lade Lucindes heele Arvepart og de Eiendeele, hendes Moder har efterladt hende, blive tilbage i Knapstjærns Hænder? Hvorledes skulde vi siden faae dem ud af hans Aaleer? Nei, mine Børn! Vi vil ikke rejse, før end vi ere behørigen udrustede. Jeg venter kun paa en gunstig Leilighed; den kan komme; ja vist kommer den; giør Eders Regning paa min Aarvaagenhed; jeg skal ikke lade den slippe mig af Hænderne. (Hun gaar igien ind paa Skuepladsen.)

Lucinde.

Alf, min Veninde! — Alf, min elskværdige Damon! — Men kunde vi ikke lade dem beholde vore Midler, naar de kun vil lade os uforstyrrede i vore Hierters Anliggende?

Damon.

Damon.

Sorg og Bredde betager mig verelviis. Jeg
græmmer mig over den Tvang, man holder os udi.
Jeg forbander deres umættelige Gierrighed. Ja,
jeg hader den, jeg har en inderlig Affkye for den.
Men Du, min elskværdige Lucinde?

Lucinde.

Jeg?

A r t a.

Ingen Fortrød og Sorg mig plager,
Naar kun hos Dig min Tilflugt er.
Arme Knapfskiær! jeg ham beklager,
Og jeg laller, naar jeg Dig seer.
Ingen Fortrød og Sorg mig plager,
Naar kun hos Dig min Tilflugt er.
Ham kun hans Rigdom, den Stakkel! rører;
Den blot i Guld og Sølvs bestaaer;
— Mig Damons Hierte tilhorer.
Langt min Skat hans overgaaer. (Da Capo.)

Lise, (kommer løbende frem med Anden i Halsen.)
Herind, hurtigt herind. Der kommer Knapfskiær
tilbage.

Lucinde.

Himmel! min Farbroer! jeg kan neppe staae
paa mine Been af Angest.

(Lucinde gaaer ind med Lise, og lukker Døren efter dem.)

B 3

Damon,

Damon, (Krybber ind af sit Vindue, og sætter
Jernstængerne igen tilrette.)

Knapstier, Knapstier! Nu den forbandede
gamle Knark!

Syvende Scene.

Knapstier, derpaa Lise, Damon i sit Vindue.

Knapstier, (Kommer langsom ind fra høire
Side, med nedhængende Hoved, og tæller
paa sine Fingre.)

To hundrede Ducater, til to af hundrede for
Timen — fire Ducater gjør — elleve — 22 —
44 — Naar jeg hertil regner Rentes-Rente —

(Han faaer sin Tegnebog op, blader og læser i den med
stor Agtsomhed.)

Det er altsaa for den anden Time — 88 Rigsdal-
ler 2 Mark og $7\frac{1}{4}$ Skilling — for den tredie —
for den — for den — den — den — for den 24
Time er alt Renten steget til 385 Rigsdaler —
1 Mark og 5 Skill. — Altsaa den følgende Dag,
omtrent ved Middags Tid, er han i min Gæld for
1300 Rigsdaler, 5 Mark — og 8 Skilling; og
bier han med Betalingen kun i tvende Uger, saa
hører hans Pakhuus, hans Skibe, og hans heele
Arvupart mig til — Ja, ja; det kan man kalde at
sætte sine Penge vel ud.

(Han putter sin Tegnebog i Lommen, faaer sine Knippenøg-
ler frem, lukker Døren op, men lader Nøglerne sidde i.)

Lise, Lise!

Lise,

Lise, (i Vinduet.)

Herre!

Knapstier.

Bring mig her ned min Aftensmad.

Lise.

Er det den sædvanlige Aftenskost?

Knapstier.

Ja vist; og bring tillige den liden Slump Cyper-Viin, som jeg har levet.

Lise, (gaaer fra Vinduet, og Knapstier spader frem og tilbage paa Pladsen.)

Knapstier.

Jeg har endelig i Dag gjort et saa godt Marked, saa jeg ikke har nødig at spare en Draabe Viin for min egen Mund.

Damon, (lukkende sagte paa sit Vindue.)

Hvad mon troe han staaer der og mumler mellem Tænderne? Det gad jeg nok høre.

Knapstier, (gaaende frem og tilbage lige uden for Damons Vindue.)

Det er ikke uden Grund man siger, at en Lykke aldrig kommer allene. Jeg har endnu en feed Steeg tilgode, at deele med min Naboe, Børhidz; og han — Ja, han har ogsaa to gode Ting at vente — at faae Fingre paa en Slat, og at indslutte sin Søstersen —

Damon, (i Vinduet, med Gysen.)

Hvad hører jeg? At lade mig indslutte!

Knapstier.

Paa eengang en Skat meere, og en Søstersøn mindre — Det kan man kalde at faae to Skatte.

Damon, (gaaende fra Vinduet.)

Lade mig indslutte! Det vil vi faae at see —
Vi vil være to om Kiebet.

Lise, (bringer et Stykke Brød, en Glaske og en Tomling at drikke af.)

Vær saa god, Herre!

(Hun leverer ham Brødet og Tomlingen.)

Knapstier, (spiser paa sit Brød, og lader Lise skienke i for sig.)

Hvad tager Lucinde sig for?

Lise.

Hun har ventet efter Dem, min Herre! —
Vi Stakler har ikke endnu faaet en Smule til
Aftensmad.

Knapstier.

Ru vel, saa gaae til Sengs. (han drikker.)
(for sig selv.)

Det vil blive en feed Steeg — En Tyrkepræst!

Lise.

Herren kommer da vel ikke hjem saa hastig?

Knapstier, (gaaer og mumler for sig selv.)

Nei — En fornem Geistlig er dog ingen
Staaeder.

Lise.

Skal vi sidde oppe og vente Herren, eller skal
jeg lade Lampen brænde? Knap-

Attende Scene.

23 5

(De

(De lade sig see, hver i sit Vindue.)

Kommer ned, og det hurtig.

(Hun betragter hver Nøgle især.)

Hans Hierne maae være opfyldt af Haab til at vinde noget anseeligt, da han saa har fundet glemme sig selv. See, her har vi Nøglen til hans Kammer — og denne — det er Nøglen til Jern-deren for hans lille Kammer — og denne har al Anseende til — ja, jeg kiender den.

Tiende Scene.

Lise, Lucinde, Damon.

Lise.

Kommer, mine Børn! kommer. Godt Nyt — Jeg troer, at vi nærme os det forønskede Øieblik. Knapstikar gik bort, og glemte sine Nøgler i Døren; jeg har dem i mine Hænder. See her: her er Nøglen til det store Skab, hvor Eders Moders Juveler ere forvarede. Jeg løber derhen. Eders Morbroder har sagt mig, at han bliver ude den heele Nat; men det, han siger, er ikke altid Troens Artikler. For at være tilgavnss sikker, saa forbliver her, mine Børn! og passer vel paa Eders Post, at ingen skal overraske os. Jeg gaaer ind, og skal vist ikke komme tomhændet tilbage. (Hun gaaer ind.)

Tiende

Tiende Scene.

Lucinde, Damon.

Damon.

Nu, min deilige Lucinde! min usfatteerlige —
Det var paa Tiden — veed Du vel det Forsæt,
min smukke Morbroder har faaet i Hovedet, at
han vil lade mig indspærre — Men jeg har dog
endnu min fulde Forstand, dersom jeg ellers ikke
mister den af Kiærlighed til Dig — Men han skal
være en listig Ræv, skal han nappe min Gaas —
Endelig saaer vel Piben en anden Lyd; vor Reise
er forhaanden.

Lucinde og Damon.

Duet.

Begge.

Haabet synes tegne
For os til noget Godt og Stort;
I Europæ Egne,
Der er vor Lykke giort.

Lucinde.

Elfskovs Vink bør os lære.

Damon.

Vor Lykke vogner der.

Lu-

Lucinde.

Vil du mig trofast være?

Damon.

— Min Elskov evig er.

Begge.

Ja os dens Bink bør lære.

Lucinde.

Dens Røst os hør.

Damon.

Dens Lov er sod.

Lucinde.

Bor Kierlighed.

Damon.

Min Lykke med.

Begge.

Gid den hver Stund fornoiet være!

Lucinde.

Men tys engang! hør runden om,

Jeg synes, nogen kom.

Damon.

Vi kan gaae frem; Vi snart det seeer —

Grift Mod, der ingen er.

Snart

Snart skal en bedre Bolig
Din Skiebne giøre rolig.

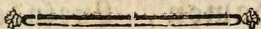
Lucinde.

Haabet synes tegne
For os til noget Godt og Stort.

Begge.

I Europa Egne

Der er vor Lykke gjort.

Ellevte Scene.

Lucinde, Damon, Lise.

(Lise kommer ind, bærende i den ene Haand en Kuv med
Sante paa, der er opfyldt med adskillige Sager; med
den anden Haand holder hun op sit Korklæde, hvori hun
bær adskillige Kræmmerhuuse, Væsker, Punge, et
Skriin, med meere.)

Lise.

Funtus, funtus — Kommer nu, mine Børn,
og møtter Eders Dine; Lader os nu tage Foden
paa Nafften og reise bort.

Lucinde.

Men er der intet deriblandt, som hører min
Farbroder til? Det maae være Dig eengang for
alle sagt, at jeg ikke vil —

Lise.

Lise.

Sæt Eder ikke i usornøden Angest; Alt dette hører Eder til med Rette, og er Eders lovlige Eiendom — Men Himmel og Jord! jeg har endnu glemt — See her, hold denne Kuro saa længe, og giem alt dette Ragerie. Jeg skal i Dieblisset være hos Eder igien. (Hun gaar ind.)

Lovte Scene.

Damon, Lucinde.

Lucinde.

Nu, hvilken Rigdom! — Kom og sæt Dig her hos mig; vi vil lægge alting i Orden. Kom, hurtig.

(De gaar hen og sætte sig begge ved Kanten af Brønden; Kurven staaer midt imellem dem, og de hielpe hinanden at lægge i Orden det øvrige, som Lucinde har i Forskledet.)

Damon.

Dette store Kræmmerhuus maae lægges nederst ndi Kurven — See her — paa denne Kant.

Lucinde, (luffer Kræmmerhuset halv op.)

Lad mig først see, hvad her stikker — Bra-
bandske Kniplinger!

Damon.

Denne liden Væske i Hiørnet — her er Plads
for Skrinet.

Lu-

Lucinde, (aabner Skrinet.)

Damon! hvilke herlige Diamanter! See engang paa disse Armbaand, disse Ørenringe.

Damon.

Hvor vil jeg ikke være henrykt, naar jeg faaer see min Lucinde isart denne Stads — Men — lad os skynde os; luk nu Kurven til igien.

Lucinde.

See, nu er alting klart, hver Ting paa sit rette Sted, og vel forvaret.

(De sidde en Tid og betragte stiltiende Kurven, som de holde hver med sin Haand.)

Damon, (stirrende stord paa Lucinde.)

Hvor er Du dog ikke deilig i mine Øine — Før jeg forlade mig paa, at Du elsker mig saa inderlig som jeg elsker Dig?

Lucinde, (med en kælren Mine.)

Nu har Du vel ikke andet Svar fornøden?

Damon.

Jeg henrykkes ved at betragte Dig — Her, naar Dine Øine saaledes, som nu, ere sættede midt paa mine — og Du da kunde see, hvad der gik for sig i mit Hierte — jeg betages af en Henrykkelse —

(Han reiser sig i Henrykkelse, for at omfavne Lucinde.)

Ak, min Elskværdigste! omfavn mig, omfavn mig, jeg beder Dig; Nu vil vor Lykke vogue for Alvor.

Lu.

Lucinde, (løfter Armen i Veiret, for at støde ham fra sig, derved slipper han Kurven, saa den falder i Brønden.)

Men vil Du da vel — Men — Himlen forbarne sig! Kurven faldt i Brønden!

Trettende Scene.

Lucinde, Damon, Lise.

Damon.

I Brønden!

Lise, (kommer i det samme løbende til med en liden Væske under Armen, og tvende Fruentimmer-Slør i Haanden.)

Hvad hører jeg? Er Kurven falden i Brønden?

Lucinde.

Min Gud, hvilken Fusentast! — See, det er Frugten af hans Daarlighed, hans Ubetænksomhed — Det er altid det samme —

Damon, (til Lucinde.)

Jeg tænkte saa vist, at Du holdt paa den — Det var midt i min Glæde — i min Henrykkelse —

Lise, (med en forbittret Mine.)

Ja ret saa, hans Glæde, hans Henrykkelse — Nu, hvor er det ikke reent forbandet med disse forliebte Folk! Man har ret lige for at tage sig deres Sag an! Nu staae vi der i en skøn Maade!

Hvad

Hvad vil der nu blive af vor Reise? Hvad skal vi tage os for? Hvad skal der blive af os? Jeg er dog uløselig i alt, hvad jeg foretager mig.

Damon.

Ei nu! hvad er dette? Er det da saa meget at sraale over? hvorfor skal vi begge gøres mismodige? Jeg skal stige ned i Brønden, det skal jeg.

Lise.

Saa men, min smukke Liebhaber! det skal De faae Lov til.

Lucinde, (til Damon.)

Hvad tænker Du paa? at stige ned i Brønden? Nei, det skeer aldrig med min Villie.

Lise.

Den Fregt har ingensteds hiemme. Brønden er ikke meget dyb, og den har i nogle Dage manglet Vand. Og oven i Kjøbet kommer Knapstier ikke hjem sørend mod Morgen.

Damon.

Men endnu een Ulykke! her er intet Toug.

Lise.

Saa lader os løbe ind og hente Touget og Spanden af vores Brønd. Det er desuden just i denne Time at Patrullen runderer; og det vil ikke vare længe, sørend vi har den her. Lader os gaae ind.

C

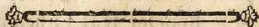
Damon.

Damon.

Ja, jeg vil indestaae for, at ikke det ringeste
skal blive borte; jeg skal snart hente det altsam-
men op; og derpaa med første Vind til Europa.

(De gaae alle ind udi Knapstjærts Huns.)

Fiortende Scene.

Bærhid, (bærende to Hamre og en Haandlygte;)

han standser ved Hjørnet af Gaden paa ven-
stre Haand, vender sig derpaa om, og giver
Knapstjær, som følger bag efter ham, et
Tegn, at han ikke maae komme nærmere.)

Gaae ikke længere frem, Broerlille! — Tys! —

Jeg hører noget — Jeg seer Ronden hist om i den
anden Gade. Lader os gaae vor Vej tilbage —

Det er endnu ei langt nok ude paa Natten — Vi
maae tøve til ud paa Morgen.

(Han gaaer tilbage.)

Femtende Scene.

Ali, Mustapha, Osman,
samt 7 andre Janitskarer.

(De komme alle ind fra højre Side; Ali gaaer for i Spidsen,
og de andre trække op efter ham, 3 og 3 i hver Række.)

Alle Janitskarer.

Chor.

Patrollen gaaer, det Midnat er;
Hver hjem til sit; ei Støien meer!

See

See her, hvor Byens Bagt gaaer ud.

Gaaer hjem, hver sit at passe paa;

Udlyd, lad alting stille gaae,

Det er vor Cadis Bud.

Hver hjem til sit; ei Støien meer!

See, Bagten gaaer, det Midnat er.

Støi ei meer, støi ei meer.

Man Roe nu har behov.

Gaae hjem enhver, sit Huus at passe paa;

Udlyd, lad alting stille gaae;

Saa er vor Cadis Lov.

Ali, (gior Halt midt paa Skuepladsen
med sit Mandskab.)

See, hvor dog alting er roeligt, siden vi kom
til at giøre Matte-Patrol. Nu vil vi fordeele os.
Osman! Du kan lade Tappenstreg staae. Gaae
setst igiennem Græfernes Dvarteer, forbi den store
Mosqvee, rundt om heele Havnen, og kom saa hid
tilbage igiennem Jødegaden. Følger med ham, I
andre. Vi vil have vor Samlingsplads igien paa
dette Torv, hvor vi vil blive paa vor Post til Ihs
Dag. De øvrige følge med mig; Vi maae sam-
les igien, uden at giøre Bulder. Det er sandt;
Man har berettet mig, at der nede i Gaden skal
være et Kroehuus, hvor man tvertimod Prophetens

Lov sælger Viin ud til Musulmændene — Der
maae gøres en skarp Undersøgelse; og er Vinen
god, maae den gøres til Priis for vor Regning.
En god Orden og Politie er dog Sielen af en vel
indrettet Stat.

(Osman gaaer ud ved venstre Side, anførende de 4 Janits
skarer. Ali med de øvrige gaae ud fra højre Side.)

Alle Janitskarer (i det de gaae.)

Chor.

Patrullen gaaer; det Midnat er;
Hver hjem til sit; ei Støien meer!
See her, hvor Byens Vagt gaaer ud.

Gaaer hjem, hver sit at passe paa;
Adlyd, lad alting stille gaae;

Det er vor Eadis Bud.

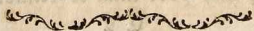
Hver hjem til sit; ei Støien meer!
See, Vagten gaaer, det Midnat er.
Støi ei meer, støi ei meer.

Man Koe nu har behov.

Gaae hjem enhver, sit Huus at passe paa;
Adlyd, lad alting stille gaae;

Saa er vor Eadis Lov.

Ende paa første Handling.

An-

Anden Handling.

Første Scene.

Knapsticer (allene.)

(Han kommer ind fra venstre Side, gaar langsom omkring den heele Plads, for at mærke, om nogen skulde see eller høre ham.)

Min Kammerat, Børhid, har gjort vel derudi at han har sendt mig ud i Forveien, for at udspeide alting, førend vi sætte vort Forehavende i Værk. Det er et halsbrækkende Arbeide — Men det er allerede langt ude paa Natten — Hver Mand sover paa sit grønne Dre — Ronden har været her i Gaderne — Nu kan vi være temmelig sikre for, at ingen skal komme over os. Vi kan uden Frygt aabne Pyramiden — Jeg maae hen og hente min Kammerat og de fornødne Redskaber.

(Han gaaer ud til venstre Side.)

Anden Scene.

Damon, Lucinde, Lise.

(Damon bær Brønd-Touget, Lise Spanden. De gaae med Lucinde hen til Brønden.)

Damon.

Ja, vi kan i al Sikkerhed tage Flugten. Intet kan være os i Veien. Skibet gaaer i Morgen til

Seils; Skipperen er en af mine Bekjendte, og han gier sig en Fornøielse af at tage os om Bord hos sig.

Lucinde.

Men tænk, hvilken Lykke, at min Farbroder bliver den heele Nat ude!

Damon, (stiger op paa Brønden, og hæfter Touget i Blokken.)

Ja, vi kan alt være om Borde og langt fra Havnen, førend han kommer hjem. O! hvor vil vor Skiebne blive fornøielig i Europa, med den store Rigdom, som jeg nu strax skal hente op af Brønden!

(Han springer ned igien, og rækker Lise den ene Ende af Touget, hvortil hun hæfter Brøndspanden.)

Det er i de vestlige Lande, min søde Lucinde! hvor Fruentimmeret er lykksaligt. Er det ikke sandt, Lise?

Lise, (til Damon.)

Jo vist. Nu er Spanden bunden til. Alting er i fuld Stand.

Damon.

Nu, velan da, saa vil jeg fare ned.

Lucinde.

Men endnu engang: Er der ingen Fare ved?

Lise.

Lise.

Nei, nei, har jeg sagt over en Snees Gange.
Brønden har intet Vand, og er i disse Dage
ganske tør.

(Damon sætter sig paa Kanten af Brønden, kaster Fod-
derne i Svanden; Lucinde og Lise griber Touget
fast, for at hidse ham ned.)

Lucinde, Lise, Damon.

T e r z e t.

Lucinde.

Grib om Touget, tag Dig vare;

Jeg skælver alt forud.

Damon.

Mig Elskovs-Gud

Beskytter fra Fare.

Hids mig kun ned, al Frygt forkast.

Lucinde.

Grib om Touget, hold det fast.

Alle Tre.

Lucinde.

Damon.

Lise.

Du holder fast?

Jeg holder fast?

Han holder fast?

Lise, (i det hun løsner Touget.)

Nu kun frisk, saa gaaer det rigtig.

Lucinde.

Ei for frisk, men vær forsigtig.

Du holder fast?

Lise.

Han holder fast.

Lucinde og Lise.

Lucinde.

Lise.

Al! jeg ham ei meere seer! | Vel nok, saa er ei fare meer.

Lise, (til Lucinde.)

Men hvorfor saa forsagt?

Lucinde, (til Damon i Brønden.)

Al! tag Dig vel i Agt.

Damon, (paa Grunden af Brønden.)

Lad Skræk nu Sted ei finde,

Min kiæreste Lucinde!

Lise, (til Damon, tællende paa
Fingrene.)

En afgang Kuro.

Damon.

Vel.

Lise.

Saa Pakken med.

Damon.

Vel.

Lise.

Lise.

En Mantel = Sæk.

Damon.

Vel.

Lise.

Et Krammerhuus ;

Sog, det er stort.

Glem intet bort.

Damon.

Jeg Kurven har.

Lise, (Hoppende af Glæde.)

Vel.

Damon.

Og Pakken med.

Lise.

(Vel.

Damon.

En Mantel-Sæk.

Lise.

Vel.

Damon.

Et Krammerhuus —

Jeg alting har ;
Hids op, vær snar.

Lucinde.

Grib om Touget, tag Dig vare;
Jeg skælver alt forud.

Damon.

Mig Elfskøds-Gud
beskytter fra Fare ;
Hids mig kun op, al Frygt forkast.

Lucinde.

Grib om Touget, hold Dig fast.

Alle Tre.

Lucinde.		Damon.		Lise.
Du holder fast?		Jeg holder fast.		Han holder fast.

Lise, (begynder at trække paa Touget, for at
hidse Damon op.)

Nu kun frisk, saa gaaer det rigtig.

Lucinde.

Ei for frisk, men vær forsigtig.

Du holder fast?

Lise.

Han holder fast.

Lu-

Lucinde, (vender sine Hine hen til den
Gade paa venstre Haand.)

Al, hielp! hvad seer jeg der?

Lise.

De Gamle det er.

Lucinde og Lise.

Jeg dem alt bliver vaer.

Damon, (i Brønden.)

Hids op, vær snar.

Lucinde.

Damon! hvad for Raad er her?

Het strax de Gamle staae os nær.

Damon.

Hids op, vær snar; hids op, vær snar.

Lucinde.

De nærme sig; hold Mund, hold Mund.

Lise, (ladende Touget sagte synke
ned igien ved Hielp af Lucinde.)

Ueilig Stund!

Vi hiem maae vende.

Lucinde.

De nærme sig; kom, lad os vende.

Lu-

Lucinde og Lise.

Lucinde.

(til Damon.)

Lise.

(til Lucinde.)

Vi gaae lidt bort; hold Mund, hold Mund. | Slut ind, slut ind. Uleilig
Stund!

(De skynde sig ind, og lukke Døren i Laas efter dem.)

Damon, (i Brønden.)

Hids op, vær snar.

Bærhid.

(lader sig see ved Nabningen af Gaden paa venstre Haand, og vender sig om, da han troer nogen taler til ham.)

Hem!

Damon.

Hids op, vær snar.

Tredie Scene.

Bærhid, Knapstier, Damon i Brønden.

Lucinde af og til i Vinduet. Janit-

skarer, som ikke sees.

(Bærhid og Knapstier komme ind fra den venstre Haand; Bærhid gaar først og bær to Hamre og en Haandlygte; Knapstier følger efter, og bær en Stige med 2de Brækjern.)

Knapstier, (ved Hjørnet af Gaden.)

Hvad siger Du, Naboe?

Bær

Bærhid.

Jeg? Jeg har ikke lukket min Mund op. Jeg tænkte, at det var Dig, som taledede.

Knapstier.

Nei — Denne Stige er tung som Ganden selv. Jeg er næsten kvalt.

(Han sætter Stigen imod det Hus, som er inderst paa Skuepladsen, lige imod det dybe Vindue; kommer saa til Bærhid og slænger Brækskjæerne fra sig, nær ved Brønden, hvor Hamrene ligge.)

Bærhid, (læggende sine Hamre fra sig ved Brønden.)

Det er saa godt som intet; og som man siger i det gamle Språk: Man sover sig ikke riig. Lader os nu eftersee, hvordan vi skal gribe Bærket an.

(Han betragter Pyramiden ved Hielp af Lygten.)

Knapstier, (betragter den ligeledes overalt.)

Det er, min Troe, en eeneste Steen, som indtager den heele forreste Side. Vi kom lettere til —

Bærhid.

Tag Hammeren og gjer et Forsøg paa den.

Knapstier, (slaaer overalt med Hammeren og Bærhid lægger Øret til.)

Nu, hører Du noget Skrald? Jeg synes, jo.

Bær-

Bærhid.

Ja vist lyder den til at være huul. Her maae vist være Nabningen. Denne Steen maae vi have af Beien.

(Han sætter Lygten fra sig ved Pyramiden, og gaaer hen med Knapstier, for at hente den anden Hammer og begge Dræfjernene.)

Knapstier.

Man maae imidlertid lade Tyrkerne, at de forstaae sig paa at begrave stikkelige Folk, da de give dem deres Rigdom med i Graven.

Bærhid.

Ja, den Mode er en Hoben bedre, end den, de bruge paa deres Klæder; Det er jo en forbistret Længde, som kan sluges et heelt Stykke Løi. Man kunde giøre fire Kioler af een af deres; derfor har jeg heller aldrig villet klæde mig paa Tyrkisk.

Knapstier.

Jeg ikke heller. For ret at være en god Huusholder, bør man klæde sig paa Europæisk og lade sig begrave paa Tyrkisk.

(De tage Plads hver paa sin Side af Pyramiden, og slaae Slag om Slag paa den store Steen, som er forrest, indtil Ralken begynder at falde af.)

Bær-

Bærhid og Knapstier.

D u e t.

Begge.

Frisk, slaae til med kække Sving,
Hver Mand sover her omkring!

Kalken alt løs er blevet.

Stenen her just er inddrevet.

Saa frisk, Broerlille!

Saa frisk, Broerlille!

Snart har vi de smukke Ting.

Frisk, slaae til med kække Sving;
Hver Mand sover her omkring.

Knapstier.

Den Sag gaaer ei saa galt.

Bærhid.

Den Sag gaaer ei saa galt.

Knapstier.

Vi Stenen ud kan rive.

Begge.

See, hvor den løsner alt.

Knapstier.

Ei modløs, Broerlille!

Bær-

Bærhid.

Ei modløs, Broerlille!

Begge.

Ei modløs, Broerlille!

Bærhid.

Brækjernet hid, det nødigt er.

Knapstikker.

(leverer et Brækjern til Bærhid, og sætter det andet
imellem Murens og Steenen.)

Det er ved Haanden strax, see der —

Den er alt løs.

Bærhid, (stødende Brækjernet ind
ved sin Side.)

Hun rokker her.

Begge.

Den er alt løs. Den rokker her.

Ei modløs, Broerlille!

Ei modløs, Broerlille!

Bærhid.

Stød til med Jernet; dygtig der.

Knapstikker.

Der er Brækjernet; der, see der.

Hun er alt løs.

Bær-

Bærhid.

Hun rokker her.

Begge.

Hold vel imod! hun rokker der.

Knapstier, (løbende tilbage af
alle Kræfter.)

Der den er, der den er.

Bærhid.

Bærskov Beenet!

Knapstier.

(eigende ud til Siden.)

Der den er.

(Stenen falder ud med Bulder, og derved faaer man
see en Indgang til en Grav, der er lukket med
et Jern-Gitter, indsluttet i en Ramme, der er
huggen ind i Klippen)

Knapstier og Bærhid.

(omfavnende hverandre.)

Kom, Broersille! kys mig, kom;

Skatten blev vor Eiendom;

Ja, en Skat — Du mig forstaaer,

Vi den har; det rigtig gaaer.

Bærhid.

(Gaaer hen mod Nabningen.)

For en Ufsæd! Vi ere komne langt paa Veien. See, her er endnu et Gitterværk; det maae man undersøge.

(Han undersøger alting med Lygten.)

Knapstier.

Der maae dog være anseelig Rigdom forværet i denne Grav, da man har spærret den saa omhyggelig til.

Bærhid.

Vi skal dog vel komme til Endskab dermed. Jeg bliver her en Kamme vaer, hvori er en Falsk; den seer ud til at kunne skydes op; hold min Lygte saa længe, saa vil jeg forsøge.

(Han leverer Knapstier sin Lygte, og forsøger paa at skyde Jernristen op.)

Knapstier.

Nu da, rokker den?

Bærhid.

Nei, jeg har ikke Kræfter nok dertil allene. Kom og hjælp mig.

(Knapstier sætter Lygten fra sig, for at komme Bærhid til Hjælp, og de begynde virkelig at skyde Risten op, men det er langsomt og med megen Besværlighed.)

Knapstier.

Nu kun hurtigt; dygtig paa denne Side, saa gaaer den.

Bær-

Bærhid.

Jeg har den allerede en Smule i Beiret.

Knapfciar.

Skient; der er den, lad os nu løfte den reent
op —

Chor af Janitskarer.

(Disse maage man forestille sig at sidde og drikke i Naboe-
lauget; Man hører deres Sang svagt og langt
borte, men de sees ikke.)

Hvor den er sed, hvor den har Kraft!
Leve vor Viin! vor Drue-Saft!

(Bærhid og Knapfciar, som allerede have lettet Jern-
Risten paa halv, lade den igien falde af Angst,
løbe hen til den anden Side, hvor de staar en Tid
lang og suure.

Bærhid.

Lad os løbe. Der kommer nogen.

Knapfciar, (yderlig forskrækket.)

Broerskille! lad os tage Flugten.

Bærhid.

Dog nei — Stille! — Det er vist en Svire-
Broder, som gaaer og sværmer i Gaderne. Lad
os gaae lidt nærmere, for at høre til.

(De gaae nærmere til, men tage Flugten igien, naar
de høre Janitskarerne synge.)

Chor af Janitskarer (uden at sees.)

Hvor den er sed, hvor den har Kraft!
Leve vor Viin! vor Drue-Saft!

Knapstær.

Lad os ikke troe Freden. Troe mig, lad os løbe, eller vi ere om en Hals.

Alti.

(uden for, uden at sees.)

Kammerater! det er snart igien Tiden, at vi maae begynde at patrøllere. Nu kun denne Glaske paa Galdreebet, de øvrige kan vi tage med os.

Knapstær.

Hører Du, Broersille!

Bærhid.

Gid jeg saae Last og Skam, er det ikke, som jeg siger, et heelt Svire-Selskab — Hvad er Du saa bange for? Nu — er Sværmen forbi; man hører intet meere, lad os begynde, hvor vi slap.

Knapstær.

(følger med Bærhid til Pyramiden.)

Du har Ret — Vi ere komne saa vidt i vort Arbeide; — Det var evig Skade, om vi ikke skulde blive færdige dermed.

(De begynde igien at løfte paa Jernristen.)

Bærhid.

Hurtig, Broersille! Nu gaaer det, som det var smurt. Nu er den heit nok i Beiret. Vi kommer til at støtte den med noget.

Knap.

Knapstier.

Hold den oppe saa længe, saa vil jeg sætte et Brækjern derunder.

(Han sætter Brækjernet under.)

Slip nu kun løs; jeg skal være Mand for, at den ikke falder.

(Børhid slipper Risten, som bliver hængende paa Brækjernet; derpaa tager han sin Lygte, for at kige ind i Graven.)

Børhid.

Det gaaer herligt. Lad os nu see efter, om den gaaer saa meget dybt ned — Ei! Vi har saamen ingen Stige nødvendig — See, her gaaer en liden Trappe.

Knapstier.

Saa meget bedre. Gaae Du ned, som har Lygte.

Børhid.

(rækkende ham Lygten.)

Broerlille! tag Du Lygten, og gaae selv ned.

Knapstier, (rykker tilbage.)

Nei, saa sandt jeg er en ærlig Mand, om jeg tør.

Børhid.

Det er ikke just fordi jeg slet intet Hierte har — Men hvorfor skal jeg meere end Du?

Knapstier.

Hvorfor — Det skal jeg sige Dig — det er
for — (med en meere modig Stemme.)

Lad see engang — Jeg maae udforske, om —

(Han tager Lygten, sætter en Fod ned, men trækker
den i Angest tilbage, og løber skielvende hen til
den anden Side.)

Nei, det er et forgiæves Arbeide. Jeg hverken
kan eller vil gaae derned. Jeg fik min Hælsot, før
end jeg kom paa det nederste Trin af Trappen.

Bærhid.

(tager Lygten fra ham.)

Giv hid, Bærhenter! giv hid. Jeg er Mand
for at gaae ned, jeg. Men Forord bryder ingen
Trætte; jeg vil til Bederlag have den største Deel
af Byttet.

Knapstier.

Gaae Du kun ned, min Broder! det kan al-
tid finde sig.

Bærhid.

Jeg begynder selv at svede Angestens Sved —
Men den store Rigdom, som vi vil finde — Den
Tanke giver mig Mod. Jeg gaaer affted.

(Han stiger ned.)

Lucinde.

(Ustykende lidt paa sit Vindue.)

Nu, den stakkels Damon i Brenden! — Endnu
staae de der, som de vare muurede til Stedet.

Bær-

Knapstier.

(Ved Kanten af Indgangen til Graven.)

Nu vel! har Du naaet Bunden? Har Du fundet meget? Kast hid op, efter hvert, Du finder noget.

Bærhid.

(nederst i Graven.)

Jeg seer ikke det ringeste — See her, en Tyrkefappe.

(Han slænger op en ussel og gammeldags Tyrkefappe.)

Knapstier.

(betragtede Rappen.)

Saa i Gandens Skind og Been! hvad slænger han mig her i Næsen? Et herligt Stykke i en Pialekræmmer-Bod.

(Han nærmer sig igien til Abningen.)

Guldet, Juvelerne; det maae Du give Dig i Færd med.

Bærhid.

(Kaster en Præste-Turban op.)

See, her er endnu en Præste-Turban.

Knapstier.

(tagende Turbanen.)

Du kan selv være en Præste-Turban. Nei see mig engang, hvilket Liggendese!

(Han slænger Turbanen i Hidighed fra sig, springer igien hen til Abningen, og straalet af fuld Hals.)

Hvad tænker Du paa? Endnu engang: Guldet, Juvelerne, Diamanterne.

Bærhid.

Her er intet sligt — Her er ikke en Smuule
meere.

Knapstier.

Ja, Du vil nok beholde alting for Dig selv.
Det er een af Dine gamle Stræger; Jeg tænkte
nok —

Bærhid.

Ei! saa kom selv og see til. Jeg gior min
Eed, Broerlille! —

Knapstier.

(Innsende af Brede.)

Hold Kisten, Din nedrige Spitsbub!

Bærhid.

Hvordan? Du Blodigel!

Knapstier.

Det staaer Dig vel, Du arme Renegat! Du
er ikke sluppen derfra endnu — og jeg —

Bærhid.

Nu skal jeg strax være hos Dig, forbistrede
Uffsum! Jeg skal strax komme og brække Halsen
paa Dig.

(Man begynder at see Lyset af Lygten, og Bærhid
lader sig see paa Trappen.)

Knap-

Knapstier.

(trækker Brækjernet fra, saa Jernristen falder, og
Bærhid bliver indsluttet.)

Jeg blæser ad Dine Trudster. See saa, bliv
nu der, Du giærrige Hund! fordomte Gnier! Nu
kan Du staae der i Hullet, til Du giver Siælen
af Halsen.

Bærhid.

(kommer frem til Trælværket.)

Al, jeg arme Mand! jeg er indsluttet. Har
Du da Din Lyft af, Du Skælme! —

(Han forsøger at løfte paa Risten.)

Lucinde.

(lukkende lidt paa Vinduet.)

Nei, de vil aldrig til at gaae — Himmel og
Jord! End om Damon bliver kvalt i Brønden.

Knapstier.

(gaaer frem og tilbage i Hidsighed med stærke Skridt,
medens Bærhid gjør sig forgiæves Umage med
at løfte Jernristen i Veiret.)

Saaledes at tage mig ved Næsen! at bestiaale
mig i mine aabne Dine! at sætte mig i Bove for,
at komme i Beddelens Haand! og det for — for —
Skal jeg da have det til Løn for al min Meie?

(Han sparker til Rappen og Turbanen, derpaa
slænger han begge i Brønden; gaaer og smaa-
bander for sig selv, medens Rittornellen af Duet-
ten varer.)

Knapfskier og Bærhid, (bag Træløerket.)

D u e t.

Bærhid.

Høistarede Knapfskier!

Broerlille! luf mig op.

Knapfskier.

Nei, Spitsbus! bliv kun der.

Ei Broerskab nu maae være.

Bærhid.

Hør min Ven, hør mig, Kiære!

Høistarede Knapfskier!

Knapfskier.

Nei, Spitsbus! bliv kun der.

Bærhid.

Ik! hielp mig ud at gaae.

Knapfskier.

Nei, nei, der kan Du ikkun staae.

Bærhid.

Min Ven, Knapfskier!

Knapfskier.

Spitsbus! bliv der.

Begge.

Begge.

Børhid.

Knapstier.

Min Ven, Knapstier! | Nei, Mester-Skielm! der
Broerlille! luk mig op. | kan Du holde Trop.

Børhid.

Af hielp mig, luk dog op.

Alti.

(uden for, uden at sees.)

Hvem er der? Hvem er der?

Børhid og Knapstier.

Der er Bagt, den er nær!

Børhid.

Af! nu er alting ude;

See Bagten der, Broerlille!

Knapstier.

(pegende paa sit Huus.)

Mig kan det ikke skille;

Men, Mester-Skielm! bliv der.

Børhid.

Høistarede Knapstier!

Janitskarene. (uden at sees.)

Hvem er der? Hvem er der!

Børhid.

Høistarede Knapstier!

Bær:

Knapstier.

(gaaende mod sin Dør.)

Nei, Mester-Skielm! bliv der.

Dit Broerskab lidt kan stille.

Bærhid.

Ne, Hr. Knapstier!

Luf mig dog ud, Broerlille!

Begge.

Knapstier.

(ved sin Dør.)

Der kan Du holde Trop.

Bærhid.

| For Himlens Skyld luk op.

Bærhid, (med knyttede Næver bankende mod
Trælværket.)

Ulykkens Fugl! vil Du komme?

Knapstier, (sagende efter sin Nøgle, som
han ei kan finde.)

O Himmel! mine Nøgler! jeg har tabt dem —
Hvor i Verden har jeg gjort af dem? — Der
kommer nogen!

(Man hører langt fra Janitskarene komme træk-
kende op, og Knapstier veed ikke, hvor han skal
hen af Angst.)

Bærhid.

(bankende paa Trælværket.)

Jeg svær Dig til, at jeg skal skraale Gevalt
af fuld Hals. Jeg skal intet stille under Stool.

Knap:

Knapstier.

(gaaer hen til Værhid.)

Tag Dig vare derfor, Broerlille! hvad kommer deraf andet, end at vi begge blive hængte? Skul Din Lygte og Dig selv med. Jeg skal siden komme og lukke Dig op.

Værhid.

Men i det mindste maae Du give mig Dit Ord —

Knapstier.

(seer hen til Gaden paa høire Haand.)

Ja vist, ja vist. Men mine Nøgler — Der kommer de Pokkers Janitskärer — Jeg maae løbe om i den anden Gade.

(Han vil undløbe i den Gade paa venstre Haand, men da han seer, at der ogsaa kommer Janitskärer fra den Kant, kommer han mere beangstet tilbage.)

Endnu flere! De har fordeelet sig. Jeg er i Flugten, hvor jeg snoer og vender mig. Jeg maae flyve op i denne Stige; det bliver min eeneste Redning — Jeg kan krybe i Skul i dette dybe Vindue, saa faae de maaskee ei Die paa mig.

(Han løber hurtig op af Stigen, og bliver staaende i Vinduet. Værhid skulder sig det beste han kan i Graven; men man bliver stedse en Lysoning vaer af hans Lygte.)

Fjerde Scene.

Knapstær i Vinduet, Børhid i Graven,
Damon i Brønden, Ali, Mustapha,
Osman og 7 andre Janitskärer.

(Ali med Mustapha og 3 andre Janitskärer komme syngende ind fra den høire Side. De have alle en halv Ruus, og bær hver sin Glaske i Haanden. Osman kommer med sit Mandskab ind fra venstre Side, og bliver stående med Forundring over, at han seer sine Kammerater beskiendte; men da han hører dem synge, løber han til med sine Janitskärer. De tage hver en Glaske fra de andre, drikke og holde sig lystige, medens Ali synger følgende Arie.)

Ali og hans Janitskärer.

Chor.

Hvor den er sed, hvor den har Kraft!
Leve vor Viin! vor Druesaft!

Ali.

Aria.

Ru vel, lad Mahomet os skræmme!
Alle hans Trudsler er kun Fias,
Slig Prophet kan kun blive hiemme;
Jeg vil dyrke min Viin, mit Glas.

Al.

Al.

Alforan! jeg troer dig ikke;

Det er kun Væb, men jeg vil drikke

Til Muphti selv Leve-Væb.

Min Ven! Vi en Kund vil drikke.

(Han drikker.)

Alle Janitskærer, (efter at have drukket.)

Chor.

Hvor den er sød, hvor den har Kraft!

Leve vor Viin! vor Druer-Saft!

(De blive ved at drikke.)

(Osman og hans 4 Kammere sætte sig dybt inde paa Skuepladsen, hast ved Stigen, og give sig til at drikke indbyrdes. En af Allis Mandskab sætter sig paa Knæ tæt ved Brønden, med Haand under Kinden. Tvende andre sætte sig hos ham, og Ali med Mustapha blive staaende midt paa Pladsen.)

Ali.

Imidlertid synes mig, at jeg brænder indvortes. Den Dævels Viin har sat min heele Krop i Ihs Lue.

Mustapha.

Det gaar mig ikke et Haar bedre. Men der er til al god Enkelt en Brønd; lad os hielpes ad og trække Vand.

Ali.

Ali.

(gaaer hen til Brønden med Mustapha.)

Lad det være aftalt. Der, Mustapha! Touget er i; lad os hielpe hinanden at trække.

(De slænge Glasferne fra sig, begynde at trække, og den Janitskar, som ligger paa Kna, bliver liggende ubevægelig.)

Mustapha.

(seende i det samme hen til Pyramiden.)

Men — men — seer jeg ikke et Skint lys frem af Pyramiden! jeg skulde sværge paa, at der var brækket Hul paa.

Ali.

(trækkende langsomt med Mustapha.)

Dette Band er tungt som Dævelen.

Mustapha.

(seende idelig hen til Pyramiden.)

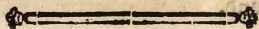
Men vend Dine Dine engang derhen — jeg seer jo grangivelig —

Ali.

Ei! lad os blive ved at trække. Du vil vel ikke giøre os alle til Narre med Dine Syner? Der er een af vore Præster der begravet; Er Du ikke bange for, han skulde komme og sluges Dig levende?

(Han trækker med Mustapha; og alles Dine ere henvendte mod Pyramiden.)

Nu da, seer Du noget? Jeg for min Part vilde see Fanden selv lige under Dinene, uden at bryde mig —

Femte

Femte Scene.

De Forrige. Damon.

(Damon hidses op af Brønden, med en Kuro paa Armen, Turbanen paa Hovedet og Tyrkefappen over sine Skuldre. Ali og Mustapha see hen til Pyramiden, saa de ei mærke ham; men saasnart han er oppe af Brønden, griber han fat i en af Jernstængerne, og med den høire Haand giver han et hæftigt Drefskaen til den Janitskar, som ligger ved Brønden og seer hen imod Pyramiden; Denne falder hen paa sine to Kammerater; Ali og Mustapha slippe Touget, og give sig til at Kraale; og enhver af dem søger at frelse sig ved Flugten.)

Damon.

(med en hul Røst.)

Her er jeg, I Døgenikter! her er jeg.

Knapstær og alle Janitskærer.

Det er Fanden, det er Fanden selv.

Ali.

(løbende om i Bildskab.)

Forbandede Viin! det er Mahomet, som straffer os.

Osman og de andre Janitskærer, (som sidde nederst paa Skuepladsen.)

Det er Fanden; lad os rædde os med Flugten.

(I det de relse sig, staaer Stigen dem i Veien; de rive den over Ende, løbe ud ved venstre Side med stærkt Skraal.)

Det er Fanden selv! han er os i Hælene. Det er Dævelen i egen Person.

Siette og sidste Scene.

Damon, som stiger ud af Brønden; Knapstier
i Vinduet; Børhid bag Trælværket;
Lucinde, Lise.

Damon.

(i det han springer ned af Brønden.)

De Ubekatte fik jeg jaget en smuk Angest ind.

Knapstier.

(i Vinduet, Kælvende.)

Al! jeg er færdig at falde ned af Fjorskækkelse.
Aldrig har jeg seet saa sælt Syn tilforn.

Damon.

(gaaer hen mod Knapstiers Dør.)

Lucinde og Lise! Kommer herved. Det er mig.

(Han gaaer igjen midt paa Skuepladsen, seer noie
efter i sin Kurv, og viser sin Glæde, da han seer,
at intet er borte.)

Lise.

Det er Damons Stemme, Jomfrue! lad os
løbe hurtig.

Knapstier, (i Vinduet.)

Mon han vel skulde kiende Lucinde? Men det
er best at gaae ned — Al Himmel! Stigen, Sti-
gen! den er revet over Ende! og kommer Eadi
nu paa det samme —

Lucinde.

Lucinde.

(løber ud med Hæstighed.)

Er det Dig, min kiære Da — Ak, hielp, hielp!

(Hun bliver bange for Damon, da hans Dragt gjør ham ukiendelig, og hun løber ind med et hæstigt Skrig.)

Lise.

(lige saa forskrækket, løber ind.)

Ak, ak, ak!

Damon.

(saaer sat paa dem, sørend de lukke Døren til.)

Vie dog. Lidt Taalmodighed. Skraaler ikke saa. Hvad ængstes I for? Det er mig, Damon.

(Han slænger Turbanen bort, men de ere endnu bang, og tør længe ikke tale.)

Knapstier, (i Vinduet.)

Hvordan? Det er Damon!

Børhid.

(kommer frem mod Trælverket.)

Det er min Søstersøn. Han kommer ret beleiligt, for at hielp mig ud af dette fæle Hul.

Lise.

(kommer til sig selv igien, tager Kurven af Damons Haand, og betragter den med Glæde.)

Lucinde, (til Damon.)

Nu, Himlen forlade Dig, hvor Du har jaget mig Skrak ind! Hvor er Du vel kommen til den Forklædning? Ved hvilken Hændelse, paa hvad Maade slap Du ud af Brænden?

E 2

Damon.

Damon.

(i det han tager Kappen af.)

Jeg kan ikke vide, hvem som har faaet det Indsald, at kaste alt det Ragerie ned til mig. Men jeg skal siden giøre Dig Rede for alting. Nu har vi ikke et Dieblis at spille — lad os pakke ind til Reisen.

Bærhid.

Damon!

Knapstier.

Lucinde!

Lucinde.

(paa nye igjen i Angest.)

Himmel! der er baade Din og min Farbroder! Mine Kræfter forlade mig; jeg kan ikke meere —
Lise og Damon.

(holde Lucinde, og vil løbe bort med hende.)

Lad os undløbe, lad os løbe!

Bærhid.

Damon, kiære Damon! kom og hjælp mig; Du har intet at frygte for.

Knapstier.

(paa samme Tid som Bærhid.)

Vie dog, vær ikke bange. Lucinde! Lise! jeg er saa bange nogen kommer og seer mig.

Lise.

(da hun faaer Knapstier at see oppe i Vinduet, seende af al Magt.)

Ha, hi, hi! kommer til Eder selv igjen. Der er min Troe intet at være bange for.

Bær.

Børhid.

Kiære! hielp mig først, mig først.

Lise.

(Saaer i det samme Die paa Børhid, begynder igien at lee af fuld Hals, og viser Lucinde og Damon den Stilling, som de to Gamle staae udi.)

Og denne oven i Kiøbet! — ha, hi, ha —

Nei see her — ha, ha, ha — see der oppe, ha, ha, ha —

(Damon og Lucinde staae begge stille af Forundring.)

Knapstær.

Lucinde! min kiære Broder-Datter! Lise! staae dog ikke Haanden af mig. Hvem veed, om ikke Janitskarerne har andraget alting for Eadi. Kiære! kommer mig dog til Hielp.

Børhid.

Damon, min beste Ven! jeg besvær Dig ved alt, som helligt er, kom og hielp mig ud af dette Hul; hav dog Medlidenhed med Din stakkels Morbroder. Det er ude med mig, om Patrollen kommer og saaer mig at see.

Lucinde.

Jeg kan ikke bære det over mit Hierte, at see dem i denne Angest. Det er dem allene nu, som voldet min Bekymring.

Damon.

Ja vist; om vi end igien skulde blive et Offer for dem, saa er det vor Pligt at rædde dem.

E 3

Lise.

Lise.

(Holdende Lucinde og Damon tilbage.)

Løver lidt, om I saa behager; De maae først love Eder med Haand og Mund Eders Frihed og Eders Arvemidler, samt at samtykke i Eders Reise; hvis ikke, gaaer jeg herfra hen til Cadi.

Børhid og Knapstier.

Ja, ja, ja; Jeg indgaaer alting. Jeg samtykker alting.

Damon.

Men for alting intet Bedragerie under. Løftet maae være helligt.

Børhid og Knapstier.

Ja, ja, ja.

Lise.

De maae vel giøre en Dyd af Nødvendighed. De maae strax underskrive dette, som de her lover, eller jeg gaaer sporenstregs til Cadi. Denne skal være Vidne mod dem.

(I det samme peger hun paa Stenen, som er brækket ud af Pyramiden, og Damon sætter Stigen til Binduct, hvor Knapstier staaer.)

Knapstier.

For alting skynd Eder — Jeg er i en Angest — Om der paa det samme kom nogen —

(Knapstier stiger ned, og Lucinde holder Stigen, medens Damon og Lise gaar hen for at hjælpe Børhid ud.)

Bør-

Bærhid.

For Himlens Skyld løst hurtigt denne Jernrist
i Bæret; jeg skal hjælpe til inden fra — Gadi,
Janitskarene — jeg var om en Hals, om man
kom over mig her paa dette Sted.

(De løste Jernristen, Bærhid springer ud, kaster sig i
Damon's Arme, og omfavner ham med største
Glæde.)

Knapstier.

Himlen skee Tak! jeg kommer til Live igien.

Bærhid.

Altsaa slap jeg dog heelskindet ud af Buuret.

(til Knapstier.)

Nu vel, Broerlille! det var os, som gjorde vor
Regning paa den seede Steeg i Nat —

Knapstier, (til Bærhid.)

Du allene er Aarsag i alle disse Krumspring,
med Din Tyrkepræst og Din forbandede Skat —

Sangen efter Stykket.

Bærhid, (til Knapstier.)

Uf al vores Flid

Vi har kun Moien nu tilbage.

Knapstier.

Om jeg nogen Tid

Saadan Handtering mig skal paatage —

Bær:

Bærhid.

Med al Slags saadan Binding væk!

Knapstier.

Mit Blod er endnu koldt af Skræk.

Bærhid.

See, hvor den, som vil alt begiere,

Al hvad han har,

Knap fikker Eier var.

Knapstier.

Dette bør os en Regel være —

Der er for os en større Skat;

Om vi havde den fat.

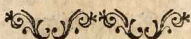
Bærhid; siden Chorus.

Al Beskytterses gunstige Hænder

Den Skat vi allene kan faae;

Og til den, hvis Værd vi erkiender,

Utmættelig er vor Attraae.

Ar m i d a.

Et

Syngestykke

i tre Handlinger.

Skrevet paa Italienssk

af

Herr Marco Costellini,
fordum Russisk Keiserlig Hof-Poet.

Med Musik af Antonio Salteri.

Oversat til samme Musik

af

Adam Gottlob Thoroup.

St r m i d d

+++++

Et

Engelst

die Handlung.

Handlung von

76

Der Herr Colletti
Handlung von

Handlung von

Handlung von

77

Handlung von

Antonio Salieri

til den gunstige Tilskuer!

Symphonien til dette Syngestykke har man ved Musikken søgt at udtrykke det, som umiddelbar bør foregaae det Dieblig, da Handlingen af Stykket begynder; nemlig Ubaldo's Ankomst til Armida's He, igiennem den tykke mørke Taage, som omgiver den; de uhyre Bevogtere, som anfalde ham ved Foden af Klippen for at forkrække ham; de forkræffelige Skrig, den Gervirring, med hvilken de blive hovedfulds jagede paa Flugt, ved det han allene viser det fortryllede Skjold; den Møie han har ved den besværlige Bestigelse over de udhængende Klippespidses op paa Bierget, den hastige Fremgang paa Biergets Top til et behageligt og roligt Sted.

Er Musikken virkelig i Stand til at forestille disse Billeder for din Tanke, da opmuntre den unge Componistes Mod med en fortient Berømmelse; dersom Virkningen ikke svarer til Hensigten, tag da til Laffe med den gode Villie, og undskyld ham i Betragtning af dette Foretagendes Vanskelighed, og sæt denne Symphonie iblant de mange andre, som betyde aldeles intet.

Personer:
Armida.
Ismene.
Rinaldo.
Abaldo.
Chor af Tomsruer, Armida's og Ismenes Folge.
Chor af Dæyle.
Chor af Troldmænd.

Handlingen foregaaer paa Armida's fortryllede
de De.

Første Handling.

Første Optrin.

Skuepladsen forestiller en behagelig Lund, som aabner sig i adskillige hyggelige Gange, for Enden af hvilke man noget fra seer den prægtige Indgang til Armida's fortryllede Slot; midt i Lunden ved de blomsterfulde Bredde af en stor Søe ere opdækkede rigeligen besatte Borde; og yndige Piger spøge, dansende en munter Dans efter det følgende

C h o r.

Rosen vor Skiebne maler,
Dens spæde Blade praler,
Den ung beundret staaer,
Moeden dens Pragt forgaaer
Og ei behager.

For os hensvinder saa
Skionhed, den korte Vaar
Ei varig kan bestaae,
Naar vi i muntre Aar
Ei Elskov smager.

En Deel af Choret.

J bør, eenfoldige
 Viger, ei klage,
 Alt alt for ilende
 Er Tidens Flugt,
 Naar i de yndige
 Ungdommens Dage
 J vil af Skønheden
 Ei høste Frugt.

Andet Optrin.

Ismene, ilende og bekymret, og
 de forrige.

Ismene.

Recitativ.

Alk forsvarer Beninder
 Dette Sted, som Eder er betroet!
 Jeg af alle Mærker finder
 Alt os den største Fare overhænger,
 Og i det inderste af hine lukte Steder,

Hvor:

Hvortil endog Armidas troeste
 Ei vover sig at nærme;
 Men, hvor hun eensom midt i sin Forbrydelse
 Stolende paa sin Magt sig sikker stuer
 Den Hende truer.
 Bed Solens Opgang forsvunden var
 Den skumle tykke Taage,
 Som denne De for alles Dine samlet har.
 Forvirrede og bange Skrig
 Bed Havets Bredde lyde,
 Sikker et fremmed Skib man seer
 For Anker der at ligge.
 Jeg vores fæle Bogtere
 Saae over Klipperne at flygte,
 Og sig for alleting at frygte;
 Saa stor en Skræk de har for denne Fare
 At naar man om Marsag dertil spørger,
 De bort sig vende og intet svare.

(Ved Ismenes Dale forsamle Truentimrene sig
 forskrækkede omkring ihende.)

C h o r.

Giennem den mørke
 Taage, os skiulede,
 Hvo vores ukjendte
 Landbredde fandt?

Alt! ved hvis Styrke
Blev Trolde skrækkede?
Hvad Gud dem jagede,
Dg overvandt?

Ismene.

Recitativ.

I saa grum en Tvivlsomhed lad os ei Tiden
Med unyttige Klager spilde.
En tungen Latter skulde vor Skræk,
Alting udviise Munterhed og Glæde,
Smigrende enhver maae søge
Bed blide Diekast, ved matte kælne Sukke
Seiervinderen saa at indtage,
At han af Trolddoms Kilden maae Vandet
smage.

Jeg til Forsvar alt bereder,
Dg dog jeg kiender ikke Faren
Eller Fienden — af er han ført af høiere
Magt —

Vor Troe og vore Pligter vi dog vil fyldestgjøre,
Dg da — (hun seer ud imellem Coulisserne) hvad seer
jeg? Fienden — han falde i Snaren.

Chor.

Rosen vor Skæbne maler,
Dens spæde Blade vraler,

Den

Den ung beundret staar,
Moeden dens Pragt forgaaer.

(Ubaldo kommer ind, og Fruentimmerne lade som de blive bange, og gaae bort, nogle paa det bageste af Stuepladsen, og nogle imellem Træerne.)

Al! væ! os arme! —

Tredie Optrin.

Ubaldo og de forrige.

Ubaldo.

R e c i t a t i v.

Hissed Trolldoms Bandet rinder,
Hvori Rinaldo fortryllet Døden finder,
Blomstrende dets Bred al Belyfts Magt for:
eener:

Vine, Rætter og tillokkende Sirener.
Al! den Trædske
Har vidst med Skin af Lykke
Sin List at smykke.

Ismene.

(Med en smilende Mine, stillende sig an, som hun kaldte sine forkrækkede Sølskabs-Søstre tilbage.)

Al! forjager, Veninder,
Den uridige Frygt.

A 5

Helten

Helten til Glædens muntre Rige
 Ei bringer skrækkende Baabenbrag.
 Kom Du at deele vores Lykke med os,
 Du lyksalige Helt,
 Dig sød Forfriskning Bordet skal give
 Og Floden; den grumme Skare
 Af bevogtende Uhyr'
 Dig skal ærbodig vige,
 Her skal Du kun fore Kiærligheds Krige.

Hele Choret med Ismene.

Kom af Glædens Væld at drikke
 Lykkelige Vandringsmand.
 Tabte er' de Dieblikke,
 Som i Fryd ei nydes kan.

Ismene.

Her er Kiærlighedens Sæde,
 Her fornoies alle Hierter,
 Sorger glemmende og Smerter.
 Her man rolig hviler sig,
 Her skal intet Die græde,
 Sorg ei mørkne glade Dage,
 Ja den største Lyst at smage,
 Skal kun Dnsket koste dig.

Hele

Hele Choret.

Kom af Glædens Bald at drikke
Lyttelige Vandringsmand!
Tabte er' de Dieblikke,
Som i Fryd ei nydes kan.

Ubaldo. *(affides.)*

R e c i t a t i v.

Al farlige Fristelse!

Ismene.

Hvad kan Dig hindre,
Deel i vort Held at tage?
Kan Du ufoelsom en Piges Bon modstaae.
Den blanke Hielm jeg skal Dig aftage,
Og pryde, med denne Krands Din Tinding.
(hun tager en Blomsterkrands, og vil tage Hielmen af Ubaldo.)
Den Blomsterkrands Armida
Som Vresmærke kun sin troe Tilbeder gav.

Ubaldo.

(stødende hende fra sig med Alvorlighed.)

Flue fra mig, Du falske!
Tænk ei, Du mig forleeder
Bed smigrende Ord, og laante Undigheder.
Kan Du smilende, munter, tilbyde Doden?
Jeg veed, at Armida med dette Band
En drøbende Gift mig skænker,
Jeg kiender hendes Rænker. —

Chor.

Chor.

Alt Haab er ude —

(alle Gruentimmerne blive forkrækkede og forlade Ubaldo.)

Ismene.

Til Dit Uheld

O stolte Ridder! forskyder
Du den Fred, jeg byder,
Og vores Yndest og Venstreb,
Naar vores Godhed Du med Spot
Vil giengielde, og os foragte,
Frygt da vor Harm;
Vi som en Fiende dig vil betragte.

Cavatine.

Uhyr', som Helvede skuler!
Grunne Trolde jeg byder!
Fra Dødens rædsomme Huuler
Kommer! mit Bink adlyder.

(Skuepladsen bliver mørk, og Dæmørene lade sig see i adskillige
Groupper og truende Stillinger, for at forkrække Ubaldo.)

Chor af Dæmø.

Hvis Bud maae Pluto lyde?
For hvem hans Throne falder?

Hvad

Hvad frygtet Bæsen kalder
 Os vældig fra Afgrundene,
 At skue Dagens Pragt?
 Splitter ham grimme Furier!
 Himlen sin Ild nedkaste
 Paa den, sig tør formaste
 At trodse Pluto's Magt.

Ubaldo.

Recitativ.

Hvor svag og afmægtig er eders Brede?
Ureene Pander! mod Himlens Magt.
Føler: hvor en fuldkommen Seier mig let skal
blive;
Hvor lidet det koster, eder til Luen at drive.

Cavatine.

Tilbage til Afgrunden!

Hvor Straffens Flamme brænder;

Naar denne Qvist jeg vender,

J bange skal forsvinde.

(Ved det at Ubaldo svinger den fortryllende Stok imod Dæmle-
ne, forbauses de og flgte bort i den første Forvirring.)

Chor

Chor af Dæmle.

Hvor hylende tuder
Den Hvinen i Lusten?
Hvad mægtige Guder
Os Fald har tilsagt?

(Maar Dæmleene ere forbundne opklare Skuepladsen, og viser sig i sin forrige behagelige Stand.)

Ubaldo.

Recitativ.

Du evige Forsyn, af! Du, som førte
Paa saa fremmede Veie mine Trin,
Led sag Du dem ogsaa til Enden.
Hisset er Sredet, hvor i Belyst ned sanket
Din unge Kriger, af en Skionhed fortryllet,
Ubesindig til hende sig opofrer.
Du! som til Bierget støder,
Og fra nederste Rødder
Det skjælver, og kaster Røg og Luer.
Du! som midt i din Brede til Jorden skuer,
Og dens Grundbolde bæve.
Opvæk, store Gud! opvæk af Søvnens Dvale
Denne fortabte; lad ham sin Synd, sin Brode
Med Skræk og Afsky kiende.
Armida's Rænker lad ham ei meer forblinde.
Til Trods for Afgrunden dit Navn lad vinde.

Aria.

A r t a.

I sin Snare ham Helvede drager,
 Ved den Belløst ham gandske fortryller.
 At! om dødelig Søvn ham betager;
 Om hans Dine sort Taage indhyller,
 Lad til Brede hans umilde Skæbne
 Dig ei væbne!
 Lad Naade ham faae;
 Du fordrive det rædsomme Mørke,
 Store Gud! Du ham vække, ham styrke.
 Hvo kan vældig fra Død ham unddrage,
 Uden Hielp af din Almagt at faae?
 At din Aand mig opflammer, jeg foler.
 Mod mig giver og Kræfter mig skænker.
 Trolldoms Sange og Afgrundens Rænker,
 Ja selv Elskov, afmægtig skal være,
 Og din Ære
 Skal evig bestaae.

(han gaar bort imod det bagste af Skuepladsen.)

Ende paa den første Handling.

Anden

Anden Handling.

Første Optrin.

En stor og smuk Have, bag i hvilken man seer de frimlø-
bende viltsomme Indgange fra Labyrinten, som om-
giver den.

Armida og Rinaldo.

(Stående paa en Græsbænk og staaende Blomsterkrands.)

D u e t.

Begge.

Her evig Fryd vi smage,

Her Elfskøvs Guder boe.

Rinaldo.

I Skovens fiole Skygger,

Hvor Bække sagte brage,

Vi nyde Lyst og Roe.

Jorden og Havet bygger

Kiærlighed Altene;

Suk til Ham Bindene

Suusende drage.

Begge.

Begge.

Her evig Fryd vi smage,
Her Elskovs Guder boe.

Armida.

Lad Daaren kun fordrive
De korte Levedage
I tankesuld Uroe.
Kan Ungdom Lyst vel give?
Kan Elskov spøge trygt?
Naar Glæden selv ved Frygt
Bliver til Plage.

Begge.

Dig Ungdom kort skal fryde,
Saa lyder Skiæbnens Rost:
Lad os da glade nyde
Dens favre Vaar i Lyst.

Recitativ.

Armida.

Farvel!

(Creisende sig op for at gaae.)

B

Rinaldo.

Rinaldo.

(holdende hende tilbage med Omhed.)

Vil Du mig alt forlade!

Armida.

Ik! denne, beste Ven, er Timen,
Som alle Dage bort fra Dig mig kalder.

Rinaldo.

Men hvad 'gruesom Skiebne kan hver Dag
Dig nøde,
Saa mange søde Dieblikke vor Elskov at be-
røve?

Armida.

Det er min Frygt.

Rinaldo.

Din Frygt? hvorfor?

Armida.

For vores fælleds Noe at tabe.

Rinaldo.

O Beste! hvo kunde den forstyrre
Paa denne De,
Hvor vi ukjendte, langt fra Verden leve.

Armida.

Guder! blot Solens Skin, Vinden, Bølgen,
Ik, alting den, som hæftig elsker

Kan

Kan komme til at bære.
 Jeg denne skionne De
 Til vores Opholdssted forgiæves valgte
 Midt udi Havets Skød.
 Omsonst jeg den i evig Taage har indhyllet,
 Paa alle Sider jeg med steile Fjælde
 Den har befæstet, lod af Trolde den be-
 vogte

Og af bedragende Sirener
 Jeg dens Frugter og Kilder har fortryllet,
 Ja alt hvad Du her kan finde,
 Fugle, Planter, Vand og Vinde
 Til vores Forsvar sig foreener.
 At Elskte fra den Tid, jeg blev af Dig indtaget,
 Jeg Rige, Fædreland og alting tabte,
 Tænk om jeg blev bedraget
 Om jeg Dig skulde miste
 Hvor grum min Skæbne vilde blive,
 Da skulde Skam og Sorg mit Hierte sonder-
 rive.

Rinaldo.

At frygt ei min Gudinde!
 Du veed, at, som jeg Dig,
 Du evig troefast mig skal finde,
 At uden Dig mit Liv mig er en Plage,
 Jeg seer i Dig min Fryd, mit Haab,
 Alt, hvad mig kan behage,

B 2

Det

Det Ønske har jeg kun tilbage,
 At stammende Dit kiære Navn
 Jeg paa Din Læbe aande maae
 De sidste matte Sukke
 Og at Du vil mit brystne Die lukke.

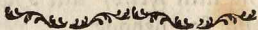
Armida.

Jeg veed det, men skielver!

A r i a.

Beste! mig Skrak omspænder;
 Men denne Banghed er
 Mig ei til Plage;
 Thi Elskov ved Besvær
 Os giver større Lyst.
 Ved Frygt mit kiælne Bryst
 For saligt Held erkiender,
 Dig at behage.
 Koldfindigheden nær
 Svag Luen brænder,
 Naar man af Frygt ei veed;
 For stor en Sikkerhed
 Os vil mishage.

(hun gaar.)

Andet

Andet Optrin.

Rinaldo, allene.

Recitativ.

Og jeg maae dig ei følge.

Al! uden Armida mig Tiden evig bliver.

Hvortil nytte mig disse leende Egne?

Den skionne Bolig, hvor Naturen

Med al himmelsk Skionhed prydet

Fremviser sig for mit Die? —

Al! alt mig kan fornøie,

Naar du kun er tilstede,

Himlen, Jorden aander Glæde;

Men sorte Skyer dække,

Naar du er borte, Himlen

Og Jorden forskrække.

Naar mit Die kan Armida's ikke møde,

Da Paradiset selv mig bliver fælt og øde.

A r i a.

Aldskilt fra dig, o fiære,

Mig Længsel skal fortære;

Langt fra dig Sorg mig dræber;

Smilen paa dine Læber

Fylder min Siæl med Lyst.

Amor! min Qval dig røre,
 Og kan du ei bønføre,
 Da skænk i Sovn mig Trøst.

(han sætter sig ned igien paa Græsbænken.)

Recitativ.

Maaskee — hvo veed? — de Dromme,
 Hvorved selv Slaver svomme
 Glade i Belyst, skal mig Armida vise,
 Og i min Siel indgyde Fryd og Lise;
 Medens Sovn mig vederqvæger,
 Da I blide Dromme leeger
 For min Tanke i dens Gestalt,
 Som jeg tilbeder.
 Og fra Dromme — Gid! jeg maae vaagne op
 Til sande Glæder.

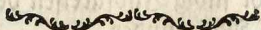
Aria.

Blide Dromme til mig iile,
 Flagrende paa gyldne Binger
 Til bedragne Sandser bringer
 Min Gudindes Billede.
 Lad i dig mit Hierte finde
 Milde Sovn en stækket Hvile,

Til jeg vaagnende kan smile
Favnet af min Elskede.

(Han falder i Søvn, og ved Lyden af en behagelig Symphonie fremkomme adskillige smukke Geister, saaledes klædte, som man pleier at forestille Gornioletterne, som danser omkring Rinaldo.)

Tredie Optrin.

Ubaldo og Rinaldo.

(Naar den korte Symphonie er til Ende høres langt borte en forvirret Allarm, og man seer Ubaldo at komme ind fra det bageste af Haven, og Geisterne forsvinde.)

Ubaldo.

A r i a.

Hvor maatte snart forsvinde
Den hele Dæmle-Skare
Med al dens Roglerie,
Som Damp for raske Vinde
Og tykke Skyer fare
Med hastig Flugt forbi.

B 4

Recitativ.

Recitativ.

Saa skion, saa yndig er Beien til Laster,
 Den ved sin Lethed Sielen overtaler
 Til sig paa den at bove, sig at forville,
 Og, naar for sildig Bildfarelsen den skuer,
 Den største Noie finder
 Ved sig igien at drage
 Fra denne muntre Eng tilbage.
 Her er det vellystfulde Jængsel
 Hvori Rinaldo holdes,
 Han ved hin Armidas Kænker
 Ei foler Bægten af sine Lænker,
 Men orkesløs sig selv forglemmer.
 See! ham o Himmel
 See! han paa Blomster hviler
 Og i Sovnens Arme smiler,
 Uuforsigtige! hvor dødelig en Dvale!
 Ved hans Fod en rædsom Afgrund gæber,
 Mens tusende Uhyrer
 Og onde Vlander om ham vaage
 Og sig ham til Bytte lover,
 Paa dens fæle Bred han rolig sover.
 Lad ham opvaagne!
 Dette blanke Speil lad for hans Die skinne!
 Ei Trolldom kan dets Glæds betage;
 Lad ham deri sin Slave-Prydelse betragte
 Og den foragte;

Lad

Lad hans Tilstand ham forfrække
Og Anger, Skam og Brede i hans Barm op-
vække.

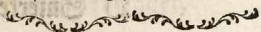
Stat op Rinaldo, og skue!

Rinaldo.

O Himmel! hvo mig vækker?
Hvad kummerfulde Billeder
Min korte Røe mig røver?
Hvad grim Bekymring min Siel bedrøver?
O Død! Naturens Skræk!
Hvad Magt fremstiller
Dig for mit bange Die?
Hvorledes lærde jeg dens Alsyn at frygte?
Dens kolde Gysen min Barm opfylder —
Jeg al min Brøde skuer,
Den Morderstaalet opløfter
Og mig truer.
Hvad usædvanlig Skræk?
Hvad nye Følelser plage Sielen? —
Hvad er det, som mit Die blander?
Hvad uforventet Skin? —

(han reiser sig forbauset op.)

Hvo bragte dette blanke Skjold?
Hvordan, og naar, og deri? o Gud! hvor fra
mig selv forskiellig?
Jeg neppe selv mig kiender, — har jeg da kunnet
Mig fornedre saa? og saa forandret blive? —

Fjerde Optrin.

Armida, bængstet og Rinaldo.

D u e t.

Armida.

Al! hielper, o Himle!

O Gud! ved min Fare

Al! Skæk Hiertet banker,

O Himmel giv Trøst!

Rinaldo.

Al! siig Dyrebare!

Hvad skrækkende Tanker

Saa nage dit Bryst.

Armida.

Min Kummer, min Plage —

Rinaldo.

Den følger mit Herte

Fortæl mig — —

Armida.

O Smerte!

Rinaldo.

Rinaldo.

Men tael dog.

Armida.

Ik nei.

Begge.

Den Angest, mig plager

Al Sands mig betager,

Fortvivlet jeg finder

Til Redning ei Ve.

Rinaldo.

R e c i t a t i v.

Ik opdag for mig, Elskte, den skjulte Sorg,
Som Dig bedrover!

Siig, hvad foraarsager

Dig den Angest, som Dig plager?

Da skal jeg vide, hvad jeg at frygte har.

Armida.

Vi er' forlorne.

En Fremmed ubekiendt er landet paa min De;

Han har beseilet det umaalelige Hav,

Som os adskiller fra alle Dodelige;

Tryk og beholden

Han har Troldene forjaget,

Dg

Og det bratte Fjeld bestaget.
 Af mine Nympher blev han ei indtaget.
 Han til Omgangen
 Den vildsomme Bei har fundet,
 Og dens Bevogter
 Uden Fare overvundet.

Rinaldo.

Endnu Du ikke veed, hvor han her er kommet,
 hvorfra?
 Hvorfor han kom, hvem han er, hvor han sig
 skjuler?

Armida.

Dette min Skræk forøger:
 En Gud, som mig er vred, et mægtigt Væsen
 Den Fremmede ledsager,
 Saa jeg bestandig ham forgieves søger. —
 Af jeg betræder alt de traurige Ruiner
 Af en uheldig Brand,
 Som alt omkring mig
 Kuldkaster, fortærer, opbrænder,
 Og finder ei den Ild, som den antænder.

Rinaldo.

Du frygter?

Armida.

Armida.

Alt skulde jeg, Beste, frygtsom ei blive,
Naar den hævnende Himmel vil rive
Dig af mine Arme — o Gud!

Rinaldo.

Din Frygt er utidig;
Ah denne lumpne Pynt, hvormed Du har be-
haget

Mig at vanære saa, har ei betaget
Mig al min Tapperhed;
Endnu jeg mandig Sværdet skal drage;
Endog vaabenløs jeg skulde
Ei skye nogen Fare;
Men kiæk imod al Verden
Jeg vilde Dig forsvare.

D u e t.

Rinaldo.

Din Frygt Du glad forjage!
Stil Graaden, Diet væder.
Du veed, jeg Dig tilbeder,
Og glad vil doe for Dig.

Armida.

Armida.

Armida.

Sie dog! kun større Plage
 Ved Trost mit Hierte søler;
 Himlen, som Brede brøler,
 Yde sin Harm paa mig!

Rinaldo.

Min Siel!

Armida.

Min dyrebare!

Begge.

Mig intet kan hushale.

Rinaldo.

Jeg hæver ved Din Fare.

Armida.

Qual hindrer mig at tale.

Begge.

Min Skræk jeg ei kan male,
 Den er usigelig.

Rinaldo.

Rinaldo.

Jeg Dig beskiermer —

Armida.

— forgieves.

Rinaldo.

Og Elskov —

Armida.

— gjør, jeg forsvikler.

Rinaldo.

Men Himlen —

Armida.

— Af sine blinkende

Og brede Tordenkiler

Den gruesom mod mig vender.

Rinaldo.

Nei! naadig Hielp den sender,

Den gav det Skjold, jeg bær.

(han tager Skjoldet paa Armen.)

See! —

(viser Armida Skjoldet.)

Armida.

Armida.

— O Guder hvad Glands uden lige,
(vigende forskrækket tilbage.)

Gaae dog at fiule —

Rinaldo.

(forvirret holdende hende tilbage)

— Vie — lad mig sige.

Begge.

Haab og Mod ved slig Uheld maae vige!
Nei saa rædsom selv Døden ei er.

(Armida flygter forskrækket bort.)

Rinaldo.

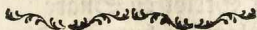
R e c i t a t i v.

Alf ja! jeg er forvirret.
Hvad kan indjage hende denne nye Skræk?
Hun frygter Faren og Hielpen dog forskyder.
Mig Himlennaadig til hendes Forsvar væbner.
Hun bange troer, at Himlen
Forbittret hende forfølger og hader;
Hun frygter mig at miste, og mig forlader.
Umkværdige — o Gud!
Alf Kummer overvældet, hun raser.
Forlade hende —

I denne Tilstand — et Rov for sine Smerter,
Det gruesomt —

(i Forsæt at følge Armida.)

Femte Optrin.

Ubaldo og Rinaldo.

Ubaldo.

Recitativ.

Stat stille! Rinaldo —

Rinaldo.

O Himmel! hvad seer jeg?

Ubaldo.

Al Rinaldo, Rinaldo hvorhen flyer Du?

Hvad gjør Du? saa Himlens Hensigt,

Som dig til Kæmper valgte

For Troen at forsvare

Og Bantroe at udrydde

Bil du dens Bud og Spaadommen saa op-
fylde

Og kan Jerusalem saaledes

Dig Hævn og Redning skylde?

Hvad gjør, at jeg dig saa forandret finder?

E

Dg

Dg saa foragtelig i mine Dine?
 En Skionhed dig forblinder,
 Som svigefuld til Undergang dig drager,
 Ved hvert et Skridt en Snare
 I hver et Blomster hun en Slange for dig
 lægger.

Daare! du begriber ikke
 Alt alt det, som hos hende dig behager,
 Er Troldoms Blendeværk, hvorved hun dig
 bedrager

Vend om, vend til dig selv tilbage
 Ubetænksomme! og grib det Dieblif,
 Da hun dig flyer ved Glandsen
 Af dette Skjold forbauset,
 Flye og foragt den Falskes Smigrerier.

Rinaldo.

Jeg elendige!

Ubaldo.

Du ikke paa mig seer, du tier,
 Dit Ansigt rødmer, ja denne Rødme
 Den Dydens Farve er;
 Vend om Rinaldo til Eren, til Hæder!
 Dig Leiren venter: Goffredo dig kalder,
 Paa Tærgens Bei dig Himlen leder,
 Ophold din Død vil blive.

Rinaldo

Skal jeg Armida da forlade?

Ubaldo.

Uværdige! vil dit Hierte
Din Gud ei Fortrin give?

Rinaldo.

Men mine Løfter, min Troe min Ven
Og mine Eder.

Ubaldo.

For hendes Skuld
Du bryde vil den Eed, du Himlen soer?
Du veed hvor mange Rænker,
Hvor stor en List hun brugte
For Anførerne af vores at forføre,
Bevarte under tunge Lænker
En gruesom Skiebne hun dem bestemte,
Om du ei havde været.
Du hende kan beklage?
O frygt du for dig selv,
Den Tid vil komme
Da hun skal ved din Elskov lides.
Han til Døden dig vil hade
Og dig allene paa denne De forlade.
Maaskee udi et hæsligt Fængsel lukke,
Der du et Klov for Qual skal være,

Dig Skam og Anger skal fortære
Din Brødes Bægt tung paa din piinte Siel
skal falde

Du af dens Haand, som nu fra Undergang
Dig kunde frelse, forgiæves Hielp skal kalde.
Elendig, i saadan Tilstand foragtet, fortviolet,
Uden Benners Trost
Og uden Bistand — —

Rinaldo.

— — Al tie dog!
 Forøg ei grum den Smerte,
 Som min Siel er martret af.
 Dersom Du kunde kun see mit Hierte,
 Hvor hæftigen herinde
 Modsatte Drifter stride,
 Og hvor jeg skælver
 Ved min Elendighed og Nød at tænke,
 Du skulde ynke mig —
 Jeg ikke sandser, hvad Du taler, —
 Hvor jeg er — jeg bange — forvirret —
 Faren — Fressen — lige frygter.
 Min Ven! o Gud! — ledsag, og frels mig Du!
 Lad os forlade disse farlige Steder —
 Paa Dig jeg lider; jeg vil Dig følge.

Ubaldo.

Zeg har vundet.

Rinaldo.

Rinaldo.

A r t a.

Skæksom jeg Svælget skuer,
 Hvorfra jeg kom tilbage,
 Forsømte Pligter nage
 Min angerfulde Siel.
 Alting med Fare truer
 Hvor jeg henvender Diet;
 Dog føler jeg fornoiet
 Endnu de søde Luer,
 Hvoraf jeg brændte heel.
 Storme blant Skær og Klipper
 Til Død og Fald mig driver;
 Himlen mig aldrig slipper,
 Men huld af Faren river.
 Skibbrud i Havnen bliver
 Maaskee dog end min Deel.

Ende paa den anden Handling.

Tredie Handling.

Første Optrin.

En græffelig og vild Udkanten imellem nøgne Klipper, bestemt til Evoldens Besværelser; med et Alfer og en Trefod. Armida's Følge omgiordede med sorte Baand, forrette under en alvorlig og høitidelig Dans en Oftring til de underjordiske Guder. Armida, som sidder paa Trefoden holdende Trylle-Stokken i Haanden, reiser sig beængstet op, naar de have fuldendt det efterfølgende.

Chor.

Besværelsen agter!
 Ved Sangen opstiger,
 Forsærdende Magter,
 Fra Plagerues Riger.

Armida.

Er' disse de Sange,
 Som Aander fremkalder?
 De mægtige Sange,
 Som Acheron føler?

Den

Den Bolger 'optaarner
 Og skummende broler.
 Ildsvangre Skyer dækkede
 endnu ei Himlene.
 Ei Aand, hvis Afsyn skrækkede,
 Ved Sangen lod sig see.
 Trefoden ikke rystede;
 Fra Lusten ned paa Ofrene
 Endnu ei Luen falder.

C h o r.

Besværelsen agter!
 Ved Sangen opstiger,
 Forfærdende Magter
 Fra Plagernes Riger.

Armida.

Uheld mig alt bebuder:
 Fra Dybet Suk sig hæve,
 Lynilden seer jeg glimtende,
 Rasende Stormen tuder,
 Selv Hecate, den frygtede,
 Af Angest synes hæve;

Afgrunden rystet gyser,
 Styr af sit Løb udviger,
 Tumlet af Sangens Styrke;
 Dybets Behersker snyser
 Rasende i sit Mørke;
 Mon han mit Bud foragter,
 Og nye Befaling venter?

C h o r.

Besværelsen agter!
 Ved Sangen opstiger,
 Forsærdende Magter
 Fra Plagernes Riger.

Ar mida.

R e c i t a t i v.

Al væ! mig Himlen hader,
 Og Afgrunden forlader,
 Og Rinaldo, — maaskee den grumme sig
 foreener,

(hun kaster Trylle-Stoffen og Trefoden forbitret til Jorden.)

Til min Ulykke — hvor kom det blanke Skjold
 Udi hans Hænder? O Himmel!
 Endnu jeg skuer disse skrækkende Straaler.
 For

For Diet mig at glimte,
Som mig Uheld og Undergang spaae.

Andet Optrin.

Ismene iisende og bekymret, med nogle af
Følgeskabet, og de forrige.

Ismene.

Recitativ.

Lob, flyd, O Dronning!

Armida.

O Himmel! hvad er hendet?

Ismene.

Jeg Din Rinaldo

Uden for den tillukte Omgang har mødt,

Fulgt af en Ubekiendt.

Den heele Skare af Bogtere

Forskrækket — —

Armida.

— — Al hold inde.

Jeg seer det, jeg er bedraget.

Han flyer den Falske, o Guder! —

C 5

Hans

Hans mange Eder — og hans Løfter,
 Hans Troe — i denne Tilstand — uden Farvel
 at sige!

Guder! Jovis Lynild
 Er den ved disse Prover
 Paa Svig og Meeneed Afsmægtig,
 Og ei af Jorden en Troelos rydder?
 Alk hæbner o Guder, hæbner!
 Omsonst jeg raaber —
 Hvad mon jeg haaber?
 Alk væ! nei intet er mig tilbage
 Uden min Graad og Klage.
 Jeg vil til mine Taare,
 Denne de Ulyksaliges usle Trøst,
 Min Tilflugt tage.
 Den Grumme skal mig see,
 Knælende for sin Gud, om Medynk at bede.
 Mine Taarer den skal væde,
 Og kan da hans følesløse Siel
 Ved Sukke rørt ei blive,
 Lad ham reise, men først mig Døden give.

A r i a.

Ja mit Blod skal han udgyde,
 Som vil Eed og Lofte bryde;
 Han min Graad ei skal modstaae.
 Kan da ei den bittre Smerte

Knuse

Knuse det forpiinte Hierte,
Lad mig da den Lykke nyde,
Død af elsket Haand at faae.

C h o r.

Dronning! af naar bliver
Der Ende paa Din Nød?

Armida.

Ja mit Blod skal han udgøde,
Som vil Eed og Lofte bryde,
Han min Graad ei skal modstaae.

(hun gaaer bort overmaade bedrøvet.)

Tredie Optrin.

Ismene og Armida's Følge.

Ismene.

R e c i t a t i v.

Den Ulyksalige, af! hvortil drives
Hun af sit blinde Raserie?
Hendes Fordums Magt og Lykke

Hvor

Hvor er den nu?
 Hvad ukiendt Væsen har paa een Dag
 Saa hende kundet undertrykke?
 Hun efter sit Behag
 Behersked' Elskovs Rige,
 Med Haanhed hun betragted'
 Tusendes Suk og Eder;
 Nu bliver hun foragtet
 Af den, som hun tilbeder.

Chor.

Af Dronning! af naar bliver
 Der Ende paa Din Nød?
 Sorgen maaskee Dig driver
 Til Undergang og Død.

Ismene.

Recitativ.

Af lad os gaae Beninder!
 I disse grumme Dieblikke
 Vi bor ei hende til sin Skæbne overlade.
 Nei troe hun skal os kiende
 I onde som i gode Dage;
 Vi hende fresse vil, hvis ei, da doe med
 hende.

Aria.

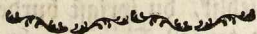
Aria.

Foragtet, nedslaget
Han hende forlader.
Selo Livet hun hader
Af Kummer betaget;
Trøst Himlen ei byder;
Og Afgrunden lyder
Ei meer hendes Røst.
Fra Faren hun haaber
Af os kun sin Redning.
Forvirret hun raaber
Om Havn og Veiledning,
Bekymret, om Trøst.

Chor.

Vor Dronning skal finde,
Om hun i sin Plage
Ei Haab har tilbage,
Dog Troe i vort Bryst.

(Ismene gaaer, efterfulgt af Choret.)

Fjerde

Fjerde Optrin.

En Havbred omringet med stejle og ode Fjælde, hvis Foder i en Afstand danne en liden Havbugt, hvori Lyffens Skib ligger seilfærdigt.

Ubaldo og Rinaldo

Ubaldo.

Recitativ.

Vi næsten frelst ere, see Stranden!
 Betragt den hulde Lyffes Skib!
 Og hende, som ved dets Roer sidder,
 Der efter sin Willie regierer Vind og Hav,
 Og sikkert styrer,
 Som oppebier os.

Rinaldo.

Alf arme Armida!

(affides.)

Ubaldo.

Men Du sukker,
 Og med et forvildet Diekast
 Paa Jorden stirrer.
 Nu Dig vender, nu Du standser,
 Og i det Dieblif, du ibrigst burde tile,
 Du langsom tøver? sig mig, hvad er Din
 Tanke?

Rinaldo.

Rinaldo.

Alt Ven! mit gandske Hierte
 For Dig jeg aabne vil.
 Alt flye fra hende, som var min Sieles Afgud,
 Som Fædreland og Rige for mig opofret har,
 Alt hun skal bestiemmet være,
 Og evig Kummer nære. —
 Jeg blot ved Tanken gyser,
 Det Gruesomhed mig synes,
 Sandt er det, at jeg vinder;
 Men Striden heftig er.
 Alt iile med min Reise
 Fornuften mig befaler,
 Men ak! mit Hierte kun om hende taler,
 Mig Vren driver frem,
 Medlidenheden mig tilbage holder.
 Men at jeg gaaer tilbage
 For Trost i hendes Siel at gyde,
 Nu jeg skal evig Afsked tage,
 Alt jeg, nu Sorgen hende sønderriver,
 De sidste Prover,
 Om ei paa Troe, dog paa mit omme Venskab
 giver,

Det ei imod Fornuften strider,
 Og Kierlighed det byder.

Ubaldo.

Hvad siger Du? min Herre!
 I Kamp mod Omheds Drift Du bærer,
 Og

Dg større Strid vil oppebie?
Du af en liden Bæk forhindres,
Som tørret ud af Solens Brand
Knap haver Vand tilbage;
Mon over den Du kunde fare
Naar den stolt sinølge haver?
Er denne da din Seier?
Alk nei! endnu Du under Naget sukker;
Den fiadne Bølløst for Din bedragne Tanke
Lig Medynk viser sig.

Minasdo.

Det er ei Sandhed. —
 Jeg frie mig finder. —
 Men at jeg skulde hende
 Forlade og bedrage saa. —
 Elſſte Armida! jeg aldrig Dig ſkal ſkue;
 De ſkionne Dine ſkal i bittre Taarer ſvømme;
 Jeg ſkal ei kunde dem aſtøre,
 Dig ei trøſte, Farvel dig ikke ſige.
 Nei haab det ei — for ſtor blev denne Seier.

Ubaldo.

Saa gaae da! flye Fortabte! gaae og foreg
din Brøde.
Bliv Easters Slave, vend om til dine Lænker.
Allene til Leiren vil jeg, begive mig.
Der vil jeg sige:

211

At Himlens Underværker
 Ei have kunnet frelse Dig;
 At Du foragter Pligter, Ære, Troe,
 Og nedrig elsker de Slave-Lænker, Dig binde;
 Og er Dydens, Fædrelandets, Din egen Fiende.

A r i a.

Bend om fortabte Slave
 Udi Dit Fordums Fængsel.
 Vil Du ei Frihed have,
 Bliv da i Slaverie.
 Gaae kun! men Du skal bære
 Dit Trældoms Nag med Trængsel,
 Naar ingen Ven skal være,
 Som Dig derfra kan frie.

(vender sig for at gaae bort fra ham.)

Rinaldo.

(holdende ham tilbage meget bedrøvet.)

Alf Ven! forlad ei mig.
 O! hvor han gruesom er
 (Affides.)
 Jeg lydig følger Dig!
 Jeg elsker — Ven tilgiv
 Et angstet Hierte!

D

Jeg

Jeg vil — dog et Farvel
 Alt sige — jeg begierte —
 Arme beklemte Siel!

(man hører langt borte Armidas Røst.)

Armida.

Bliv dog — Forræder bliv!

Rinaldo.

Der er hun, o Smerte!

(med en bestig Bedrøvelse.)

Recitativ.

O Himmel! hun alt sig nærmer.

(seende ud til Siden.)

Hvor ukiendelig af Sorg? — magtesløs —
 blegnet —

Kummerfuld — skælvende. Af see dog min
 Ven!

Hvor hun løber, den Arme, den strænge Kulde,
 De steile, bratte Klipper forgiæves synes
 At hindre hendes Fodder, men forhaler
 Ei hendes Trin — af fortornes ei.
 Jeg reise vil, om Du befaler.

Ubaldo.

Ubaldo.

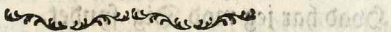
Nu det forfildigt er;
Hvad for forsigtigt var, nu vilde Svaghed blive.
Himlen Dig bevare!
For sidste Prøve paa Din Dyd at give.
Kun Daaren søger, kun den Feige frygter Fare.

Rinaldo.

Alf Ben! forlad mig ikke,
I denne Tilstand
Du seer jeg høilig trænger
Til Din Hielp, o Gud! hvor grumme Diebliske?

Ubaldo.

O Himmel! Kraft ham give.
Denne Seier din vil blive.

Femte Optrin.

Armida bedrovet, og de forrige.

Armida.

Recitativ.

Troeløse, af hie dog. Jeg knap kan Aanden
drage

D 2

Dg

Og Dødens kolde Skræk,
 Som Hiertet klemmer,
 Betager mig Sands og Mæle;
 Jeg alting savner i min Ulykke,
 Som stedse forøges,
 Endog Kræfter, mit Onde at begræde.

Ubaldo. (Affides.)

O grumme Fristelse!

Rinaldo. (Affides.)

Hvor haard en Prove
 Har jeg dog oppebiet?

Armida.

Troeløse betragt mig,
 Hvad har jeg mod Dig syndet,
 Alt hvad kan Dig til slig Grumhed bevæge?
 Har jeg af Dig fortient,
 Alt hades og foragtes?

Ubaldo. (Affides.)

For ham jeg skælver.

Rinaldo. (Affides.)

Jeg neppe staaer det ud.
 Armida! hør mig og dæmp Din Kummer
 Run

Kun for nogle Diebliske.
Jeg søler, desberre!
Al Bægten af Dine Bebreidelser,
Jeg ved Dine Taare sukker,
Din Qual mit Hierte sonderriber,
Bed Dig i denne Stand at skue,
Mig Dødens kolde Skræk omgiver. —
Din List, Dit fordums Had,
De Farer, som mig true,
For min Flugt kun svage Grunde ere;
Men Himlen, Fædrelandet
En Son, en Borger kalde,
De vores Kierlighed fordømme.
Mig Pligt, og Troe, og Dyder
At reise byder.
Skal jeg saa manges Haab og Ønsker skuffe?
Og vil Du at jeg skulde
Som Kriger feig, som Borger troeløs være,
Og opofre Fædreland og Ære?

Armida.

Troeløse, o Himmel! jeg Fædreland og Rige
Ogsaa havde,
Jeg længe og har været
Et Maal for manges søde Ønsker,
Og Verdens stolte Herkerinder
Mig efterstræbte og misundte.

Al! Himmelen jeg troede mig beskicket,
 Til eders Fyrster at udrydde,
 Og ved Dit Blod mit Land at hæve;
 Dog jeg Dig sparede.
 Men forgieves dette at erindre
 Nu kun mit Jordums Had,
 Min Svig Du ihukommer.
 Min Elsker skuffed' mig, jeg taler til min
 Fiende.

Jeg som Din Træl, Din Fange
 Kun attraaer Dig at følge.
 Hvor skulde jeg skilt fra Dig, ulækselig,
 Og uden Trøst, udsat for Verdens Spot,
 Min Skiebne bære?
 Jeg følger Dig, min Skionhed, Du for-
 agted',
 Skal skiont upyntet
 I Leiren ophøie din Triumph;
 I Stridens Heede som en troe Slavinde
 Jeg dine Dage aarvaagen vil forsvare;
 Mod Fiendens Raaben skal min Barm
 Et Skjold dig være. Al! lad Dit Hierte
 Til Medynk rores ved mine Taare.

Ubaldo.

Maaskee Du vakler?

Armida.

Armida.

Du intet svarer?

Rinaldo.

O Himmel! Du Glavinde?
 Du Fiende? jeg skulde sive Dig
 Af Leiren forhaanet? Nei min Armida!
 Nei lad os længer ei rødmes
 Ved vores Daarlighed.
 Lad evig Forglemmelse
 Erindringen derom udslette.
 Bliv Du tilbage, Farvel! af lad af
 En uheldig Kiærligheds Ild at nære.
 Jeg reiser, Du kan ei være
 Paa Reisen med; Din Vre
 Dig det forbyder. Farvel. Ved Dig at
 miste
 En Qual, som Dødens hæftig, mit Hierte
 nager;
 Men Du maae mig ei følge.

Armida.

Dræb mig da Bedrager!

Terzet.

Armida.

Hiertet Du mig udrive,
Barbar, som brød din Eed!
Lad Døden Løn mig blive
For troefast Kiærlighed.

(hun kaster sig ned for Rinaldo's Fødder.)

Rinaldo.

Reis Dig, min Beste — jeg beder
(løftende hende op med Æmhed.)

Ubaldo.

Hiertet forleder Dig.

(med Alvorlighed til Rinaldo.)

Armida og Rinaldo. à 2.

Al grumme Bitterheder
Dg Sorger dræbe mig.

Armida.

See! mine Taarer flyde.

Ubaldo.

Ubaldo.

Lyd Himlen Din Bæstærmer.

Armida og Ubaldo. à. 2.

Han Eed og Troe vil bryde.

Armida.

Min Omhed Du fornærmer.

Ubaldo.

Alf feig Du Navn vil faae.

Rinaldo.

Himmel! hvem skal jeg lyde?

Alle Tre.

Alf jeg i Almagt falder,

Mig Faren strækker saa.

Ubaldo, (til Rinaldo.)

Kom dog! Dig Eren falder.

D 5

Rinaldo.

Rinaldo. (til Armida.)

Farvel bliv Du tilbage;
Langt større Qual og Plage
End Du, jeg lide maae.

(gaaer med Ubaldo.)

Armida.

(med Hæftigbed.)

Alf bie dog Forræder!
O hør mine Klager!
Min Hævn, jeg Dig beder,
Imod en Bedrager,
O Himmels udfor!
Forhaanet, bedraget,
Qual splitter mit Hierte,
Alf Kummer betaget
Og dræbende Smerte,
O Guder! jeg doer.

(hun daaner.)

Rinaldo.

(vendende sig om overmaade bedrøvet.)

Den Arme! —

Ubaldo.

— Hvad vil Du gjøre?

Rinaldo.

Til Liv jeg hende kalder.

Ubaldo.

Flye! Du i Snaren falder.

Rinaldo.

(river sig løs fra Ubaldo, og løber bedrøvet hen til Armida.)

At flye, det gruesomt var.

Armida! — af — hun har

Ei Sands, ei Følelse,

Død skal jeg hende see

Uf Sorgens Hæftighed.

Uf jeg fortvivler ved

De Qvals Udsigter.

Hør mig! jeg reiser ei.

See da — jeg holdt min Eed.

O Gud! hvad siger jeg?

Uf grumme Kiærlighed!

Forhadte Pligter!

Ar:

Armida! af — hun har
 Ei Sands, ei Følelse,
 Død skal jeg hende see
 Af Sorgens Hæftighed,
 Med hende alt er tabt,
 Ei Trøst tilbage.

Mig Himlen har kun skabt
 Til Sorg og Plage.

Her kan jeg ikke blive;
 Kan jeg vel reise? — Nei!

Ubaldo.

(Gaaende bort imod Havbredden)

Du bliver, jeg reiser

Rinaldo.

(løbende for at holde ham tilbage.)

— til Live

Lad mig — —

Ubaldo.

Saa bliv! da tilbage.

Rinaldo.

O Strænghed uden Mage!

Ubaldo.

Ubaldo.

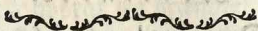
Den Strænghed frelser Dig.

Rinaldo.

Elfte Armida, Farvel!

Alf Sorgen dræber mig.

(de gaae om Bord og seile bort.)

Siette Optrin.

Armida daanet, Ismene og hendes
Følge.

Ismene.

Recitativ.

See den Ulyffelige! Skal Jorden bære
Saa gruesom en Forræder,

(vendende sig inod Havet.)

Som kan forlade den, ham elsker og tilbeder?

Chor af Ismenes Følge.

(nærmende sig til Havbredden kaldende Rinaldo tilbage.)

Lad Grumme Dit Hierte

Dog føle vor Klage.

Bar.

Barbar kom tilbage
 At lindre den Smerte,
 Din Galskhed forvoldt.

Ismene.

(vendende sig bekymret til Armida.)

Recitativ.

Ulyksalige Dronning! endnu hun lever;
 Mat Hiertet banker. Al hielper mig Beninder
 Hende til Liv at bringe.

(til hendes Følge, som kommer tillopende)

Alf den Sorg, Dig nager,
 Lad dig ei overvinde. Lad en Bedrager
 Ei stolt triumphere
 Ved Din Død og Din Smerte.
 Elsk Livet for Din Hævn at udføre.
 Endnu Du dog kan haabe,
 At Din Spot skal hævnnet blive,
 Lad dette Haab Dig oplive.
 Armida! — Armida!

Armida.

(i det hun kommer til Live igjen)

For hvem skal jeg da leve? lad mig i Døden
 Min bittre Sorg og al min Kummer ende.
 Dræb mig, Du grumme Forræder!

Him-

Himmel! hvad seer jeg, flygter den Meen-
eeder?

(creisende sig forkrækket op i det hun bliver vaer, at Rinaldo
er flygtet.)

Og eene ved Havets Bredde
Trøstesløs og asmagtig mig efterlader?

Ham Havet ei opsluger, dræbende Lynild
ham ei fortærer?

Den Harm, hvoraf jeg brænder,
Afgrunden skuer, og ei sin Hielp mig sen-
der?

(hun bliver staaende ubevægelig for et Dieblis, stirrende for-
bausset paa Havet, og siden vender sig rasende tilbage.)

O Furier! adlyder

Min Stemme, og opstiger

Fra Mørkets Riger.

(man hører Torden og seer Lynild, og Skuepladsen bliver
gandske mørk.)

Dødens Skræk eder følge.

Odelegger og nedbryder

Denne forhadte De, min Skændsels Minde.

(man hører langt borte et stort Bulder af Dens Undergang)

Lad Uveir og Stormvinde

Blande Skye med Bolge.

Jeg vil ei nære saa daarligh en Riærlighed:

Nei jeg vil hævet paa en Forræder blive.

Og eene dette Haab mig holder i Live.

Aria.

Jeg skal grum i Storm og Torden
 Stedse den Forræder følge:
 Over Land og brusend' Bølge,
 Liig Alfgrundens Furie.
 Jeg Allectos Gift skal gyde
 I hans svigefulde Hierte!
 Fryd min fiendske Siel skal nyde
 Bed hans Marter og Dod at see,
 Og hans Uheld en frygtet Lære
 Dem skal være,
 Som svigede.

(Armida stiger op paa en Vogn, som er trukket af vingede
 Drager, og omkring hende, paa de sorte ildsvangre
 Etyer, hendes Folge, som igientager i)

Chor.

Og hans Uheld en frygtet Lære
 Dem skal være,
 Som svigede.

Det foregibne
S e r i e ;

En lyrisk Comedie

i een Handling;

Musiken af Gretry;

Til samme Musik af det Franske oversat

ved

Niels Krog Bredal

Personerne i Stykket:

- 1) Frue Dorimene, en Enke.
 - 2) Charlotte, hendes Broder Datter, opdraget i Dorimenes Hus.
 - 3) Linval, hemmelig forlovet med Charlotte.
 - 4) Mondor, Charlottes Formynder og Elsker.
 - 5) Dorimon, Linvals Farbroder, og Charlottes Elsker.
 - 6) En ung Zigeunerinde.
 - 7) En gammel Formand for Zigeunerne.
 - 8) Zigeuner og Zigeunerinder; hvoriblandt er en Notarius, forklædt som Zigeuner.
- Skuepladsen forestiller en rummelig Sahl.

Det foregivne Hererie;
en lyriſk Comedie.

Førſte Scene.

Charlotte, (alene.)

Aria.

Som Lynilds Glimt mit Haab mig be-
drager,
Det for mit Syn med falſke Straaler ſlaaer;
Strax ſaaer jeg Noe; mit Mod, min Lyſt
tiltager,
Ei Skyggen meer af ondt mit Hierte ſpaaer.
Ugrundet Haab! — desværre! ſee Glæden
aftager!

Naar Lynet ſlaaer,
Dets Glimt ſnart Ende ſaaer.

Saa Haabets Glands strax Flugten tager;
 Jeg seer igien hvad Ondt mig forestaaer,
 Jeg mærker da hvor alt min Uhaeld spaaer.

Som Lynilds=Glimt mit Haab mig bedra-
 ger,

Det for mit Syn med falske Straaler slaer;
 Ja, naar som best mit Hierte Trøsten smaa-
 ger,

Den er forbie, og som en Drøm forgaaer,
 Naar den alt efter Ønske spaaer.

Som Lynets Glimt,

Haabets Skimt

Mig bedrager;

Det for mit Syn med falske Straaler
 slaer,

Og naar som best mit Hierte Trøsten smager,
 Den er forbie, og som en Drøm forgaaer,
 Naar den alt efter Ønske spaaer.

Anden Scene.

Frue Dorimene, Charlotte.

Dorimene.

Her maae man tage frisk Luft. Hvilket an-
geneemt Sted! hvilket deiligt Veir! Jeg synes,
at jeg bliver ung igien hver Gang Foraaret kom-
mer. Den herlige Quidren af alle Slags Fugle,
den grønne Eng — kort: alting fortryller mig.
Det er for mig, som om alting fornyes og føler
et nyt Liv. Jeg finder at mit Hjerter, lige saavel
som Naturen, forfrisker sig og faaer nye Kræfter.

Charlotte, (for sig selv.)

Ja, hendes Hjerter er roeligt.

(høit.)

O! min Fæster! hvor jeg misunder Dem!
De forstaaer at trække Bellhst af alle Aarsers Ti-
der, og De finder stedse gyldige Aarsager til at
være vel tilfreds med Verden.

Dorimene.

Ja vist, mit Barn! jeg nyder godt af Li-
vet. Min Alder har et dobbelt Onde at vogte
sig for, nemlig, at blive vranten, eller at Tiden
falder os kiedsommelig. Begge disse Ting skyer
jeg som en Pest, saa vidt som det staaer i min
Magt; men Fornejelsser — det er just min Sags
man bliver aldrig gammel, naar man forstaaer at

vælge dem. Men Du, hvordan er det sat? jeg synes, Du er uroelig?

Charlotte.

Jeg? min Fæster!

Dorimene.

Tal aabenhjertet, min Charlotte! Du veed alt for vel at jeg elsker Dig — Nu en Smule Fortroelighed.

Charlotte.

Undertiden er man fordybet i Tanker, og veed ikke selv at giøre reede derfor.

Dorimene.

En smuk Forklaring? i det mindste har man dog en Tvivl; og naar man føler saa noget vist, jeg veed ikke hvad, saa veed man dog saa omtrent hvad det har at sige. Hør engang, for Exempel: Jeg har ogsaa været ung i forrige Tider, og jeg var temmelig smuk.

Charlotte.

Ja, det er let at see.

Dorimene.

Et ungt Menneske, som havde Levemaade, var oprent og vittig, og ret i alting dannet til at erobre Hjerter, fort: Eleon var dødelig forelsket i min Person.

Charlotte.

Og De? min Fæster!

Do=

Dorimene.

Og jeg, jeg elskede ham af Hiertet.

Charlotte.

Det troer jeg.

Dorimene.

En gammel Knark, der havde lagt sin bedste Tid tilbage, fik det latterlige Indfald, at ville ægte mig. Jeg torde ikke aabenbare sige nei, jeg holdt mit Hiertes Tilstand hemmelig, og var lydig imod min Villie.

A r i a.

Jeg det unge Hierte ynker,

Som i Løndom føler Trang,

Og med kvalte Sukke flynker

Mod Blyefærdighedens Tvang.

Naar Elskov ei kan bie,

Det er en Pligt at tie;

Hvad er for? en vinde maae;

Balget prøves mange gange,

Hiertet føler, man er bange;

Om den Strid skal længe staae,

Hvilken Part skal Seier faae?

Hvordan skal det vel gaae?

A 4

Jeg

Jeg det unge Hjerter ynker,
Som i Løndom føler Trang,
Og med qualte Sukke klynker
Mod Blyefærdighedens Tvang.

Charlotte.

I Sandhed, De var den gang meget at
beklage.

Dorimene.

Oftest var jeg nær bleven forraad ved den
Kedme, som led sig see paa mine Kinder, naar
jeg saae ham; min gamle Forliebte udtændte alt saadant
til sin Fordeel, og meente at det var min Til-
beviisning til hans smukke Person, som gjorde mig
rød i Ansigtet; kort at fortælle: det ulykksalige Die-
blik var for Haanden, og jeg ønskede mig tusinde
gange Døden — — Men jeg mærker, at jeg
falder kiedsommelig med min Fortælling; nu vil
vi lade den Snak fare; jeg skal ved Leilighed for-
tælle Dig Resten.

Charlotte.

O! nei, for alting, vær saa god at blive
ved.

Dorimene.

Nu vel da; til min store Ække fandt jeg en
erprigtig Veninde i en gammel Fæster, som holdt
af mig; det hjalp intet for; jeg maatte betroe hen-

* * *

de en Hemmelighed, hvorpaa mit Liv beroede.
Hun tog sig af Sagen, og jeg gjorde Ende der-
paa.

Charlotte.

Men hvad foretog sig denne gode Fæster
da?

Dorimene.

Hun vidste saa vel at lave alting, at min
Tilbeieilighed ingen Tvang kom til at lide; mit
Bryllup blev sat ud og min unge Elsker blev min
Brudgom.

Charlotte.

O! min kiære Fæster!

Dorimene.

Nu, hvad vil Du sige med Din kiære Fæ-
ster!

Charlotte.

Denne heele Hemmelighed er paa et Haar
— just min egen.

Dorimene.

Seer Du vel? sagde jeg det ikke, at der
var noget, som fattedes Dig.

Charlotte.

Aria.

Jeg siger det til jer,
Som til en kiærlig Moder,

Hvis Medhold jeg formoder;
 Thi havde jeg en Moder,
 Paa Knae jeg skulde her
 Bekiende hvem Personen er,
 Som behager mig især.

Skiont jeg har ingen Moder,
 Jeg det dog vist formoder
 At jeg ei robes her.

Hielp mig til rette,
 Min Frygt at lætte,
 Saa er ved dette
 Slet intet tabt;
 Han skulde vist jer selv behage;
 Mit Hierte just for ham er skabt.
 Lad ham til jer sin Tilflugt tage,
 Derved kan intet blive tabt;

J vist da siger alle Dage,
 Ja Du for ham, og han for Dig er skabt.

Dorimene.

Saa maae han være ret elskværdig?

Charlotte.

Ja vist, min Fæster!

Dorimene.

Hans Navn, om jeg maae spørge?

Charlotte.

Linval.

Dorimene.

Hvordan Linval? dette unge Menneſſe!

Charlotte.

Men, min Faſter! Deres Elſker var ikke
heller gammel.

Dorimene.

Nu vel, ſat kun Mod igien.

Charlotte.

Jeg befinder mig alt langt roligere.

Dorimene.

Men elſker han Dig ogsaa ret oprigtig?

Tredie Scene.

Dorimene, Charlotte, Linval.

Linval.

Jeg tilbeder hende.

Dorimene.

Han har hørt hvad vi har talet.

Linval.

Ja viſt, jeg har hørt hvert Ord; Frue! og
det er Deres Beſkyttelſe, jeg indſkyder mig under.

De

De seer selv, naadige Frue! Hendes Hierte er en
Skat — som jeg har retmæssig Fordring paa.

Dorimene.

Gier Dem ingen Bekymring; det skal
høre Dem til, og ingen anden.

Linnval.

Bliver det mig berøvet, er det ude med mig.
Ja Frue! Charlotte er for min indtagne Siel me-
re værd, end al Verdens Rigdom; hun er den
eeneste Skat, som jeg sætter Priis paa; tager man
hende fra mig, kan man lige saa gierne tage mit
Liv; thi alle andre Ting er jeg ligegyldig for.

Dorimene, (for sig selv)

I Sandhed, jeg mærker at han indtager
mig til sin Fordeel; jeg har troe at han elsker hende
oprigtig, og jeg synes at han seer meget ærlig
ud.

(høit.)

Men fortæl mig engang, hvad som har givet Lei-
lighed til denne fælles Tilbøielighed?

D u e t

af

Charlotte og Linnval.

Linnval.

Den Enstighed er vel i Minde,
Da man os to at dandse bød?

Char.

Charlotte.

Det kan Dem vel i Tanke rinde,
At jeg til Dands med ham blev nød?

Linval.

Strax saae man Amor Piilen lægge
Paa Buen; den os begge traf.

Charlotte.

En Piil han brugte til os begge,
Hvorved han Hierte-Skud os gav.

Linval.

Ilden, som i mit Blod han tændte,
Om sig brændte,
Og hver en Aare hæftig slog.

Charlotte.

Elfskovs Magt jeg i Hiertet kiendte,
Den Sind og Sands mig reent betog.

Linval.

Charlotte.

Elfskovs Magt jeg i Hiertet kiendte,

Den Sind og Sands mig reent betog.

Og hver en Aare hæftig slog.

Linval.

Med Bittren hendes Haand jeg forte.

Char.

Charlotte.

Jeg skal saa tidt hans Haand mig rorte.

Begge.

Med stumme Tegn vi to

Nu gav hinanden Troe.

Linval.

Man saae mig hen i Taaget dandse,

Jeg horte knap der var Musik.

Charlotte.

Saa tidt jeg Diet paa ham fik,

Jeg Trin og Takt ei kunde sandse.

Linval.

Den Eystighed er vel i Minde?

Man da os to at dandse bod.

Charlotte.

Det kan jer vel i Tanke rinde,

Om jeg ei blev til Dandsen nod?

Linval.

Strax saae man Amor Pi: | En Pii han brugte til os
len lægge | begge,

Paa Buen, den os beg: | Svorved os Gierde: Skud
ge traf. | han gav.

Do=

Dorimene, (for sig selv.)

Jeg feler deres Tilstand, som om det var min egen; mit Hierte feler Glæde, naar jeg seer to Elfskende, som meene hinanden det oprigtig. Der er dog ingen, som taler ilde om Ungdommen, uden de, som ærgre sig over at de selv ere blevne gamle.

(til Charlotte.)

Men veed Linvals Morbroder noget om dette?

Charlotte.

Desværre! hans Morbroder har faaet min Formynders Løfte, paa selv at faae mig til ægte.

Dorimene.

Du giættes; dette Løfte har ikke meget at betyde; Din Formynders skal snart tage sit Ord til bage.

Charlotte.

Ja, men for selv at komme i hans Sted.

Dorimene.

Saa men; han er gal nok dertil; han har endelig taget sig saa meget Mod til, at han har sagt mig det med reene Ord, og det lige under Dinene; men jeg veed Naaden til at faae ham paa andre Tanker.

Charlotte.

Na!

De

Dorimene.

Vi skal ved denne Leilighed skaffe os selv en lystig Aften, imellemstunder gjør den gode Mand sig nogle kloge Betragtninger; den Ulig-
hed i Alder, et ungt Hjertes Ubestandighed; saas-
dant noget sætter ham Griller i Hovedet; oven i
Kiebet troer han stærk paa Andelser; en Drom-
aleene er nok til at sætte hans Blod i Opflaag. Til
al god Lykke har han forleden Nat drømt noget,
som forvirrer hans Hjerne. Vel lader han som
det ikke anfægter ham; men jeg troer ham ikke saa
let paa hans Ord, og jeg mærkede meget vel, at
han tvang sig til at lee med en skialvende Miine.
Jeg har desuden et andet Kunstgreb i Baghaand
mod ham, og jeg er overbevist om, at det vil trække
til Maals.

Einval.

Gid det var saa vel! min heele Forhaab-
ning grunder sig paa min naadige Frues Beskyt-
telse.

Dorimene.

Et! jeg hører nogen komme; lader os alle
gaae

(De gaae alle.)

Fjerde

Fjerde Scene.

Monodor, (alene i dybe Betragtninger.)

Aria.

Kunde en Drom mig anfægte,
Saa var min Frygt ei ugrundet her;
Naar Andelser ere ægte,
De føles naar man vaagen er.
Nei, jeg den mindste Frygt ei bær,
Jeg har min Roe alt for kjær.

Drommen for Diet spiller,

Fæl den sig for mig stiller,

Gysen er i mit Blod —

Men med alt det Syn og Drom er kun
Griller.

Dog det var saa livagtigt,

Jeg har tabt Sands og Mod.

Hvor livagtigt!

Jeg har tabt Sands og Mod.

Recitativ.

Jeg en gammel Hane saae

Ret stolt og strunk at gaae;

B

Han

Han tog en Høne vare,
 Som for Høgen var i Fare.
 Men Høgen saae sit Snit,
 Tog Hønen — lidt om lidt
 Jeg en Gaas og ingen Hane saae.

Aria.

Ach! min Skønne!
 Mon Du er ei den Høne?
 Og er jeg ei —
 Dog nei.

Nei, nei, det har vel ingen Rod;
 En Gaa, som Hiernen dermed brod;
 — I denne Drøm intet er.

Jeg mig forestiller,
 At det er kun Griller;
 Den Drøm var aldrig ægte,
 Den skal mig ei anfægte.

Marrevie,

Spilfægterie;

Ei andet er

Andelser.

Fem.

Femte Scene.

Mondor, Charlotte.

Mondor.

God Dag, min elskværdige Myndling! De seer saa frisk og munter ud, naar De staaer af Sengen, at jeg bør troe, De har sovet vel og groelig den heele Nat.

Charlotte.

Da maae jeg dog reent ud tilstaae, at jeg ikke har haft en roelig Nat siden den Tid, De besluttede at give mig bort til Dorimon.

Mondor, (for sig selv.)

Ypperlig.

Charlotte.

Ja forlad mig, min Herre! jeg føler noget i mit Hierte, som siger, at jeg ikke er skabt til Kone for den Mand.

Mondor, (for sig selv.)

Saa meget desbedre; der er en Hindringssteen for min Kialighed ryddet af Veien.

Charlotte.

Aria.

Jeg ei for vist siger her,
Hvem mig Himlen maae bestiare,

B 2

Naar

Naar jeg skal forneiet være;
 Nei et Anlæg ei Elskov er,
 Men eet Dieblisk kan lære
 Hvem det skal være.

Men det er et farligt Val,
 Hvor Hiertet ei spørges skal.

Mangen vilde,
 Skiont for silde,
 Ugiort see

Hvad man af Tvang lod fsee.

Lad mit Val være frit,
 Lad Hiertets Bud adlydes;

Jeg da skal giøre mit,
 Alt det ei skal fortrydes.

Men tvinges til
 Det man ei vil,

Til Ewig eller Daarskab maae hentydes.

Nei vist, jeg spaaer slet af det Val,
 Hvor Hiertet ei spørges skal.

Jeg ei for vist ic.
 Mondor.

Nu vel da, jeg har ogsaa forandret mit
 Foxt. Dorimon er langt fra ikke Mand for
 Dig.

Dig. Han stiller sig vel an som han var munter, og naar han saa er opremit, er han særdis at dræbe Folk med hans fremsfusende Eystighed; han troer saa men, at han endnu er ung, da han dog snart er udlevet. Og med alt dette, at gaar hen at gifte sig med Dig i saa hei en Alder! Jeg indseer nu meget vel, at dette er at begaae et Ran mod hans Søstersøn, som jeg hver Dag vilde nødes til at see om mig, tankesuld, uroelig og avindsyg, naar han skulde have os at takke for, at han er berøvet den Arvedeel, som ham med Rette tilkom. Nei, det staaer mig aldeles ikke an; jeg har alt for stor Agt for disse Søstersønner, at jeg skulde skille dem ved det ringeste, som hører dem til.

Charlotte.

Det kalder jeg at tænke ædelt.

Mondor.

Den Mand, som jeg har bestemt Dig, er et gandske anstændigt Partie i alle Maader, uden at tale om, at han er en god Deel yngre end Dorimon. Vel er han noget til Alders, men seer dog ung ud, er velskabt, og forstaaer at elske trods den beste; overalt besidder han det beste Hjerte af Verden.

Charlotte.

Han heder?

Mondor.

Ja giæt engang; jeg har paa det livagtigste skildret ham.

Charlotte.

Jeg tør vædde paa, at det er Dem selv, og ingen anden.

Mondor.

Gandske rigtig, Du skiønske Pige! — ja Du trækker paa Smile-Baandet; det er ikke saa galt Tegn.

Charlotte.

Da veed jeg ikke selv, hvorfor? thi den Fare, som hænger os over Hovedet, bør sætte mig i en dødelig Angest.

Mondor.

Hvad vil Du sige?

Charlotte.

Ja, en anden i mit Sted, vilde vist giere sig Umage for at skiule det.

Mondor.

Forklar Dig dog.

Charlotte.

Jeg tør saa men ikke.

Mondor.

Nu da; jeg bliver vred.

Charlotte.

De vil lee til min Taabelighed.

Mon-

Mondor.

Charlotte veed dog vel af Erfarenhed, at jeg leer aldrig.

Charlotte.

En Drøm, som jeg har havt, gier mig uroelig.

Mondor. (uroelig.)

En Drøm?

Charlotte.

Ja desværre! jeg veed det har ingen Grund; jeg er overbevist om, at Drømme er kun Bedragerie. Men denne glubbe Høg, og den Hane, som blev omfåbt til en Gaas —

Mondor.

Hvordan? hvem har kundet fortælle? —

Charlotte.

Tre Gange efter hverandre stod denne Drøm ligesom afmalet for mine Øine.

Mondor.

Hvordan? — De har drømt? —

Charlotte.

Ja, det ventede jeg mig, at De vilde ansee mig for, ikke at være vel forvart i Hovedet.

Mondor. (for sig selv.)

Dette er dog virkelig noget stærkt.

Charlotte.

Desværre! havde De kun seet, med hvilken Glæde Rovfuglen faldt mig an!

B 4

Mom-

Mondor.

Og han tog Dem bort med sig?

Charlotte.

Ja sikkertig, og da jeg kom op i Lusten, saae jeg min gode Gaas staae der nede gandske forvirret og hænge med Vingerne.

Mondor, (for sig selv.)

Hvilken egen Tildragelse! Himmelf og Jord! men det maae ikke hielpe, jeg maae holde ved.

Charlotte.

Det synes af Deres Måner, at De er besejret.

Mondor.

Ja man burde vel være det. Jeg elsker Dem, Charlotte.

Charlotte.

Jeg vil troe Dem paa Deres Ord; De har tit nok sagt mig det.

Mondor.

Nu vel da; jeg veed ei hvad dette skal være for et Forvarsel; men denne søle Dren, just lige den selv samme, har jeg ogsaa haat.

D u e r

af

Charlotte og Mondor.

Charlotte.

De haan saae?

Mon:

Mondor.

Livagtig staae.

Charlotte.

Derhos en Høg?

Mondor.

Det var ei Spøg.

Charlotte.

Den faldt mig glubst og graadig an.

Mondor.

Og tog Dig? som let sluttet kan?

Charlotte.

Den faldt mig an.

Mondor.

Charlotte.

Den glubst og graadig	Man sig ei forestille kan
faldt Dig an,	Hvor glubst den faldt mig
Tog Dig, som man let	an.

slutte kan?

Charlotte.

Det er for Gaasen meest, jeg gruer.

Mondor.

Mig Hogens BOLD med Banhæld truer.

Charlotte.

Den stakkels Høne! —

Mondor.

Og Hanen med.

Charlotte.

Til hans Fortræd.

Mondor.

Den stemme Høg

Gior at mit Anslag gaaer i Røg.

Begge.

Det er dog betænkeligt:

To paa engang drømme sligt!

Charlotte.

Der vist er noget under.

Mondor.

Jeg paa det Bertegn grunder.

Charlotte.

Mondor.

Den Drøm forfærder
mig,

Den er forfærdelig,
Og underlig tillige.

Saa jeg det ei kan sige.

Charlotte.

Jeg Hønen var —

Mondor.

Jeg Gaasen var —

Beg-

Begge.

Den Sag er reen og soleklar;
Vi paa et Haar det troffet har.

Mondor.

Hvem kan Rov-Fuglen være,
Som fløi med saadan Fart?

Charlotte.

Jeg saa ham Lusten skiere,
Hans Dine de gloede klart.

Mondor.

Jeg skulde giætte snart,
Hvad denne Drom skal være.

Charlotte.

Hvem Hanen er?

Mondor.

Hvem Høgen var?

Charlotte.

Hvem Honen er?

Mondor.

Den Høgen taer.

Den Drom er dog vist ikke Spøg;
Den gior, mit Haab gaaer op i Røg.

Beg.

Begge.

Det er dog betænkeligt:
To paa eengang drømme sigt!

Charlotte.

Der vist er noget under.

Mondor.

Jeg paa det Tertejn grunder.

Charlotte.

Den Drøm forfærder
mig,

Saa jeg det ei kan sige.

Mondor.

Den er forfærdelig,
Og underlig tillige.

Charlotte.

Jeg Hønen er.

Mondor.

Jeg Gaasen er.

Begge.

Den Sag er reen og soleklar;
Vi begge to det troffet har.

Charlotte.

Underligt!

Mondor.

Skrækkeligt!

Char:

Charlotte.

Mondor.

Den stakkels Høne gaaer
 mig nær,
 Som i den Frygt for
 Høgene er.

Du den stakkels Høne er,
 Som Høgen glubst anser
 der her.

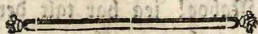
Begge.

Den Sag er reen og soleklar;
 Vi troffet har
 Hvad Drømmen var.

Mondor.

Hvor er jeg dog ikke skrøbelig! jeg er meere barnagtig, jeg end hun. Hvor nu? Et blot Spilsægterie sætter mig i en dødelig Skræk! — Men der er Manden, som jeg maade have sat paa, jeg maade paa en god Maade give ham hans Afseked. Velan da, jeg leer ad Drømmen, og vil blive ved det Forsæt, jeg har fattet.

(imidlertid gaaer Charlotte bort.)

Siette Scene.

Mondor, (alene.)

Jeg har godt ved at sige; det gielder her om mit Livs Roelighed; og for at være vis i min Sag,

Sag, vil jeg raadsføre mig med de Zigeuner, som ere her paa Stedet, og som jeg har bestilt herhid i Aften.

Syvende Scene.

Dorimon, Mondor.

Dorimon, (for sig selv)

Jeg vil giere mig lidt til gode paa hans Befordring. Hvor nu? Naboe! De seer mig saa alvorlig ud.

Mondor.

— Men De! De er ganske munter.

Dorimon.

Nu da, naar skal Brylluppet være? Ti den er kostbar, og jeg kan ikke udstaae en længere Opsættelse.

Mondor.

Ja, Naboe! jeg har talt derom med min Myndling; men hun er ikke nær saa seielig, som jeg havde ventet. Hun taler om, at jeres og hendes Alder —

Dorimon.

Jeg forstaaer et halvt Ord. Og den Myndighed, som De har over hende, er altsaa kun
Snik-

Snik-Snak? Imidlertid var jeg dog villig strax paa Deres blotte Bøste, at forlige den Proces, som vi har sammen.

Mondor.

Jeg tvivlede heller aldrig om Udsaldet; men troer De vel, at det er Kierlighed, som legger en uovervindelig Hindring i Veien for det, vi har besluttet?

Dorimon.

Kierlighed?

Mondor.

Ja vist. Charlotte er ikke sølesløs, og hendes Hierte har alt gjort et Val.

Dorimon.

Og har overgivet sig?

Mondor.

Ja det har overgivet sig til en Kierlighed, som er just efter hendes Tilbøielighed og Smag; og hvorfor skulde jeg vel ellers have taget mit Bøstet tilbage? Men jeg kiender alt for vel min Herres kræsne Tænkemaade i sliig Tilfælde, og den har jeg ikke vildet sætte alt for yderlig paa Prøve.

Dorimon.

Mria.

Naar Graahaars Sneer vor Bihter vol-

der,

Der

Der ikke Tid til Elskov er;
 Lad os tilstaae,
 Den Regel maae
 Urygget staae.
 Ungdom helst sig til Ungdom holder,
 Som Zephirs Mund har Rosen kjær.
 Al Klynken er omsonst,
 Det hendes os som andre;
 Man ei med al sin Konst
 Naturen kan forandre.
 Vi holde os til Viin,
 Som Grillers Medicin;
 Vi Jagtens Belyst nyde kan,
 Ved Bordet holde Stand.
 Skal vi da slet forsage?
 Vi paa gamle Dage
 Kan drikke og jage;
 Føle vi ei Lyst
 Ved Benners Bryst?
 Bor Alder iust bor Klogskab samle;
 Alt har sin Tid, tag Verden saa
 Som den vil gaae.

De Smukkes Gunst er ei for Gamle;

Den Lov maae staae:

Naar Graahaars Snee vor Vinter volds-
der,

Der ikke Tid til Elskov er.

Lad os tilstaae,

Den Regel maae

Urygget staae.

Dorimon.

Jeg kan tænke, Charlotte har udseet sig en
Elsker af lige Alder med hende. Intet kan være
billigere, og jeg finder mig meget vel deri.

Mondor.

Nei; hun har gjort et meere forsigtigt Val,
end saa. Men jeg tør forsikre, jeg som her staaer
og taler med Dem, at den Person, som har vundet
hendes Hierte, har endnu Egenskaber til at be-
hage, og er hende i alle Maader værd?

Dorimon.

Og det er?

Mondor.

Just mig selv.

Dorimon.

Dem? Mondor!

C

Mon-

Mondor.

Ja gandske rigtig, og det forundrer De sig
over?

D u e t

af

Dorimon og Mondor.

Dorimon.

Ei! hvad? hun Dem da Fortrin giver?

Mondor.

Jo, jo, det mig forundet bliver.

Dorimon.

Dem?

Mondor.

Mig.

Dorimon.

Dem.

Mondor.

Ja.

Dorimon.

Troer De dette?

Mondor.

Nu da?

Do-

Dorimon.

Saadant kunde man neppe giette.

Mondor.

Nu! hvad har De ellers meent?

Dorimon.

Rom, lad os dog skifte reent:

Hendes Fader i Alder De er.

Mondor.

Som Fader jeg har hende kjær.

Dorimon.

Erder De, hun har talt oprigtigt?

Mondor.

Gandske rigtigt.

Dorimon.

Knap jeg det troer.

Mondor.

Knap De det troer,
Om jeg nu svor.

Dorimon.

Om De end svor,
Jeg det ei troer.

Dorimon.

Kan deri ei Jerring stifke?

Mondor.

Nei vist ikke.

Dorimon.

Nei vift ikke?

Mondor.

Jeg er vis paa hvad jeg
siger;

Hun ei sviger.

Dorimon.

Sialden unge Piger
Hvad de meene, siger.

Dorimon.

Hun Dem elsker?

Mondor.

Som jeg siger.

Mondor.

Hun er saa jævn og re:
delig:

Hun er mig troe, hun
elsker mig.

Dorimon.

Ja jeg vil troe, hun tviv:
ger sig,

Naar hun sig teer saa søde:
lig.

Dorimon.

Hun Dem elsker?

Mondor.

Som jeg siger.

Dorimon.

Og ei sviger?

Mondor.

De maae troe, hun er op:
rigtig,

Og mig ikke sviger.

Dorimon.

Er jeg pligtig
Til at troe alt hvad De si:
ger?

De-

Dorimon.

Ei! det skulde man forsvære
At De ei vil gammel være,
Men er ung paa nye igjen.

Mondor.

Et Par Aar De vist maae være,
Ældre end som jeg, min Ven!

Dorimon.

Naar man de halvtredsfindstyre
Først har fyldt, hvi skal man lyve
I sin Alder nogle Aar?

Mondor.

Jeg ei de halvtredsfindstyre
End har fyldt, det jeg paastaer.

Mondor.

Dorimon.

Jeg mig Aar ei vil fra-
lyve;

Jeg ei de halvtredsfinds-
tyre

End har fyldt, det jeg
paastaer.

Ja, naar man de halvtred-
findstyre,

Først har fyldt, hvi skal
man lyve,

I sin Alder nogle Aar?

Dorimon, (for sig selv.)

See! hoor han grunder!

C 3

Mon-

Mondor, (for sig selv.)
 Han mig misunder.

Mondor.

Dorimon.

Jeg de gamle Folk vel	Alderdommen gal nu ren:
fiender,	der;
De af Vind quæle sig.	Verden er ret Isierlig.
(meget forbitret.)	(med Latter.)
Jeg ei de halvtredsinde-	Naar man de halvtred-
tyve,	sindstyre
End har fyldt, det jeg	Sørst har fyldt, hvi skal
paastaar.	man lyve
(meere forbitret.)	I sin Alder nogle Aar?
	(med hastig Latter.)
Jeg mig ei vil Aar fraly-	Vist har De halvtredsinde-
ve;	tyve
Men jeg ei halvtredsinde-	Guldt op; hvi skal man da
tyve	lyve
End har fyldt, det jeg	I sin Alder et Par Aar?
paastaar.	(for sig selv.)
(meere venlig.)	See! hvor han grunder!
Ja! Han mig misunder!	Alderdommen gal nu ren:
Jeg de gamle Folk vel	der;
fiender,	Verden er ret Isierlig.
De af Vind quæle sig.	af fuld Hals.)
(De lee begge)	Si, si, si, si,
Sa, ha, ha, ha,	Smukt Giallerie!
Jeg gaar herfra.	Hvor Verden dog er Isier-
Hvor Verden nu forvar-	lig!
rer sig!	(Mondor gaar.)

Et

Ottende Scene.

Dorimon, Linval.

Dorimon, (for sig selv.)

Den eene gier sig her lystig paa den andens Bekostning. Men sandt at sige, troer jeg ikke at det er de Gamle her, som have meest Nars sag til at lee.

(i det samme kommer Linval.)

Der kommer, som jeg troer, den som best veed at spille sit Kort. Jeg gad nok komme efter, med hvilke Konstgreb han vil legge sin Sag an, for at opnaae hans Siemeed. Nu vel! veed Du hvor dan min Sag er løben af?

Linval.

Om jeg veed det? Kære Morbroder!

Dorimon.

Hvad er Din Tanke om dette pludselige Opflag?

Linval.

Jeg er ret ærgerlig derover, lige saavel som De er det.

Dorimon, (for sig selv.)

Det saa, han vil føle mig paa Tænderne.

(hørt.)

Jeg, nei jeg er intet mindre end ærgerlig derover. Mondor har laet sine Sager vel an, han elsker og han troer, at have fundet Gienkiærlighed.

Linval.

Og min Herre gaaer saa hen uden Omstændighed, og giver ham Pladsen?

Dorimon.

Ja vist, og jeg ynker hans Skrøbelighed; og da jeg vil handle fornuftigere end han, vil jeg selv holde mig for slagen af Marken.

Linval.

Hvordan? Morbroder!

Dorimon.

Nu vel! lad høre; hvordan vilde Du vel bære Dig ad?

Linval.

Ja, hvor vis han end synes at være i sin Sag, skulde jeg nok lade ham see, at det ikke er ham, som man ber vige for.

Dorimon.

Sandt at sige, Du sætter mig Betænkninger i Hovedet; skulde man vel have havt i Sinde at spille Græk med mig? Hvordan? at ville drille en Mand af min Alder! vil man holde mig for en Skole-Pog? her min Søster-Søn, vi vide begge hvortil Vren forbinder os; vi pleie ikke at lade os vor Skyldighed sige to gange. Vi saae da see, om den gode Mondor vil forsvare sin Erbring som en Helt, der har Mod i Bryster.

Lin:

Lindal, (for sig selv.)

Mondor en Helt, som har Mod i Brystet!
jeg skulde snart falde paa, at min Morbroder taler
over sig.

Dorimon.

At bryde sit Bæste, naar Bryllups-Dagen er
saa nær forhaanden! For al Ulykke! det er en for-
bistret Strøg.

Lindal.

Vær lidt mindre hidsig, min kiære Morbro-
der! Mondor er en iegod Mand, og hans For-
seelse har ikke meget at betyde. Han har formo-
dentlig skænket sin Myndlings Haand bort, uden at
spørge hende selv til Raads. Vel er han hendes
Formynders, men han har dog ingen myndskænket
Magt over hende; og maaskee det er hendes eget
Indfald, at hun finder Dem lidt for gammel til
at være Mand for hende.

Dorimon.

Men er han da yngre? han?

Lindal.

I det mindste paastaaer han det.

Dorimon.

Det er ham, som har været mig hinderlig i
min Lykke, og jeg maae have Hævn, hvad det skal
koste.

Linval.

For alt hvad som helligt er, hør mig dog eet Ord.

Dorimon.

Der seer man hvor koldfindig Du tager Dig det, naar der handles om min Fornærmelse.

Linval.

Men dette er ingen Fornærmelse.

Dorimon, (spotvis.)

Ala! nei det er kun Smaating.

Linval.

Min kiære Morbroder, det er dog en saa herlig Dyd, at eftergive Forseelser.

Dorimon.

Men om man nu paa det samme tog Dig Din Kiæreste bort lige for Næsen, havde Du da vel saa from en Siæl, at Du strax forglemte denne ringe Fornærmelse? Det er godt, jeg behøver ikke Din Hielp for at faae Hævn; jeg finder nok en anden, der tør tage sig paa at giøre Mondor hans Myndlings Hierte stridigt.

Linval, (for sig selv.)

Himmel! hvad hører jeg?

Dorimon.

Jeg finder nok een, som har meere Driftighed end Du har, og som bedre forstaar at anlægge

ge

ge sine Sager; og lad saa en anden længe nok løbe af med Bruden.

Linval.

Ja, bestaaer Hævnen derudi, saa vil jeg være lydig uden Vanskelighed.

Dorimon.

Nei, nu har Du engang sagt mig nei.

Linval.

Intet i Verden skal have mindre Vanskelighed, og vi skal let faae Charlotte i Bredtog med os.

Dorimon.

Du troer da, at hun skulde giøre alting for Din Skyld?

Linval.

Nei — men — jeg vilde giøre mit Beste til at fortjene det.

Dorimon.

Men dertil hørte, at Du, i det mindste for et Syns Skyld, maatte bære Kiærlighed for hende.

Linval.

Jeg? — Ja De veed selv, hvor let mit Hjerte er fanget.

Dorimon.

Ja Du maatte da ogsaa forestille hende, at det alene kommer an paa hendes frie Villie, hvem hun vil skænke sin Haand.

Lin-

Lindal.

Ja, lad det kun blive min Sag; jeg tager det paa mig.

Dorimon.

Men tænker Du ikke, at hun vil trække Sagen i Langdrag, førend hun giver sin Tilbeielighed tilkiende?

Lindal.

Her, kiære Morbroder! befaler De, saa skal alting være klappet og klart inden i Morgen.

Dorimon.

Inden i Morgen? nei, da er det for silde.

Lindal.

Nu vel da; i denne Aften, om De saa behager.

Dorimon.

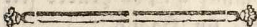
I denne Aften! Nu saa seer jeg da, at jeg ikke har giættet saa uret, min gode Skielmsmester! Jeg mærker da nok, at I ere begge eenige om Kiøbet.

Lindal.

Jeg tilstaaer Sandheden; men forlad mig.

Dorimon.

Ket saa; det er altsaa Dig, som hun elsker?

Niende Scene.

Dorimene, Dorimon, Linval.

Dorimene.

Hvor nu? hvad staaer paa? hvad hører jeg? Min Fatter! — —

Dorimon.

Er min Medbeiler; og det undrer jeg mig endda ikke saa meget over; men denne Hjerte-Tyv og den listige Pige; jeg meener min Søster-Søn og Friens Broder Datter — — De har forelsket sig i hverandre paa egen Haand.

Dorimene.

Nei, ret alvorlig?

Dorimon.

De har bundet os Blaar for Dinene, saa mange vi ere.

Dorimene.

Ei da! det maae jeg bekiende: Min Broder-Datter er en listig Pige, og Linval en Hjerte-Tyv!

Linval.

Raadige Frue! De er selv best bekiendt, hvor uskyldig vor Kiærlighed har begyndt; for Himlens Skyld, forskaf mig en gunstig Forladelse.

Do.

Dorimon.

Det saa; Fruen har alsaar en Finger med i Spillet?

Dorimene.

Ja hvorfor ikke? Jeg gad vide, om der var ondt derudi, at man slog sig til to unge skikkelige Personers Partie, som elske hinanden? Er der saa stor Ulykke paa Jærde, om man tager sig paa at helbrede to udlevede Mænd for en rangal Kierlighed? og jeg maatte nok gierne spørge, om min Herre ikke burde have tænkt paa for lange siden, at gifte sig?

Dorimon.

Na! Kiære! naar man er ung, har man kun Galsskab i Hovedet.

Dorimene.

Og naar man bliver gammel, er det just Galsskab at tænke paa Giftermaal.

Dorimon.

Jeg tilstaaer, at det er noget silde for mig, at ville tænke derpaa.

Dorimene.

Aria.

Det Alvor talt, det staaer Dem vel,
Naar Elskov piner Dem ihel,
Og af Skinsyge De er Træl.

Jeg

Jeg kan ærgres ved.

Naar jeg seer Folk giæfkes;

Min Taalmodighed

Knap saa vidt kan trækkes.

(Jeg maae tale reent,

Men det vel er meent.)

Saa væk

Forelsket gammel Giæk!

Med ham især

Stor Ynk jeg bær,

Naar han sig gjør den Skam,

Alt Skinsyg-Feber qvæler ham.

Het Alvor talt, det staaer Dem vel,

Naar Kiærlighed Dem gjør til Træl,

Og, om De vil,

Skinsyg dertil.

(for sig selv.)

Tandløs, udtært og lam,

Troer han, Skiebnen skylder ham

Just den beste til Mæge;

Og vil, hun ham ei skal bedrage.

Jo men; for ham fornoiet at faae,
Hver Skionhed bør til Næede staae!

(til Dorimen.)

Nei, har man ikke vidst at tage
Ret Nytte af de unge Aar,
Nu vel, hver Ting dog, hvor det gaaer,
I sin Tid og Orden staaer.

Ei vil man Frugt af Bølløst drage
Hvert Aar, som af et Urte-Veed?
Nei, hver Ting haver Tid og Sted.

(Hun viser ham sit Skilderie.)

See her De Troe i Hænder faaer;
Dette lignet paa et Haar
Udi mine unge Aar.

Jeg var ingen hæslig Pige;
Mange fandt mig uden Lige.
Men nu — jeg ei mærker det.
Skulde jeg slikt nær mig tage?

Nei, hver Tid har sin Plage,
Det mig falder let.
Tiden flyver bort

Med hvert daarligt Ønske, man har
giort.

Ret

Det Alvor talt; det staaer Dem vel,

Naar Elskov piner Dem ihjel,

Og af Skinsyge De er Træl;

Det Alvor talt; det staaer Dem vel.

Dorimon.

Det saa, ret saa; det kalder jeg en Kone
ret efter mit Sind; de ere rare nu omstunder; det
var i den gyldne Alder kun man kunde finde det
Slags.

Dorimene.

Fornuften bliver ikke gammel, fordi man
tiltager i Aar. Naar man lader sig regiere af
den sunde Fornuft, kan man gierne være ung med
hundrede Aars Alder.

Dorimon.

Det er gyldne Ord; kom an da, jeg vil
bruge min Fornuft. Nu skal der ingen Tvistig-
hed meere være imellem os; men dette paaftaaer
jeg, at Mondor, lige saavel som jeg, maae finde
sig i Villighed. Han maae gjøre sin Myndling
Rigtighed for hendes Formue; og jeg, jeg indsat-
ter Livet til Arving af alt hvad jeg eier.

Dorimene.

Og hvem skalde vel mine Midler tilfalde,
uden min kiære Charlotte? dem har jeg bestemt
hende fra Buggen af. Jeg skal strax besørge

D

hen-

hendes Morgen-Gave, og inden saa Maaneder
skal hun have af min Haand hendes standsmæssige
Udstyr.

(til Linval.)

Men unge Menneske! erindre jer vel, at I bliver
hende uværdig, naar I ikke er den allertroefaste
baade som Elsker og som Mand.

Linval.

Himlen forbyde andet. Jeg haaber at væ-
re et Mynster paa begge Deele.

S e r z e t

af

Dorimene, Linval og Dorimon.

Dorimene.

De mig ei skal slippe saa let,
Om De hende behandler slet;
Bliv ei lunken, men kom ihu
Hvad De mig har lovet nu.

Lad mig aldrig opleve den Smerte,
At De pucker mod hende, som Mand;
Jeg har sagt det, slikt staaer mig ei an.
Plag ei hendes uskyldige Hierte;
Aldrig Falskhed og Rænker det lærte.

Seer

Seer jeg Tegn til den ringeste Svig,
Skal den Troeløse findes af mig.

Naar De først er Mand,
Troe da ei De alting vove kan;
Bogt Dem vel, det saa let ei gaaer an.

Naar De først er Mand,
Troe da ei, De alting vove kan.

Aldrig hun af mig er tvungen;
Som en Rose, nys udsprungen,
Der ei haardt behandles bør.

Om Fortræd man hende gier,
Hendes Sag jeg høvne tør.

Dorimene.	Linval.	Dorimon.
De mig ei skal	Troe om mig dog	Nei! mistent
slippe saa let,	ei saa slet,	hamei saa let;
Om De hende be-	Mit Gierde bør	Jeg paa hans
handler slet.	nyde Ket;	Vegne lover det,
Bliv ei lunket,	Mistent mig	Saa hende ei be-
men kom ihu	dog ei saa let.	handler slet.
svad De mig har		
lovet nu.		
Lad mig aldrig		
opleve den		
Smerte,		
At De puffer		
mod hende som		
Mand.		
Plagei hendes u-		
styldige Gierde;		

Aldrig Salskhed
og Rænker det
lærte;

Seer jeg Tegn til
den ringeste
Svig,

Skal den Troe:
løse findes af
mig.

Naar De først
er Mand,

Troedaei, De al-
ting vove kan.

Vogt Dem vel,
det saa let ei
gaaer an.

Naar De først
er Mand,

Troedaei, De al-
ting vove kan.

Vogt Dem vel,
det saa let ei gaa-
er an.

Troe, jeg den sam-
me er,

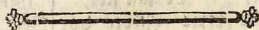
Som Elsker og
som Mand;

Gos mig ei Svig
findes kan.

Sor ham jeg Bor,
gen være kan.

Hans Hierte al-
drig svige kan,

Hans Troeskab
vist vil holde
Stand.

Tiende Scene.

Charlotte, Mondor, de Forrige.

Mondor.

Min Søster! nu er alting klappet og klart;
hun samtykker selv i min Lykke.

Linval, (for sig selv.)

O! Himmel!

Mon-

Mondor.

Jeg synes endnu der er noget, som feiler mig. Tag Dem lidt af Sagen, min Søster, og bring det derhen, at Dorimon finder sig i Billighed, og kommer med til Bryllup, som det en ædel-sindet Rival vel egner og anstaaer.

Dorimene.

Men min Fætter! Dersom det ikke maae fortryde Dem; De overlægger just ikke altid saa vel hvad De siger; har De vel og faaet Løfte af min Broder-Datter?

Mondor.

Ja vist, hendes utvungne Løfte efter alle lovlige Regler. Farvel saa længe; jeg løber hen til Notarius; og jeg venter i Aften at see baade Dorimon og Linval hos os.

(Han gaar.)

Ellevte Scene.

Dorimene, Charlotte Linval, Dorimon.

D v a r t e t.

Linval.

Hvad har jeg hørt?

Dorimene.

Det er opspundet.

Dorimon.

Men saadant Spøg mig et anstaaer,
For vidt det gaaer.

Linval.

Charlotte!

Dorimene.

Nei; jeg migei finde kan deri;
Jeg troer det er kun Giæfferie.

Charlotte.

Nei; desoærre! han det ei opspandt;
Det er alt for sandt.

Linval.

Dorimon.

Min Charlotte sit Ord
fragaar,
Og giver mig mit Ba-
nesaar!

Og Charlotte sig under-
staar
At binde os for Vine
Blaar!

Dorimene.

Det mig for sælsomt falder,
Mit Barn! oplys dog mig;
Du da formastelig

Dit

Dit Ord tilbagefalder,
Og er ureedelig?

Linval.

Det mig utroeligt falder,
At hun bedrager mig.

Dorimon.

Det mig for sælsomt falder,
At hun paa hendes Alder
Forstaaer at øve Svig.

Dorimene.

Men svar os dog —

Linval.

Dorimon.

Giv mig et Svar.

Den Sag forklar.

Charlotte.

Linval! gaae herfra; der er mit Svar.

Dorimene og Dorimon.

à 2.

Man maae hende lemsældig bede;
Hendes Sind vist oprørt er.

D 4

Char.

Charlotte.

Jeg ei fortienet Deres Bred;
 Linval! gaae; om det er sandt, De har
 mig kjær.

Linval.

Jeg omsonst maae hende bede.

Dorimene og Dorimon.

à 2.

Svar os, græd ei; saadan Graad forgia-
 ves er.

Linval.

Jeg omsonst maae hende bede;

Hun seer mine Lidelser;

Det hende ei i Hiertet skær.

Charlotte.

Mig en hellig Pligt paaminder.

Dorimene, Linval og Dorimon.

à 3.

Men hvilken Pligt

Kan byde sligt?

Char:

Charlotte.

To en Lov mig strængt forbinder.

Dorimene. Linval og Dorimon.

à 3.

Hvad Lov og Pligt

Kan byde fligt?

Charlotte.

Man mig har viist et Brev fra min Fa-
der,

Hvori han Mondor overlader

All den Magt, den han som Fader

Mod mig at øve havde Ret.

Dorimon.

Han Dem til Mondor overlader?

Charlotte.

Linval.

Jeg ham skal lyde som en
Fader;

De ham skal lyde som en
Fader?

Dommen affagt er, den
er ret.

Jeg min Døds-Dom har;
er det Ret?

Dorimon.

Jeg ei stort indvende kan mod det.

Dorimene, (for sig selv.)

Du min Broder! overlader
Da Mondor al Din Magt som en Fader;
Aldrig til mig Du sagde det.
Charlotte, Linval og Dorimon.

à 3.

Naar man for strængt tør byde,
Det er for haardt at lyde,
Og Lofte bryde.

Dorimene, (for sig selv.)

Det er der Knuden stikker;
Men vær ei alt for sikker;
Den Sag ei gaaer saa let.
Charlotte, Linval og Dorimon.

à 3.

Naar man for strængt tør byde,
Det er for haardt at lyde,
Og Lofte bryde.

Dorimene, (for sig selv.)

Du min Broder! overlader
Da Mondor al Din Magt som en Fader;
Aldrig til mig Du sagde det.

Char.

Charlotte og Linval. | Dorimon.
Jeg staaer det ikke ud. | Det er for strængt et Bud.

Dorimene.

St! maaskee jeg Udvei seer.

Charlotte, Linval og Dorimon.

à 3.

Jeg ikke seer
En Udvei meer.

Dorimene.

Jeg maaskee skal Kortet blænde,
Saa at Spillet sig skal vende;
Han leer nu, tilsidst jeg leer.
Kiender I hver Stiernes Bane?

Dorimon.

Hvem? jeg?

Linval.

Jeg? nei vist ei.

Charlotte.

Jeg ikke; nei.

Dorimene.

Troer I man kan Geister mane?

Do.

Dorimon.

Hvem? jeg?

Linval.

Jeg siger nei.

Charlotte.

Jeg troer det ei.

Dorimene.

Lad den Sag beroe paa mig.

Dorimon.

Troer De sig Tant er rimelig?

Dorimene.

Min Fætter troer den Sagn med mig.

Charlotte og Linval.

à 2.

Troer De sig Tant er rimelig?

Dorimene.

Min Fætter troer det; nok for mig.

Charlotte og Linval.

à 2.

Gid vi hans Biesald faae,

Alt vi ei skilles maae!

Dorimene.

Det skal snart for sig gaae.

Dorimon.

Det tvivler jeg dog paa.

Dorimene.

Vær ei saa hastig til at giætte,
Hvis kun mit Anslag lykkes maae,
Da Mondor sig skal ikke sætte
Imod, at de hverandre faae.

Vi ei skal Afslag faae.

Dorimon.

Ach! vilde han sig ikke sætte
Imod, at de hverandre faae!
Min Søster-Søn kun onsker dette,
At han Charlotte eie maae.

Vi ei maae Afslag faae.

Charlotte.

Hvor kan ei dette
Min Angest lætte!
Vi ei maae Afslag faae.

Ein:

Linval.

Jeg haaber, vi skal hans Biesald naae;
Vi ei skal Afslag faae.

Dorimene.

Her af Zigeuner er en Flok i Vente.

Linval.

Jeg det indseer. — —

Dorimene.

Han dem vil hente;

Tal af med dem — — hvad siden seer.

De vel indseer.

Dorimon.

Jeg Knuden seer.

Charlotte og Linval.

à 2.

Hvad siden seer

Jeg nok indseer.

Dorimene.

Altting til jeres Beste seer.

Char:

Charlotte, Linval
og Dorimon.

Denne Ginte hældig lader;
Han er saa tryg, det ham
ei skader

At han ei kom dertil saa
let.

Dorimene.

Du min Brøder! overla-

der

Da Mondor al Din Magt
som en Gader;

Aldrig til mig Du sagde
det.

Charlotte og Linval.

à 2.

Ginten hældig lader;

Det ham intet skader;

At vor Elskov nyder Ket.

Alle 4.

Han mindst havde ventet det.

Dorimene.

Lad mig for Sagen svare,

Vi skal vort Ønske naae.

Charlotte, Linval
og Dorimon.

Jeg indseer ingen Sa-
re,

Den Sag skal hældig
gaae.

Vi paa alle Ting skal ta-
ge vare;

Sver af os skal faae,

Svad vi ønske saa.

Dorimene.

Jeg skal for Sagen sva-
re;

Vi skal vort Ønske naae.

Tag nsie nu paa alting
vare,

Saa det ei maae

I Langdrag gaae.

Alle 4.

Gid den Sag udfalde saa

At vi maae vort Onske naae!

(de gaae alle.)

Lovte Scene.

Mondor. (alene.)

Jeg tænker Zigeunerne skulde komme hid, medens Contrakten bliver opsat. Jeg vil dog indhente hvad Oplysning jeg kan, serend jeg underskriver noget; og jeg skal nok bære mig saa listig ad, at jeg skal lokke frem af dem alt hvad de ved deres hemmelige Konster kan sige forud om min tilkommende Skiebne.

Trettende Scene.

Linval, Mondor.

Linval.

(ladende som han ei seer Mondor.)

Nu hvilken Lykke man har spaaet mig.

Mondor.

Hvad mon troe det er, som giver ham saa hierteglad?

Lin-

Lival.

Ach! min Herre! kom og ønsk mig til Lyk-

ke.

Mondor.

Hvad er det, jeg skal ønske Dem til Lykke

med?

Lival.

Med min gunstige Skiebne.

Mondor.

Hvem har kundet sige Dem den?

Lival.

Her har man spaaet mig den — see kun
(Han viser ham sin Haand.)

A r t a.

Denne Stræg betynder

Alt nu snart frembryder

Lykkens Soel for mig.

Mig en deilig Pige

Snart skal gjøre glad,

Og da skal Haand og Herte følges ad;

Billig hun tillige

Mig sit Ja skal sige;

Før denne Dag til Ende gaaer,

Jeg Eed og Troe af hende faaer.

E

Mig

Mig en deilig Pige
 Snart skal giøre glad;
 Fælles Haand og Hierte da skal følges
 ad.

I Dag jeg faaer
 Alt hvad
 Min Siæl kan giøre glad.

En rædsom Planet
 Lykken vil forhale;
 Men man alt har seet
 Alt den snart skal dale;
 Ja see! hvor den er
 Alt paa Bei at dale.
 Dens Indflydelse
 Ei kan skade her.

Denne Stræg betynder
 Alt nu snart frembryder
 Lykkens Soel for mig.
 Mig en deilig Pige
 Snart skal giøre glad,
 Og da skal Haand og Hierte følges ad.
 Villig hun tillige

Mig

Mig sit Ja vil sige.
 For denne Dag til Ende gaaer,
 Jeg Ced og Troe af hende faaer.
 Mig en deilig Pige
 Snart skal giøre glad;
 Fælles Haand og Hierte da skal følges ad.
 I Dag jeg faaer alt hvad
 Min Siæl kan giøre glad.

Mondor.

Den søle Planet vil altsaa komme til at spille en toffet Rolle? er det ikke saa at forstaae?

Einval.

Det haaber jeg.

Mondor.

Jeg troer jeg hører dem komme. Lad Charlotte forsoie sig herhid jo før jo heller; og lad mig her aleene forvente Zigeunerens Ankomst.

(Zigeunerne komme ind efter en alvorlig Marche med mange slags latterlige og betynderlige Instrumenter. Midt iblandt dem bær de med stor Verbødighed et Speil, som er med et hvidt Klæde heel omhyggelig tildækket.

Fiortende Scene.

Zigeunerne, Mondor, Charlotte.

Mondor.

Saa kom, og lad mig see om nogen af jer
kan læse i min Planet.

En ung Zigeunerinde.

Det kan jeg, min fromme Herre!

Mondor.

J?

Zigeunerinden.

Giv mig hid Haanden — — De skal
ver? Herre!

Mondor, (for sig selv.)

Jeg maae bekiende, at min forestaaende
Skiæbne gjør mig uroelig.

Zigeunerinden.

Nu har jeg nok; I et Dieblig skal Her-
ren faae al den Oplysning, som han kan forlange.

(Smidlertid Zigeunerinden har sat paa Mon-
dor og randsager Strægerne i hans Haand,
kommer Vinval forklædt som en Zigeuner, og
holder hemmelig Samtale med Charlotte.

Zigeunerinden.

Aria.

En Dag saa klar

Tindrer fra Havet;

Mon

Mon Elskov har

Festen tillavet?

For ingen anden sliq Heitid er,

End for den, Amor haver kjær.

Jeg muntre Flokke seer dandse,

Og under Musik svinge Krandsse.

Vinen skænkes ei sparsom ud;

Det er en Fest for Elskovs-Gud.

Er alting liigt den Heitids-Pragt,

Et udvalgt Par har Lykke giort ved Elskovs

Magt.

Men — jeg horer Uveiret suuser!

Strommenes Sluuser

Hæstiq bruser;

Banhæld truer dette Sted!

Jeg giennem skræksom Taage

Mistanken paa sin Post seer vaage;

Og saa ræd

Elskovs-Gud maae flye affted.

Mondor. (vranten.)

Er det alt hvad min Planet har at fortælle?

men jeg kan lade jer vide, at den ikke har det rin-

geste sund Fornuft. Lad os nu see engang, om
nogen kan læse meere efterretlig i Haanden paa den-
ne lille Pige.

(Linval betragter nøie Charlottes Haand.)

D u e t

af

Linval og Mondor.

(Linval stammer og har en forvendt Røst.)

Linval.

Hun veed neppe selv deraf,
At hun høvert Hierte til sig trækker.

Mondor.

Godt; hun veed selv ei deraf.

Linval.

En Sværm af Elskovs Fanger gjør paa
hendes Hierte Krav.

Mondor.

Men viises af?

Linval.

Hendes Dines Magt sig strækker
Videre, end hun veed af.

Mon-

Mondor.

Godt; hun veed ei selv deraf;

Jeg trøstes næsten.

Einval.

Hendes Hierte hun er stedse Mester af.

Mondor.

Godt; jeg vil ei vide Resten.

Einval.

Hun veed neppe selv deraf,

At hun hvert Hierte til sig trækker.

Mondor.

Godt; hun veed selv ei deraf.

Einval.

En Sværm af Elskovs Fanger gior paa
hendes Hierte Krav.

Men — den Tid er hastig omme;

Jeg seer Forandring komme — —

(stammende som af Frygt.)

Hvor — hvor — hvor — hvordan?

Mondor, (for sig selv.)

Der er Drømmen — —

Linval.

(med mange Ophævelser.)

Paa dette Syn jeg flog ei blive kan.

Mondor, (for sig selv.)

Det er den Høne — —

Linval.

Hvad seer jeg her?

Mondor, (til Linval.)

St! — — — —

(for sig selv.)

Der Hanen er.

Linval.

Det falsomt er.

Mondor.

Linval.

Tys! vi maae holde ree:

ne Munde;

Jeg har saa mine vise

Grunde —

Hvor — hvor — hvor —

hvordan?

Paa sligt jeg flog ei blive

kan.

Linval.

Jeg tie kan.

Mon-

Mondor.

Tys! tys! tys —
Der er den Høg, som jeg
blev vaer;
Ei nogen Sag er meere
klar.

Lival.

Siig mig dog disse Grunde —
Jeg i Lusten skimter klart
Et Syn, som flyer med
sælsom Sært.
Ei nogen Sag er meere
klar.

Charlotte.

(med en forskillet Angst.)

Min Herre! hvad vil alt dette betyde? Mon
jeg skulde blive sandspaaet i min Drem? Jeg fø-
ler en hæftig Skræk.

Mondor.

Fangt fra at bedrøve os derover; troe mig,
Charlotte! lad os lee dertil; men gaae Du imid-
lertid herfra.

(Charlotte gaaer.)

Femtende Scene.

Mondor, Zigeuner og Zigeunerinder.

Mondor.

Ja men dette er ikke nok, I godt Folk! at
I kan læse i Stierne, for at forkrække Folk;
for

forstaaer I jer ogsaa paa at give dem en fordeelagtigere Bending?

Zigeunerinden.

Om vi forstaaer fligt? fromme Herre! lad det være min Sag. Naar jeg har dette Speil, og dertil kun kan faae et Baand, som tre gange har været flettet om den Persons Haar, som Herren er forelsket udi. — —

Mondor.

Det skal vi let faae. Det er vel saadant noget, som man kalder at binde Knuden?

Zigeunerinden.

Ja nu skulde jeg med rette ogsaa have begge jeres Navne og Fornavne, som I pleier bruge ved Underskrifter, og det paa et Stykke hvidt reent Papiir, i en lige Linie mod hinanden; saa vilde Fortrylselsen have mere Kraft — — men jeg kan endelig undvære det til Nød, om det er til stor Uleilighed.

Mondor.

Det skal ogsaa strax være ved Haanden.

Zigeunerinden.

Jeg vil da begynde Besværelsen.

(Mondor gaaer.)

Septende Scene.

Zigeuner og Zigeunerinder, Dorimene.

Chor.

En gammel Zigeuner.

Kom Doctor Faust! ned fra de syv
Planeter.

De øvrige.

Laan os dit Glas, du som spaaer om Co-
meter.

En ung Zigeunerinde og en gammel
Zigeuner.

Og du, som med sligt Hovedbrud.

Alle, (Enslende mod Jorden.)

Og du, som med sligt Hovedbrud

I Lotto-Calender regner Fester ud.

Dorimene, (til de gamle Zigeuner.)

Men sig mig, kiære!

Hvad Land kan jeres Boepæl være?

Alle.

Det filler ei;

Gaae kun jer Bei.

(Dorimene gaar.

Den

Den gamle Zigeuner.

Kom Doctor Faust! ned fra de syv
Planeter.

Laan os dit Glas, du som spaaer om Co-
meter.

Zigeuneren og Zigeunerinden.

Og du, som med slegt Hovedbrud.

Alle, - (knælende mod Jorden.)

Og du, som med slegt Hovedbrud

I Lotto-Calender regner Fester ud.

Zigeunerinden.

Blot ved din Røst Himlen hæver.

Zigeuneren.

Du jævner alt

Som synes galt.

Zigeunerinden.

Hvad som er vanskeligt, du hæver.

Zigeuneren.

Du støber og omstøber alt.

Alle, (med et stærkt Skraal.)

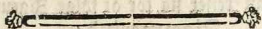
I Fleng du tør kun kalde

Den Hagl og Storm, som skal ind-
falde,

Du

Du Blads-Regn gjør og frugtbar Aar,
En kold April, en yndig Vaar.

Syttende Scene.

De forrige, Mondor.

Zigeunerinden (til Mondor.)

Nu vel?

Mondor.

Her bringer jeg med mig et af Charlottes
Baand, og begge vore Navne, skrevne med vore
Hænder paa et reent Aek Papiir.

Zigeunerinden.

Vel nok. Krum her nu under denne min
Stok.

(Mondor falder paa Knæ.)

(til et Par af Zigeunerne.)

Sæt nu dette Speil paa sit behørig Sted.

(til en af Zigeunerne, som just er den forklædte
Notarius.)

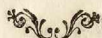
Der, høiophste Skribler!

(hun leverer ham Papiiret.)

Der; søg at forbinde disse to Navne, som Brug
og Skil er; men tag nøie i Agt, for alting, at
I ikke ved at gjøre Udregningen, tager feil af Om-
stændighederne.

(Zigeuneren forsøier sig ind paa Skuepladsen,
hvor han begynder at skrive.)

Mon-

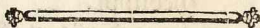

Mondor, (til Zigeunerinden.)
 Tillader De, at jeg maae see hvordan han
 bær sig ad?

(han reiser sig for at følge Zigeuneren.)

Zigeunerinden.

Jo, jo. Jeg har nok andet at skaffe jer
 at bestille. Saa hurtig paa Knæ igien. Det
 er i dette Glas, jeg agter at besøge Himmelens
 ugunstige Indskydelse; men vogt jer for alting, at
 I aldrig vender Ansigtet fra dette fortrollede Glas.

Attende og sidste Scene.

Mondor, Zigeunerne, derefter Dorime-
 ne, Charlotte, Linval og Dorimon.

Zigeunerinden.

Forstyr ei nu Røgleriet.

Mondor.

Jeg som en Muur jo har tiet.

Zigeunerinden.

Staae stille som Stytte.

Mondor.

Jeg Fod ei skal flytte.

Zi-

Zigeunerinden.

Nu vel, pas noie paa hver Ting, som
seer.

Mondor.

Jeg intet seer.

Zigeunerinden.

Nu noget seer.

(i det samme kommer Charlotte.)

Mondor.

Med Troldoms-Konsten jeg ei vil spotte—

Jeg seer Charlotte

Smilende.

Zigeunerinden.

Smilende?

Mondor.

Hun smilede.

Zigeunerinden.

Med den Smil, de Yndigheder,
Efter hvem, mon troe, hun leeder?

Jo den Mand,
Hun elste kan.

Mon.

Mondor.

Efter mig hun vist leeder
Med den Smil, de Yndigheder;
Elfskov hende drevet har.

Zigeunerinden.

Elfskov hendes Leeder var.

Begge.

Ja Elfskov hendes Leeder var.

Zigeunerinden.

Forstyr ei nu Kogleriet.

Mondor.

Net som en Muur jeg har tiet.

Zigeunerinden.

J seer da vel min Konst er rigtig?

Mondor.

Jeg den erkiender vis og vigtig;

Elfskov Charlotte drevet har.

Zigeunerinden.

Hendes Ledsager Elfskov var.

Zigeunerinden.

Mondor.

Hendes Ledsager Elfskov
var.

Elfskov Charlotte drevet
har.

Zigeunerinden.

Nu kommer det, som Knuden binder!

Pas paa, at man jer ei forblinder.

Mondor.

Frygt ei, jeg paa min Post skal staae.

Zigeunerinden.

Ja, tag jer vare.

Mondor.

Jeg passer paa.

Zigeunerinden.

J staaer stor Fare.

Mondor.

Ei! lad gaae.

Zigeunerinden.

Mondor.

Ja tag jer vare;

Ja det har ingen Fare;

Et vigtigt Udfald fore-

Jeg skal holde Stand,

staaer.

hvordan det gaaer.

(i det samme kommer Vinval.)

Zigeunerinden.

J en Ungkarl seer fremstige?

Mondor.

Hvordan?

F

Zi-

Zigeunerinden.

! indid mndor. Hvordan?

Mondor.

Den Ungkarl mig ei være kan;

Det Linval er, det tør jeg sige.

Zigeunerinden, (myndig.)

Rigtig nok. — —

(meere venlig.)

J saa da og

Alt Charlotte kiælen ham ved Haanden
tog?

Mondor.

Jeg seer det nok — —

Og Charlotte ikke sig derfor undslog.

Jaa Troeløse! er det ærligt.

Alt du ham omgaaes kiærligt?

Zigeunerinden.

Lad saa være.

Mondor.

Jeg ham skal lære — —

Zigeunerinden.

(for sig selv.)

Mondor.

(for sig selv.)

En skøn Udsigt Sagen	Jeg neppe det udstaer.
faaer.	

Mona

Mondor.

Hvor han hende tør beskue!

Zigeunerinden.

Staae paa jer Post, ei modløs vær.

Mondor.

Hvor hans Dine staaer i Lue!

Zigeunerinden.

Det jo dog kun et Blendværk er.

Zigeunerinden.

Alt ing for min Konst
maaevige;

Jeg endnu tør meere
sige:

Hendes Hierte lyder mig,
Naar jeg nogle Ord kun
læser,

Og et Pust paa Glasset
blæser.

J derom jer ei skal bry:
de;

Det ei stort har at bety:
de.

Naar jeg nogle Ord vil
læse,

Og et Pust paa Glasset
blæse,

Skal I tabe Mund og
Næse.

Alt ing snart skal jævne
sig.

Mondor.

Mon mit Oiesyn mig svi:
ge?

Er han elsket af den Pige?
Er jeg reent ulykkelig?

Jeg min Dom alt forud
læser,

Om man ei paa Glasset
blæser.

Det for mig vil nok bety:
de;

Jeg mig ei derom skal bry:
de!

Jeg snart taber Mund og
Næse.

Gid I snart da vilde læse
Og et Pust paa Glasset

blæse

Løselig.

Mondor.

(Som bliver utaalmødig og reiser sig i Forbittrelse.)

Hvor nu! Dorimon dem omfabner!—
Dorimene, Charlotte, Linval og Dorimon.

à 4.

Vi vandt.

Dorimon.

Med egen Haand og Segl De det stadfæstet har.

Mondor.

Det er ei sandt.

Chor af Alle.

(Samt Zigeuner og Zigeunerinder.)

Vi Haand og Segl derfor jo har,
Den Sag er klar.

Mondor.

Min Haand man har?

Et Puds det var.

De andre.

Som Sagen var,

Et lidet Puds sin Nytte har.

Dorimene.

Dorimon.

De maae os dog sligt	Det Puds var Dem til in-
Puds forlade	gen Skade.

Mondor.

Et Puds det var,

Som Følger har.

Dorimene.

Naar man kan forebygge Skade,

Et lidet Puds sin Nytte har.

Alle,

Alle, (uden Mondor)
Med Forsæt vi det øvet har.

Mondor.

Et Puds det var,
Som følger har.

Dorimon.

Notarius den Aet har skrevet.

Linval.

Tust ham, der staaer — —

Mondor.

Som Skielm har skrevet;
Han et ulobligt Bærk har drevet;
Mod ham som Falskner jeg i Rettegaaer.
Chor af de andre.

Det er dem selv til Nytte blevet;
Notarius sin Sag forstaaer.

Linval.

Notarius sin Sag forstaaer.

Mondor.

Som Skielm har skrevet,
De andre.

Har loblig skrevet;
Han aldrig før beskylt er blevet;
Læs, alting rigtig staaer i Brevet,
Hver Ting er Dem til Fordeel skre-
vet.

Dorimene.

Nu vel, min Broder! hoor suurt det
falder,

Tag hende an i Datters Sted.
Charlotte og Linval.

à 2.

En Smule Ligt anstaaer vor Alder;
Det som man kan, man sig værger
med.

Dorimene.

Nu er det glemt, det alt bortfalder;
Vær for Smaating nu ei vred,
Sligt hos Bern kun haver Sted.

à 4.

Charlotte og Lin-
val.

En Smule Ligt anstaaer
vor Alder;
Det som man kan, man
sig værger med.

Dorimene og Dori-
mon.

Nu er det glemt, det alt
bortfalder;
Vær hende nu i Faders
Sted.

Alle, (uden Mondor.)

Til alles Gavn den Sag udfalder;
Vær (dem
os) i kærlig Faders Sted.

Mondor.

Ja — det er godt — men snart det
falder,

At saadan Karl indtog mit Sted.
(Han gaar.)

Chor af alle.

Naar tvende i en liige Alder
Elfte ret, da maae al Fortrød,

Dg

Og hvilken Hindring der indfalder,
Ryddes bort, og ei finde Sted.

Charlotte og Linval.

à 2.

Vor Elskov os forbandt i lige Al-
der ;

De os hialp, vi knap at takke veed.

Chor.

Der intet svært for Elskov falder,
Naar man ret sig at skikke veed.

B a n d e v i l l e.

Dorimene.

Vil man ret for sin Lykke sørge,
Saa man ei skal i Tvivlsmaal gaae,
Da denne Regel fast skal staae:

Man til Raads Naturen skal spørge.

Hver i sit Bryst sin Spaaemand har,
Der aldrig gav tvetydigt Svar.

Chor.

Hver i sit Bryst sin Spaaemand har,
Der aldrig gav tvetydigt Svar.

Dorimon.

Hvad man i Morgen har at vente,
Sligt at udgrandſke gaaer vel an.

Man ei af Haandens Stræger kan,

Men af sit Hierte Spaaedom hente.

Hver i sit Bryst sin Spaaemand har,
Der aldrig gav tvetydigt Svar.

Chor.

Chor.

Hver i sit Bryst sin Spaaemand har,
Der aldrig gav tvedydigt Svar.

Dorimene.

Naar gamle Folk vil Elskov smage,
Sporg dem, om de har rigtig seet
At det er Kjaeligheds Planet,
Som de tænke, skal dem ledsage?

Hver i sit Bryst sin Spaaemand har,
Der aldrig gav tvedydigt Svar.

Chor.

Hver i sit Bryst sin Spaaemand har,
Der aldrig gav tvedydigt Svar.

Linval.

Jeg fik den Mage, jeg begierte;
Uden at sporge Stierne,ne,
I hendes Dine jeg nok kunde see.

Charlotte.

Jeg min Lykke spaaer af dit Hierte.

Begge.

Vi i vort Brysten Spaaemand har,
Der aldrig gav tvedydigt Svar.

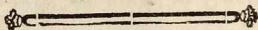
Chor.

Hver i sit Bryst sin Spaaemand har,
Der aldrig gav tvedydigt Svar.

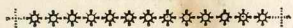
Uimudeligt Slutnings-Chor.

Hver i sit Bryst sin Spaaemand har,
Der aldrig gav tvedydigt Svar.

E n d e.

Det talende Skilderie.

Et Syngeſtykke

i

een Act.

Oversat efter Hr Anseames Tableau parlant
til Hr. Gretrys Musé
af
Johan Herman Wessel.

Personerne:

Casander, Isabelles Formynder.

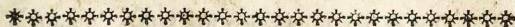
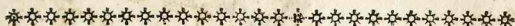
Isabelle.

Colombine, Isabelles Kammerpige.

Leander, Casandres Broder søn, Isabelles Kiæreste.

Pierrot, Leandres Tiener.

Scenen er i Hr. Casandres Huus; hans Skilderie
staar inderst paa Theatret.

Første Optrin.

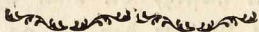
Isabelle.

Arie.

Jeg er Pige, ung tillige,
Og ei hæslig, vil man sige;
Nogle Midler har jeg og,
Alle mig opvarte, ære,
Saa jeg bør fornøiet være.
Haarde Kaar! jeg sørger dog;
Qvalte Suk fra Hjertet stige,
Jeg veed nok, hvad det vil sige,
Men jeg det dog dølge skal;
Grum Anstændighed befaler,
At jeg lider og ei taler.
Hvilken Pine! hvilken Qval.

Jeg er ganske vist paa den Alder, i hvilken man ensker sig en Mand. Baade Lysten og Nødvendigheden tvinger mig dertil; men siden Hr. Cassander, som er den eneste Mandsperson, jeg har følt Kiærlighed for, er reist langt herfra, jeg veed ikke selv hvorhen, har jeg havt det Uheld, at baade min Fader og Moder ere mig fradede; den gamle Cassander, min Formyndere, uagtet hans graae Haar, gjør sig Umage for at behage mig, og søger at overtale mig til en uovelig Forbindelse. Jeg veed ikke, hvordan jeg skal rede mig ud deraf; en Beslutning maae jeg dog tage. Men min Pige, Colombine, besidder Vittighed, hende maae jeg spørge til Raads. Men der kommer hun.

Andet Optrin.

Isabelle, Colombine,

(som kommer ind, syngende et Stykke af en Arie.)

Kiærest er os paa Landet
En ung, frisk og buttet Mand,
Nestendeels det, og ei andet
Pigerne fange kan.

Isa-

Isabelle.

Jeg beder hende, styr dog den alt for store Munterhed; hun seer, hendes Jomfrue er bedrøvet, viis dog i det mindste nogen Agt for hendes Sorg.

Colombine.

Er det vel min Skyld, at De idelig sukker? Hvorfor gier De ikke som jeg? (Hun synger:)

Jeg stedse leer,

Jeg synger og jeg spøger.

Isabelle.

Endnu engang, min kiære Colombine, jeg havde ventet bedre Opførsel af hende i den Tilstand, jeg er.

Colombine.

Nu vel, hvad har De da at sørge for?

Isabelle.

Jeg har betroet Dig mit hemmelige Ansigende. Du veed lige saavel som jeg, hvad der gaaer for sig i mit Hierte; du veed, for hvem mit Hierte seler; giv mig et Raad. Lad høre — Hvad skal jeg giøre?

Colombine.

Bliv, løb, tag. Det er alt, hvad jeg
veed.

Isabelle.

Hvad vil Du sige med Dit Bliv? —

Colombine.

Bliv Pige.

Isabelle.

Hvem? Jeg? Jeg forsikrer Dig, mit
Barn, det staaer ikke i min Magt.

Colombine.

Løb hele Verden om, løb over Vei og Stie
for at oplede Deres Kiæreste; maaskee tilsidst —

Isabelle.

Colombine, jeg er et vel opdraget Fruentimmer, og min Kiærlighed kan ikke komme mig til at forglemme den Opdragelse, mine kiære Forældre har givet mig.

Colombine.

Tag Cassander til Mand.

Isabelle.

Han er saa gammel.

Co.

Colombine.

Men, imellem os sagt, saa er det det bedste,
De kan giøre; han er riig, han kunde —

Isabelle.

Min Pige, han er saa gammel.

Colombine.

Der har vi det, naar man har sagt saa meget,
har man sagt alting; skal man da holde sig
op over saadanne Smaating? Gaae, gaae Toms
frue.

Arie.

Hos mangen gammel Mand
Man Godt dog finde kan;
Net Godt man finde kan;
Han pludrer just ei væk,
Som unge vilde Gæk.
Han Børne-Undigheder
Som hiin ei viser Eder,
Men har, jeg veed ei hvad,
Jeg heller lide gad.

Staaer Dem ei bedre an,
 Som Frue selv at tale
 Og idelig befale
 Hos saadan gammel Mand,
 End som forskudt Slavinde
 Dem til en Nar at binde,
 Som løber hist og her,
 Og sukker for enhver,
 Imens hans Egte-Ben
 Af Sorg sig tærer hen.

Isabelle.

Men dette, jeg veed ei hvad, det skulde man
 dog i det mindste være forsikkert om. Betragt en-
 gang Hr. Cassander, og siig mig, om man hos
 ham kunde vente —

Colombine.

Taalmodighed dog! Man faaer at see.

Isabelle.

See, der staaer hans Skilderie. Betragt
 det, og siig saa, om Du troer, at saadant Ud-
 seende —

Colombine.

Ja det er ham livagtig.

Isabelle.

Tag Dig i Nat, det er nyelig malet; i Morgen kommer Maleren, for at giere det færdigt, og den gode Mand har indstændig bedet, at man imidlertid lader det staae paa sit Sted og ikke rører derved.

Colombine.

Det har han Aarsag til; det er paa min Vre et Mesterstykke.

Isabelle.

Du spøger alle Tider; men lad os tale alvorlig: sig mig, om Du skulde faae en Mand, vilde saa den Original, som Du her seer Copien af, sætte Dig i Fristelse?

Colombine.

Fristelse; ja det er en anden Sag. Det er en Mand, som frembyder sig. Man skulde elske ham, men — jeg forlanger heller ikke saa meget. Viid at forstille Dem, saa lader han sig nøie.

Isabelle.

Jeg gier saa, siden det er endelig en Nødvendighed; paa nogle Dage hører jeg med mindre

Modbydelighed paa hans forliebte Artigheder,
og jeg lader, som jeg havde nogen Godhed for ham.

Colombine.

Det lykkes Dem kun maadelig.

Isabelle.

Ja, man kan giøre, hvad man vil, naar man
har et ærligt Hjerter og kommer i den Yderlighed.

Colombine.

Jeg beklager Dem i Sandhed.

Isabelle.

Men jeg er dog meget ilde brudt. Denne
gode Mand, som er allerede ganske indtagen af den
Lykke, han venter sig, bliver alt mere og mere
hæftig og utaalmodig; dersom Du kun vidste, hvor
det falder mig besværligt, hvor det koster mig un-
dertiden at stule min Utaalmodighed, naar han
troer at bevise mig en stor Artighed, ved at fortælle
mig en heel Ransse af disse gamle forslidte Kiærlig-
heds-Erklæringer.

Arie.

"Hør, min Dronning, hvor jeg sukker!

"See en høist forelsket Ven;

"Du mit Lives Lys udsukker,

"Hvis Du elsker ei igien.

Islandt

Iblandt han paa usikker Fod
Med tungne Fagter, bange Bakken
Sig nærmer, Haanden taer imod,
Som jeg af Medynk rækker Stakken.
Han da bliver ret henrykt,
Saa henrykt, at man maae grine;
Han med Moie faaer udtrykt,
Hvad jeg volder ham for Pine.

Colombine.

Og hvad svarer De ham?

Isabelle.

Jeg bliver maalløs. Jeg vil svare ham,
men kan ikke frembringe et eneste Ord. Han troer,
at det er Kiærlighed til ham, som sætter mig uden
for mig selv, da jeg er færdig at døe af Keedsoms-
melighed.

Colombine.

Til alt dette kan jeg ei andet sige, end at det
er Skæbnens Beslutning, og at De maae under-
kaste Dem den. Naar man ei kan vælge — men
der er han — lad os tie.

Isabelle.

Hvem?

Co-

Colombine.

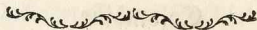
Deres tilkommende Mand, som kommer for
at giøre Dem sin Opvartning.

Isabelle.

Hr. Cassander! o Himmel! det kedsomme-
lige Menneſke.

Colombine.

Stræb at følge mine Raad.

Tredie Optrin.

De Forrige, Cassander.

God Dag, deilige Is-
belle! Hvorledes be-
finder De Dem?

Colombine.

Meget vel — (til Isabelle.) Svar dog.

Cassander.

Colombine — Hvor hun er deilig; disse
smukke Dine opvælte Glæde i min Siel, og naar
jeg allene seer hende, føler jeg mig ungigien. Men
hun siger ikke et Ord. (til Isabelle.) Hvad skader
Dem? (til Colombine.) Hvad skader hende?

Co-

Colombine.

Det, at hun holder for meget af Dem, min Herre.

Cassander.

Hvordant? Ganske vist?

Colombine.

Ganske vist.

Isabelle.

(for sig selv.)

Hvor hun lyver!

Cassander.

Men i Sandhed, Du fortæller mig (til Isabelle.)
og Du, stadfæst denne gunstige Erklæring, saa
forjages for evig alle mine Bekymringer.

Isabelle.

Colombine lover vel meget.

Colombine.

Hvilke Omstændigheder? Hvilken Undseelse?
De veed nok, min Herre, hvad det betyder, og
hvad Strid der maae foregaae i en forliebt Piges
Hierte, som vil forklare sig, men tør ikke.

Cassander.

Cassander.

(leende.

Men der kommer dog den Tid, da Vren selv tvinger hende til at tilstaae, at hun elsker, og denne Tid er snart for Haanden. Som en glubende forsulten Ulv, saaledes lurker Hymen paa dette uskyldige Haar, og han er alt færdig at hugge sine graadige Tænder i det. — Du leer? — Du er ikke meget bange for denne Ulv —

Colombine.

Jeg svar Dem til, at han ikke skal gjøre hende nogen Skade.

Cassander.

Saa ere vi da eenige, Du samtykker i at ægte mig?

Isabelle.

Som De behager.

Colombine.

(til Cassander.)

Nu, havde jeg ikke Ret? (til Isabelle.) Gjør ham endnu meere troeskyldig.

Cassander.

Cassander.

Arie.

O! Forsikkring sod,
Du i Sielen tænder
Ild, som listig brænder,
Iyndig Elfskovs Glod.
Drængen Venus fødde,
Seer Du vel, min Søde,
For ham man kiæle maae.
Mindste Evang er Plage,
Han kan ei fordrage.
Allermindste Plage
Han ei kan fordrage,
Men han støder sig derpaa.
Men han løs sig slaaer,
Naar han Herre bliver;
Det lærer mig det Saar,
Du mit Hierte giver.

Colombine.

(spottende.)

Saa kiæl da noget for denne lille Dreng.

Cassander.

Cassander.

(Hoggerleer.)

Ha, ha, ha, ah det gode Dyr! Nu vel,
nu er alting kant og klart.

Colombine.

Det er i al Oprigtighed, det forsikker jeg
Dem.

Cassander.

(for sig selv.)

Jo meere jeg tænker derpaa, jo meere fristes
jeg til at forfølge det Uulag, jeg har fattet. (høit.)
Jeg vil komne til at forårsage Dem en stor Be-
drøvelse, i hvilken jeg selv dog maae tage den stør-
ste Deel.

Colombine.

Hvordant?

Cassander.

Jeg er nødt til nu strax at reise hen til næste
Bye.

Isabelle.

Nu strax?

Cassander.

I Nieblirket. Det er i en meget magtpaa-
liggende Sag. Alle de Fornemste i Egnen ere kals-
dede derhen, for at give Deres Betænkning, og
De seer selv —

Co-

Colombine.

Ja, ja.

Cassander.

Alt jeg ikke kan undværes der. Jeg har steds
se opsat det; men nu venter man mig ganske sikkert,
og jeg kan ikke undslaae mig.

Colombine.

De vil reise bort, og Bryllups-Dagen er
for Haanden.

Cassander.

Om tre Dage i det seeneſte ſkal jeg være her
igen, og ſaa ſkal jeg ikke beſatte mig med andet,
end min Kiærlighed. Denne Afſkeed forſkaffer
mig dog i det mindſte den Fornøielſe, at ſee ube-
dragelige Kiendetegn paa Deres Kiærlighed til
mig.

Colombine.

De ſpiller os et ſlemmt Puds. (til Iſabelle.)
Griſt dog; ſig et venligt Ord. De ſtaaer jo ſom
en Støtte.

Iſabelle.

Til Colombine) Lad mig kun raade. (til Caſſander.)
I Sandhed, Omſtændighederne — Den Smer-
te — ſom qvæler mig — deuden Frygt for

Colombine.

(sagte til Isabelle.)

Vel, vel.

Cassander.

Hun græder, troer jeg. Min lille Søde,
 sæt Dit Sind i Roelighed. Du bedrøver mig alt
 for meget med Dine Taare.

Trio.

Isabelle.	Colombine.	Cassander.
O Vee! o Vee! jeg	Kan De fra den,	Jeg reise maae, o
blive ene her,	De elsker drage?	grumme Plage!
Kan De mig vel	Den arme Pige!	Min søde Pige!
bedrøve saa	Hvor ynket jeg	Slaae dig til
Kan De mig vel	den arme Pige	Taals, Tilbes
forlade saa	Kan De bedrøve	delige!
I Sorg skal jeg	hende saa.	O! hvilket Held,
fordrive Dagen,	(affides) Hvor hun	at yndes saa,
Naar Grumme!	er snedig, hvor	Giv dig tilfreds!
De er fra mig	forslagen?	Du smuk som
dragen;	Holder hun det	Dagen,
Den Smerte al	værd Umagen,	Mit Hjerte heelt
for gruesomer,	Hun let da narre	af dig indta-
Min Sorg vil	vilenhver,	gen,
blive uden Li-	Som udi hendes	Skjönt jeg er bor-
ge.	Lanker er.	te, hos dig er.

Colombine.

Og denne magtpaaliggende Sag, kan den
 ei udsættes?

Isa-

Isabelle.

(Sagte til Colombine.)

Tie dog stille; lad ham reise.

Cassander.

Nu vel; for at fornøie Dem, skal jeg skille Dem et Brev, som om jeg ikke var vel.

Colombine.

Nei, nei —

Isabelle.

Nei; jeg frygter, denne Feielighed forles der Dem til at handle mod Deres Allogskab: og Kiærlighed bør tie, hvor Fornuften taler.

Cassander.

De raader mig det? Jeg saaer da giere Vold paa mig selv.

Isabelle.

Ja, reis.

Cassander.

Dersom ellers —

Colombine.

(ved sig selv.)

Reis dog, din gamle Graaskieg.

Isabelle.

Kom snart tilbage.

Cassander.

(ved sig selv.)

Jeg kommer efter Stregerne; men lad os drive det til det yderste. Gaae tilbage til Deres Bærelse, min Veninde. Colombine! følg Du med hende, og for alting hold hende brav med Selskab.

Isabelle.

Vi gaae, min Herre.

Cassander.

Farvel; giv dem tilfreds.

Isabelle.

Tag Dem vel i Agt for Røvere.

Colombine.

Og for Lommethve.

Isabelle.

Der siges, man meder mange af dem paa Veien.

Colombine.

Deres Pistoler, ere de i Stand?

Cassander.

Cassander.

Sa de ere. Jeg jeg har alt, hvad jeg behøver.

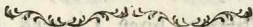
Colombine.

Farvel, min Herre.

Cassander.

Farvel.

(Colombine og Isabelle gaar ind i deres Kammer.)

Fjerde Optrin.

Cassander.

(alene).

Det kommer mig immer for, at dette er kun Spilsægterie. En saa hastig Forandring maa have en hemmelig Aarsag. Dersom al denne Besværelse er oprigtig, efter saa megen Foragt, Modstand og Haardhed, saa maatte jeg falde i Forundring. Men hvortil skulde denne fordomte List nytte dem? Ei! om aldrig for andet, saa for at faae noget at moere sig med. De ere begge unge, og allet Riig, som — jeg er gammel — det er nok. Derfor bør jeg være et Offer for Dem, og at spare mig, skulde de holde for en stor Forbrydelse.

Arie.

Spille Gæk med en gammel Mand,
 Er det, hvorefter alle hige;
 Man prøver alt, for ham at svige,
 Hans Born, hans Slægt, Betient og
 Pige;

Hver glæder sig, naar de det kan;
 De dyffe ham, de for ham kiale,
 Dog Falskhed boer i deres Sind.
 En Haand, som Hierterne kan stiale,
 Klapper venlig paa hans Kind.

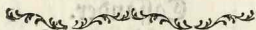
Strax høres Tossen henrykt skrige:
 Ak hvilken Lyst, min bedste Pige!
 Ak meer, ak meer!

Din arme Dievel ikke seer,
 At denne Haand, som du fornemmer,
 Som kjæriligen fortryller dig,
 Det Staal, hvormed den dræber, giem-
 mer;

Den klapper for at dræbe dig.

Men jeg er, Himmelen skee Tak, ikke fød i Dag.
 Jeg kiender Kiærligheds Galdstrikker; og hvor troes-
 skyldig

skyldig de end ansee mig, skal jeg maaffee blive
vanskelig nok at bedrage. Nu har jeg ved denne
foregionne Reise givet dem frit Raaderum til at sulte
sere deres Anslag. Jeg skal hemmelig i dette Bæ-
relse see paa hvad Maade — Hvad herer jeg —
Fatter, Frydesfrig! — O! saa meget bedre, de
skal da ikke fortæres af Sorg. Men hvad vil den-
ne nye Dvergivenhed sige? (han raaber:) Colombine!

Femte Optrin.

Cassander. Colombine.

Colombine.

Min Herre — Hvordanne! Endnu her?
vi troede, De var allerede reist.

Cassander.

Jeg troer det nok. Er det det, som kom-
mer Dem til at lee?

Colombine.

Nei, i Sandhed — det er — fordi af
vore tvende Canariesugle, som vare satte i et Buur,
Hannen er fleiet ud — Tænk, hvilken Jammer!

Hunnen sæger, Isabelle er uden for sig selv, og i sin Bedrøvelse siger hun med en hullende Stemme: at een Ulykke kommerielden alene.

Cassander.

Og Du?

Colombine.

Jeg troster hende.

Cassander.

Med Fatter?

Colombine.

Justement; jeg leer, som en Galning, og ved bare Sympathie kommer jeg hende til at le med.

Cassander.

Hør engang; lad os tale oprigtig med hver andre; er det vist, at hun elsker mig?

Colombine.

Hvordan! Tvivler De derom?

Cassander.

Jeg tvivler paa, at hun elsker mig — paa den Maade, som jeg ønsker?

Colombine.

Colombine.

Hvordan er da Deres Maade; fortæl os den? Hvad fordrer De?

Cassander.

Jeg fordrer, at siden hun nu har besluttet at ægte mig, Kiærlighed da maatte stifte denne sède Forening, og at hun ikke ægter mig alene i det Haab, snart at blive Enke.

Colombine.

Hvilket Indfald! og paa hvad Grund tiltroer De hende en saa nedrig Tænkemaade?

Cassander.

Naar man seer en ung Pige ægte en gammel Mand, troer man altid, at Egennytte eller nogen forborgen Aarsag driver hende; og det giver altid Anledning til Folkets Snak. Jeg vil ikke give Bagvassere noget at tale om. Hos min Kone ønsker jeg at finde saadan Tænkemaade, som en inderlig Kiærlighed indskyder. Jeg vil, med et Ord, jeg vil, at man skal elske mig for min egen Skyld, ret ligesom jeg endnu kun var tiue Aar.

Colombine.

Er det jer endelige Beslutning?

B 5

Cassander.

Cassander.

Ja, det er mit System. Skulde det vel ogsaa være hendes?

Colombine.

Nei.

Cassander.

Hvorfore?

Colombine.

Fordi det er ikke muligt. Nei her, Herr Cassander, lad os bruge Fornuftten. Staaer det Dem an, at være saa krasen? Naar man kun elsker Dem, hvad ligger der da Magt paa hvordan?

Cassander.

J paastaar uden Tvivl, at det er imod al Billighed, jeg gier Fordring paa at behaale, jeg, som man al sin Tid har fremført til Mønster, og jeg, som tilforn var den artigste Cavaleer —

Colombine.

Jeg, som var — Jeg, som var — Hvad kan det hielpe os?

Arie.

Alrie.

De var før, hvad De er ikke meer;
 De er ei nu, som fordums Dage;
 De havde da, for Kionnet at behage,
 De havde da, hvad De har ikke meer.
 De er' forbi, de Glædskabs-Dage,
 De komme aldrig meer tilbage.
 De, hvad De er, derfor betænke;
 Hvis Elskov Dem sin Gunst vil skænke,
 Den søde Fryd
 I Røe da nyd.
 Søg ei dens største Priis at vinde,
 Dens blide Mine troe i Blinde.
 Nysgierrige,
 Som alt vil see,
 Tidt meer, end de forlange, finde.

Cassander.

Jeg paastaaer, at see hvad som kan fornøie
 mig. Intet meer.

Colombine.

En meget fornøstigt Paastand.

Cassan-

Cassander.

Og dersom man tænker, at tage mig ved Næsen, skal jeg nok komme efter det. Jeg skal undersøge alle Ting.

Colombine.

Det vil jeg ogsaa raade Dem.

Cassander.

Og for at blive vis i min Sag —

Colombine.

Ypperligt.

Cassander.

Seer Du dette Par Dine?

Colombine.

Det er et Par Argus-Dine.

Cassander.

De sove vist ikke; forlad Dig paa det. Fare vel.

Colombine.

De reiser da?

Cassander.

Tilforladelig.

Co:

Colombine.
 Lykke paa Reisen.

(Cassander gaaer.)

Siette Optrin.

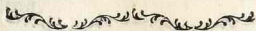
Colombine.

(alene.)

Hvem Vokker sigter han vel til med alt dette
 Bæb. Der gives dog forunderlige Hoveder i Ver-
 den! Det mindste Afflag gjør dem opbragt. Man
 tilstaaer dem hundrede Gange mere, end de fortie-
 ne, og de ere dog ikke forneiede. Man maae for
 deres Skyld forglemme, at Tiden fortærer alle
 Ting. At see Gratierne spøge paa en rynket Pan-
 de; at finde Ungdom i et udtæret Legeme! De spø-
 ger, min Herre; det er plat umueligt. Naturen
 har en uimodstaaelig Magt over os. Den tilsiges
 vore Hjerter alt, hvad der passer sig for os, og
 den trækker os ved en usynlig Kraft. Og dersom
 den i Anledning af Dem tier stille, saa er det fordi
 den har intet om Dem at sige. Jeg taler til ham,
 paa min Ære, som han var nærværende. Men
 det volder ogsaa — Det volder ogsaa, at han
 staaer her. Her staaer han, som han var levende.
 (Hun betragter Skilberiet.) See, Tienerinde,
 Hr.

Hr. Cassander, Tienerinde; De vil, man skal elske Dem; ja vist skal man elske Dem, og om De behager, skal man ogsaa tilbede Dem.

Syvende Optrin.

Colombine, Pierrot.

Pierrot.

(uden for.)

Hei da! Er her ingen? Picard, Lasseur, Lapierre!

Colombine.

(for skrækket.)

Hvem Pokker gjør al denne Allarm.

Pierrot.

(løber om i Værelset.)

Ikke en Tiener her, ikke en Kammerpige. Hei da! Ingen svarer?

Colombine.

Ei! men — jeg kender dette Ansigt. Det er Pierrot — Det er Pierrot i egen Person. Tael dog.

Pier:

Pierrot.

Ha!

Colombine.

Ja.

Pierrot.

Det er — Ih! det er — Colombine,
er det Dig?

Colombine.

Er det Dig?

Pierrot.

Det er mig.

Colombine.

Det er ogsaa mig.

Pierrot.

Hvad gier Du i dette Hums?

Colombine.

Det er vores sædvanlige Opholdssted.

Pierrot.

Hr. Cassander, er han død eller flyttet?

Colombine.

Ingen af Deene. Han lever endnu; er
rasende forliebt, og givter sig inden tre Dage.

Pier-

Pierrot.

Han giver sig, o Himmel! hvad hører jeg.
Skulde det da af en Hændelse være Dig, han giver
sig med; saa, dersom jeg vidste det, var for-
sikret, at i min rasende Jaloufie —

Colombine.

Men det er ikke i mig, han er forliebt.

Pierrot.

Ikke.

Colombine.

Det er i min Jomfrue Isabelle.

Pierrot.

Isabelle, er hun her?

Colombine.

Uden Tvivl.

Pierrot.

Hvad gjør hun her?

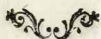
Colombine.

Hun er hos sin Formynder, Hr. Cassander.

Pierrot.

Gødt.

Co-

Colombine.

Hun har mistet baade sin Fader og sin Moder.

Pierrot.

Naar Leander saaer dette at vide — Jeg skal ret sætte ham i Forundring.

Colombine.

Er Leander med Dig?

Pierrot.

Vi ere komne begge to; og ganske ubeleiligt, om jeg seer ret.

Colombine.

Hvorfor?

Pierrot.

Hvorfor? For Pokker! min Herre skal see paa, at man tager hans Kiæreste bort midt for hans Næse; og — maaskee jeg bliver lige saa lykkelig; der kan maaskee ogsaa være giort Beslag paa min.

Colombine.

Du elsker mig dog stedsse?

Pierrot.

Uden Tvivl; og Du?

E

Co:

Colombine.

Jeg veed ikke.

Pierrot.

Hvordan?

Colombine.

Nei! i Sandhed, fortæener J vel, at man
skulde blive jer troe; J, som i to Aars Graværel-
se ikke engang har bekmæret jer om at lade os vide,
om J vare levende eller døde.

Pierrot.

Al, mit Barn! den barbariske Skiebne
havde fært mig til de yderste Ender af Verden. Jeg
har igiennemstrefset alle Lande og Bænder; med et
Ord, jeg kommer fra Capenne.

Colombine.

Det er da meget langt borte?

Pierrot.

Det skal jeg love for.

Colombine.

Hvad har J da fundet der; et Peru?

Pierrot.

Intet, som duer; meget uartige Bilde;
grove og kun lidt flebne Følk, som paa min Væ-
rde
ikke

ikke fortjene, at man, for at besøge dem, trodser
Storm og Uveir.

Colombine.

Storm og Uveir! Himmels og Jord! Jeg
dør af Skrak. Har Du prøvet nogen Storm?

Pierrot.

O! i Sandhed en forfærdelig een, som
rumlede os en heel Dag. Jeg kan ikke tænke der-
paa endnu uden Gysen.

Colombine.

Fortæl mig den dog omstændeligen; Du vil
giøre mig en stor Fornøielse.

Pierrot.

Meget gierne. (affides.) Hvordan Vokker
skal jeg bære mig ad; jeg laae saa dybt ned i Easten,
som jeg kunde komme, hvor jeg nær var ded af
Frygt, meget mindre torde vove mig paa Dækket;
men jeg maae see at fornøie hende saa godt, som
jeg kan. (høir.) Giv nu Algt, saa skal Du høre.

Arie.

Paa vores Skib alt roeligt var og stille.

Midt i det vilde Hav

Jævn Fart Zephyrer gav;

Man saae dem muntre drive Spøg,
 Og med et kælent Strog
 Paa Vandet spille.
 Men med eet Himmelen bliver sort;
 For Natten Dagen maae fort;
 En Storm mod anden Styrke prøver,
 Og Tordens Dundren Dret döver.
 Enhver af os alt Mod forgaaer.
 Styrmanden maalos staaer.

I Soemands Boger
 Han Coursen søger,
 Og seer hoi Middag ei et Haar.
 I Bindens Bold sees Skibet springe,
 Og Bolger det mod Skyen svinge.
 Enhver Matros Dødsfræk omringer,
 Ham til en rædsom Talsked tvinger,
 Som Elementers Sammenstød
 Og vores Hylen kun afbrød,
 Og Bolgers Larm
 Og Sttormens Harm.
 Det skilte Hav

Og

Og Fræksomt Vandfald grunt os true,
Og skrækkede os lader skue
Med samme Blik vor Død og vores Grav.
Men da Stormen nu ophører,

Colombine.

Trækker op et bedre Veir.

Begge.

Men da Stormen nu ophører,
Trækker op et bedre Veir.
Hver en Mand, til Skibet hører,
Bed det Syn forlystet er.
Og Lystighed og Viin
Bort Sørge-Tanker fører,
Og Lystighed og Viin
Da opmuntrer hver Mands Sind.

Colombine.

(leende.)

Pierrot, min Kiære Ven! Man kan høre,
Du kommer langt fra.

Pierrot.

Det er det samme. Nu er jeg frisk og vel,
ganske ledig for Penge, men opfyldt af Kiærlig-

hed og færdig at slutte Romanen, dersom Dit Hjerte vil være mig den ringeste Smule behjælpelig.

Colombine.

Forslaget er artig nok — Vi vil see —
Jeg siger ikke nei.

Pierrot.

Og hvad skal der blive af Leander, min arme Herre? Hvad har han at vente? Skulde han lade alt Haab fare om at vinde sin Klæreste igien?

Colombine.

Nei vist ikke. Det er mod sin Villie, at Isabelle maae give efter for Nødvendigheden, men i Hjertet er hun ham dog ganske troe,

Pierrot.

Lader os foreene vore Kræfter, for at fornye disse to Elskeres forrige Baaend.

Colombine.

Ja vel; jeg foretager alle Ting, for at gior dem lykkelige. Den gode gamle Mand er fraværende.

Pierrot.

Godt; saa meget desto bedre.

Co-

Colombine.

I tre Dage. Lader os benytte os af Ti-
den.

Pierrot.

(tager Colombines Haand.)

Vel sagt, min Snut.

Colombine.

(trækker Haanden til sig.)

Lie dog stil.

Pierrot.

(spøgende.)

Ja, min Siel.

Colombine.

(støder ham fra sig.)

Vil Du dog være fornuftig.

Pierrot.

Uden Tvivl; thi imidlertid — Ak! men
— Givtermaalet — dersom du vil lyde mig,
saa lad os giøre Ende paa det i en Hast.

Colombine.

Jeg samtykker deri, dersom Du elsker mig
oprigtig.

Pierrot.

Jeg kunde gierne have samme Brev om Dig, men mit Hierte kan ikke nære saadan Mis-
tanke; og jeg troer, at den Kiærlighed, som Du
har lovet mig, er endnu heel og holden.

Colombine.

Ja, Pierrot. Og aldrig — aldrig skal
nogen anden Kiærlighed giøre det allermindeste Skaar
i mit Hierte.

D u e t.

Pierrot.

Eene for Dig skal mit Hierte kun brænde

Colombine.

Dig skal jeg være troe til Livets Ende.
Selsk Bidne Himmelen er.

Pierrot.

Jeg ved Din Skønhed svar.

Begge.

Nei; nei; jeg aldrig skal forandre mig.

Pierrot.

Du elsker mig?

Co.

Colombine.

Jeg Dig tilbeder.

Og Du, Pierrot?

Pierrot.

Jeg Dig fast æder.

Colombine.

(han kysser hendes Haand.)

Ak! bid mig ei, styr Din Lyst.

Pierrot.

Ak! søde Stund! ak søde Lyst!

Colombine.

Hvilken Stund, hvilken Lyst!

Begge.

Eene for Dig skal mit Hierte kun brande,

Jeg aldrig skal forandre mig.

Colombine.

Men dersom du mig skul-
de svige

Og med Utroeskab lønne
mig,

Sortsviende, ja rasende
al Sands berøvet

Min bedste Dreng, jeg
skulde dræbe dig.

Elskovs Grav foruden
Lige!

Pierrot.

Men vil du fra dit Løfte
vige,

Vil du forræderst vise dig,
Da alt Haab og al Trøst

Min søde Siel, jeg skulde
qvæle dig.

C 5

Pierrot.

Pierrot.

Men det er ikke nok dermed; min Herre kommer ikke.

Colombine.

Hvor kan han være?

Pierrot.

Han er henne at klæde sig mere anstændig, for at giere sin Opvartning hos Hr. Cassander, hans Farbroder.

Colombine.

Hvordan? Er vores Formynder Leanders Farbroder?

Pierrot.

Ja.

Colombine.

Hændelsen er artig nok. Du kommer til at søge ham op.

Pierrot.

Du Skielmsmester! Han veed nok Veien. Jeg bliver her hos min kære Colombine.

Colombine.

Nei! gaae, det er bedre. Bring ham denne nye Tidende. Jeg skal paa min Side underrette Isabelle derom.

Pier-

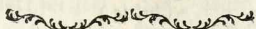

Pierrot.

Jeg hører nogen — Ja, der er han.

Colombine.

Nu vel, saa lader jeg Dig blive hos ham.
(hun gaaer.)

Ottende Optrin.

Pierrot, Leander.

Pierrot.

(ved sig selv.)

Man har ikke altid Kummer og Fortrød;
man møder og undertiden noget Godt.

Leander.

Har Du forrettet mit Ørende?

Pierrot.

(ved sig selv.)

Jeg ventede mig ikke denne usformodentlige
Øyffe.

Leander.

Pierrot, har Du seet den Gamle? Beed
han, at jeg er kommen fra Cayenne, ene og ale-
ne for at see ham, omfavne ham og arve ham?

Pierrot.

Pierrot.

(ved sig selv.)

Ah, hvilken Fornøielse!

Leander.

Slugel, vil Du høre!

Pierrot.

(heftig)

Ah! er De der. Min Herre, Deres gode Lykke har bragt Dem hid; De finder just ikke. Hvad De søger, men paa den anden Side — En lykkelig Hændelse samler Dem igien — og vi har her enhver af os hver sin.

Leander.

Hvad vil Du sige, Slubbert?

Pierrot.

De har mere Lykke, end Forstand. De har en Rival, men Ulykken er ikke saa stor. Jeg tager Dem under min Beskyttelse, og De skal have Fortrinet.

Leander.

Dersom Du opirrer mig, Uforfæmmede —

Pierrot.

En indtagende Skønhed, som elsker Dem, uagtet Fraværelsen.

Leander.

Leander.

Er Du gaaet fra Forstanden? Jeg har jo sagt Dig det; Du veed jo, for hvem det er, at mit Hjerte, naaget Tidens og Graværelsens Grumshed, altid brænder med bestandig Lue. Erindrer Du ikke mere, da en vis Negerinde, som Fanden selv havde gjort forliebt i mig, sagde at bringe mig i sine Lænker, hvor jeg i Kamp med Vren, Medlidenheden, Omheden og Kiærligheden forsvarede min Troeskab, Gud for Gud, og sagde — det er ikke — det er ikke Isabelle.

Pierrot.

Men nu er det hende, det er hende; forstaaer De mig? — Det er Isabelle, der elsker Dem bestandig, som venter Dem her, her inde.

Leander.

Ah, min Ven! hvad siger Du mig? ved hvad Mirakel? kan jeg troe Dig?

Pierrot.

Ja, siger jeg Dem. I dette Dieblil fører Colombine hende ind.

Leander.

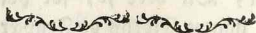
Hvor er hun da?

Pierrot.

Pierrot.

Der kommer hun.

Niende Optrin.

Isabelle, Colombine, de forrige.

Isabelle.

(løber Leander imøde.)

Er det Dem, jeg seer? Min Elsker!

Leander.

Min Elskerinde!

Isabelle.

Er det ikke en Fornægtelse?

Pierrot.

Det er ham selv, det er jeg god for.

Isabelle.

Kommer De for at bortjage den Keedsom-
melighed, som quæler mig?

Leander.

Jeg maae tilstaae, at jeg ikke søgte Dem
paa dette Sted; men min Fornægtelse er ubeskrive-
lig

lig over at finde Dem her. Jeg kommer for at besøge min Farbroder.

Isabelle.

Ah! han er Deres Rival. Han elsker mig, og dersom jeg havde fulgt hans Raad, saa havde vores Forening alt været sluttet.

Leander.

Kunde De forglemme mig?

Isabelle.

Jeg svarer Dem til, det var imod min Villie. Colombine skal sige Dem det. Hendes Meening var, at jeg i disse Omstændigheder ei skulde gjøre mig nogen Samvittighed derover.

Leander.

(til Colombine.)

Hvorfor har Du villet forsere hende til saa uhørt Meeneed?

Colombine.

O Sandhed! min Herre, De var ikke her. Min Jomfrue behøvede en Mand, det er en afgjort Sag. Hendes Formynder melder sig. Denne gode gamle Mand med sin krumme Ring har ikke Deres behagelige Anstand; men en Cassander er dog bedre end slet ingen.

Pierrot.

Pierrot.

Det er undertiden det samme.

Colombine.

Wilde De hellere, at hun skulde blevet Vige?

Leander.

Ja.

Isabelle.

(til Leander.)

Det kunde jeg ikke med Anstændighed, min Ven! Verden er alt for ond; og man skunler over den mindste Ting.

Leander.

Jeg giver tabt; jeg seer nok, at alting er til det bedste; og De bedrog mig, uden at fornærme min Kiærlighed.

Isabelle.

Nei, nei! bortkast al Frygt. Leander alene kunde blive min Overvinder; og hans Villedede var alt for levende indtrykt i mit Hierte.

Aria.

Elie.

Isabelle.

Jeg udi Søvnens søde Faan,
 Drømmende saae min Leander;
 Jeg syntes og hans Røst fornemme,
 Og vaagnet kaldte ham ved Navn,
 Og sagde med saa om en Stemme:
 Leander! ak! min Ven, Leander!
 Hvi kommer Du dog ikke før?
 Det glæder Dig da, at jeg døer?

Leander.

Din Elsker, ak! leed samme Smerte,
 Og Uroe plagede hans Hierte.

Jeg kan ei sige,
 Skilt fra min Pige,
 Hvor bittert Livet for mig blev.

Isabelle.

Elskovs Gød vor Sorg byder vige,
 Og os begge gior lyffelige.

Bort Uheld iler,
 Saasnart han smiler,
 Som ene Frelse for os blev.

Leander.

Denne Dag velsignet skal
være,
Thi Frelse paa den Dag vi
sik.

Isabelle.

Meer haldig kan ei no-
gen være,
End jeg i dette Vieblik.

Begge.

For hinanden skabte vi ere,
Samme Lue i Hiertet nære.

Vor Elskovs Flamme
Vort Haab det samme,
Vor Glæde eens,
Vor Længsel eens.

Colombine.

Jomfrue! det falder mig ind, vore forlis-
te Stakler ere trætte. Lad os vederqvæge dem.

Isabelle.

Som Du synes.

Pierrot.

Er Kiøkkenet i god Stand?

Colombine.

Bekymre Du dig ikke derom. Kom ale-
neste, og hjælp mig.

Pierrot.

Pierrot.

Denne Oprigtighed fortæner fra min Side
Denne søde Taksigelse.

(han omfavner hende.)

Colombine.

For Dig er den sød.

Pierrot.

Deri giver jeg Dig Ret. Men jeg troer,
naar jeg gjør mig en Forneielse, saa gier jeg Dig
een med.

Isabelle.

(til Leander.)

De har nu gjort mig Vebreidelser i Hen-
seende til den Troeskab, man bør vise i Kiærlig-
hed. Maatte jeg nu spørge, om De stedse har
været mig troe?

Leander.

Stedse, stedse. Spørg Pierrot.

Pierrot.

Herr Leander? — Det er — en Helt i
Kiærlighed. (sagte til Leander.) Skal jeg tale om
Negerinden?

Leander.

(sagte til Pierrot.)

Styngel, dersom Du siger et eneste Ord —
(til Isabelle.) Jeg vil sige Dem endnu mere; en
saadan Seier kan ikke meget smigre Deres Væ.

Kiennet under disse langt fraliggende Himmelegne er saa bagvendt, saa hæsligt, saa berøvet alle Yndigheder, at en rettskaffen Mand, som elsker Vren, ei med nogen Ret kan giøre sig stor af at have undviget deres Snarer.

Isabelle.

De tager Feil. Man holder for, at Fruentimmerne i disse Lande ere meget behagelige.

Leander.

Langt fra; troe ikke det. Reisende, som prale og lyve, for at undskyldte deres Daarligheder, udraabe dem for de fuldkomneste Skionheder, som med eet Diekast indtager Hjertene. Lutter Snak, falske Fortællinger. Jeg har seet mange, og det meget nær; men jeg har ikke havt Aarsag at beundre deres Yndigheder. De har hverken Deres behagelige Væsen, eller Deres fortryllende Yndigheder, eller den fiine Smag, der giver Skionheden Indtagenhed og Liv; og hvoraf jeg her seer saa yndigt et Mønster. Hvorledes kan man finde dem smukke?

Isabelle.

Man maae have en meget fordærvet Smag.

Leander.

Grunden skulde være god, naar den blev dyrket.

Colombine.

(til Pierrot.)

Hvad bestiller Du der?

Pierrot.

Jeg betragter. See, min Herre, De har ikke givet Ngt paa — Kiender De dette Skilderie?

Leander.

(seer igiennem et Glas.)

Men jeg skulde snart troe — og jeg troer virkelig, at det er min kiære Farbroder.

Colombine.

Ja, ham selv i egen Person.

Isabelle.

Du vel; hvad siger De om det?

Leander.

Malingen er meget god; men jeg finder ham vel gammel.

Isabelle.

Han er ikke i det rette Lys. Betragt ham her fra.

Colombine.

(til Pierrot, som hjælper hende at flytte Skildriet.)

Lad os sætte ham ved dette Bord.

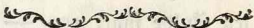
Leander.

(betragter Skilderiet.)

Ja, dette er hans naturlige Mine.

Colombine.

Nu vel! imedens Bordet dækkes, saa overlad os Pladsen. Deres Nærværelse er os til Besvær. Gaae begge to ned i Haven at tage frisk Luft saa længe. Isabelle og Leander gaar.)

Siende Optrin.

Colombine, Pierrot.

Pierrot.

Vel sagt. Lad os skynde os; thi Hungeren forfølger mig. Lad os begge to tage fat paa dette Bord. (De bære et Bord frem midt paa Theatret, dækker til fire Personer.) Lys paa Bordet. (Han sætter Lys paa Bordet, og Colombine bringer en Postei ind.) En Postei! godt; desto bedre. Vi skal snakke et Par Ord med den. Ah, din lille Skalk!

Colombine.

Pierrot, hold dog op, eller gaae ned i Haven.

Pierrot.

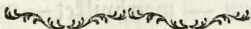
Pierrot.

Åh, den skønne Postei! hvilken Lugt! hvilken Skorpe!

Colombine.

Dersom jeg lod Dig blive her, vilde Du maaskee staae færdig for at forgive Dig paa den; kom derfor med mig at hente Viin.

(Han gaar med Pierrot.)

Ellevte Optrin.

Cassander. (alene.)

(Kommer ganske sagte ud af Kammeret, hvor han var skjult.)

Gaae ud af en Dør, og ind igien af en anden; være hjemme og ude paa een Tid, det er en List — det er en List — (da han seer det dækkede Bord.) Denne List giver min intet efter. Mon

det er mig, man venter med alle disse Anstalter? Nei, der er dækket til Fire. Man troer mig langt borte; og om jeg endog skulde være hjemme, saa vare vi dog kun tre, og saa var der dog een for mange. Men nei, jeg snakker jo hen i Taaget. Det er ganske andre end mig, denne Fæst anstilles for — (han tæller paa sine Fingre.) Colombine, Isabelle — to og to gjør fire — saa har den ene intet at bebreide den anden.

D 4

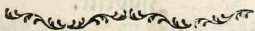
Arie.

Urie.

Saaledes Spot med mig at drive;
 Falsk Paf, Troeløse, lumske Drog!
 Dog nei, jeg beer I mig tilgiue,
 I ikke mig bedrog.
 Jeg tænkte det, jeg saae det vift,
 Eligt Puds ei nogen let forblinder;
 Men hvem — men hvilket — men tilsidst —
 Hvem er da vel min Overvinder;
 Jeg skal ham see — List over List.
 Jeg hvad de dølge, nok udfinder.
 Men Ganden selv de skuffed' vift.
 Saaledes Spot med mig at drive, ic.

Men hvorfor er mit Skilderie flyttet? Hvem har
 sat det der; til hvad Ende? De har sat sig for at
 trodse, at spotte mig lige i Dinene. Og mit Bil-
 lede skal i det mindste tiene til deres Diemeed. For
 ret at belure dem, lad os spille dem et Puds; og
 lad os, om det er mueligt, vende deres List mod
 dem selv. Men hvordan skal jeg bære mig ad?
 Lad mig see — At vise mig strax — saa fore-
 vende de tusende Ting til at giøre Formodningerne
 ugrundede. Jeg faaer Uret — de komme
 igient

igien — Nei — Nei — For at faae større
 Bished, vil jeg skule mig et Sted — under
 dette Bord — nei — (han stiller sig bag Skilderiet.)
 Her staaer jeg meget bedre — Ah, det var et
 ypperligt Puds! Ja, det var et herligt Indfald
 — Jeg skal seie deres Anslag — endnu mere,
 jeg skal forbedre det — Sagen er afgjort. I
 forlange at see mig; I skal ogsaa faae mig at see;
 ikke som I tanke, men paa en ganske anden Maa-
 de. Ja, jeg skal være her. Ja, jeg selv, uden
 Skjul og Dække — Og jeg skal være eienlydlig
 Vidne til alt, hvad I foretage. Ingaen Skaan-
 sel — Hvad har jeg i Sind — skiere Skil-
 deriet i tu — hvorfor spare det — det er jo mit;
 jeg kan jo uden Fare — (han affaar og borttager An-
 sigtet af Skilderiet.) Ja, efterdi Troelshed be-
 laver sig paa at give mig dette dødelige Sted, skal
 jeg frelse Originalen paa Copiens Bekostning.
 Mærket kommer mig til Hielp, og den falske Ind-
 bildning, som forblinder dem, kan endnu mere
 befordre Gierningen; Og i al Fald vil jeg rette
 min Opførsel efter deres. (han stiller sig baa Skilde-
 riet, og sætter Ansigtet igiennem den Abning, han har
 gjort.)

Løbte Optrin.

Leander, Pierrot, Isabelle, Colombine,
Cassander i Skilderiet.

Leander.

(til Isabelle.)

Hvordan? Tre Dage sildigere, saa havde
jeg mistet min Kiæreste?

Cassander.

(ved sig selv.)

Jeg kiender disse Ansigter.

Isabelle.

Bisseligen.

Colombine.

Godt, godt. Forglem alt dette. Lad os
bortjage alle fortrædelige og sorgelige Erindringer;
og lad os ikke tænke paa andet, end Fornøielser.
Til Vords, til Vords. Hurtig, ingen Cere-
monier.

Isabelle.

Jeg sidder alt.

Pierrot.

Jeg sidder alt.

Leander.

Leander.

(siddende ved Bordet.)

Var forvissat, min kiære Veninde —

Pierrot.

Lad os først forsøge Vinen.

Leander.

At min lykkelige Rival skulde betalt den
Lykke, at icke Deres guddommelige Yndighed,
med sit Liv, om det end skulde kostet mit eget.

Pierrot.

Gottstausend! det er en levende Dievæl,
naar han bliver rasende.

Isabelle.

Hvad, Deres Farbroder?

Cassander.

(for sig selv.)

Nu har de mig fat.

Leander.

Ah! han, det er en anden Sag. Da han
ikke har lang Tid at leve i, skulde jeg taalmodig
have oppebiet hans Død.

Cassander.

Cassander.

(ved sig selv.)

Det ryggesløse Skarn!

Isabelle.

(til Leander.)

Drif dog.

Leander.

(med Glasset i Haanden.)

Min kære Isabelle, tillader De — —

(Han klinker med hende.)

Cassander.

(ved sig selv.)

O Himmel! min Viin.

Isabelle.

(til Leander.)

Uf mit ganske Hierte.

Pierrot.

Vi have have større Lykke, min Colombine
og jeg; altid omme og troe.

Colombine.

Meer, end jeg burde.

Ha-

Isabelle.

(til Leander.)

Hvorover beklager De Dem? Deres Stiltienhed i to Aar havde berøvet mig alt Haab. Af Klogskab, af Pligt tog jeg en Mand. Jeg elskede ham ikke. Havde jeg end blevet hans Kone, saa, skient jeg med Munden lod som jeg svarede til hans Kiærlighed, og fandt Behag i hans omme Længseler, saa var det for Dem, jeg hemmeligen havde sukket.

Cassander.

(ved sig selv.)

Hvor nær var jeg i Falden.

Colombine.

Det latterligste er, at dette gamle Onav—

Cassander.

(ved sig selv.)

Jeg prøves af Brede.

Colombine.

Er meget vanskelig at fornøie. Med dette Gastelavns. Ansigt fordrer han, og endnu mere, smigrer sig med, at blive elsket, som en skien Es-ladon, for sin egen Skyld.

Cassander.

(for sig selv.)

Den Tasse!

Co-

Colombine.

(til Pierrot, i det hun giver ham et Dresfigen.)

Slubbet.

Pierrot.

Er det for Spøg?

Colombine.

Jeg skal lære Dig, at kalde mig Taske.

Isabelle.

Hun er hastig, Colombine.

Colombine.

Nei, men man maae vide at skaffe sig Respekt.

Pierrot.

(holder paa sin Kind.)

Jeg sagde hende ikke et Ord.

Colombine.

Ingen Tølpersfreg. Spiis og hold Munden.

Pierrot.

Jeg har ikke mere Appetit.

Colombine.

Du tager Dig det meget nær. Tag mig i Favn, saa er alting glemt.

Lean=

Leander.

(til Isabelle.)

Skal det gaae rundt?

Isabelle.

Med Forneielse.

Cassander.

(ved sig selv.)

Jeg bliver rasende.

Leander.

Til Uddrag paa Egteskabet —

Isabelle.

Men Cassander, som jeg har lovet —

Colombine.

Omendskiont De havde svoret den dyreste
Eed, hvilket er endnu mere, saa havde det ikke
mere at bethyde. Kierligheds-Eder ere kun Munds-
Eder, som man aldrig gjør uden under visse Vil-
kaar, og som man efter Omstaendigheder bryder,
naar man derved finder sin Fordeel.

Pierrot.

Vel betænkt.

Cassander.

Cassander.

(ved sig selv.)

Jeg var kun god nok i Baghaanden.

Colombine.

Ja, ja, Zomfrue. Man maae tale reent ud. Leander er kommen tilbage; stil Dem ikke her an, som et Barn eller Tosse, det raader jeg Dem.

Isabelle.

Nei, min Skiebne beroer paa min Formyn-
der; hvad kan jeg vel giøre uden hans Samtykke?

Leander.

Vi skal faae det.

Isabelle.

Jeg frygter —

Leander.

Vær kun roelig; han er i Grunden et godt
Menneske — og — see paa hans Billede —
det viser ikke ringeste Strengthed eller Ondskab.

Isabelle.

Det er kun hans Skilderie — men var han
nærværende —

Lean-

Leander.

For at sætte Mod i Dem, saa prøv Dem i
Forveien; aabenbar strax Deres Tilbeielighed.

Isabelle.

Tale til et Skilderie. Ah, hvilken Urie
melighed! Jeg maatte da tilsale ham saaledes:

(Hun reiser sig op fra Bordet.)

Pierrot.

Giv Dem for et Dieblis en vis uskyldig Mi-
ne.

Isabelle.

Med nedslagne Dine.

Leander.

Meget godt.

Isabelle.

Jeg kan ikke.

Colombine og Pierrot.

Jo, jo.

Isabelle.

(vender sig til Skildriet.)

Min Herre, see her den Elsker, mit Hie-
re har valgt. Jeg kan ikke elske nogen anden, end
ham; samtykker De i at give mig ham?

Cassander.

(med en meget stærk Stemme.)

Ja.

G

Quins

Quintet.

Isabelle.	Leander.	Colombine.
O Skrak! O O Skrak! O O Skrak! O	O Skrak! O O Skrak! O O Skrak! O	O Skrak! O O Skrak! O
Skrak!	Skrak!	Skrak! &c.
Hvad Ondskabs	Hvad Ondskabs	Hvor stule mig.
Træk!	Træk!	
Den gamle	Den gamle	
Rnærk nys	Rnærk nys	
bortreist er,	bortreist er,	
Paa samme Tid	Paa samme Tid	
Vi see ham her!	vi see ham her.	
Ingen kan giette	Ingen kan giette	
Et Rneb, som	Et Rneb, som det	
dette.	te. &c.	
San alting saae,	(som Isabelle.)	
Og hørte paa.		
Vi ham ei saae;		
Det slet vil gaae,		
San rase vil med		
Støi og Skrig,		
(til Leander.)		
San mig vist stille		
vil fra Dig.		
San stiller os, det		
seer jeg let,		
Runde Du vel		
taale det?		
Hvem tør paa.		
staae,		
Naar alt han		
saar,		
San ei saar ret.		

Qvintet.

Pierrot.

O Skræk! O Skræk! 2c.

Cassander.

Ha! alt jeg saae og hørte
paa.

O Skræk! O Skræk!

Hvad Ondskabs Træk.

Hvem skulde gierte

Et Kneb, som dette.

Jeg kan det ei forstaae,

Jeg Næse, Øren tabe
maae.Jeg troer det knapt, som
selv det saae.

Jeg alting saae

Og hørte paa.

J fangne blev, ei Sælden
saae.Sorsager ei, godt Folk, troe
mig;Man kan vel sagtens red,
de sig.

J tænkte mig at narre ret,

Men jeg jer forekom saa net.

Hvor glæder det!

Hvem saldt derpaa,

Jeg alting saae?

Cassander.

(til Isabelle.)

Nu vel! Hvad er det nu, som kan giøre
Dem saa tankefuld?

Leander.

Min Herre!

Cassander.

Lie, I fusentast. (til Isabelle.) De har
troet at spille Gial med mig.

Isabelle.

(med en ydmyg Mine.)

Min Herre — det er med min Billie —
jeg kunde ikke — og jeg haabede saa lidet —
for at rede mig ud af min Forlegenhed — Min
Beslutning — tael Du, Colombine.

Cassander.

Og hvad har den Laptaske at sige os?

Colombine.

Siden De veed alt, saa kan man lige saa
godt tilstaae det. Alt hvad man har gjort, har
vaeret for at narre Dem. Man har spillet Gial
med Dem, min Herre! det bekiender jeg; men
man gjør det ikke meer; De er os alt for listig.

Cassan-

Cassander.

Hvilket skammeligt Forraderie!

Pierrot.

Min Herre! lidt Taalmodighed. Vi har ikke gjort det uden gyldige Aarsager. Kiærlighed, denne lille Gud, som bringer ved sin Magt — Ungdommen til at rase — og fører Alderdommen til Daarekisten —

Cassander.

Nu vel!

Pierrot.

Nu vel, min Herre — Naar hans Fæstel blusser — seer man ikke det mindste — og Aldens Hæstighed — fort, det er for Deres Brodersen; det gaaer ikke uden for Familien.

Cassander.

En herlig Forklaring! Men I bør dog søle Virkningen af min billige Brede. Jeg vil, i hvad I end sige, være den sidste, som leer. Jeg foreener jer begge, for at hæve mig over jer.

Colombine.

(til Cassander)

Vi ere ikke mindre strafværdige; vi have

sammensnædet denne affhyelige Sammenrottelse:
 Vil De ogsaa straffe os.

Cassander.

Givt jer, og gaae Fanden af Syne.

Colombine.

(neier)

Megen Tak.

Baudeville.

Isabelle, Colombi-
 ne, Leander, Pierrot.

Den Gud, os elste byder,

Sig hos de Unge fryder;

Men skinsyg gammel

Mand

San seer fortrøden an.

Elskovs Lyst

I vort Bryst

I Dag vi glade nyder

Af de Saar,

Giertet faaer,

Kun Vellyst føle man
 Kan.

Cassander.

Vel den, som ikke lyder

Den Gud, som elste byder;

Men tappert holde Stand

Imod hans Anfald Kan.

Elskovs Lyst

Til mit Bryst

Si mere Udgang nyder.

Af de Saar,

Giertet faaer,

Afsindig blive man

Kan.

Cassan-

Cassander.

Eupido er en Nar,
Snart Gunst, snart Had ham driver;
Hvad nys han givet har,
Igien han taer.
Naar aldrende vi bliver,
Han os vor Afstfeed giver;
Thi han foragter plat
En graa Soldat.

Isabelle og Leander.

Alt det, som vi attraae,
I Dag os Elskov byder;
Dens Gunst vi skionne paa
Og prise maae.

Den Lyst, den os indskyder,
Ufskyldigen os fryder.

For hvem, den nyde kan,
Hvor glad en Stand!
Colombine og Pierrot.

Colombine.

Alt glæde min Pierrot
Pierrot.

Det kan kun Colombine.
Co.

Colombine.

Teg skal med min Pierrot
;vord med de Pierrot.

Det leve godt.

Colombine.

Al Diekast, som Dine —
;vord Pierrot.

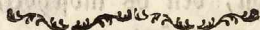
Al denne skielmske Mine —

Colombine.

Man stort sig love tør;

Pierrot.

Og love bor.

De
Tre Sørpagtere.

Et
Søngestykke i to Acter

af

Mouvet;

Musiken af D. Z.

Oversat

af

J. H. Wessel.

Personerne:

Grev Adelfrom.

Hr. Dannegod.

Søren, Forpagter hos Hr. Dannegod.

Peder, } Sørens Sønner, og Forpagtere hos Hr. Dan-
Jacob, } negod.

Grete, Jacobs Kone.

Trine, } deres Døttre.
Lise, }

Lucas, Peders Søn, Trines Forlovede.

Steffen, Lises Forlovede.

Jørgen, og een af Sørens Holskarle.

Første Act.

Første Scene.

Theatret forestiller en Bonde-Stue, bagest i hvilken er et Vindue, tilluft ved en Lem, der ere to Dørre; og man seer der et gammeldags Speil og adskillige Blomster-Potter.

Erine. (allene.)

(Hun kommer ud fra et Kammer, ganske slet og ret klæd; Haaret løst, Løkkerne hængte slædselst ned paa hendes Bryst. Hun gaaer sagte at aabne Lemmen, seer siden ud af Vinduet og siger:)

Men nu — det er jo neppe Dag, jeg tænkte Klokken i det mindste var otte. Lucas — min kjære Lucas — det er Dig, som vækker mig saadan op — jeg saa intet uden ham den hele Nat — jeg hørte intet uden ham. Jeg syntes, han stod der ved mit Hovedgærde, og sagde: min lille Erine, min vakre Pige, vogn dog op! Det er i Dag vi skal underskrive vores Egtepagt — det er i Morgen vi skal have Bryllup.

(Hun gaaer hen til Speilet, for at sætte tilrette paa sig, og siden seer imellem ud af Vinduet.)

I Morgen Klokken otte bliver jeg Din Mand —
 i Morgen bliver Du min Kone, og saa tog han
 mig saa sagte ved Armen, og saa sagde han til mig:
 Er det Maneer at sove saa — og saa slog mit
 Hierte, og dermed saa vognede jeg op i en Hast.
 Jeg rakte Haanden ud, men han var der ikke.
 See, saadan har jeg nu fordrevet denne Nat,
 Gaars Nat, Forgaars Nat, og saa hver Nat i
 en heel Maaned. Ah! denne Knes og Sønnen
 kan ikke got forliges sammen, og han siger endda,
 at det bliver endnu verre, naar vi ere givte.

Jeg faaer mig da tilfreds at give,
 Indtil i Morgen, skionne Dag!
 Ved Ægteskab skal Ælskov blive,
 Saa vil man sige, mere svag:
 Har dette Løfte, som vi giøre,
 Da slige Følger efter sig?
 Nei! det min Kiærlighed giør større,
 Det kan mit Hierte sige mig.

Naar Lucas siger mig: min Pige!
 Jeg elsker Dig, og ene Dig,
 Jeg kan ei andet, jeg maae sige:
 Jeg Dig elsker meer end mig.

Han

Han lover evig Troe, og giver,
 Og Lucas farer ei med Svig.
 Han vist nok evig troe mig bliver,
 Det kan mit Hierte sige mig.

Slet ingen Frygt mit Sind kan plage,
 Min Mand jo Lucas blive skal.
 Han mig ei Aarsag gier til Klage,
 Selv Elskov gjorde dette Valg.
 Vi er hinanden lige fiære.
 Hvem er som jeg vel lyffelig?
 Han skal den samme stedse være,
 Det kan mit Hierte sige mig.

Anden Scene.

Trine. Lise.

Lise.

See, er Du alt staaet op, Trine? Der blev
 jeg ret narret; jeg tænkte, at jeg dog i det mindste
 i Dag skulde være den første oppe i Huuset.

Trine.

Ah! dersom Du skulde givtes i Morgen, saa
 sov Du ikke saa roelig.

A 3

Lise.

Lise.

Turen kommer nok til mig ogsaa; for seer Du vel — jeg gier alt, hvad jeg kan, for at blive stoer. Det skal ikke vare saa længe, at de skal kalde mig Barn; det er jeg nu saa leed af. Naar jeg engang bliver giort, saa skal Gaer ikke sige til mig: tie stille, Du veed ikke selv, hvad Du siger, Du er et Barn. Det skal han ikke mere sige til mig; skal han vel?

Trine.

Nei vist ikke; hvor torde han det?

Lise.

Ogsaa skal man ikke mere vare mig imod; for naar jeg undtager Dig, saa er der ingen i Huuset, som gier, hvad jeg vil have.

Trine.

Men det kommer af det, Du ikke altid har Ret.

Lise.

Kan nok vare. Men enten jeg har Ret eller ikke, saa skal min Mand dog ikke torde sige til mig, som de sige her allesammen: „Det maae ikke „være — det vil jeg ikke have — det skal Du „giøre — det maae Du ikke giøre „ — Jeg gier da hvad jeg synes, det maae han finde sig i. Er det ikke sandt?

Trine.

Det kommer an paa, hvad Lene han kan være i.

Lise.

Lise.

Han skal altid være i got Lune.

Trine.

Og hvor kan Du vide det?

Lise.

For en Ufærd! Kiender jeg ham da ikke?

Trine.

Der har vi Nyt. Saa Du kiender den, som skal blive Din Mand?

Lise.

Skulde jeg maaskee bide med at tænke paa det til Bryllupsdagen?

Trine.

Men, hvoraf kommer det, at vi aldrig har mærket noget til det?

Lise.

Oh jo! for der er ikkun han og jeg, som veed af det. Nu veed Du det næsten ogsaa, og Du skal faae det rigtig at vide, for Du holder af mig, og gjør mig aldrig imod, og jeg er vis paa, Du ikke siger nogen Ting om det, hverken til Faer eller Moer.

Trine.

Men de maae dog omsider faae det at vide.

Lise.

Det forstaaer sig. Naar Steffen og jeg skal gives sammen, maae vi have deres Samtykke.

Erine.

Hvad? er det Steffen?

Lise.

Det er en kien Karl; ikke?

Erine.

Men, Lise! han er kun sexten Aar.

Lise.

Det er just desbedre. Var han tyve Aar, vilde han maaskee ikke give sig til Taals, til jeg blev saa gammel, at jeg kunde blive hans Kone — Ifteden for, at det nu, som Du seer, haster ikke mere med ham, end med mig.

Erine.

Og Du er ganske vis paa, at han rigtig holder af dig?

Lise.

Min Kiereste han ligner Din,
Han tænker altid som hans Pige.

Det gjør og min; hvad jeg vil sige,
Er altid efter Steffens Sind.

Naar to først har hinanden kiære,
Ah! hvor sødt eens til Sinds at være.

Din

Din Lucas seer kun ene Dig.
 Alt til ham om hans Trine taler.
 Med smukke Piger Byen praler,
 Men Steffen seer allene mig.
 Naar to først har hinanden kiære,
 Ah! hvor sødt eens til Sindes at være.

Naar i en Leeg man Kyssse faaer,
 Sig Lucas kun til Trine vender.
 Saa det mig og med Steffen hænder,
 Og dem, om jeg mig vel undslaaer.
 Naar to først ic.

Trine.

Hvad andre Prøver giver han Dig paa sin
 Kiærlighed?

Lise.

Hvad for Prøver? Hør, naar ingen seer os,
 giver jeg ham min Haand — saa kysser han den,
 saa tet, saa tet, og klemmer den af alle sine Kræf-
 ter, og det gior mig dog ikke ondt. Naar jeg er
 i Skoven med de andre Piger her fra Byen, dant-
 ser jeg bestandig, og altid er det med Steffen; jeg
 veed ikke hvordan han kan mage det, men stedse
 komme vi to til at dantse sammen, og aldrig blive
 vi trætte. Du siger sommetider til mig: „Ah!
 Lise, se hvilke smukke Roser, hvilke smukke Neg-
 liker,

liser, hvilken søn! Tulipan! hvor faaer Du stedse de smukke Boletter fra? „ — Det er Steffen, som giver mig dem, det kommer altsammen fra hans Have, han elsker dem selv op, og han siger til mig, at fra den Tid, han gjør det for min Skyld, ere de blevene saa smukke.

Trine.

Jh! nu, Lise! det, Du siger mig der, er just ligesaa, som det gaaer mig med Lucas — Steffen og han maae ligne hverandre.

Lise.

Om de ligne hinanden? Jo tilvisse; og derfor er det jeg holder saa meget af Steffen; men der er dog een Ting, som staaer mig for Hovedet.

Trine.

Og hvad er det?

Lise.

Oh! det kan Du best sige mig, som alt har haft Trolovelse — —

Lise.

Hvad mon dog Ægtestanden være?

Trine.

Det skiult for mig er som for dig.

Lise.

Du dølger det forvist for mig.

Trine.

Det skiult for mig er som for dig.

Lise.

Lise.

Hvad saa? Du veed da intet meere?
Jo vist, det kan jeg see paa Dig.

Trine.

Nei, Syster! nei, Du maae troe mig.

Lise.

Nei, Du er ikke redelig.

Syster! nei, Du loi for mig —
Mon og vores Moer Bryllups-Dagen —

Trine.

Endog vores Moer Bryllups-Dagen,
Hun selv har sagt, hvad Angest hun var i.

Lise.

Hun angest var? men nu, det er jo Hæxerie.
Men hvad for Angest er man vel udi
For det, hvoraf man er indtagen?
Ja forvist er det Hæxerie.

Trine.

Ja, Syster! det er Hæxerie.

Lise.

Det Navn af Kiærest man dem horer
Fortrinet give for det af Mand.

Trine.

Trine.

Vist Kiærest-Navn indtage kan,
Men Navn af Mand det sødt os rorer.

Lise.

Jeg har ofte spurgt Steffen om det, men han
er lige saa klog som jeg. O! sig mig det dog,
min kiære Syster!

Trine.

Men hie dog i det mindste, til jeg er giwt, jeg
kan jo ikke gierte det; det giver mig selv nok at
tænke paa.

Lise.

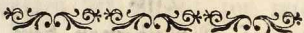
Har Du aldrig spurgt Lucas om det?

Trine.

Jo vist har jeg; men jeg faaer ikke andet Svar,
end at han leer, og omsavner mig, og siger til
mig, at saa snart vi ere giorte, skal jeg faae det at
vide ligesaa godt som han.

Lise.

Saa maae jeg da give mig til Taals. I Mor-
gen har Du Bryllup, saa kommer Du efter, hvori
det bestaaer, og saa siger Du mig det; hører Du
det?

Tredie

Tredie Scene.

Trine. Lise. Lucas.

Lucas.

(banker lagte paa Døren.)

Er der nogen oppe ?

Trine. (til Lise.)

Der er Lucas, det er han.

(hun gaaer at lukke op.)

Lise.

Jeg mærker, han har ikke sovet mere end Du.

Lucas.

Hvad? det er min Trine? det er Dig? Hvor er det mig en Glæde at see Dig! den er stedse nye, jeg bliver aldrig leed af det.

Lise.

God Morgen, Broer Lucas!

Lucas.

God Morgen, Lise. (til Trine.) Men nu, hvad gaaer af Dig, Du siger mig jo ingen Ting?

Trine.

Jeg seer paa Dig.

Lucas.

Men Du maae ogsaa tale med mig. Jeg seer ogsaa paa Dig; og naar jeg seer Dig — saa seer jeg det, jeg gider helst see i hele Verden.

Trine.

Ah! Lucas! saa er det da i Morgen?

Lucas.

Lucas.

Ja, i Morgen den Dag, og det saa tidlig skee kan. Vinterknee! var det i Dag, var det endnu bedre.

Lise.

Bred Du vel, lille Lucas! at hun ikke har hart Sovn paa sine Dine den hele Nat, den stakkels Trine?

Lucas. (til Trine.)

Er det sandt?

Trine.

Ja det er; men jeg er ikke misfornøiet over det; jeg befinder mig ikke ilde af det.

Lucas.

Jeg har, gid jeg saae, ikke sovet meere end Du; jeg er dog munter — saa munter — Hør, see paa mine Dine.

Trine.

Ah! hvor de er levende!

Lucas.

Det kommer af det, at de seer paa dine, at jeg har Skyld i, at Du har ikke sovet.

Lise.

De see ikke feil — er man da altid saadan Dagen for Bryllupet?

Lucas.

Det er i det mindste almindeligt paa Landet, for der, seer Du, givter man sig, før man holder af

af hverandre. Men de sige alle, at i Byn er alting lige meget, baade Dagen før, anden Dagen før, Dagen selv, og Dagen efter; Brudegommen og Bruden ere ganske roelige, for de kende hinanden neppe. Derfor er der ogsaa ved slige Bryllupper smukke Klæder, stor Gæsterering, Sang og Klang, og ingen Fornøielse.

Trine.

Og ingen Fornøielse! O! da skal der vist blive i vores, Lucas. Det er dog ikke mere end fiorten Dage, siden jeg var meget bedrøvet, og det havde været længe nok.

Lucas.

Det var ogsaa rigtig slemt nok. De sagde, for det jeg var Dit Sødskendebarn, kunde jeg ikke blive Din Mand.

Trine.

Jeg havde aldrig blevet Din Kone, havde Du ikke taget den Bestlutning at reise til Byn og knæsfaldet for Hr. Dannegod, vor gode Herre.

Lucas.

Her! tael ikke om det — det rører mig alt for meget, med hvilken Mildhed han tog imod mig! hvor han er from — godgjørende — tjenstagtig — jeg havde ikke før sagt ham, hvad Sorg der trykte mig, før end han sagde til mig dette: „Giv Dig tilfreds, min Son! giv Dig tilfreds, vi skal nok hitte paa Raad — det tager jeg paa mig — jeg skal

Skal skrive til — til „ — hvor var det nu han sagde, han vilde skrive hen — nok er det, det var meget langt hen — han skrev da — han fik Svar — og paa Dieblillet sendte han os et Brev, hvori var Tilladelsen, at giote sammen Lucas Venneborg med Trine Venneborg, begge to Børnebørn af Søren Venneborg, Forpagter hos den naadige Herre, Grev Dammegod; og i Morgen blive vi giote, der kan ikke være noget i Veien.

Lise. (til Trine.)

O! hvor jeg er glad, at Steffen ikke er mit Eddeskendebarn, saa behøve vi ikke nær saa mange Omstændigheder.

Lucas.

Hvad siger Du, Lise?

Lise.

Intet, intet.

Trine.

Er Du ikke fortredeelig over, at vor Bestefæters Alder hindrer ham fra at komme til vort Bryllup?

Lucas.

Jo vist nok. Det feiler os i vor Lykke; men han er for gammel, den kiære Mand, til at foretage sig en ti Miles Reise. Saa snart vi har havt Bryllup, Trine, vil vi reise hen at besøge ham med Dine Forældre.

Trine.

Reiser Farbroder Peer ikke med?

Lucas.

Lucas.

Min Faer? Jo vist.

Lise.

End jeg da?

Lucas.

Da Du ogsaa — Børn og Børnebørn. Børneborns Børn følges ikke med denne Gang, men de komme nok; bekymre Dig ikke derom. Vi vil allesammen reise hen at omfavne den kiære Faer. Hvilken Glæde for ham, naar han nu seer sin hele Slægt omkring sig! hvor han vil kysse og holde af os. Hvilken Fornøielse! mia kiender han nok ikke igien; det er næsten sex Aar siden han saae mig; da var jeg en Dræng, nu er jeg Karl.

Lise.

(Gaaer hen at see ud af Vinduet, kommer tilbage og siger til Trine med en hemmelighedsfuld Mine:)

Trine! Steffen er uden for Vinduet. Lad Dig ikke mærke.

Lucas.

Hvad var det, den lille Galning sagde Dig?

Trine.

Jeg skal nok sige det siden.

Lise gaaer hen at staa i Vinduet, og i det øvrige af Scenen synes at tale med Steffen; hun giver Gebærder, og leer. Steffen kaster en Boker ind til hende; hun plukker en Rose af een af de Blomster-Potter, som staaer i Værelset, og kaster til ham igien for hans Boker.

B

Lucas.

Lucas.

Der staaer hun i Vinduet. Giv mig saa
usformærkt et lille Kys.

Trine.

Der — — (hun omfavner ham.)

Lucas.

Ah, Trine!

Romance.

Det første Glimt af Dag jeg saa,
Min Glut, den mig dig kiende lærte,
Ved første Glimt af Dag jeg saa,
Jeg Elskovs Blod fandt i mit Hierte.

De Dage vi i Glæde forte,
Jeg udi glad Erindring har;
Min Piges Navn det første var,
Som man fra mine Læber horte.

Jeg selv mig spurgte, hvi mit Hierte
Saa hæftigen bevæget sig;
Og jeg fornåm, jeg elsked' dig.
Hvad Elskov var, jeg derved lærte.

Det første Glimt &c.

Trine.

Trine.

Og jeg ligedan; vi maae være skabte for hverandre, for fra den Tid vi blev fød, saa, naar den ene af os havde foretaget sig noget, sagde den anden: jeg tænkte paa det, jeg vilde giort det, Du nu gjorde.

Lise.

(i Vinduet til Steffen.)

See til, Du kan komme ser Middag.

Lucas.

Hvem Pokker er det, hun taler til?

(han lister sig hen at see over Lises Skuldre, uden at hun bliver det vaer.)

Lise.

(endnu i Vinduet bliver ved at tale til Steffen.)

Du seer nok, at naar Du er her, sætte de sig ikke til at spise, uden at bede Dig med, saa spiser Du hos os — og sætter Dig hos mig — saa snakke vi sammen. (med Forundring, uden at vende sig om.) Hvor gaaer Du hen? (kalder paa ham.) Steffen — Steffen!

(Steffen supponeres at løbe, da han seer Lucas; Lise, ganske fortrydelig derover, vender sig tilsidst, for at see, hvad Aarsagen er; seer Lucas, som staaer lige for hende, og siger leende:)

Siig ham dog, at han ikke løber saa; naar Pokker pleiede jeg at kysse Folk.

Lise.

Åh nu! — det er for det — for en Skamfærd! kan I ikke tale for Jer — naat var jeg Jer i Veien — nei see mig til ham — han posterer sig der som en Bussmand, og han er Skyld i, at Steffen løb sin vei.

Lucas.

Åh, ah! lille Skjelm! nu veed jeg, hvorfor Du altid har saa smukke Boletter, og hvorfor Du paa nogen Tid har taget Dig en saa fornustig Mine paa. Jeg skal ved Leilighed ønske den unge Steffen til Lykke.

Trine.

De elste hverandre saa oprigtig, det er Synd at giere dem Fortred.

Lucas.

Kiender Du mig ikke bedre? (til Lise.) Hør, lille Lise! vær kun ikke bange. Der er ingen Ting saa naturlig, som at holde af hverandre — Steffen er en stikkelig Knøs, hans Fader er riig, det er et godt Partie; naat Du først bliver saa gammel, skal jeg hjælpe Dig alt hvad jeg kan.

Lise.

Åh! min kiære Søster! hvilket godt Menneſke! hvilket Gemint! det er, som vi sige, den rareste blant vore unge Karle. Der er ingen, som tænker som han, uden Steffen.

Gierde

Fjerde Scene.

Jacob. Grete. Trine. Lise. Lucas.

Jacob.

(til Grete, i det de komme ind.)

Jeg sagde Dig nok, han var her; jeg kender
nok hans Mæle. Kauskee — —

Grete.

Det er saa tidlig.

(Trine og Lise løbe deres Moder imøde og omfavne
hende kærligen; Jacob omfavner dem siden
begge, og gjør Tegn til Trine, som om han
vilde sige: "ha! der kom jeg over dig med din
Kærester;,, hvilket gjør hende noget undseelig.)

Jacob.

O! forliebte Folk vaagne tidlig — ikke sandt,
Lucas?

Lucas.

Ja min Sanden har Farbroer ikke Ret i det.

Jacob.

Din Farbroer — Din Farbroer — nu er jeg
jo Din Faer, Du giøfter Dig med min Dotter,
min Trine, som jeg holder saa meget af — —
(til Lise.) men ikke meer end af Dig, Lise — jeg
holder lige meget af Jer begge. (til Lucas.) Du er
min Svigersøn, og Du skal være min Søn; kald
mig derfor Din Fader.

Lucas. (omfavner ham.)

Min Faer!

B 3

Grete.

Grete.

Er jeg da ingen Ting, jeg? (til Jacob.) Er Du ikke min Mand? Er Din Broder ikke min Broder? (peger paa Lucas.) Er han ikke ogsaa min Brodersøn, min Svigersøn og min Søn? holder jeg mindre af ham end Du?

LUCAS. (omfavner hende.)

Nei, min Moer! nei. (til Jacob.) Min Faer! (til Søstrene.) Trine, Lise! jeg holder overmaade meget af Jer alle sammen.

Jacob.

Det gier Du ret i. Men hillemen! det er i Dag Herren kommer, det er i Dag vi skal fornye vor Forpagtning. (til Trine.) Det er i Dag vi skal underskrive Din Egteskabs-Contrakt, Trine — og det er i Morgen — —

LUCAS. (hoppende af Glæde.)

Alt vi skal holde Bryllup.

Jacob.

Og min Broder, hvor mon han være henne?

Grete.

I sin Seng, det vil jeg bande paa — han har ikke Hovedet fuldt, som vi andre. Der kan man see, hvad det er at have Drengedøgn, dem givter man bort i al Magelighed. Der behøves ikke saa mangfoldige Anstalter, saa mange Snurrepiberier og uendelige Brynderier. Derfor er han ogsaa ganske roelig; og jeg, jeg har nu over i to Uger arbeidet,

arbeidet, og syet, og gjort mig det saa snart —
 Det faaer da endelig snart en Ende — han sover,
 han — og jeg har trællet siden Klokken tre i Mors-
 ges; saa skal der tænkes paa det, saa paa det —
 Saa et fint Natteldugs Tørklæde, saa Brude-Bo-
 ketten, Handsker, Forklæde, fine Strømper —
 der er saa meget, at man er færdig at blive gal
 over det — (peger paa Lise.) See, der staaer een end-
 nu — om tre Aar bliver der lige saadan Tummel
 med hende; saa maae jeg begynde paa en frisk —
 jeg slipper ikke med eengang.

Lise.

Min Moer skulde stræbe at faae disse Bryderier
 af Halsen, jo før jo heller.

Grete.

Det gielder paa min Vre om at faae det fra
 Haanden.

Jacob.

Saa, min stakkels Grete! saa vær ikke vreed.
 Du har megen Umage, det tilstaaer jeg Dig; men
 Turen har engang været hos os, det er jo natur-
 ligt, at den ogsaa kommer til dem. Kan Du end-
 nu erindre Dig vor Bryllupsdag?

Grete.

Erindre den? See til ham! han snakker, saa
 han kunde faae Folk til at troe, vi vare givte i Kong
 Waldemars Tid — Erne er kun serten Aar, jeg
 var kun sytten, da jeg lagde mit Navn af og tog

B 4

dit

dit — Hun er mit første Barn, vi havde ikke været fylde et Aar sammen, da hun kom til Verden; altsaa, naar alting er regnet og fradragen, har vi været giorte i sytten Aar; læg nu dertil de sytten Aar jeg var Vige, saa faaer du alt i alt kuns fire og tredive Aar, og i sit fire og tredivte Aar har man ikke mistet sin Hukommelse, uden det skulde gaae reent galt til.

Jacob.

Jh! for en Usfard! jeg siger det ikke for at gjøre Dig vred. Du er et godt Kone, lidt hid: sig, men Du har et godt Gemst. Du fortjener, at jeg holder af Dig, det veed jeg; og derfor er det, at jeg med saa stor Fornoielse erindrer mig den Dag, vi havde Bryllup.

Aria.

Den fromme Mand, vor Guds Herre,
Han selv ved mit Bryllup nærværende var,
For hans Born han vist paa min Vre
Selv ikke mere Godhed har.

Endnu er Lyden for mit Ore
Af vore Klokkers høie Klang,
Ding dang, ding dang.

Og denne Lyd var Lyst at høre.

Deroven paa den smukke Sang,

Som

Som spillet blev ved Klokkens Klang.
 Og derpaa hvilken lystig Springen!
 Hvilken lystig Syngen!
 Heel rundt omkring den store Bøg,
 Hvad lystigt Spøg;
 Med Pigerne! ha! hvilken Svingen!
 I Bagerne da Vinen sprang;
 Hvor vi drak, og hvilken Springen!

Erine.

Saa skal vi ogsaa danse i Morgen?

Lucas.

Ja tilviſſe, det kan du troe.

Seinte Scene.

Jacob. Grete. Peer. Trine. Lise. Lucas.

Life.

Der er Farbroer, der er han.

Peer.

Ja vist nok er jeg her. I ere brav roefige,
I gode Folk, I brøder Jer Pokker om det — I
laer mig sorge for alting.

Grete.

Hvad er det han siger? sørge? det gaaer ret
brav. Nu er det ham, som sørger for alting;

see, det kan jeg holde af. Hvem er det, som har baaret Omfarg for alting til Bryllupet? Gildet, Bolketterne, Baandene, hvem har sørget for alt, hvad Bruden skulde have? — Jo, jo! havde I ikke havt Grete, saa havde det nok blevet et loierligt Stykke Bryllup.

Peer.

Hvem er da vel, der har været hos Amtmanden, hos Birkedommeren? hvem skal jeg troe, der har bestilt Præst og Degn og Spillemandene? hvem har vel buden alle Gæsterne baade her i Byen og rundt omkring? Men nu maae vi gaae Herren imøde. Der hjælper ingen Bryllup, det kan ikke forsummes. Det er i Dag han kommer, Hr. Dansegod er her Klokken ti, vi maae møde ham. Hvad vilde den gode Herre sige, om han kom i Nærheden og vi vare der ikke for at tage imod ham — det vilde ret lade kiont; vi vilde have en vakker Værelseraf, vi vilde faae et smukt Ord paa os for vores Venfskab og Erkiendelighed.

Jacob.

Hum! hvad er der, vil I sfiendes? I har begge havt megen Umage; det er kun mig, som har sat med Hænderne i Skiedet og seet paa Jer andre. Men jeg er ogsaa ældst, Peer; Du er ikke saa gammel som jeg, derfor maae Du arbeide og jeg maae hvile mig. Lyftig! Hei da! lyftig!

jeg

jeg er ikke fortredelig, jeg; og jeg vil heller ikke,
nogen anden skal være det.

Peer.

Jeg vil ogsaa nødig være det; jeg svarer kun
min Søster, som taler altid saa venlig til mig efter
sin gamle Bane.

Grete. (vred.)

Hem! —

Aria.

Hem! hvad vil Du sige?

Jeg taler, som det falder til.

Hvad saa? nu da!

Ha, ha, ha, ha!

Jeg tale vil.

Det ærgrer Dig? det er en Gruer;

Men hindre mig skal ikke Du.

For min Alder

Monsøren Regler skrive tør.

Blift jeg kalder,

Som jeg, at tale sindig, naar man bor.

Jeg veed, hvad tiesmaae, og hvad maae høres,

Min Tunge løber ei Gallop,

Jeg stedse gjør kun, hvad maae gøres,

Jeg

Jeg veed for vel, hvad ei maae høres,
Jeg taler vel, og veed at holde op.

(Grete udtaler med megen Hidsighed de følgende tre
Linier, og begynder Sangen igien efter det
Ord:) Derfor.

Jeg jer Fornuft kan lære,
Det jeg bevise vil;
Til Taleri Qvindfolk skabte ere;

Derfor

Jeg tale vil,
Mens jeg er til.

Peer.

Uh! for en Usæd! saa tael, tael, tael!

Grete.

Nu har jeg ikke mere Lyst, nu vil jeg tie.

Jacob.

Uh! var min stakkels Faer her kun, han fik
jer snart gode Venner igien.

Grete.

Din Faer er bedre end Du. Er det ikke Skade
han er saa gammel, at han ikke kan komme her,
den gode Søren Venneborg. Da han nu fik dit
Brev Peer og det, som min Mand skrev ham til,
og saae at hans lille Trine skulde giftes med Lucas,
hans Sennesøn, tør jeg vedde han blev en Snees
Aar.

Nar yngre, og det kunde komme vel tilpas, for det er ikke længe siden, han sagde mig for første Gang, at han var fra 1691. Det er ogsaa en Mand, der har seet og forsoget noget i sin Tid; det er ikke en Husentast, som J andre, han dreier sig ikke efter Vinden, som vor Kirke-Gloj, han taler fornuftig, og veed hvad han siger. Hverken Du Peer, eller Jacob, eller Lucas, eller Trine, eller Lise blive nogen Tid saa brave Folk som han og jeg, om I ogsaa levede i 1000 Aar.

Jacob.

Du har Ret, Moer, det kalder jeg at tale; der sidder Hoved paa den Kone, en Kone, som taler med Fornuft — hvad var det, Du sagde?

Grete.

Ah ja, jeg veed nok, at tale fornuftig med jer er det samme som at slaae Vand paa Gaasen. Derfor siger jeg heller ingen Ting, men jeg tænker destomere — (til Lise, som smiler.) Hvad har Du at lee af? hvad leer Du af? gaae strax ind, og bie efter mig. Ah! jeg skal lære Dig at lee, naar jeg taler.

Lise.

Men, Moer! jeg snakker bare med Lucas, jeg horer ikke engang efter hvad —

Grete.

Strax ind med dig, jeg skal lære dig at here efter, hvad jeg siger.

Peer.

Peer. (til Lise.)

Gaae Lise, det gaaer nok over med hende.

(Lise gaaer.)

Siette Scene.

Jacob. Grete. Peer. Lucas. Trine.

Jacob. (til Peer.)

Du Broer, nu troer jeg det snart er Tid at vi
forsøier os. (han trækker op et støert Solv. Uhr.) Klof-
ken er halv ni.

Lucas.

Hr. Dannedgod kommer ikke før Klokker ti, maa-
stee ikke før elleve, henimod Klokker ni er Tids nok
at gaae hvers — Du følger jo med os Trine?

Trine.

Dersom Moer vil.

Grete.

Ja! det forstaaer sig — naar pleier jeg være
urimelig. Ungdommen skal jo fornøie sig, desu-
den den naadige Herre —

Jacob.

Hør her, Moer. Jeg vil lade Peer høre et
Andfald jeg har faaet, som Du vist vil synes godt om.

Peer.

Hvad er det?

Jacob.

Jacob.

Jeg vil bede Herren sette sit Navn til Under-
skrift i vore to Børns Egte-Pagt; hvad siger Du
derom?

Peer.

Det var min Sant et godt Indfald af Dig. Du
har Ret, vi vil bede ham om det.

Lucas.

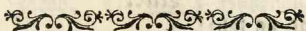
Han siger vist ikke Nei, han er saa from —

Trine.

Saa godgjørende.

Grete.

Sige nei? det gjør han vist ikke. (til Jacob.)
Hans Faer tegnet jo under vores Egtepagt.

Syvende Scene.

Jacob. Grete. Peer. Trine.

Lucas. Lise.

Lise.

(Indløbende, staaandes.)

Moer, Faer, Farbroer, hei! kom, kom alle-
sammen, han er her, der er han, der kommer han.

Alle.

Hr Dannegod?

Lise.

Lise.

Nei, nei — en liden Kariol — han kændte mig igien, han er her, han stiger af.

Alle.

Hvem da? hvem?

Lise.

Min Bestesaer, min Bestesaer!

Peer og Jacob.

Min Faer?

Grete.

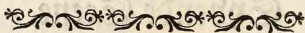
Søren Venneborg?

Lucas og Trine.

Bores gode Faer?

Alle.

Ah! lad os løbe!

Ottende Scene.

Søren. Jacob. Grete. Peer. Trine. Lucas.

Lise, Jørgen og Søren's Aulskarl.

Søren.

(holde under Armen af sin Karl og af Jørgen, som er i Støvle og reiseflædt.)

God Dag, mine Børn, god Dag!

Peer

Peer og Jacob.

Hvad? er I der, Faer! er I der!

Trine og Lise.

Ja! er det Jer? Kommer I at besøge os?

Lucas.

Min Kiære Bestefaer! hvilken Godhed af Jer!

Grete.

Velkommen skal I være, Faer Søren!

(De tale alle paa eengang, omringe den Gamle, sætter, omfavner og kysser ham; han veed ikke, hvem han skal høre paa, og trykker dem vekselsviis i sine Arme, grædende af Glæde.)

Søren.

Mine Børn, mine Børn! I ventede mig ikke, nu har I mig dog her. (til Jacob.) God Dag, min Kiære Jacob. (til Peer.) Hvordan lever Du min Søn. (til Trine.) Og Du min Datter?

Jacob og Grete.

Herlig, min Faer, herlig.

Søren.

Kom min Trine, kom min lille Lise! Kysser mig engang endnu begge to! (seer efter noget.) Og Lucas, hvor er han henne, min lille Lucas? Jeg har ikke seet ham paa sex Aar.

Lucas.

Her er jeg Bestefaer.

E

Søren.

Søren.

Hvad? er det — hvad, den store Dreng? —
omfavn mig mit Barn. (efter at have omfavnet ham.)
Min Gud! hvem skulde have kiendt ham igien? —
Han var ikke heiere end saa — kom hid, lad mig
see paa Dig. (viser ham til Jacob.) Jacob, er det
dog ikke en velskabt Knøs? (til Peer.) jo neiere jeg
seer paa ham — ja min Troe — Peer, Du har
seet mig yngre, end jeg nu er, staa Du, har han ikke
nogle Træk efter mig; jeg synes han ligner mig?

Peer.

Det er jeres udtrykte Billede.

Søren. (forbøiet.)

Saa syntes jeg dog ikke seil.

Jacob.

Men, min Faer, saa gammel I er, er I dog
saa god at komme og besøge os.

Søren.

Hvordan, saa gammel? naar man har som jeg
sin fulde Forstand, god Helbred, og muntert Sind,
saa tænker jeg, man er stedse ung.

Grete.

O, ja! de snakke, saa Folk skulde troe, man var
hundrede Aar gammel. Mon de ikke allerede ta-
le til mig om min Alder? det er ligesom, man
er ingen Fæ, man har Forstand, man har seet no-
get i Verden, man kan huske langt tilbage i Ti-
den.

den. Da det er nok for flige Klodse til at trakt
tere een som en Kielling, der gif i Barndommen.

Søren.

Ret saa, min Grete, ret saa. Jeg mærker Du
er endnu den samme, altid lidt arrig.

Jacob.

O! deri tager hun kient til hver Dag.

Peer.

Det maae Du ikke sige. Hun har forbedret
sig — Hun snakker vel meget endnu; men hun
klamres ikke meer end fem sex gange om Dagen.

Grete.

Ja Du er en kien een Du. Dersom jeg vilde
sige —

Jacob.

O! siig det ikke, vi bør ikke tænke uden paa at
sorneie os — Her er jo vor Faer, vor gode Faer.
(til Søren.) Jeg synes, det er som en Drøm, at jeg
seer jer.

Søren.

For en Usfærd! Du giøter min Dotter, min
Erine, min Dotterdotter med min lille Lucas, og
jeg skulde ikke komme til deres Bryllup. Det er
sandt jeg kan ikke meget gaae mere. Havde det
været før, skulde jeg gaaet paa min raske Fod her-
hid at dantse Springedants med jer, men, da det
ikke kan gaae an, sagde jeg til Jørgen: Jørgen! de
skal have Bryllup der henne, de vente mig ikke,

jeg vil komme bag paa dem, tag vore to bedste Heste og spænd dem for den lille Kariol, som Herren har givet mig. Gaae min Dreng, gaae. Han lod sig ikke længe bede; det var kært og klart i et Niesblik. Jeg steg fermt op i Kariolen; Jørgen satte sig op paa vor store Hoppe, hup! lad staae til Rudske, og snup, saa var jeg her.

Lucas.

Harde I ikke kommet, havde der manglet meget i vor Forneielse. Ikke sandt Trine?

Trine. (til Søren.)

Jo, min kære Bestesøster, men nu har vi ogsaa faaet alt, hvad vi ønskede.

Lise. (til Søren.)

Min kære Bestesøster følger I med at gaae Hr. Dannegod i Møde?

Søren.

Kommer han i Dag?

Grete.

Hvordan vidste I ikke det. Jo ganske vist gik han saa. Hele Landsbyen er paa færde. Vi ere allesammen saa lystige; saa forneiede. Det kommer deraf, at vi glæde os saa meget over at see vor gode Herre, Hr. Dannegod, han er en Fader for os alle.

Jacob.

Hør, Kone, jeg hører med Forneielse paa Dig; men Du kan fortælle os det i Morgen, for jeg troer

det

det bliver temmelig vidtledtig, og nu er det snart paa Tide.

Grete.

Nu vel da, ligemeget, saa i Morgen, i Morgen.

Søren.

O, ja! lille Grete, o, ja! men, mine Børn, I gaar Hr. Dannegod imøde; jeg elsker ham lige saa meget som I, og det skulde være mig en stor Glæde at see ham lige saa snart som I. Men det er meget langt her fra til Gaarden, og jeg er blevet saa stødt i den Kariol, saa jeg knap kan røre mig mere.

Jacob.

Oh! Vi skal bære jer, I har baaret os allesammen paa Armene; det er ikke mere end billigt at vi igien bære jer.

Lucas. (til Søren.)

Det er mig som det falder til, jeg er ung og stærk, jeg skal bære jer, det taer jeg paa mig.

Peer.

Nei vi vil min Troe allesammen have Deel i den Byrde.

Trine.

Jeg skal hielpe til saa meget jeg kan.

Grete.

Jeg ogsaa.

Lise. (til Søren.)

Og jeg ogsaa, Faer.

Alle.

Ah! denne gode Gaer, den fiere Gaer.

Søren.

Mine Børn, mine fiere Venner — I kommer
mig til at græde af Glæde.

Niende Scene.

Søren, Jacob, Grete, Peer, Trine,
Lucas, Lise, Jørgen, Steffen,
og en Karl.

Steffen.

Gaer Jacob, Gaer Peer. Her er Herrens
Kammertiener, han kom nu.

Jacob.

Monsieur Leiel?

Steffen.

Ja, ham selv. Han siger det, at Herren er her
om en Time, og at han har en anden Herre med
sig, som har fulgt ham fra Byen. (sagte.) God
Dag Lise!

Lise.

(sagte uden at bevæge sig, og uden at see paa ham.)

De seer paa os.

Jacob.

Nu da, saa lad os afsked.

Søren

Søren. (til Peer.)

Hvem er den unge Dreng, Peer?

Peer.

Det er gamle Jøppes Søn; en lille vever Knos, ligesaa skielmsk som han er stor.

Søren.

Han er vakker — det er sandt, han seer levende ud.

Jacob. (til Grete.)

Har Moer tænkt paa Middags Maden?

Grete.

Den er ganske færdig — see hvilken Estertankeløshed — som om jeg ingen havde.

Steffen.

(Støder Lise med Albuen, taler sagte, uden at see paa hende.)

Dersom ingen siger noget til mig, saa maae jeg gaae hjem at spise.

Lise.

(til Trine ligeledes.)

Trine! mag saa, at Steffen bliver her hos os til Middag.

Trine.

(til Lucas ligeledes.)

Siig et Ord, at Steffen kan blive her at spise.

Lucas. (meget glad.)

Nu! jeg haaber, vi blive sammen her til Middag, saa mange, som vi ere.

E 4

Søren.

Soren.

Jeg skal drille af et godt Hierte.

Lucas.

Jeg vil see, om den lille Steffen bliver lystig
af Vinen — Vi skal drille ham brav til.

Steffen.

(hoppende af Glæde.)

Godt! nu er jeg buden.

Peer.

Nu maae vi snart gaae, mine Benner! nu er
Klokken alt ni.

(Akteurernes Orden fra hoire til venstre Side for
Choret i første Act.)

Lucas, Trine, Grete, Jacob, Soren,
Peer, Lise, Steffen.

Chor.

Hvad større Hæd os kunde see?
Vi Herren snart igien skal see,
Vor iegode fromme Herre.

Fornoielse!

Den fromme Mand vi snart skal see,
Og ham den Agt, vi skyldte ham, frembære.

Fornoielse!

Peer.

Peer.

Jeg taler ei til ham galant,
Min Tale jeg ei veed at smykke;
Men, hillemen! hvad Hiertet fandt,
Og Landsbye-Folk veed at udtrykke.

Peer, Jacob.

Hvor er det sødt og glædende!

Et trofast Venſkab os opliver.

Saa naadig han det vil anſee,
At vi endnu ham mere ſkyldig bliver.

—

Lucas, Trine.

Trine.

I Morgen Dag vi Herren ſaae at ſee.

Lucas.

Vi Morgen Dag, min Glut! er viede.

Trine.

Min Ven —

—

Lucas.

—

Det viſt.

Erine.

Het vist?

Lucas.

Forvist.

Hvilken Fryd os nu omringer.

Erine.

I Morgen Dag.

Lucas.

Ja Morgen Dag.

Erine.

Hæld paa Hæld denne Dag —

Lucas.

Os bringer.

Choret.

Hvad større Hæld ic.

Grete.

Naar han er her, vi see ham faae,

Og sige saa: —

I tie maae, for ret at høre —

Jeg veed ei hvad at hitte paa —

Ei hvad — jeg fandt nok paa;
Om jeg ham saae;
Jeg ved min Tale ham skal røre.

Søren.

Den Stivhed ei jeg føler meer,
Som os den kolde Alder giver.
Hvor glædes jeg, nu mine Børn jeg seer,
Ung ved min Fryd igien jeg bliver.

Lise.

Ah! hvilken Lyst, at see den fromme Mand!
(sagte.)

Min Steffen med, (høit.) saa frit jeg gider.

Jeg nok ei elske kan

Den fromme Mand,

(sagte.)

Og ham jeg lider.

Blier ei vred':

Kiærlighed

Ei Grændser lider.

Steffen.

Hvor jeg skal raabe, hvad jeg kan,

Hæld vores Mand

(sagte.)

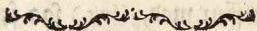
(sagte.) Og Lise med (hoit.) tilfalde!
 Thi vor Mand (sagte.) og min Glut (hoit.) jeg
 elsker meer end alle.

Choret.

Hvad større Hæd re.

(Ved det sidste Chor bære Jacob og Peer Søren bort
 i deres Arme.)

(Forhængen falder.)

Anden

Anden Act.

Første Scene.

(Samme Kammer, som i første Act; midt paa Theatret er et fuldkommen anrettet Bord, hvorved sidde, Grete, Søren, Peer, Trine, Lucas og Steffen; Jacobs Plads staaer ledig imellem Søren og Peer.)

Søren.

Nu sig mig, sagde jeg usandt, da jeg fortalte jer, at jeg endnu havde min gode Appetit. I seer at jeg staaer ikke slemt i ved et Bord.

Peer.

Nei, saamen, og dersom Jacob ikke skynder sig, vil han finde tomt Fad.

Søren.

Jeg vilde ikke gaaet til Bords, før han var kommen, men hvad et Qvindfolk sætter sig i Hovedet.

Grete.

Jeg siger endnu engang, han har sagt, det skulde saa være; da Herren sagde til ham: følg med mig op paa Gaarden, jeg har noget at tale med dig, min Ven, saa stod jeg der, og hørte det, for man maae vide alle Ting, og Jacob sagde til mig,

gaae

gaae hjem igien Moer, og sætter jer alle sammen til Bords, og tager for jer, som jeg var der. Spiis I kuns saa længe; Herren holder mig vel ikke saa længe op, og hvorvidt I kan være kommet for mig, skal jeg nok hente jer ind — see, det er, hvad han selv sagde, jeg erindrer det Ord for Ord, og naar jeg siger, det skal saa være, saa er det fordi jeg veed —

Søren.

Din Mad bliver kold, min Dotter, spiis, spiis.
(seer efter nogen.) Men hvor er min lille Lise?

Lucas.

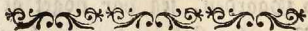
Det er sandt (til Trine.) Men hvor er din Søster?

Trine. (kalder.)

Lise!

Grete.

Hvor mon den lille Bildgeed nu er gaaet hen.
Hun kom dog igen, Steffen fulgte hende. (Hun kalder.)
Lise! (bliver ved at tale.) paa den Alder pleier man dog have brav Lyst til at spise. (kalder.) Lise! (taler.)
Hun er saa ung og vild, hun veed ikke selv, hvad hun gjør. (kalder.) Lise!

Anden

Anden Scene.

De forrige. Lise.

Lise.

Her er jeg, Moer.

Grete.

Men, hvor er Du henne, Barn?

Lise.

Jeg var henne og tog det op, som var i Veste-
faers Kariol, og bar det ind i det Kammer, hvor
han skal ligge i Nat.

Soren.

Det Vrinde kunde Jørgen forrettet, mit Barn!
Du skulde ikke gjort Dig noget Bryderie. Kom,
saa skal jeg lagge for Dig — see den stakkels lille
Pige, hvor hun er tienstagtig!

(Lise styrter sig paa Ryggen af den Stool, som er sat
til Jacob.)

Grete.

Hør, Taabenakke! det er Jer Faers Stool.

Lise.

Jeg har heller ikke i Sinde at sætte mig der,
Moer.

Steffen. (iilsfærdigen.)

Her er en Stool, lille Lise! ved Siden af mig.

Lucas. (sagte til Trine.)

See hvor polist.

Lise.

Lise.

(Sagte til Steffen, uden at see til ham, i det hun sætter sig til Bords ved hans Side.)

Harde jeg gaaet til Bords med de andre, saa havde jeg maaskee ikke kommet til at sidde ved Siden af Dig.

Steffen.

(Sagte til Lise, uden at see paa hende.)

O! jeg mærkede nok, at det var derfor Du gik ud.

Grete. (til Lise.)

Du er ikke kommen til Bords for at snakke, Du Gaas, først og fremmest spise. See om jeg snakker. Du kan sladdre i Morgen — (til Søren.) Men nu, for at komme igien til det, jeg vilde sige Jer — kom det Jer ikke for, som Herren saae ikke saa mild, som han pleier? jeg syntes, der var noget Bedrøveligt i hans Ansigt.

Søren.

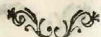
Jeg græd af Glæde, saasnart jeg fik hans Bogn at see, jeg saae ikke hans Ansigt.

Lise. (til Peer.)

Og Herren, Jaer, græd jo ogsaa, men det var af Glæde over, at han saae sine Børn igien, det er ligestrem. Og det er dette Tegn paa hans gode Gemyt, som Fæster taer an for Bedrøvelse.

Grete.

Saa meget desbedre, om jeg taer feil; saa meget desbedre, siger jeg, for jeg holder meget af den gode

gode Herre, det er saadan en brav Mand. Hans
Skaal!

Søren.

Det var et godt Indfald, min Datter! Hans
Skaal!

Alle.

D ja! hans Skaal!

Steffen.

(Staaer op, blinker med dem alle, som en vilter
Kns; og naar han kommer til Lise, giver
de hverandre hemmelig Vink. De drikke.)

Søren.

(Sætter bort sit Glas, og gier agt paa Steffen.)

Jeg taer merkelig feil, eller den unge Kns
bliver en raff Fyer med Tiden.

Steffen. (sagte til Lise.)

Det skal jeg staae Dig inde for.

Lise. (sagte, smilende.)

Det faaer vi nu see.

Søren.

Nu Børn! i mine unge Dage sang man altid
ved Bordet. Skal vi ikke sige noget Galskab?

(han synger:)

Fallerie, fallerie, fallera! røde Roser.

Meer behøvtes der ikke den Gang, for at bringe
alle Folk i Mande.

D

Steffen.

Steffen. (til Søren.)

Jeg kan nok en Vise. I skal faae den at høre, om I vil, men jeg kan ikke synge den alene. (til Lise.) Lille Lise! Du kan den.

Lise.

For min Skyld skal Du ikke blive forlegen. Steffen! jeg vil begynde, og taer jeg feil, maae Du rette mig.

Steffen.

O! Du kan aldrig tage feil, og deri allers mindst.

Lise.

Saa Lene har Johan talt til:
Kan Du mig disse Suk forklare?
Hvad i mit Bryst er for en Ild?
Kan Du det Spørgsmaal mig besvare,
Naar jeg seer Dig —

Steffen.

Hvem, mig?

Lise.

Ja Dig.

Jeg tale vil, men jeg dog tier stille.

Steffen.

Du tale vil, men Du dog tier stille.

Saa

Saa gaaer det mig,
Det svar jeg Dig.
Og jeg det ei undvære vilde.

Lise.

Det jeg Dig ei optager ilde.
Jeg frygter, ah! et Puds, som her
Os spilles af herende Trolde.

Steffen.

Jeg helst vil troe, det Elskov er.

Lise.

Ja deri jeg med Dig vil holde.

Steffen.

Hvad synes Dig?

Lise.

Hvem, mig?

Steffen.

Ja Dig.

Lise.

Jeg ikke seer jeg derover bør græde.

Steffen.

Du ikke seer, Du derover bør græde.

D 2

Lise.

Lise.

Det fornøier mig visselig,
Saa derom tale er min Glæde.

Steffen.

Uf Elfskods Ild den første Gnist
Forboldte dem den skjulte Plage.
Johan, for det at vide vist,
For Lene hørtos tit gientage:
Hvad synes Dig:

Lise.

Hvem, mig?

Steffen.

Ja Dig.

Lise.

Nu vel, Johan! nær hos den os behager.

Steffen.

Nu, Lene da! nær hos den os behager.

Lise.

Er Engdommen sød, sandelig;
Men Lagedommen sødest smager.

Søren.

Søren.

Den lille Lise, hvor hun synger den gode! man
 skulde snart sige — kort at fortælle — (til Lise.)
 Sag Dig vare for den unge Krabat, han saae paa
 Dig med et Par Øine —

Grete.

O! de ere begge lige gode.

Peer. (til Søren.)

Og det Gran af Kiærlighed, min Faer, tænker
 I, at vi vil forskaane Jer for den.

Søren.

Ah, ah! det Gran af Kiærlighed!

Alle.

O ja! det Gran af Kiærlighed!

Søren.

Jeg vil gierne, mine Børn! men I maae synge
 Choret.

Grete.

Ja, vi skal synge Choret, mens vi bier paa
 vor Faer.

Søren.

Uden Gran af Kiærlighed
 Ved Hoffet selv man jo blev feed;
 Den forskionner hvert et Sted,
 Hver en Dag og Natten med.

Den Gud gjør alt: hver Blomst, som
 Engen pryder,
 Hans Kraft vi skulde kun,
 Kun ene ham det er, som bygge byder
 Hver Fugl sin Boe i vores Lund.

Choret.

Uden Gran af Kiærlighed ic.

Søren.

Ja han kan alt, han Engen grøn kan gjøre,
 Til Lyst og Dants for Elskende,
 Han strax gier Lyd for unge Pigers Dre,
 Naar de har fyldt det femtende.

Choret.

Uden Gran af ic.

Søren.

Den Gud kan alt, han skaffer Ungdoms Alder,
 Dens Vel, dens Lyst, Lyksalighed.
 Paa nye igien i gammelt Bryst han kalder
 Den Fryd, som ungt det glædtes ved.

Choret.

Uden Gran af Kiærlighed ic.

Søren.

Søren.

(pegende paa Lucas og Trine.)

Du lad os drikke paa de to unge Folks Sundhed, man kan ikke have for meget af den, naaer man givter sig. De unge Folkes Skaal!

Alle.

Ja deres Skaal!

Søren.

Der kommer min Troe Jacob, beileilig til at drikke Skaalen med.

Tredie Scene.

Jacob. Grete. Søren. Peer. Trine.
Lise. Lucas. Steffen.

Søren.

Vi vente paa Dig i al Magelighed, som Du seer, med Glasset i Haanden.

Grete.

Kom, Gaer! kom og sæt Dig, Du maae være brav hungrig, jeg skal lægge for Dig.

Jacob.

(Kender sin Stol tilbage.)

Hvad fattes Dig da?

Peer.

(Kaaer op fra Bordet.)

Hvad er der hændet Dig?

D 4

Grete.

Grete. (staaer ogsaa op.)

Vor Faer —

Trine. (gaaer fra Bordet.)

Hvor I er bleeg, Faer!

Lucas. (gaaer fra Bordet.)

Min kiære Farbroder!

Steffen. (ligeledes.)

Faer Jacob!

Lise. (ligeledes.)

Min Faer!

Søren.

Min kiære Son! sig mig dog, hvad der staar
der Dig?

Jacob.

Jeg er meget forrigfuld, og det vil snart ikke
gaae Jer bedre. Hr. Dannegod —

Søren, Grete.

Nu da!

Jacob.

Hr. Dannegod, vores gode Herre — vi miste
ham; han reiser fra os.

Alle.

Han reiser fra os!

Jacob.

Han sælger sine Godser. Den Herre, som
var med ham i Skæsen, kieber dem.

(De gaae alle fra Bordet, og Karlene høre det ud.)

Søren.

Søren.

Hvorfor skiller han sig af med sine Godser?

Jacob.

Det veed jeg ikke, jeg fulgtes op paa Slottet med ham, som I veed, han tog mig tilsides; min kiære Jacob, sagde han, Du troer nok at jeg er kommen hid, for at fornye Forpagningen med din Familie, det er ikke saa, min Ven! jeg kommer tværtimod for at sælge dette Gods og det andet, jeg har her i Nærheden, vi maae skilles ad, min Ven! og som han stoed saa, og talte med mig, betragtede han mig, men jeg er vis paa, han saae mig ikke, for der trillede store Taare af hans Øine, skönt han gjorde sig Umage for ikke at græde. I kan vel tænke jeg ikke kunde svare ham, mit Hjerte var særdig at briste; den brave Mand saar, at jeg græd, og derved kom endnu stærkere i Graad selv, og kastede sine Arme om min Hals; han vilde sagt mig noget, men han kunde ikke for Hulken, og løb i en Hast sin Vej. Jeg er kommen her tilbage uden at vide hvordan, og jeg er ligesaa bedrøvet, som jeg havde mistet vor Fader, denne ærværdige gamle Mand, som vi allesammen holde mere af end af os selv.

(Han støtter sig paa Søren's Arm.)

Søren.

Sælge sine Godser? — der maae være hænde ham noget i Byen, han maae have havt nogen Ulykke.

D 5

Grete.

Grete.

Fader har Ret, der maae være tilfødt ham noget, den kiære Mand.

Jacob.

Hr. Dannedgod kommer her med den Grebe, som kom med ham, han vil vise ham Gudsret med alt hvad der hører til, Du kan følge dem, Moer, jeg har ikke Hierte dertil, det gjør mig alt for ondt, at see et Guds, som dette, komme i en Herres Hænder — som maaskee ogsaa er en brav Mand, men er ikke den, som er født iblant os.

Lucas.

(til Peder seende igiennem Vinduet.)

Min Fader, der troer jeg de komme begge to; ja, det er Hr. Dannedgod, og der er en Herre med ham. (Han gaaer tilbage til Jacob.) Men skulde det ikke være mueligt at faae at vide, hvad der er Aarsag til alt dette, som seer, naar vi mindst vente det — dersom vi allesammen spurgte Hr. Dannedgod om det, saa maaskee han var saa god og sagde os det.

Soren.

Han har Ret; vi vil spørge ham.

Peder.

Han maae sige os det.

Lucas.

Vi maae bede ham saa meget.

Grete.

Grete.

Ah! lad mig raade, jeg skal nok faae det løkkes
ud af ham.

Lise.

See der ere de.

Lucas.

D! hvor slaaer mit Hjerter.

Fjerde Scene.

Hr. Dannegod, Grev Adelsfrom, Grete,
Jacob, Søren, Peder, Trine, Lucas,
Steffen, Lise.

Dannegod.

God Dag, mine Venner — god Dag, mine
kære Børn.

Alle.

Naadige Herre!

Grev.

Min kære Dannegod, De har her nogle smaa
nydelige Forpagtersker.

Dannegod.

Og ligesaa skikkelige som de ere smukke. (til Trine.)
God Dag, min kære Trine, jeg ønsker hende til
Lykke med hendes Gæstemaal, hun bliver lykkelig,
og hun fortjener at være det, hendes lille Fætter er
en

en brav Karl, han er god Søn, han vil ogsaa blive god Mand.

Erine. og Lucas.

Naadige Herre!

Dannegod.

Hr. Greve! jeg anbefaler dem disse to. (veger paa Lise.) saavel som min Guddotter, hun bliver snart saa gammel, at hun kan givtes. (til Lise.) Mit Barn! jeg skal ikke glemme, at jeg har lovet at sørge for Dit Bedste, og jeg skal ikke lade den Fornøielse betages mig, at giere Din Lykke. (til Jacob og hans Familie.) jeg sælger mit Gods, men ikke den Røttighed, som I har givet mig, at vise Eder, hvor høit jeg elsker Eder.

Lise.

(græder, og vil holde sine Taare tilbage.)

Naadige Herre!—Vi holde saameget af Dem—hvorfor vil De forlade os, behold Deres Gods, der som den Herre vil have en Herregaard, saa er her fuldt af dem heromkring, han kan faae flere, end han støtter om, han kan gierne lade Dem beholde denne.

Greven.

Den stakkels lille Pige! hun er meget indtagende.

Dannegod. (til Lise.)

Du græder, min Dotter, min kiære Lise! (til Greven.) Jeg har seet Børnene sødes, og Forældrene

ældrene mig. (han bliver Søren vaer, og omfavner ham med Omhed.) Søren, min gode Søren! Du er her?

Søren.

Ja, naadige Herre! jeg gif Dem imøde, og da jeg saae Dem stige ned af Skæsen, græd jeg; — men det var af Glæde; jeg tænkte ikke, at oven paa den Graad skulde komme en anden, som skulde være saa bedrøvelig for mig arme Mand.

Dannegod.

Min Ven, min kiære Ven! gif Dig tilfreds. (til Jacob og hans Familie.) Herr Greven fortienet Eders Hengivenhed, han elsker brave Folk, han er skabt til at elskes, han vil vise sig imod Eder — (til Søren, som bliver ved at græde.) Søren! gif Dig tilfreds. (til Greven.) Disse gode Folkes Graad igiennemborer mit Hierte.

Greven.

O! hvor er De lykkelig, min Ven! som er saa elsket.

Grete.

Ah! min Herre! De seer ud til at være en meget brav Mand, De ogsaa; men hvad De end gior, komme vi aldrig til at holde saa ueget af Dem, som af Hr. Dannegod — det er umueligt.

Dannegod.

Grete — —

Greven.

Greben.

Nei, min Ven! denne oprigtige Tilstaadelse er en Fortale baade over dem selv og deres Herre. (til Jacob og hans Familie.) Mine Børn! I skal i det mindste ikke kunne hindre mig fra at giøre alt, hvad jeg kan, for at fortjene Eders Venskab.

Dannegod.

De rører mig alt for meget, lad os gaae. (til Jacob.) Jacob! den Herre vil besee Godsets Beskaffenhed, vil I følge os omkring?

Lucas. (til Jacob.)

Beed ham, at vi maae faae tale med ham et Øieblik for os selv.

Jacob. (til Dannegod.)

Naadige Herre! torde vi bede om den store Godhed —

Lucas.

Dersom naadige Herre vilde høre os et Øieblik —

Søren.

Min Datter og hendes Børn gaaer ud og viser den naadige Greve Godset, han er nok saa god og tillader os at tale et Par Ord med vor gode Herre.

Dannegod.

Ah! mine Venner! hvad vil I mig?

Lucas.

Ah! nægt os ikke den Naade —

Grete.

Grete.

Ja sandelig vilde det være stor Synd — —
 (til Dannegod.) For, dersom De vidste — —
 (vender tilbage til Greven, og gør ham en liden Compliment.)
 Min Herre! jeg beder Dem meget, De bliver ikke
 vreed. (til Dannegod.) Seer De, vores Venskab
 for Dem — for det første — og saa — det er,
 som De vilde tage vort Liv af os, naar De forlæ-
 der os. (til Greven med en liden Compliment.) Den go-
 de Herre veed nok, hvordan det er, naar man hols-
 det af Folk. (til Dannegod.) De maae estertænke,
 at vi anses Dem allesammen som Fader.

Greven.

De have allesammen et fortræffeligt Hierte.
 (til Dannegod.) Min Ven! jeg lægger min Ven
 til deres, de begierer at tale med Dem, jeg beder
 Dem, tien dem deri.

Dannegod. (til Greven.)

De fortryder da ikke, at jeg forlader Dem et
 Øieblik?

Jacob. (til Grete.)

Kom, gaae og viis Greven om. (til Greven.)
 Hun kender det Største med det Mindste ligesaa
 godt som jeg.

Lucas. (til Trine.)

Følg Du med Din Moder, min kære Trine.

Trine.

Erine.

Ah! Lucas!

(hun viser ham med Æmhed Hr. Dannegod, og seer at anbefale ham noget meget Angelegent.)

Lucas.

Jeg forstaaer Dig, jeg forstaaer Dig.

Søren. (til Steffen.)

Gaae Du med dem, Steffen. (til Lise.) Og Du ogsaa, lille Lise!

Grete.

(gaaer fra den ene til den anden.)

Lad mig nu see, I gjør Eders Bedste. (til Peer.)

Jeg forlader mig meest paa Dig. (til Jacob.) Kiære Faer! hvor skal jeg holde af Dig, dersom han bliver — (til Søren.) Kiære Faer! han har For-

troelighed til Eder. (til Lucas.) Lucas! Du har frit Sprog, bring Du Herren til Resonlighed.

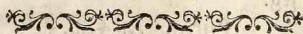
(til Greven, i det hun gjør ham en liden Compliment.)

Min Herre! jeg gaaer foran, for at vise Dem Veien. (til Lise.) Kom, Barn! (til Erine.) Kom,

min Erine! (til Dannegod.) Vor gode Herre! (hun tager hans Hænder og kysser.) Min Gud! hvilken Plaz-

ge! (til Greven, i det hun gjør ham en Compliment.)

Min Herre! jeg beder om Forladelse. (De gaae.)

Femte

Femte Scene.

Hr. Dannegod. Søren. Jacob.
Peer. Lucas.

Dannegod.

Nu da, mine Børn! hvad vil I mig?

Jacob.

At vi altid maae blive for Dem, hvad vi have været, at De vil ansee os i dette Dieblis mindre som Underhavende, end som Venner — ja som Venner, det har De selv kaldet os.

Søren.

Har man noget forbeholden for sine Venner?

Peer.

Delger man noget for dem?

Lucas.

(til Hr. Dannegod.)

Med Deres Godhed, Naadige Herce! som giver os den Rettighed at tale Dem saaledes til; De maae takke Dem selv derfor, om vores Vennskab sætter den Verbødighed tilside, som Vi skyldte Dem; Vi ansee Dem altid som Fader, og aldrig som Herre, derfor maae De ikke undres over, at jeg er saa fri, at spørge Dem om Aarsagen, hvorfor De forlader os. Være Børn, som Deres Fader forlader og som raabe grædende til ham: hvorfor gaaer De fra os. —

E

Søren.

Søren, Jacob og Peder.

(til Hr. Dannegod.)

Naadige Herre! hvorfor gaaer De fra os?

Dannegod.

Mine Børn! jeg maae.

Søren.

Hvor De end ogsaa kommer hen, veed jeg nok De vil giøre Folk lykkelige og faae Velhignelse. Men disse har ikke kiendt Dem fra deres Fødsel af, som vi; De har ikke gjort vel imod dem i synderlige Aar, som imod os; de kan ikke kiende Dem saa godt som vi; de kan aldrig holde saameget af Dem som vi, deri byder jeg dem Trods, og Venjskab imod Venjskab, saa seer De nok, at vi fortjene Fortrinet, siden vi ere de første.

Dannegod.

Ah! min Ven! troer Du, dersom jeg kunde undgaae det, at jeg vilde skille mig ved det, som baade mit Hjertes Tilhøielighed og min Fordeel tilskynder mig at beholde, men Nøden bryder alle Love:

Peder.

Nøden, De er jo riig?

Dannegod.

Jeg har været det.

Lucas.

Hvordan! naadige Herre!

Søren.

Søren.

(til Hr. Dannegod.)

Jeg beder, at De endnu engang vil tilgive os vor
Dristighed, og glemme, hvad vi ere mod Dem, og
see kun paa vor Hiertelsk. Hvorfor — hvad
Med kan tvinge Dem til — —

Dannegod.

En Proces, som jeg nylig har tabt, har sat mig
tilbage. Jeg har Børn, som nyelig ere komne i
Verden, jeg maae vaage for deres Belsk, og jeg
kan ikke underholde Dem efter deres Stand, uden
at indskrænke mig anseeligen, jeg maae sælge mine
bedste Godser, og begive mig hen til den lille Her-
regaard, jeg har i Jylland. En Tønde Guld min-
dre i min Formue noder mig dertil. Det falder
mig tungt, men det maae skee.

Lucas.

(efter kort Taushed, og Kiæk.)

De maae sælge Deres Gaard i Jylland, og
flaer det ikke til — —

(holder lidt op, seer paa Peer, Jacob og Søren, som
han vilde sige: Resten her vil skaffe tilveie.)

Min Faer! — min Farbroer! — Bestefar! —

Jacob. (omfavner ham.)

Ah, Lucas! min Kiære Lucas!

Søren.

Han har giettet vor Meening.

Peer.

Vi vil give alt, alt — jeg vil give mit Liv.

Alle Tre.

Naadige Herre!

Dannegod.

Mine Venner! hvad vil I mig?

Lucas.

Vi skyldte Dem vores Formue; tør vi være saa bristige og byde Dem den.

Søren.

Vi kan ikke anvende den bedre.

Jacob. (til Dannegod.)

Vores Belfærd, vores Liv, vores Børns Belfærd og Liv, hører altsammen Dem til, altsammen.

Søren. Peer. Lucas.

Altsammen, altsammen.

Dannegod.

Jeg kan neppe drage Aande — dette Træk er uden Exempel — Mine Venner, mine Vær!

Lucas.

Nu da, saa vær vores Gaer! Værn eie intet for dem selv, deres hele Eiendom hører den til, som de har faaet Livet af.

Dannegod.

Hvad er det I foreslaaer mig? at berige mig paa Eders Belfærds Belsøgtning?

Jacob.

Den er vi Dem skyldig.

Dannegod.

Den er en Frugt af Eders Arbeide.

Søren

Søren.

Vi ere intet uden ved Dem. I to hundrede Aar have vi fra Faer til Søn betient os af Deres Families Midler; vore Fædre have tient Deres Fædre; ved Deres Midler har jeg forøget mine, det er ved Dem, jeg er blevet den rigeste Forpagter her i Egnen, De har baaret Omsorg for mine Børn; der er ingen af dem, som jo har havt Deel i Deres Godgjørenhed. De var lykkelig, og De ville ikke see andre end Lykkelige; nu ville vi følge Deres Exempel, Touren er kommen til os at giøre en god Gierning, De har gjort saa mange, naadige Herre! nægt os dog ikke den Ret vi har til at giøre deene eene.

Dannegod.

Hvad forlanger Du af mig, kære Søren? Din Godhed forsører Dig; jeg skulde anmasse mig de Midler, som Du har erhvervet Dig i Dit Ansigtets Sved, og som er en Frugt af tredsindstive Aars Arbeide! hvad skulde der blive af Dig, Du brave gamle Mand! hvad skulde der blive af Dig?

Søren.

Disse ere unge, de skal give mig Underholdning, og de skal blive hos os.

Dannegod.

Du senderriver mit Hjerte.

Lucas.

Nei, naadige Herre! vi skal altid blive i Deres Tjeneste, vi ville synes, at vi ikke vare i vor Fædrene-Egn, dersom vi skulde høre en anden Herre til. Vi ere rige, det veed De, og mere, end det tilkommer Bønder at være; vi vil erstatte Deres Tab, paa noget lidet nær, og vi have Venner, dersom der behøves mere. Det skal aldrig blive bekiendt, vær ikke bange. Vi behøve ingen anden Belønning for den Pligt, vi efterkomme, end den Fornøielse at have opfyldt den, og see Dem lykkelig.

Alle Fire. (til Dannegod.)

Nægt os det ikke, naadige Herre! nægt os det ikke.

Dannegod.

Mine Venner, mine gode, mine sande Venner! de eneste, jeg har fundet i min Ulykke! jeg seler den Gudhed, I vil vise mig, i dens fulde Bærd, men jeg kan ikke samtykke i Eders Begiering, jeg kan ikke modtage Eders Belgierninger; ikke fordi jeg skammer mig derover — dersom jeg har nogen Dyd, finder jeg den igien hos Eder; I ere Mennesker, og vi ere Ligemand; men den Sum, som jeg behøver, er saa anseelig, mine Omstændigheder ere saa yderligen forverrede —

Jacob.

Jacob.

Dersom De ikke kan betale disse Penge igien, saa tag dem lige fuldt, tag dem; Deres Børn skal betale vores Børnebørn dem igien, Deres Sønner vil tænke som De, og vore Sønner skal altid have samme Hjertelag som vi.

Dannegod.

Jeg staaer det ikke ud — mine Taare — —
ah! mine Venner! hvad ere I for Menneffer!

Lucas.

Gode Følk, som skienne paa, hvad en god Herre er værd.

Jacob, Peer og Lucas.

(i det de kaste sig paa Knæ.)

Lad Dem bevæge af vores Graad.

Søren.

(kaster sig for Hr. Dannegods Fodder, men med
Møie, holdt af Jacob, som hjælper ham,
grædende.)

Lad Dem bevæge, naadige Herre! lad Dem bevæge ved vor Bøn, hav Medlidenhed med mine graa Haar! und den stakkels Søren endnu en lykkelig Dag, naadige Herre! og lad mig takke Dem for den; maaffee det er den sidste, jeg har at leve.

Dannegod.

(omfavner Søren, som han vil reise op, men
denne vil ikke reise sig.)

Ah! min Faer, min gode Faer! mine Venner, mine Børn — —

Siette og sidste Scene.

Jacob, Søren, Hr. Dannegod, Peer,
Lucas, Grete, Greven, Trine,
Lise og Steffen.

Greven.

Hvad seer jeg? hvilket Syn! — —

Dannegod.

(med Hentykkelse.)

De seer her Belgiorere paa Knæ for den, som de vil bevise Tieneste imod hans Villie. Ah! min Herre! de vil tvinge mig til at tage imod deres Formue, for at bringe mine Omstændigheder paa Fode igien.

Grete, Trine, Lise og Steffen.

Ah! naadige Herre! ah! vor Faer! bliv, bliv hos os!

Greven.

For at bringe Deres Omstændigheder paa Fode igien? Hvad! har Tabet af Deres Proces kunnet sætte Dem saa tilbage, at Nødvendigheden driver Dem til at sælge Deres Godser, og De har skuilt det for mig? Ah! Dannegod! det er en Fornærmelse, som De ikke kan udslutte, uden at deele med mig, hvad jeg eier, det hører Dem til, behold Deres Eiendomme. Nu lærer jeg først at sætte
Priis

Priis paa mine Midler, siden de kan være min Ven til Nytte.

Dannegod.

Ah! Udelstrom!

Lucas.

Ah! min Herre! skil os ikke ved den Lykke at siene vores Herre!

Jacob.

Han lod sig bevæge af vores Graad.

Peer.

Lod sig overtale ved vores Bønner.

Alle Bønderne.

(bestandig paa Knæ, strækkende Armene op til Hr. Dannegod.)

Fortrinet — Fortrinet begiere vi, det bør vi have.

Søren.

Det bør vi have, De har været vores Belgierer, vi skulde Dem alt, og vi betale kun vores Gield.

Dannegod. (omfavner ham.)

Alt, hvad I kan giøre for min Skyld, uden at Eders Belskæd lider for meget derved, tager jeg imod, og det af et ligesaa godt Hjerte, som I tilbøder mig det. Udelstrom! det øvrige bringer De tilveie, og paa alle Sider skulder jeg det meest sielne Venskab min Lykke.

Bønderne.

(Køffer verelviis Hans og Grevens Haand.)

Ah! vores Herre! vores gode Herre — min Herre! ah! min Herre!

Greven.

O! kære Dannegod!

Grete.

Ru er jeg riig for evig.

Søren.

Det er den smukkeste Dag i mit Liv. (til Greven.)
jeg undres ikke over, at De holder af vores gode Herre, De ere hinanden værd.

Greven.

Mine Børn, I vilde ikke høre mig til, og I havde Ret; men jeg er Eder dog forbunden for een Ting; I har lært mig, at den, som fortjener at være elsket, er vis paa at finde Venner.

Dannegod.

Jacob! Du skal reise med mig i Morgen, vi vil gaae ind til min Notarius, og der skal et Document — —

Jacob.

Et Document?

Lucas.

Intet Document.

Søren.

Søren.

Ingen Skrivt. Af en Mand, som Dem, er
Beste nok.

Dannegod.

Godr, Søren! jeg skal gjøre, hvad jeg bør;
saadan Forsigtighed er unødvendig for Eder og for
mig, men alle Mennesker signe hinanden ikke.

Peer.

Naadige Herre! der staaer to unge Folk, som
skal givres i Morgen, jeg beder, De vil tegne una-
der deres Egte-Pagt, for at bringe dem Lykke;
saa brav en Mands Navn, som Deres, kan ikke
andet end gjøre et Egteskab velsignet.

Dannegod.

Om jeg vil underskrive Trines og Eders Søs-
ter Egte-Pagt, min kiære Peder? — — med stor
Fornøjelse, og jeg beder mig selv til Bryllup.

Lise.

Naadige Herre! dersom jeg giver mig i næste
Aar, vil De saa dantse paa mit Bryllup?

Grete. (til Dannegod.)

Men see mig dog til den Næseviis.

Dannegod. (til Lise.)

Ja, min lille Lise! ja, mit Barn! (til Grete.)
Min kiære Grete! Hun er snart stor den Aar gam-
mel,

mel, og jeg mærker, at den lille Steffen synes ganske godt om hende. Derksom han er skikkelig, og I synes om ham, saa kunde vi næste Aar —
Steffen.

Ah! naadige Herre! jeg ønsker intet heller.
Grete.

Derksom naadige Herre saa vil have det, saa har vi vist intet derimod.

Dannegod.

Kommer, mine Venner! kommer allesammen op paa Gaarden, for at høitideligholde denne Dag, paa hvilken jeg maae takke Eder for min hele Belskær. Det er den smukkeste i mit hele Liv, og den skal blive i evig Erindring der.

(han legger haanden paa Hjertet.)

(Akteurernes Orden fra høire til venstre Side for Choret i anden Act.)

Lucas, Trine, Peer, Grete, Grev
Adelsfrom, Søren, Hr. Dannegod,
Jacob, Lise, Steffen.

Chor.

Bort al Fortrød og bort al Smerte!
Den reent forsvandt, hver glæder sig.
De gav os det, vor Siæl begierte,
De blev for os hvor lykkelig!

Greven.

Greven.

Og selv de fik, hvad de begierte,
For evig de er lyffelig.

Søren.

O! turde jeg min Fryd udfige,
Hvor han er god! min Graad har Glæden voldt,
Han aldrig noksom er afholdt,
Den fromme Mand har ingen lige.

Dannegod.

Jeg stolt mit Vel Jer skulder ene,
Det sande Venfkab her jeg saae.

Greven.

Saa ædle Træk de vel fortjene
I evigt Minde fast at staae.

Herren.

Hvor lyffelig maae jeg mig prise!

Greven.

Alt ligne Dem, er min Attraae.

Herren, Greven.

Den Godhed, Børn! som i $\left\{ \begin{array}{l} \text{ham} \\ \text{mig} \end{array} \right\}$ vise,
Mig aldrig skal af Minde gaae.

Lucas.

Lucas, Trine, Lise, Steffen.

(Steffen og Lise synes at synge med, men igien-
tager allene de sidste Ord gandske sagte som
et Echo.)

Lucas.

Nei, Du dit, Sind ei vil omksifte.

Steffen. (sagte.)

Ei vil omksifte.

Lucas.

Dit Diekast er Eed for mig.

Steffen. (sagte.)

Eed for mig.

Trine.

Endogsaa da, naar vi er' giote,

Lise. (sagte.)

Naar vi er' giote.

Trine.

Jeg skal som Kiarest elske Dig.

Lise. (sagte.)

Elske Dig.

(høit til Herren.)

Det om et Aar

Steffen.

Og for kan være.

Lise.

Lise.
Er vores Tunn.

Steffen.
Og skeer som dem.

Alle.
Bed Hjertet best vi førte ere
Til Lykken frem.

Meer.
(træder frem til Partieret, og synger med Hoi:
tidelighed:)

Jeg Herrerne — —

Grete.
(lægger ham Haanden paa Munden, faaer ham til
at tie, støder ham tilside, og træder i hans
Sted.)

Jeg roser mig ei selv, men mellem os at sige,
Lad hver kun snakke hid og did,
For megen Snak gjør dem tilsidst ked:
sommelige.

Men jeg er kort — for jeg er kort —
og Sagen er —

Det er — —

For Herrerne jeg ei vil dølge nogen Tid:
Vi ønske Deres Gunst, og bruge al vor Tid,
Og

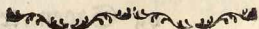
Og lykkes den, skal denne Vre
 Den allerførste Løn os være.
 Om vel vi giøre nogen Tid,
 Det skeer, fordi af Dem vi lære.

Alle.

Vi ønske Deres Gunst, og bruge al vor Flid,
 Og lykkes den, skal denne Vre
 Den allerførste Løn os være.

Dannegod, Greven.

Seer I, med hvilken Flid
 Jeg } stræber Eder værd at være.
 Han }
 Det da Jer kiærest Løn skal være.
 Om vel vi giøre nogen Tid,
 Det skeer, fordi af dem vi lære.

De
forliebte
Haandverksfolk.

Et
Syngeſpil i tre Acter

af

Carlo Goldoni;

hvoortil

Musiken er componeret af Florian Gaſman.

Oversat

af

Lars Knudſen.

Personerne:

Madame Constance, en riig Enke, hemmelig forelsket
i Partout.

Partout, en fransk Haarskærer, hendes Kammertioner.

Bendt, en gammel Skoemager.

Rosine, hans Dotter, en Syepige.

Engelke, en Opsætterse.

Jens, en Smedker.

Bastian, en Smed.

Tre Skolarer hos Rosine.

Engelkes Pige.

Tvende Smededrenge.

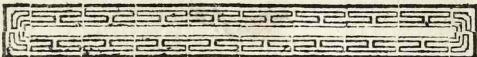
En Skoemagerdreng.

En Smedkerdreng.

En Tiener hos Mad. Constance

} Stumme Personer.

Scenen kan være i Kiøbenhavn.

Første Act.

(Theatret forestillter en liden Plads eller lukt Gade, med adskillige Huuse og Verksteder, som endnu ere tillukte.)

(Det begynder at dages; lidt efter lidt bliver det lysere. Rosfine aabner sit Vindue, og lader sig see; noaet efter gjør Engelse det samme i sit Huus, som er lige over for Rosfines; derefter kommer Jens gaaende fra Gaden, spillende paa en Citrinke, og syngende.)

Første Scene.

Rosfine, Engelse, Jens.

Rosfine.

(aabner sit Vindue, og lader sig see.)

Prægtigt Syn, naar Morgen-Solen
Vndig med sin Rødme spiller;
Men først, naar sig Jens indstiller,
Jeg min Soel seer at opstaae.

Engelse.

(aabner ligeledes sit Vindue, og lader sig see.)

Lusten rødmes, Morgen-Solen

Paa sin Bane jeg seer ile;

Men, seer jeg min Jens at smile,

Soel og Rødme vige maae.

Begge.

Saae jeg kun den, som jeg ynder,
 For mit Arbeid jeg begynder,

Saae jeg kun min Soel opstaae!

Jens.

(med en Citrinke bliver staaende midt paa Gaden,
 spiller og synger, vendende sig med Sangen
 imod Rosines Huns.)

Jeg ikke sove kan, jeg Lusten søger,
 Thi Sovn og Aandedrag de flye mig begge,
 Jeg brænder; hvor jeg gaaer, min Ild forøger
 En Puster, som er inden disse Begge.

Rosine og Engelke.

Jens! Du min Elskere,

Er den Elskværdigste,

En meer Indtagende

Man ei kan see.

Jens.

O! kunde jeg mig lidet vederbøge,
 Saa skulde jeg ei doe af Elskovs Qvide,
 O Amor! lad dig af min Bon bevæge,
 Lad dog min Soel staae op fra denne Side!

Rosine

Rosine og Engelse.

Jens! Du min Elskere!

Er den Elskværdigste.

En meer Indtagende

Man ei kan see.

Jens.

Lys! midt iblant Dagsskieret og Stierne
seer jeg min deilige Rosine tindre i sit Vindue.

Rosine. (lader sig høre.)

Hem! Hem!

Jens. (svarer hende.)

Hem! Hem!

(han nærmer sig sagteligen.)

Engelse.

Den Falske! han gaaer hen til Rosine, og bry-
der sig ikke meere om mig. (hun lader sig høre.)
Hem! Hem!

Jens. (for sig selv.)

Nu er Kanden løs; Engelse har seet mig, hun
rager ret Morgenstunden i agt. Jeg vil lade som
jeg hverken seer eller hører hende.

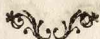
Rosine. (for sig selv.)

Hun vil ikke slippe sin Jens for saa let Kiøb.

Jens.

(sagte under Vinduet.)

Rosine!

Rosine.

Min Beste!

Jens.

Er Din Fader oppe?

Rosine.

Nei, jeg troer han sover endnu; jeg er staaen tidlig op i Dag, for at saae en Aldriene færdig til Mad. Constance, og fordi jeg ventede, at saae Dig at see.

Engelke.

Jeg maae blive rasende. (hun hoster stærkt.) Hem! Hem!

Rosine. (sagte til Jens.)

Hører Du?

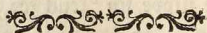
Jens.

Jeg hører hende ret godt, men jeg giver hende en god Dag. Kom lidt herved, min Skat, i Døren.

Rosine.

Vie lidt efter mig. (for sig selv.) Jeg skal ret-Passen tirre hende, den Stolte!

(hun lukker Vinduet.)

Anden

Anden Scene.

Engelke (i Vinduet). Jens (paa Gaden).

Jens. (for sig selv.)

Naar jeg kun kan saae min Skat at see, sørend jeg gaar paa mit Verksted, saa er jeg dobbelt saa hurtig til mit Arbeide.

Engelke.

Lille Jens!

Jens.

(ladende som han ikke saae hende.)

Hvem kalder?

Engelke.

Det er den lyse, klare Dag, og du kan endda ikke see mig.

Jens.

Jeg har Sønnen i Dinene endnu, og jeg fornam ikke Lyden fra denne Side.

Engelke. (for sig selv.)

Den Skielm! jeg mærker nok, at han har glemt sine Dine i det andet Vindue; men jeg maae endnu tvinge mig.

Jens. (sagte.)

Jeg var tilfreds, at hun var Pokker i Bold.

Engelke.

Vil du vel giøre mig en Fornøielse, naar jeg betaler dig vel?

A 4

Jens.

Jens.

Ifald jeg kan.

Engelke.

Jeg vilde have mig et mageligt og propert Bord til at sætte op ved, og siden at du er saadan en ferm Snedker, saa beviis mig den Billighed, jeg skal betale dig for din Umage.

Jens.

Jo, det skal jeg nok.

Engelke.

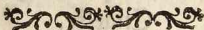
Saa kom herop, min Beste, saa vil jeg vise dig, hvorledes det skal være.

Jens.

Nu saaer jeg ikke Stunder. (sagte.) Her er jeg i Knibe.

Engelke.

Godt! jeg forstaaer dig, du har ingen Stunder; nei! du vil ikke. Du er bange for Rosine, du Uhykkens Fugl! for hendes Skyld forlader du mig; men jeg har saadanne Folk til mit Forsvar, jeg har saa mange fornemme Damer, som lade stille op hos mig, saa jeg skal love for, at du skal fortryde det, og du skal blive min Mand, og det trods for din Nase. (hun lukker Vinduet.)

Tredie

Tredie Scene.

Jens. (allene.)

Hun skal giøre mig en Glæde med hendes Damer. Der kan dog ingen tvinge mig til at tage hende, med Bevalt. Jeg elsker Rosine, og hun skal være min. Om jeg end skulde nødes til at forlade Byen, saa skal det ikke anfegte mig; mit Haandverk gielder over den ganske Verden. Men, hvor mon hun bliver af? Det skulde fortryde mig, om Faderen var staaen op. Jeg er bange at Naaboerne skal saae roget at glose over, dersom nogen seer mig staae her og vente; jeg maae lade, som jeg spadserer, og give mig til at synge.

Mig Æmør vækker op, for Hanen galer,
Jeg glemmer Berkested, Arbeid, Alt, for Pine;
Men han min Dagløn mig fuldt op betaler,
Naar af min Skat jeg ifkun seer en Mine.

Sagte! jeg hører —

Noget sig rører —

Man aabner Døre;

Men skal jeg skue

Den, som i Lue

Mig haver sat.

Fjerde Scene.

Bendt og Jens.

Bendt.

(aabner Døren ganske lidet, saa at alle,
undtagen Jens, kan see ham.)

Hvad for en Springer

Saa tidlig synger?

Yes! en Smaa-Herre

Det vist maage være,

Som for Rosine løber grassat.

Jens. (imod Døren.)

Engel! Du bover —

Bendt. (histulerer.)

Intet det skader.

Jens.

Hvor er din Fader?

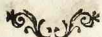
Bendt. (som før.)

Den Gamle sover.

Jens.

Kom da ud til mig, udvalgte Stat!

Bendt.

Bendt.

(kommer ud og giver sig tilkiende.)

Skurk! du blev truffet.

Jens. (for sig selv.)

Jeg er forbluffet.

Bendt.

Hvad vil du sige?

Jens.

Intet, Papa!

Bendt.

Herind dig snige?

Jens.

Det er langt fra.

Jeg gaaer paa Arbeid, og mig for Loier
Med Sang fornøier;

Det gaaer saa bra.

Den grumme Elskov og umilde Lykke
Har til min Undergang sig sammenslaget.
Mig spiller Elskov smigrende sligt Stykke,
Og Lykken smiler, for mig grumt at pløge.

(han gaaer.)

Femte

Femte Scene.

Bendt, derefter Bastian.

Bendt.

Ja syng, syng kun, din Elabhals; men jeg
gaaer ikke hen og giver min Dotter til en Snedker.
Hvad har vel en Snedker til beste? Tre fire
Bræder, en Hovelbenk, et Huggejern, et Par
Høvle, en Saug og en Hammer, det er den heele
Rigdom.

Bastian.

(Lukker sit Verksted op, og kommer ud.)

God Morgen, Mester Bendt!

Bendt.

God Morgen, Bastian!

Bastian.

Hvor kommer det sig, at I har ikke lukket op
endnu?

Bendt.

Her kom en Slubbert, som gjorde mig varm i
Hovedet.

Bastian.

Rigtig. Jeg hørte den Abekat synge. Han
løber her og vil gjøre sig lækker for alle vore Piger.
(Han aabner Lugerne paa sit Verksted.)

Bendt.

Lad ham kun prøve paa at pirre mig engang
endnu, jeg skal tage imod ham.

Bastian.

Bastian.

Gier jer kun ingen Uleilighed. (Han gaaer ind i Verkstedet, og lader sig see inden for Eugen.) Lad kun mig have det Stykke Arbeide. Seer jeg ham gaae her omkring og snuse, saa skal han sidde paa dette Spid, som en Kapun. Vi har nu i saa lang Tid været Naboer og bekiendte. Jeg har nu ogsaa saaet Nykker, og vil giote mig, og jeg tænker, at naar I saaer i Sinde at give jeres Datter bort, saa kan jeg være hende ligesaa nær, som en anden.

Bendt. (for sig selv.)

En artig Maade, at fri paa.

Bastian.

Heida! Dreng! hvor har Janden jer henne? (Han kommer ud af verkstedet, og har en liden Kasse med Verktøi i, under Armen.) gesvindt! Ild paa Essen, glød mig det Jern ud, og hug det ind til jeg kommer igien, det skal være gebunden langs igiennem (han gaaer ind igien i Verkstedet.)

Bendt. (for sig selv.)

Bastian er en god Arbeider, men han er mig for ung, han har ingen Forstand, og han hænger for meget i Wiinflasken og Kortenspil.

Bastian.

(i det han kommer ud.)

Som jeg da siger, Mester Bendt, saa tales vi nærmere ved.

Bendt.

Bendt.

Ja, ja, det har god Tid.

Bastian.

Jeg skal nu hen til Mad. Constance, den rige Hr. Alenstolkes Enke, og staae hende en Laas, for hendes Skriverpult.

Bendt.

Jeg skulde ogsaa derhen i Formiddag, med et par Skoe, og min Dotter ligesaa, med en Adriene, som hun har at giøre om for hende, om den bliver færdig, men baade min Dotter og jeg, gaae meget nødig derhen; hun er saa vanstelig, den gode Madame, hun vil agere en stor Dame, og sætter ud paa alt det Arbejde, der bringes hende, og saa skændes, larmer og overfuser hun Folk, saa man er færdig at blive gal.

Bastian.

Jeg befatter mig heller ikke noget med hende. Men der er en Kamertiener, som krusedoller hendes Haar, han regierer meere i Huuset, end hun selv. Der siges (men imellem os,) der siges at hun er forliebt i ham, og vil gifte sig med ham, om hun ikke alt er det.

Bendt.

O! Sladder! Folkesnak!

Bastian.

Bastian.

Det er dog ingen Løgn, som man siger, at lige
Bern, de lege best, for Exempel; jeg og Rosine, sy-
nes I ikke, at vi to kunde lege artig tilsammen?

Bendt.

Ei, min Broder! sank først noget meere For-
stand, før end I tænker paa, at gifte jer.

Bastian.

Forstand? den har jeg meere, end jeg behøver,
troe mig kun paa mit Ord, Mester Bendt! at je-
res Dotter skal finde sig vel holden med mig.

Siden jeg fik Giftegrille,
Er jeg bleven sindig, stille;
I tre Uger Spil forsager,
I tre Dage Viin ei smager,
Alle Laster slyer som Fanden,
Og Forstanden, bruge vil.

Sees vi siden

Vi med Tiden,

Kan hinanden tale til.

(han gaaer.)

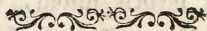
Giette

Siette Scene.

Bendt. (allene.)

Tre Uger Spil forsager, tre Dage Viin ei smager, vi maae først see, min gode Bastian, om dette gode Forsæt vil vare ved. Nei, nei! jeg givter ikke min Dotter bort, for siden at høre hendes Bæklager, naar hun lider Nød. Men det er høit oppe paa Dagen, og jeg seer ikke til Drengen. Det er ret nogle Dagthve, man har at føde. Vil jeg have Verkstedet lukket op i Dag saa saaer jeg nok at giøre det selv. (han gaaer ind.)

Syvende Scene.

Engelke, derefter Bendt.

Engelke.

(Kommer ud af sit Huus, og har en Pige med sig, som bærer nogle Papiir. Væsker til Sætter og andet Galanterie:)

Saa kom, Elare! gaae smukt lige bag efter mig, og bliv ikke staaende at glane paa Gaden. See for dine Fodder, at du ikke legger dig, og vælter Blomsterne i Skarnet, eller taber Sættene og skamferer mig baade Flor og Blonder.

Bendt.

Bendt.

(Lader Rugerne ned for sit Verffted inden fra, og hæn-
ger nogle Skoe uden for, til Skue, som Brug er.)

Engelke.

Nu lukker Spidsnaffens Fader først Verffstedet
op, og imens han ligger og sover, staaer Dotteren i
Vinduet, og holder Conversats. Jeg vil hvoerken
have Skoe eller Beskfab meere af nogen af dem.
Den gamle kiellingsagtige Gial, han skal ikke læn-
gere lemflaste mine Fødder med hans Skoiter herefter.

Bendt.

(ud af Verffstedet.)

Jomfrue Engelke!

Engelke.

Hvad vil I mig?

Bendt.

Hendes Skoe ere færdige.

Engelke.

Hillemén! de ere kun bestilte for en heel Maa-
ned siden, I har havt et grumme Hastværk, for
min Skyld. Nu kan I beholde dem selv, jeg har
alt forsynet mig.

Bendt.

Hun sagde jo, at jeg skulde ikke haste, ellers
kunde hun for længe siden have dem; naar jeg lo-
ver noget, saa forsommer jeg det aldrig. See der
ere de, baade fire og nette.

(han viser hende dem ud af Luken.)

B

Engelke.

Engelke.

Nu vil jeg ikke have dem.

Bendt.

(Kommer ud med Skoene.)

Hvad Dæmolen er det for Hekeldreierie! naar
hun har bestilt dem, saa maae hun ogsaa tage dem.

Engelke.

Nu tager jeg dem ikke, om I blev gal.

Bendt.

Al hvad Marsag da?

Engelke.

Al Marsag — fordi jeg vil herester ikke have
meere med jer eller jeres at giøre, og dersom jeres
Dotter ikke holder sig paa sit eget, saa skal det be-
komme hende ilde.

Bendt.

Hvad har hun da gjort hende imod?

Engelke.

I veed det nok ikke;

Bendt.

Nei varhafrig om jeg veed det.

Engelke.

Nu vel! saa skal I saae det at vide:

Jeres Dotter er en Flanegied,

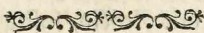
Hun fra mig min Kiærest' river,

Strider det ei mod Anstændighed?

Dom nu selv! hvad synes ier?

Han

Han Bonqvetter hende giver,
 Med sin Cither Liden driver;
 Dag og Nat, man seer ham der.
 Vergrelse og Harm mig nager
 Sorg og Grammelse mig plager.
 Mig forladte, han forskyder,
 Jeg fortæres, Søvn ei nyder,
 Suk og Graad min Lindring er.
 Men hvis man for vidt det driver
 Jeg mig ei til Noe begiver,
 Førend jeg mig hevnet seer.
 (hun gaaer tilligemed Pigen.)

Ottende Scene.

Bendt. (allene.)

Jeg skulde snart troe, at hun har Ret; jeg skal
 lære min Dotter at holde sin Næse fra dette Vin-
 due. Jeg troer, jeg tager Span-Remmen, og gaaer
 op — dog nei! jeg vil tie noget endnu, jeg veed hun
 har Hastværk, men saasnart det er færdigt, saa skal
 jeg tage den Tasse i Tieneste, som jeg bør. (til Dreng-
 en som kommer i Verksleder.) Naar! er du der De-
 genicht!

genicht! synes du nu, at det er Tid at komme? kom
mig saadan en Gang endnu, saa skal du see, at jeg
skal curantse dig dine Sidebeen. Herhid! dovn
Elyngel! hæng mig disse Skoe hen, og tag mig dem
til Mad. Constance! troe du mig, jeg skal vende
dig om i en anden Gade.

(Drengen konfirmer ud, og tager imod Skoene, og
gaaer ind i Bærskledet.)

Man kun Ulykke har med de Dreng
Fylde sig, snørke, i Rippen hange,
Men intet Arbeid, tænke de paa.

Regter ei, naar jeg skal strapadsere
Saa maae jeg have en Pegl, vel meere.

Dersom mit Arbeid, lystig skal gaae.

Men jeg er Mester, hvorfor da spare?
Tillæg er lidet; til mine Bære,

Jeg i hver Gade Riobmand kan faae.

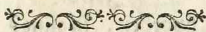
Parret af Mands-Skoe, er ni Mark danske,
Engelske Saaler men ikke gandske

Man i en Maaned med dem maae gaae.

Damernes tolv Mark, er' de kun franske,
Læderet nok, Papiir være maae.

For et par Stovle fem, ser Kirbaler,
 Sagdan man hastig (naar de betaler)
 Uden at staae, Penge kan faae,
 (til Drengen, som kommer, adendse, ud med Skoene.)
 Skoene herhid! Slughals! Iverskylding!
 Uden og Tylden passer du paa.
 (han gaaer bort med Skoene, og Drengen gaaer
 ind i Værkstedet.)

Niende Scene.

Rosine. (allene.)

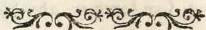
(Kommer ud af sit Huus, og har en Sney pige med sig,
 som bær hendes Arbeid.)

Saa, muntre dig, affled! gaaer du og sover?
 Jeg troer at dit Uglebillede er sammensat af bare
 Søvn. Gier mig ikke for meget af det; jeg føler,
 at Hænderne klee paa mig. (for sig selv.) Jeg har
 saa en Dævel at drages med i Dag, som pirrer
 og nager mig. Jeg er bange, at Jens er bleven
 fortrydelig; men Skylden var jo ikke min, at den
 gamle Knurrepotte, som gik paa Luur, soer ned af
 Trappen og overskiendte ham. Det er dog min
 mindste Sorg; men det, som bekymrer mig meest,
 er denne Opsætterffe. Men, saa sandt jeg er en
 bras Pige, dersom jeg mærker den ringeste Jinte,

saa

saa skal jeg vise det Skabillen, hvem hun har for sig. (til Pigen.) Saa affed med dig, selg bag efter mig. (hun gaar.)

Tiende Scene.

Rosine, Jens.

Jens.

Hvorhen, hvorhen, Rosine?

Rosine.

Ah! er du der, min beste Ven! jeg skal hen med denne Klædning til Mad. Constance.

Jens.

Jeg skal fortælle dig noget Nytt, som vil fornøie dig.

Rosine.

Gav min Fader dig noget godt Haab?

Jens.

Ja vist; din Fader gav mig Haab om at jages paa Deren som en Kieltring, naar jeg kom igjen.

Rosine.

Hvad Nytt vil du da fortælle mig?

Jens.

Hør engang! Det huns, du der seer, har staaet ledig i fire Maaneder, det har jeg leiet til Verksed, og for at see dig saa tidt som jeg vil, til Trods

for

for Smeden og Engelse, og alle dem, som ere os
paa Halsen, og oven i Kiebet midt for din Faders
Næse.

Rosine.

Det var et hypperligt Indfald, min Allerkiæreste!
Naar vil du da flytte derind?

Jens.

Endnu i Formiddag; nu gaar jeg derhen.
See her er Nøglerne, som Huuseieren har leveret
mig. Leien har jeg betalt forud, og han har til-
ligemed overladt mig dette lille Indelukke ved Si-
den til mit Material, og baade jeg og mine Folk
maa staae der og arbejde, naar vi vil.

Rosine.

Og jeg skal sætte mig med mit Arbeide ved dette
Vindue, og saa kan vi see hverandre saa tidt vi
lyster.

Jens.

Og maaffee tale et Par Ord sammen iblant.

Rosine.

Saa vi skal ret ærgre baade Smeden og Engelse.

Jens.

Men hvad din Fader vil sige?

Rosine.

Hvad kan han vel sige? han maa vel nødes
til at taale det. Jeg vil nok giøre mig, men jeg
vil have en Mand, som jeg kan leve fornøiet med;

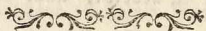
vi ere hverandres lige, og jeg giøfter mig ikke uden med den, som behager mig.

Jens.

Sandt at sige, saa kom han Blodet til at luge i mig i Morges.

Rosine.

Min søde Ven! hav kun lidt Taalmodighed, og forlad dig til, at jeg elsker dig oprigtig; og om min Gader end skjelder og truer, ja om han end vil vrgle mig, saa skal jeg for lade mit Liv, for end jeg skal forlade dig. (hun gaar med Pigen.)

Ellevte Scene.

Jens. (allene.)

Himlen bevare dig, du elskværdige Unge! Ja! hun elsker mig paa Troe og Love; jeg kan ikke nok glæde mig over den Lykke, at jeg fik leiet det Huns, som ligger mig saa beseiligt. Ha! hvor mange Grinebidere vil der ikke gloe bister over mig!

Deilige Dine! I mig oplive,

Til Arbeid give

Lyst og Attraae.

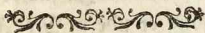
Naar

Naar I kun smile,
Jeg Roe og Hvile
Skal for min Pine
Hos min Rosine
Fornøiet faae.

Derfom Bastian end støier,
Derfom Bendt end bander, larmet,
Jeg beleer dem, mig ei harmer,
Jeg der intet agter paa.

Hos min Skat jeg mig fornøier,
Og vil Kiærlighed mig drille,
Skal jeg al min Kummer stille,
Naar jeg hende skue måae.

(han gaaer.)

Tolbte Scene.

(Madame Constances Bærelser.)

Mad. Constance, derefter Partout.

Constance.

(Siddende for Speilet ved sit Natbord.)

Sorg- og længselfuld tillige
Jeg fornemmer Sukke stige,
Som mig tydeligen sige

Fra mit omme, klemte Bryst:
Alt en hoi-bedrøvet Enke,
Ung og smuk, til Elskovs Lænke,
Dog paa nye maae føle Lyst.

Min Coeffyre staaer mig slet ikke an i Dag; min
Hr. Kammertiener har skilt sig liderlig ved den.
Paa nogen Tid taber denne Monsieur sin første
Ugtomhed, han faaer hver Dag Prover paa mit
fromme Gemyt, og derfor misbruger min Godhed,
den Uforstammede! — Ja saaledes er det — —
Den heele Fasjon er ude af Moden, Bukskerne ere
ikke store nok, Lupeen er for lav; jeg har over
hundrede Gange sagt ham, at jeg vil have Fiaerene
meere staaende, Sminken meere rød, meere Krep
i Panden, og Puderet brunere, for at have An-
sigtet. (hun raaber imod Scenen.) Partout! Partout!

Partout.

Partout.

Plait-il?

Constance.

Hvad bestiller han derude?

Partout.

Jeg ahr Affaire met den Skoemagær, ahr dæm bring' en Par Skoe.

Constance.

Lad ham sætte dem, og lad ham gaae. Vil han have Penge, saa kan han komme igien.

Partout.

Di vil ick' probere? —

Constance.

Nu ick. See engang denne Tupee — —

Partout.

Fort bien! Der er kommi' det Smed, ahr ahr den Nøgl til Madame sin Contoir, tout-prêt.

Constance.

Han kan komme igien.

Partout.

Di vil ick'.

Constance.

Nu ick.

Partout.

Vil di ahr betat?

Constance.

Nei, siger jeg.

Partout.

Partout.

Jeg ahm vil lad' fortrak.

Constance.

Jeg vil slet ingen tale med. (han gaaer.) Meget artig! man skulde staae paa Vinde for dem, vil de fortiene Penge, saa lad dem varte op, og jeg vil betale dem, naar det falder mig tilpas.

Partout. (kommer ind.)

Jeg ah' dem skal fort.

Constance.

See her engang, Monsieur! hvordan jeg seer ud i Dag, en Accomodation afsthyeligere end Zanden, og saaledes skal jeg tage ud? Er det at opvarte en Dame, som ham tilkommer?

Partout.

Comment Madame! Jeg tro Di ah' stærk, une frisure a la grecque, Poudre a la Marechalle, Pomade de mille fleurs, aa Di mig giv reproche, som Di bliv coëffé skal sig ick' skamm' une Duchesse.

Constance.

Det lader mig da vel?

Partout.

Madame brillere, som Gudinde.

Constance.

Men Sminken synes mig dog ikke alt for lyfende.

Partout.

Partout.

Ikk' for lysene? Di lys', som var Di laqver
de bronze.

Constance.

Jeg vilde dog ikke, at den skulde være for kien-
delig.

Partout.

Attendez.

(han gjør Ophævelser, for at sætte hende en
Eksamplet.)

Constance.

Hvad vil han?

Partout.

Jeg vil Dæm sæt' ene Mouche.

Constance.

Prægtigt! den gjør en god Effect; ret nu min
Tupee paa denne Side.

Partout.

Pourquoi?

Constance.

Den er for lav.

Partout.

Ah! oui, c'est vrai, jeg den skal gjør øyher
den moment. (for sig selv.) Jeg ehnd mo flattere.
(han laver sig til at accommodere hende.)

Constance.

Hvordan? Stagendes?

Partout.

Partout.

Ah! Pardon!

Constance.

Uforflammet skiedesles!

Partout.

Befal Di Lehnstool, ehl befal Di Tabouret?

Constance.

En Stool.

Partout.

(giver hende en Stool.)

Constance. (sætter sig.)

Min Hr. Partout! jeg mærker det; paa nogen Tid viser han ikke den Opmærksomhed for mig, som jeg ønskede.

Partout.

Vous vous trompez Madame! Jeg er for Dem alt tilsammen, si je suis le plus affectionné — —

Constance.

Pas paa det, han forretter.

Partout.

(imens han accommoderer hende, synger han med affectert Stemme og Geherder.)

A Paris, tout est beau tout est charmant

A l'Opera aux Tuilleries

L'on s'ennuie par sympathie

Et l'on bâille alegrement

La

*La raison n'y est que folie
Singerie le sentiment.*

Constance.

Han synger ret smukt.

Partout.

Comment Madame! Jeg ahr til Paris
skal syng det først Person a l'opera, a l'opera!
grands Dieux! Jeg ahr debutere min Prev'
met Geliot, mais — man ahr mig giort cabale,
aa man ahr mig pis ude.

Constance.

Siig mig, er det et smukt Skuespil?

Partout.

Comment, beau? c'est divin Madame,
c'est charmant.

Constance. (for sig selv.)

Han er dog indragende.

Partout.

Tenez Madame! Jeg vil Dem regaler
met en morceaux delicat de Monsieur
Sully, tout a l'heure.

Constance.

Er det saa smukt, saa har jeg ret Lyst at høre det.

Partout.

Ah! je ne suis pas monté. Di beahg
tag Plads. (han tager en Stool, og lader hende sætte sig
for ved sig.) Di mo Dem imaginere den Thea-
tre

tre presenter une grande Paisage, Di ligg' commodement sur un gazon, om Dæm omkring øster og tuud' eu Ebor af store Vest aa Men'sker, Di Dæm skal agere Bergere, & moi le Cupidon.

(han synger meget affectert Begyndelsen af en Opera Scene.)

Que vos yeux sont touchants, que vos regards sont tendres

Si je les crois Phillis, vous m'aimez tendrement

Mais parlent-ils sincerement?

Et votre cœur, sent-il ce, qu'ils me font entendre?

Si vous ne m'aimez pas?

Helas!

Di vend Ders Din' po mig.

Helas!

Ne cherchez point à me seduire

Et que vos yeux ne parlent pas

Si votre cœur n'a rien à dire.

Constance.

Uforligneligt! (for sig selv.) Han fortæller mig, mit Hierte smelter af Fornoielse, jeg veed neppe, hvor jeg er.

Partout.

Partout.

Ahr Di Madame! remargvere den Din=Spil,
da jeg ahr sig' helas! helas! aa det Stiit
cromatic.

Constance.

Ei, sy! det er jo som en Trangbrystig, der
snapper efter Veiret.

Partout. (for sig selv.)

Uhn ahr inq' gouteraffiné (hoit:) Madame sig
ikk' forstaaer sig exprimer met grande force.

Constance. (for sig selv.)

Ah! jeg er reent ude af mig selv (hoit.) Ah!
Partout! dersom han vedste —

Partout.

Quoi? Madame!

Constance.

Dersom Belanständigkeiten — hvis Folkes
Domme —

Partout.

He bien!

Constance.

Jeg kan ikke meere.

Partout.

Madame beahg mig fixere.

Constance. (for sig selv.)

Jeg brænder i lysende Lue. (hoit.) Han veed Par-
tout, at jeg bær Godhed for ham, og dersom ikke —
det er nok — ser sig vel op — maaskee — hvem
veed om —

E

Partout.

Partout.

(Kaster sig paa Knæ.)

Ah! Madame!

(Engelke uden for, raaber.)

Er det tilladt?

Constance.

(Springer forbittret op.)

Hvem er nu der?

Partout.

Jeg skal strax averter.

(han gaaer hen til Døren og kommer strax igen.)

Constance.

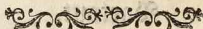
Hvem var det?

Partout.

La Marchande de mode, uhn Dem bring
en Sætte, elle est charmante, jeg ehnd vil
bring Dem ind.

Constance.

Umag Dem ikke Hr. Ceremonie-Mester, hvil-
ken Hastighed der kom over ham! bliv hvor han er,
og vent her efter mig. (hun gaaer.)

Trettende

Trettende Scene.

Partout, derefter Rosine, med hendes Vige.

Partout.

Par ma foi! la folle, jeg ahr enhd charmee for min Person, kan jeg pouse min Lyk' so uhn met mig gior mariage, c'est un bel coup, jeg quitter mon Metier, aa so, l'Argent fait tout.

Rosine. (uden for.)

Tor jeg komme ind.

Partout.

Rosine! ah! min charmante Rosine, kom Di machere, Di er velkom'.

Rosine.

Jeg saae ingen i Salen, jeg kaldte og kaldte, men ingen herte mig, er Madamen ikke tilstæde?

Partout.

Uhn er i Cabinet met Mademoiselle, som gior di Sætte. Uhn sig passere det Tid met probere di best' façon.

Rosine.

Med Engelse?

Partout.

Ja, eehd uhn so?

Rosine.

Saa er jeg kommen ret i tide, jeg gidder ikke seet hende for mine Dine.

Partout.

So bliv Di ehr so lang'.

Rosine.

Sa, meget heller.

Partout. (for sig selv.)

Par ma foi! c'est joli (hoir.) som Di beahg,
so skal jeg ohld Dem conversation.

Rosine.

Det skal være mig en stor Fornøielse.

Partout.

Ah! que vous etez jolie, var Di min
Smukk' a Paris, Di maatt' vær' der so deli-
cieux, man spiis' Dem op.

Rosine.

De behager at flattere mig.

Partout.

Comment! met so Din', di spiil, som Straal'
fra Soel, di maatt' so til galant de først Ducs
& Pairs.

Rosine. (til Pigen.)

Gaae din vei Tøs! gaae ud gien i Salen
(Pigen gaaer.) Her Vise! (sagre til Pigen.) Kommer
min Fader eller Jens og spørger om mig, saa tal
ikke et Ord om Moseen her, gaae nu smukt ud og
set dig i Salen. (Pigen gaaer.)

Partout.

Hvem ahr Dem accommoder Deres Aahr?

Rosine.

Rosine.

Na, det maae jeg giøre selv, jeg er en fattig Pige, og har ikke Raad til at holde Haarffierer.

Partout.

Ah! ma belle, ah! ma chere! jeg vil Dæm en gang Frisere.

Rosine.

Jeg takker, til en Heitid, eller naar jeg skal i Stads, saa vil jeg være Dem heilig forbunden, men hiemme hos mig selv, gaaer det ikke an, der er det alt for tvunget, jeg har en god Veninde, som jeg vil gaae hen til, ogsaa skal en af mine Skolær lade Dem vide det.

Partout.

Tenez! eh! vi er een', beahg Di, jeg Dæm strax vil Frisere den Toupé a la nouvelle mode de Paris.

Rosine.

Ja gierne som De behager.

Partout.

(Sætter en Stool til hende.)

Beahg at sidd'.

Rosine.

Det er alt for stor Heflighed.

Partout.

Eh! sans façon.

(Han accommoderer hende.)

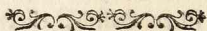

Rosine.

Hvor vil Engelle giøre store Dine, naar hun
seer mig saa prægtig accommodert.

Partout.

Ah! jeg ahr en stor Lyk', qvel jolie minois,
hvat deilig lill' Ohv'd!

Tiortende Scene.

Madame Constance, de forrige.

Constance.

Partout! — hvem er her? hvilken Dumdris-
fighed!

Partout.

Ah! Pardon!

Rosine.

Madamen forlader mig —

Constance.

Næsttise Tætte! understaaer I jer, at komme i
mine Bærelser, og lade jer pudse.

Rosine.

Jeg kom for at bringe Deres Adriene, og imens
jeg ventede. —

Constance.

Hvor er Adrien?

Rosine.

Rosine.

Den er her, naar De befaler (ud af Scenen.)
Hør Lise! (for sig selv.) Nu har den gale Lune hende.

Constance.

(sagte til Partout.)

Ham skal jeg siden gjøre Reguskab med Monsieur.

Partout. (for sig selv.)

Elle a le diable au corps.

Rosine.

(breder Adrienens ud.)

Her er den, behager De at see, om den ikke er,
som den var kommen lige af Krammen, og jeg haa-
ber at den skal sidde, som den var støbt.

Constance.

Uffheligt! Klædningen er forhutlet, Tøiet er
fordærvet, saaledes vilde jeg ikke havt den, naar
J ikke forstod det bedre, saa kunde jeg ladet den sye
hos en Skræder.

(hun faster Klædningen paa en Stool.)

Rosine.

Men, behag at passe den.

Constance.

Det er unødvendigt.

Rosine.

Gaa snart De prøver den, saa skal de see —

Constance.

Pak jer herfra:

Rosine.

Er det at begegne Folk? tænker De, at en Gue-
pige som jeg taaler saadan Confect? hvad jeg Taasse
ogsaa vilde tage imod saadant lumpent Arbeid.
Jeg sner for de fornemste Damer, og honetteste
Borger-Madamer, jeg har Huset fuldt af Atlasses
og Brocades Klædninger, det er noget andet værd,
end saadan en gammel Jank.

(hun rusker i Klædningen.)

Jeg til fornemme Damer sner Klæder,
Deres Bifald De mig lade see,
Jeg har lært hos den dygtigste Skræder,
Hos den franske *Monsieur Tournepié*.

Hver Mand veed det: min Kunst jeg
forstaaer,

Jeg den Beste knap viger et Haar.

Saa ringe og lille,

Som De mig vel tykker,

Jeg lar mig ei drille,

Hvis jeg først faaer Nykker.

Hvor fornem en Mine

De tager sig til,

For Dem dog Rosine

Ei arbeide vil. (hun gaar.)

Fem-

Femtende Scene.

Madame Constance, Partout.

Constance.

Uforskammede Sladdertaske! dersom jeg træffer dig oftere — — Men han, Monsieur! som er Marsag til alt dette, hvor tør han indbilde sig, at nogen skulde taale, at den Haand, som friserer en Dame, fornædret sig til at rage i saadan en Dye-seites Tuppe?

Partout.

Comment! Di mig skænd' ut for Bagatelle, naar jeg Dæm skal frisere, mo jeg ikk' par plaisir donner un coup de Peigne for di Mademoiselle, jeg beer Dæm Forladisse — —

Constance.

Hvad, Uforskammede! tør Du trodse mig? I Dieblikket paa min Dør! pak dig! og kom aldrig for mine Dine.

Partout.

Ventre bleu garnicoton

Sans raison, & sans façon

Mig jag' borte de chez vous?

Bien, Madame! je m'en vais.

Ecoutez!

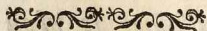
*J'ai cent Dames & cent Maisons
 Toutes à ma Disposition
 Mais pour vous, vous n'aurez plus
 Som mig, Ing' Dæm skal friser
 Attendez! Mig Di anspiile
 Ah! des yeux, pleins de desir
 Ab Madame! tag ikk' iile
 Ikk' meer vrede, Di sig stile
 A mes larmes à mes soupirs
 Po min' Knee, me voyez vous
 ç'a n'etoit que badinage
 Je suis bon, je serais sage
 Serviteur affectionné.*

Constance.

*Staae op! jeg er mig ikke længere mægtig.
 (hun gaar forvirret bort.)*

Partout.

*Ah! l'amour à certain age
 Qu'il est drole, qu'il est fou.
 (han gaar.)*

Sextende

Sextende Scene.

(Den samme Plads, som tilforn, med Skoemagerens og Smedens Verksteder, som ere aabnede. I Midten sees Smedkerens Verksted, ligeledes aabnet, og uden for samme en Høvlebænk, nogle Bræder og adskilligt Verktøi. I Smedens Verksted staar en Ambolt, og uden for Skoemagerens ligger en Steen, som man bruger til at banke Læderet paa.)

Bendt, Bastian, Engelke,
Rosine, Partout.

(Bendt sidder ved sit Arbeidsbord og sver Skoe, Bastian staar ved Lugen og filer paa et Stykke Jern, Jens staar ved Høvlebænken, og laver nogle Bræder til rette, tegner af, og tager Maal; Engelke kommer noget efter med sin Syepige, derefter Rosine med hendes Pige, tilsidst Partout.)

Bastian. (arbeidende.)

Mester Bendt!

Bendt. (ligeledes arbeidende.)

Hvad Nyt, Bastian?

Bastian.

Nyt har vi nok af. Spiessluerne ere alle komne nu maae man vel forvare Riødet.

Bendt.

Her er intet Udsejls paa Pladsen, som skal trække dem.

Bastian.

Der har ikke været, vil I sige.

Bendt.

Bendt.

J har Ret, man kan mærke det paa Eugten.

Jens. (for sig selv.)

Jeg forstaaer deres Skoser, men jeg vil lade, som jeg ikke mærker det.

Bendt.

Bastian!

Bastian.

Hvad Godt?

Bendt.

Kiender I ingen skikkelig Muurmester?

Bastian.

Jo vist gier jeg det.

Bendt.

Skil mig een hid, naar I seer ham.

Bastian.

Hvad vil I med ham?

Bendt.

Jeg vil lade dette Vindue muure til her oven over.

Bastian.

Er I maafløe bange for Flagermus eller Natugler?

Bendt.

Nei, jeg er bange for Morgen-Lusten.

Bastian.

Bastian.

Her levede vi her saa fornøiede, men nu er vores lille Plads bleven til en Stald, en Møding og en Svinestie.

Jens. (for sig selv.)

Den grove Knold, han vil absolut i Hænder.

Bendt.

Her er Skarn og Snabs nu, hvor man vender sig.

Bastian.

Og fuldt af Saugspaaner og Høvelspaaner.

Jens. (for sig selv.)

Nei, nu hjælper ingen Snak længere. (han kommer ud og gaar nærmere til dem.) Jeg betaler min Leie, og jeg vil see paa den, som vil jage mig herfra.

Bendt.

Hvem taler til Jer, min Ven?

Bastian.

Hvem vil han i Færd med?

Jens.

Holder I mig for en Taasse, saa tager I mærkeligen fejl, og jeg er Karl for at vise Jer, at som I raabe i Skoven, skal I faae Svar.

Bastian.

Hillemen, Mester Bendt! jeg er bange han tar mig.

Bendt.

Bendt.

Bastian, Bastian! han æder os levende.

Jens.

(for sig selv i det han gaaer.)

Ja spot I kun, I skal see, at jeg skal være
hos Jer, har I lyst.

(han gaaer til sit Arbejde igien.)

Bendt.

(tager Steenen til at banke Læder paa, et Stykke
Læder, og en Hammer, og banker det.)

Dette Læder, haardt som Steene,
Bankes maae, for mygt at blive,
Hvilke Nap jeg skulde give,
Hvis den Knegt jeg banked paa.

Bastian.

(tager sin Hammer, og slaaer paa et Stykke
Jern, paa Ambolten.)

Plumpt er Jernet, det maae hamres,
For til Arbeid det kan tiene;
Var det kun din Ryg der henne,
Hvor min Hammer skulde gaae!

Jens.

(tager nogle Nagler og slaaer Bræderne sam-
men med.)

Disse Nagler, alt for svære
Til at heste disse Bræder,

Hvor

Hvor jeg skulde dem med Glæde

I de Benglers Dine slaae.

Alle Tre.

Uforskammed', trodsig' Esel!

For din Næse vil jeg slaae.

(De banker alle Tre.)

Engelke.

(i det hun gaar forbi.)

Vær velkommen hertil, du min Kiære!

Gid at Lykken dig gunstig forbliver;

Mig Rosine vel Mistanke giver,

Men mit Haab jeg dog oplives seer.

(Hun gaar ind i Huset.)

Jens.

Jeg ei hende agter meere,

Vær kun min Rosine her.

Bendt og Bastian.

(Bankende steds.)

Denne nydelige Herre

Alle Pigers Ønske er.

Rosine.

(i det hun gaar forbi til sit Hus.)

Denne Plads var tilforn smuk og yndig,

Men nu først er den mig til Behag,

Da

Da min Elsker ved Nat og ved Dag
Jeg fornøiet bestandigen seer.

(Hun gaar ind med sin Pige.

Jens.

Nu, jeg saae min Elskerinde,

Jeg i Sindet munter er.

Bendt og Bastian.

For Vinduet skal Spiesluen

Ei saa let nu snurre meer.

Bastian. (til Bendt.)

Hør engang, Fatter!

Nu Jeres Datter

Mandvoren bliver,

Best er I giver

Hende en Mand.

Bendt.

Naar jeg en finder, som er i Stand.

Bastian.

Skomagerkone skal hun vel være?

Bendt.

Derfom hun kan.

Bastian.

Bastian.

Hvad om en Smed da?

Bendt.

Runde gaae an.

Jens.

Men til en Smedker —

Bendt.

Nei, min goe Mand.

Jens.

(gaaer hen imod dem.)

Jeg er, for Fanden,

God som en anden.

Bendt. (reiser sig.)

Hvem mon han truer?

Bastian. (ligeledest.)

Feiler du Skruer?

Jens.

Fattig, min Vere

Kier mig skal være.

Bendt og Bastian.

Men dog Rosine bliver ei din.

D

Rosine.

Rosine. (i Vinduet.)

Kjæreste Fader! vrede's ei meere;
Jens skal dog være og blive min.

Bendt.

Bort, jeg ei høre vil;
Pak dig flux ind.

Bastian.

Det var et artig Spil.

Rosine.

Styr Jeres Sind.

Engelke. (i Vinduet.)

Hvis sig den Toite Jens vil tilrette,
Skal jeg vist sætte derfor en Pind.

Rosine.

Pas Jeres eget.

Engelke.

Tirr' mig ei meget.

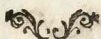
Rosine.

Opblæste Maske!

Engelke.

Næbbise Lasse!

Bendt

Bendt og Bastian.

Piger! I ikke maae
Skjelde hverandre saa,
Det ei anstaaer.

Rosine og Engelse.

Bitterhed plager mig,
Vergelse nager mig,
For den Bestemmelse hevnet jeg
faaer.

(De gaar fra Vinduet.)

Bendt. (til Jens.)

Din Skurk allene — —

Bastian. (til Jens.)

Skifting! Du ene — —

Jens.

Hvad! I mig skjelde, er det en Maade?

Bendt og Bastian.

Jeg vil dig raade, herfra at gaar.

Jens.

Kom, hvem der vover her vil jeg staae.

D 2

Bendt.

Bendt.

(løfter sin Hammer.)

Hvis du mig harmer? —

Bastian. (ligeledes.)

Hvis du mig varmer? —

Jens. (ligeledes.)

Af mine Arme I Svar skal faae.

Rosine og Engelse.

(kommer løbende hver fra sit Huus, og gaar imellem.)

Ah! fra Forstanden dog ikke gaar!

Rosine. (til Engelse.)

Dit Mod skal stækkes.

Engelse. (til Rosine.)

Din Stolthed svækkes.

Rosine.

Hævn jeg dog nyder.

Engelse.

Trods jeg byder.

Begge.

Hvis du mig bryder — — Påf dig herfra.

(De vil tage fat paa hinanden.)

Bendt,

Bendt, Bastian og Jens.

(gaac imellem.)

Ei! fra Forstanden dog ikke gaac.

Partout,

(kommer løbende og stiller dem ad.)

Comment! de Mademoiselles,

Si charmante, et si belles,

Sig tortere maltraitere,

Ah! si donc! si donc! Paix! Paix!

Jens.

Hvad den Slubbert her vil giøre?

Bastian.

Vie! saa skal jeg ham indsmøre.

Bendt,

Hvad vil han?

Jens.

Hvad Godt?

Bastian.

Saa sig!

Partout.

(til Mandspersonerne.)

Carnali, jeg ikk' vil svare.

D 3

Bendt,

Bendt, Bastian og Jens.
 Dod og Liv! Du skal erfare,
 Hvem vi ere, os blamere.

Partout.

(til Genentimmerne.)

Jff' met dem, vi sladder' meere,
 Kom Di go Di fort met mig.

Rosine og Engelke.

Ei lad os være,
 Ham rør det ei.

Jens og Bastian.

Ekynd sig, min Kiære!

Gaae kun sin Vej.

Bendt, Jens og Bastian.

Vil han sit Beste, paffer han sig.

Rosine.

Nu ingen Klamren meere.

Engelke.

Gior dem ei bister.

Partout.

Comment! Carnallier!

Comment! Philister!

Ah! garnidiable, garnicoton!

Bendt,

Bendt, Jens og Bastian.

Vi ham accommoder paa sans fasong.

(De gaar og hente sig hver en Prygh)

Partout.

Uh! Poltroner!

Rosine.

Lie! lob snart, min Herre!

Engelke.

Lob, for det bliver verre.

Partout.

Pourquoi?

Bastian.

(giver ham et Nap.)

Baer din Puffel.

Partout.

Ohl! ohl dog! lat tal mig.

Jens.

(gier ham et Nap.)

Den gier jeg dig.

Partout.

Forspar mig min Puffel.

Rosine og Engelke.

O! hold inde, og ham ikke slaar.

D 4

Bendt.

Bendt.

(og de andre prygle ham.)

Tor ham langsom.

Partout.

Forbandt met Jer Fikkel.

(han løber bort.)

Bendt, Bastian og Jens.

Her vi smøre Bindmakkere saa.

Alle.

O hvilken Klamren! O hvilken Larmen!

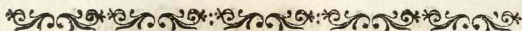
Vist nok Ulykke, vist Sorg og Harmen

Vil dog herefter følge derpaa.

Ende paa den første Act.

Anden

Anden Act.

(Theatret forestiller et Bærelse i Vendis Hues, med et lidet Bord, hvorved Rosine sver, og hvorpaa ligger adskilligt af hendes Arbeide; og med nogle Træstole.)

Første Scene.

Rosine, og trende Syepiger.

Rosine.

Saa, hurtig! hver paa sit Sted, og til sit Arbeid! Grevinde Sparenborgs Klædning skal være færdig i Dag, i hvordan det bliver. Vi behøve ikke at tælle Stingene, jo længere de ere, jo snarere faae vi Ende paa det; Grevinden giver kun lidt for det, og det maae man løbe længe nok efter; som Betalingen er, saa bliver Arbeidet. (Til den ene Pige.) Søm du denne Kile. (Til den anden) Søm du dette Ærme sammen. (Til den tredie.) Og du, stik dette Snit sammen, som jeg har skaaet feil af Banvare. (for sig selv.) Naar jeg bliver er i Hovedet, saa veed jeg ikke selv, hvad jeg bestiller, og kommer Heden over mig i det samme, saa fuser jeg mangen Gang hen, og stikker til op ad Beggene. Jeg brænder af Jalousie, af Arrighed og Forbittrelse; for at forslaae Tankerne, vil jeg give mig til at synge.

(hun sætter sig til at sige, og synger.)

D 5

Lad

Lad os, unge, smukke Piger!

Ei af Sukke tares hen,

Snart vor Skionhed fra os viger,

Længsel bliver da igien.

(Til een af Pigerne.)

Sidder du og gaber, Tasse! hav mig det strax
færdigt, du har fore, eller Alnen skal danses med dig.

Vi vil ei med Sorg og Klage

Spilde vores unge Aar.

(Til en anden af Pigerne.)

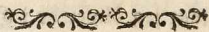
Ei du forbistrede Tøs! tør du gloe mig lige i
Dinene, jeg skal slaas dit Hoved i Stykker.

Vi vil ei med Sorg og Klage

Spilde vores unge Aar.

Gaa kun ere Glædens Dage,

Tiden ei tilbage gaaer.

Anden Scene.

Bendt, de forrige.

Bendt.

Iystig! det maae jeg lide; Synge og arbeide,
og ikke staae i Vinduet, og smiske for unge Karle.

Rosine.

(til een af Pigerne.)

Der, tag det andet Erme med (hun kaster det hen
til hende, og tager selv fat paa et andet Stykke.) og skynd dig
at blive færdig med dem begge to.

Bendt.

Skikkelige Pigeboern tage sig altid noget nyttigt
Arbeide for.

Rosine.

(til en anden Pige.)

Naar den Kile er færdig, saa søm denne med.
(hun kaster den hen som tilforn.)

Bendt.

Du maae være meere nensom over fremmede
Folkes Løi.

Rosine.

Nu skal man see, at I vil lære mig Konsten
bedre; hvad gaaer det os an, enten en Klædning bli-
ver smudset eller plettet, naar den er færdig, saa
maa de vel beholde den.

Bendt.

Bendt.

Jo! jo, I pene Madamer, som ere saa samme og varssomme over jeres Klæder, I skulde kun see engang, hvordanne Skradere og Sneyiger holde Huus med dem.

Rosine.

Nei nu maae jeg lee. Giøre ikke alle Haandsværker hver paa sin Viis, det samme. Naar I faaer Silketoi eller broderede Blade til Skoe, saa komme de nok nogle smukke og reene hjem igjen?

Bendt.

Nu, nok om det, jeg skulde giøre et Par Atlas ses Skoe, har du ikke noget smukt at forære mig.

Rosine.

Jo men! Der er to Stykker Atlas, og en Stump Gros de Tour, som I kan takke min Beshændighed for.

Bendt.

Min egen lille Datter! du er et tutafect Pige-barn, og du vil kaste dig saadan hen, og giøre saa lumpent et Giøtermaal. Denne Jens er ingen Mand for dig.

Rosine.

Enten ham, eller slet ingen.

Bendt.

Du vil da faae lange at bie.

Rosine.

Lad saa være, men her i Huset bliver jeg ikke.

Bendt.

Hvor da?

Rosine.

Naar jeg ikke maae saae den, som jeg elsker,
saa seer jeg mig om en Tieneste.

Bendt.

Taasse! hvor er din Forstand? du seer jo forud,
at Jens kan ikke ernære dig.

Rosine.

Det er ligemeget, naar han kun bliver min
Mand; om jeg skal boe under et Tag og leve af
Vand og Bred, saa lever jeg dog fornøiet.

Bendt.

En herlig Forklaring, du haardnakkede Ting.
Det har saa mange sagt for dig, men siden, naar
de har siddet i Elendighed op over Ørene, og med
en Hob nøgne Børn paa Halsen, saa havde de gierne
givet hele Kiærligheden bort, for et godt Huus-
bager-Bred.

Første Maaned, du er Kone,

Altting efter Ønske gaaer;

Men snart af en anden Tone

Du da Lov at synge faaer.

Kys, som Sukker,

Engle-Dukker,

Rio

Riv og Klager

Da forjager;

Kiærligheden floiten gaaer,

Nød og Trang for Døren staaer.

Men det er intet; Børn skal opdrages,

Af Sorg du hvæles, af Armod plages.

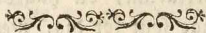
„Mama! lidt Brød kum.„ — Her er ei Brød.

„Jeg er saa sulten.„ — O! hvilken Nød!

Flye derfor stedse saa tungt et Nag,

Bliv i din Frihed, saa er du flog.

(han gaaer.)

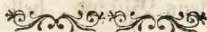
Tredie Scene.

Rosine, og hendes Sney piger.

Rosine.

Saa længe Himlen bevarer mine Dine og Fingre, saa frygter jeg ikke for at lide Nød. Ah! der seer jeg min Zens komme; mit heele Legeme skjelver. (til den ene af Pigerne.) Vene! løb strax ned og læg Jernet i Jlden, mag, at det er varmt, naar jeg behøver det, men kom ikke igien ferend jeg kalder (Pigen gaaer.) (til den anden.) Lise! Spring gesvindt hen

hen i Kramboden og køb mig noget Traad og
S  lke, og sig dem, at de, for at spare os den ide-
lige Kenden, skal give dig Prøve af alle de Cou-
leurer, de har. (Pigen gaar.) (til den tredie) Og du,
gaae hen til Grevinden, og forår om det er hende
beleiligt, at jeg kommer og prøver hendes Kl  d-
ning i Morgen, der seiler kun lidt, inden den er
færdig. (Pigen gaar.)

Fjerde Scene.

Rosine, Jens.

Jens.

Rosine!

Rosine.

Min bedste Ven! har du seet min Fader?

Jens.

Ja vist! jeg saae ham gaae ud med nogle Skoe.

Rosine.

Og Smeden?

Jens.

Smeden er ogsaa ude i Byen med Arbeid.

Rosine.

Engelske skulde vel ikke have seet dig?

Jens.

Jens.

Na intet, hendes Vindue var lukket, da jeg gik herind.

Rosine.

Min allerkiæreste Ven! vi have saa mange, som forfølge os, men om de bleve rasende, saa skal de dog ikke forbyde os at elske hverandre.

Jens.

Og med Himlens Bistand, heller ikke at giøve os med hverandre.

Rosine.

Du kan forlade dig til, min Ven! at jeg alt har lagt mig lidt til Beste, og for det første har jeg saa meget, som vi behøve til at sidde og ligge paa.

Jens.

For en fattig Karl staaer det heller ikke saa flet til med mig.

Rosine.

Og jeg har ganske kiont Vintoi, baade til over og under.

Jens.

Det feiler jeg ikke heller paa.

Rosine.

Jeg har en Silke-Kiøl, og to Sirkes, foruden Dagligklæder, et smukt Snørliiv og Underklokke, og et deiligt Floers Forklæde.

Jens.

Jens.

Og jeg har kjøbt mig en galant Søndagsklædning, en smuk Stof med Knap paa, og en galonneret Hat.

Rosine.

Og siden skal jeg nok faae lidt Tilskud af dem, som jeg arbejder for, til at købe os smukke Søndagsklæder, nogle Stole og et Speil.

Jens.

Og hos min Kiebmænd kan jeg tage Bræder paa Credit, og giøre Arbeide paa Kjøb, saa skal jeg give dig Silketoi til en nye Klædning, og en prægtig Ring.

Rosine.

Åh! min lille Jensemand! kunde det kun skee noget snart.

Jens.

Jeg er færdig strax.

Rosine.

Hører jeg ikke nogen?

Jens.

Der kommer nogen op af Trappen, hvem den Ufærd kan det være?

Rosine.

Det kan være min Fader. Løb derind gesvindt, og sfiul dig.

Jens.

Men ifald han — —

E

Rosine.

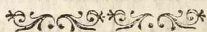
Rosine.

Gier mig dog ikke kruset i Hovedet.

Jens.

Com du vil; nu gaar jeg.

(han gaar ind i et andet Værelse.)

Femte Scene.

Rosine, Partout, derefter Jens.

Rosine.

Himmel og Jord! Det er Fransmanden, og
Jens er derinde; dersom han herer ham, saa bli-
ver her en græffelig Tummel.

Partout.

Bon jour!

Rosine.

Tienerinde!

Partout.

Meyoici! allons min smulk' Rosine, allons!

(han sætter en Stol midt i Værelset, og vil
nøde hende til at sætte sig.)

Rosine.

Hvad har De i Sinde?

Partout.

Jeg ehud' vil frifere.

Rosine.

Rosine.

Men har jeg ikke sagt Dem, at jeg tør ikke lade
det skee her i Huuset.

Partout.

Eh, si donc! sans façon.

Rosine.

For alting tal sagte.

Partout.

Mais pourquoi?

Rosine.

Har De glemt, hvad der hændtes Dem i
Morges?

Partout.

Ah! par ma foi! ma chere! uhn mig
ahr uhs po, vil uhn mig siig', hvad var di tre
Fripons, som ahr mig vil fukkel?

Rosine.

Jeg skal bede Dem, at De taler med lidt mere
Respect. Een af dem var min Fader, og den an-
den min Kiæreste.

Partout.

Jeg ahr Dem da gjort plaisir, ma chere!
da jeg iff' ahr dem massacrer: ventrebleu!
ahr jeg iff' ahvd complaisance pour vous,
jeg ahr dem skiar Ohvd' af po all' di tre.

Rosine.

Jeg beder Dem dog, tal sagte, og gaae herfra;
min Fader kunde komme hjem.

E 2

Partout.

Partout.

Met ahm jeg skal gior amitié, ahn er honet
homme, jeg kan see po ahnds Miin, mais di
hander canagli, so jeg dem find' jeg dem ahle'
petit, petit, comme fricassé.

Rosine.

Men, for Himlens Skyld tal dog sagte, og
gaac herfra, jeg deer af Angst.

Partout.

Mais pourquoi?

Rosine.

Hvis nogen af dem kom, saa blev her vist en
Uhykke af.

Partout.

Ah, ah, ah! Di mig ick' kiend', jeg ehr,
lat dem kom, Di skal so see votre petit Mon-
sieur, ahn skal kryb po all' siir' for mig.

(Han bliver Jens raer, som kommer meget bister ud
af Bærelset, og han gior ham en dyb Compli-
ment.)

Ah! Serviteur, mon ami!

Rosine. (for sig selv.)

O! jeg Elendige!

Partout.

Met Tilladlisse, er den Monsieur sin Amant?

Rosine.

Ja, min Herre!

Partout.

Partout.

Di ah'r Dem stor amour entre sig, n'est
il pas vrai Monsieur?

Jens.

Gaaer det ogsaa ham an?

Rosine. (for sig selv.)

Hvor han seer glubst ud.

Partout. (for sig selv.)

N'est pas poli, mais, jeg ick' vil gior
Larme, ick' confundere la mariage. (heit.)
Hvat er Monsieur sin Metier?

Rosine.

Konst-Snedker.

Partout.

Menufier! ah si donc! Mon ami!
go ahn a Paris, ahn vil so der l'Argent.

Jens.

Naar jeg faaer Lyst.

Partout.

Vo min Parole, met en Madame si char-
mante, ahn skal ick' manquere, au moins ahn
skal bliv Fermier general.

Jens. (halv for sig selv.)

Du general Nar!

Partout.

Di Mademoiselle skal der bliv caressée
som Venus.

Jens. (for sig selv.)

Deilig! Det gider hun hørt.

Rosine. (for sig selv.)

Jens bider Tænder og tier, jeg jutter af Angest.

Partout.

Qu'il n'a pas vu Paris, n'a rien vu
dans le Monde.

Evviva Paris, beahgly, charmante,

Man dands' der, on chante,

Fornøi sig for Fode,

Man lev' alla Mode

Tout allegrement.

Si aux Tuilleries,

Vous vous promenez

Uhn øhr der qu'on crie

Charmante beauté,

Un jeune Heretier,

Un riche Fermier.

Avec sa lorgvette

Petitte Coquette

Vous garde comm' si —

Vous

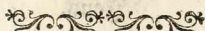
Vous tire la bourse,

Vous fait Reverence.

Evviva! la France!

Evviva! Paris!

(han gaaer syngende bort.)

Slette Scene.

Rosine, Jens.

Jens.

(forbittret vil gaae bort.)

Hendes Tiener!

Rosine.

Hvad fattes dig?

Jens.

Intet. Jeg er Mammefestens Tiener.

Rosine.

Hvad skal de Optøger betyde? er du ikke forsikret om, at jeg elsker dig?

Jens.

Jo; jeg taler skyldigst. Dersom jeg nogensid sætter min Fod til dig iglen, saa gid jeg —

Rosine.

Hvad! Forræder! er det dit Alvor? er det Tællen for min oprigtige Kiærlighed?

E 4

Jens.

Jens.

Nei! det er ude med mig for evig. Jeg er
 fæd af mit Liv. Og inden du veed det, saa skal
 du see et Spektakel, og det lige for dine Dine.

Rosine.

Men, hvad har jeg da gjort dig?

Jens.

Har du saa reent bidt Hovedet af Skam, at du
 tør endnu spørge mig? Uh! den fordemte Hund, jeg
 skal myrde ham, om han sad midt paa dit Skød.

Rosine.

Ingen Stoiien her, Ubehøvlede! Kiender du
 Personen?

Jens. (trodsig.)

Hvad bryder jeg mig om at kiende ham.

Rosine.

Veed du da, at han er Kammertiener hos Mad.
 Constance?

Jens.

Om han var Kammertiener hos Fanden, saa
 skal han finde Karl for sig.

Rosine.

Han kom for at saae Besked om noget for
 hans Madame.

Jens.

Ei, ja! en Karl som jeg, tager man ikke saa
 let ved Næsen.

Rosine.

Rosine.

Nu da, Monsieur Bantroe! saa kan han troe, hvad ham lyster, men agter han at giøre sig gal, saa vil jeg bede at han forskaaner mig.

Jens.

Falskeblaffe!

Rosine.

Ingen Grovheder, det raader jeg dig, eller jeg skal lære dig Høflighed.

(hun løfter en Stool, for at true ham.)

Jens.

Kom, har du lyst, jeg er saa desperat, som jeg kan blive.

(han tager en anden Stool.)

Rosine. (for sig selv.)

Jeg troer, at han bliver gal for Alvor; jeg maae forsøge at tæmme ham med det Gode.

Jens.

Uergernis og Galenskab æde mig op.

Rosine.

Nu, min Ven! vær nu igien rolig, saa skal jeg sige dig Sandheden. Han kom her rigtig nok for min Skyld; men det er en Nar, som leber om og giør sig lækker for alle de Fruentimmer, han seer, og bliver beleet og foragtet, hvor han kommer.

Jens.

Du har en kion Vre af hans Besøgelse.

E 5

Rosine.

Rosine.

Ja, du har Ret, det var imod min Billie.

Jens.

Fordi andre Bruentimmer ere gale, og taale saadan en Nar, skulde da du ogsaa løbe gal?

Rosine.

Nei, min søde Ven! du har Ret, han skal ikke komme her tiere.

Jens.

Hum! Basilisk!

Rosine.

Ingen flere Skieldsord, Jens! —

Jens.

Hvorfor gjør du mig gal da?

Rosine.

Nu, min rare Dreng, lad det nu være godt igien, kom nu og kys din lille Rosine, som holder saa meget af dig.

Jens. (for sig selv.)

Jeg kan ikke staae imod; hun har mig alt under Nidsken.

Rosine.

Kom hid og see paa mig.

Jens.

O! min elskværdige Unge, giv mig da ikke oftere Anledning til Mistanke.

Rosine.

Nei, det forsikrer jeg dig.

Jens.

Jens.

Du kommer mig ellers til at fare med Krop og Siel, lige ind i Daarelisten.

Rosine.

Jeg elsker dig saa høit, at jeg for din Skyld forglemmer mig selv, og tænker baade Dag og Nat paa dig, mit halve Liv.

Jens. (kysser hende.)

Min søde Siel!

Rosine. (inderlig glad.)

Saa, nu er det godt igien.

Jens.

Hvor det smerter mig, at jeg nu skal nødes til at forlade dig igien, og jeg er bange, at din Fader skulde finde mig her, om jeg bliver.

Rosine.

Bliv kun lidt endnu. Vi ville gaae ind i Kammeret ud til Gaden, der kan vi see ham længe før end han kommer.

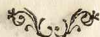
Jens.

Naar skal jeg dog leve den Dag, at jeg kan være hos dig saa meget jeg vil, uden at frygte for andre.

Rosine.

Med Himlens Hielp skal det ikke vare længe. Elsk mig kun oprigtig, og giv dig ingen Bekymringer; den Dag kommer, før end du venter det.

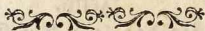
Jeg

Jeg dig elsket har og elsker,
 Som du var min egen Siel,
 Det din Skalk veed alt for vel,
 Og dog gior du mig Fortræd.

Din søde Mine
 Mig kan indtage;
 Dine, som dine,
 Mig kun behage.
 Hvor skal vi synge,
 Dandse og springe,
 Vor Tid henbringe
 Med Lystighed;
 Mit Hierte, længselsfuld, hopper derved.

(hun gaaer.)

Syvende

Syvende Scene.

Jens. (allene.)

Jeg med Sandhed kan sige,
 Jeg over Dreene er sat i Klemme,
 Jeg hende svor: at glemme.
 Jeg svor: mig Elskov ei skulde fange meer,
 Og mig, for jeg det veed, i Snaren seer.
 Min Jens! hvad agter du? hvad vil du giore?
 Vel er Rosine yndig,
 Men dog alt for letfindig.
 Hvis hun af een og anden Spøg fordrager,
 Jeg det ei taaler, og Jalousie mig plager.
 Vel da! hvad giør jeg nu? Afbryde? Nei!
 Jeg det forsøger ei.
 Jeg doer af Smerte,
 Kun ved at tænke det. Ah! hun mit Hierte
 Har heelt i sine Hænder; mit halve Liv!
 Du mig dog til Mistanke ei Aarsag giv!

Riørlighed paa den Randt siger:

Du lykkelig Fryd skal nyde.

Paa den anden hør jeg lyde:

Bogt dig vel! man skuffer dig.

Er

Er hun hellig, man Lyften feiler;
 Er hun deilig, det Fare giver.
 Jeg mod tvende Klipper seiler:
 Enten til en Nar jeg bliver,
 Eller jeg maae henge mig.

Frygt forsvinde!

Min Veninde

Troe, som smuk, jeg vist skal finde.

Bort Mistanke! fra mig viig!

(han gaaer.)

Ottende Scene.

(En Sal hos Mad. Constance.)

Mad. Constance, Partout.

Partout.

(paaklæd, har en liden Børste, hvormed han børster sig af, og synger.)

Votre Cœur, aimable Aurore!

Est sensible a mes Soupirs

Vous m'aimez, je vous adore

L'Amour comble mes Desirs

Puissent

*Puissent-t-ils s'accroître encore
Par le charme des Plaisirs
Par le charme — —*

Constance.

Partout!

Partout.

Madame!

Constance.

Meget artig! Villerede i fuld Puds, og her
i Salen? —

Partout.

Jeg øhr mig vil promener un peu en gala.

Constance.

Det har han Øst til; naar han kan komme ud
og soørme om, saa er han fornøiet, men hvort
Diebtik, han skal opørte mig, salder ham leeds-
sommeligt.

Partout.

Madame! pardonnez!

Constance.

See engang mit Haar efter; ved at prøve Sæt-
tene, maer jeg have stød alt Pudderet af.

Partout.

Eh bien! Jeg skal Døm puder, tout d'un
coup!

Constance.

Saaledes i Klæderne?

Partout.

Partout.

Det giv' int' ça n'est rien!

Constance. (for sig selv.)

Han er dog takkelig.

Partout.

Bil Di Dæm lat pudre a la nouvelle mode?

Constance.

Og hvordan da?

Partout.

En teins de Menuet. Di spadsere Dæm i
Sal, en Menuet, & moi pudre toujours
en l'air, den grov poudre absolument mo
sald po Jord, & den tres fine Di Dæm beghd
po Ohvd.

Constance.

Det har jeg lyst at see, det er en artig Mode.

Partout.

(singer og pudrer i Lusten.)

Allons!

La, la, la - - tournez Madame

La, la, la - - de ce coté

La, la, la - - de l'autre

La, la, la - - bien! comça!

Constance.

Nu er det nok.

Partout.

Allons!

Constance.

Constance.

Jeg taber Veiret, og qvæles af Støv.

Partout.

Voyez! comme ça est fin. (han lader hende see sig i Speilet.) Det seer som la Rosée, sur un gazon fleuri.

Constance.

Jeg seer det, det klæder vel; han indtager mig ret, Partout. (for sig selv.) Jeg brænder af Begierlighed efter at yttre mine Tanker, og jeg tør ikke begynde.

Partout.

Madame! Jeg mo Dæm sig', Di dands' admirablement bien.

Constance.

Jeg kan neppe troe det; det er et Seculum siden min Dandsemester har været her; jeg skal lade ham hente endnu i Dag, for at tage Lektion paa nye.

Partout.

De iff' besho' s'il vous plait, jeg Dæm skal giv' Lektion.

Constance.

Forstaaer han at dandse?

Partout.

Comment!

Constance.

Hvad det Udvortes angaaer, saa er han baade velskabt og adret.

F

Partout.

Partout.

Jeg er den best Eleve fra di grand Danseur
Mardigras, ma foi.

Constance.

Men han har ingen Instrument.

Partout.

Attendez, jeg den ahr strax ved Aahnd.

(han løber ud.)

Constance.

Han har alt for mange Guldkommenheder til at
være af ringe Stand, jeg vover vist intet ved at
følge min Tilboielighed. Jeg elsker ham, det mær-
ker jeg; jeg følger mig efter ham i alt, hvad han sal-
der paa, for den Fornøielse at have ham hos mig;
men jeg maae først have Forsikring om, at han el-
sker mig, og jeg vil først sætte hans Verbødighed
paa Prøve — —

Partout. (med en Violin.)

Ehr er den Instrument, allons Madame!

(han begynder Lectiønen.)

La Reverence! haut la Tete, les Bras - -
tournez - - donne la Main - - brava
comça!

Constance. (for sig selv.)

Nei, nu kan jeg ikke længer sætte Grændser for
min Kiærlighed. (hoit.) Kiære Partout! Han
har aldeles tilvundet sig min Yndest, og dersom mit
Hierte — —

Partout.

Partout.

(falder paa Knæ, tager fat paa hendes Hænder, og vil caressere hende.)

Ah! ma chere! ah! ma Reine!

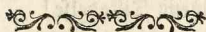
Constance.

(støder ham fra sig.)

Dumdriftige! Strax saa forvooven!

Partout.

Comment! Mig repousser, mig affronter!
corbleu! (Han springer op) Pardon Madame!
Di mig ick' meer skal see. (Han løber rasende bort.)

Niende Scene.

Madame Constance, derefter Bendt.

Constance.

Ah! jeg Elendige! han borte er;

(imod Scenen.)

Jeg ham kun vilde prøve — Er nogen der?

(en Diener kommer ind.)

Kald Kammertieneren, er han ei hjemme.

Sog ham i Byen op, bring mig ham hid med dig.

Hvis du ei gior det, da vogt dig vel for mig.

(Tienereu gaaer.)

Hvor han er Fyr og Flamme! Sandt er dette,

Jeg ham haardt sat til rette.

O! tyranske Undseelse!

Nu just var det jeg kunde — jeg alt for Taablige!

Jeg af Tvang ei vil vide,

Tal, hvem som vil, jeg ægter ham, min Bille

Skal han erfare, min Uroe vil jeg stille.

Hør jeg ei nogen komme? — Hvilken Glæde!

Om det var min Partout — Kom snart tilbage!

O fordomte Skomager! — O hvilken Plage!

Bendt.

Med Madamens Tilladelse!

Constance.

Hvad vil I mig?

Bendt.

Om De befaler det, saa vilde jeg nok prøve Skoene.

Constance.

Gaae Fanden i Bولد! I er mig til Uleilighed.

Bendt. (for sig selv.)

I det mindste er hun heftig. (høit.) Med Tilladelse! har De seet Skoene?

Constance.

Nei, siger jeg.

Bendt.

Naar behager De at prøve —

Constance.

Naar det falder mig ind.

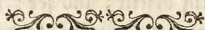
Bendt.

Bendt.

Men, jeg er en fattig Mand, som maae leve af mit Arbeid, og jeg kan ikke vel bide —

Constance.

Hold Munden! (for sig selv.) Mig synes — Ah! gid det var Partout! nu feler jeg først, hvor høit jeg elsker ham — jeg lever op! jeg hører ham komme —

Tiende Scene.

Bastian, de Forrige.

Constance.

Gid Fanden havde dig!

Bastian. (bukker og skraber.)

Jeg kommer angaaendes — Skriverpusten.

Constance.

Gaae jeres Bei, I Drævere! til jeg lader jer kalde.

Bastian.

Dette er nu tredie Gang —

Constance.

Og 4de og 6te! Det er jeres Skyldighed, saa tit jeg vil have det.

Bastian.

Men min Tid — Madam —

Constance.

Grove Tøser. (for sig selv.) Nu hører jeg nogen, ah! uden Tvivl er det ham, som skal stille min Vængsel — al Ulykke er over mig i Dag — forbandede Opsætterse.

Ellelte Scene.
Engelke, de Forrige.

Engelke.

Her er jeg igien Madam! nu er Sættet foranbret, som de har befalet det.

Constance.

Det var hastig bestilt; lad see! jeg venter mig, at I nu har gjort det ravgast, fordi jeg ikke vilde have det efter jeres Hoved.

Engelke.

Bevar os, Madam! hvilke Tanker! behager De at prøve det, saa skal De see, at det vil staae Dem an.

Constance. (for sig selv.)

Og min Partout kommer ikke.

Engelke.

Behager De at prøve det for Speilet.

Constance.

Gaae jeres Gang, og bryd mig ikke. (for sig selv.)
Kunde han være saa barbarisk og forlade mig.

Engelke.

Hvorfor beegner Madamen mig saaledes?

Constance. (for sig selv.)

Nei, jeg maae selv gaae og søge den Uafnemmelige op. (hun vil gaae.)

Bendt.

Men Skoene, som jeg har bragt Dem, saae jeg gierne —

Constance.

Constance.

Kom igien, saa skal I faae Penge.

Bastian.

Nøgelen til Skriverpulten.

Constance.

Kom igien, eller vent efter mig.

Engelke.

Og De vil ikke prøve —

Constance.

Nei i Fandens Skind og Been —

Ah! jeg forvildet er,

Raser, fortvivler, døer.

Kjærlighed mig ei hor,

Grum den mit Haab beleer.

(Til de andre.)

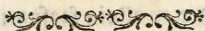
Bort! jeg ei meer vil plages.

Bort! vil I ei forjages.

Engstet af Harm jeg nages.

Redning jeg ikke seer.

(hun gaaer.)

Løste Scene.

Engelke, Bendt, Bastian.

Bendt.

Men hvad er det for en Dievel, som rider
hende?

I 4

Engelke.

Engelke.

Jeg troer at hun er besat.

Bastian.

Jeg kiender Dievlen, det er Givtesyge.

Engelke.

For hvem?

Bastian.

For hendes Kammertiener, hun jog ham paa Døren i Morges af jalousie over Rosine, som hun havde rigtig nok seie til.

Bendt.

Over min Datter?

Bastian.

Justement.

Bendt.

Jeg kiender min Datter, hun er et ærligt Pige-barn, som passer sit Arbeid, og det skal der ingen bilde mig ind om hende.

Engelke.

Ja vist er hun et ærligt og uskyldigt Pige-barn, men hendes Fader er aldriq saasnart ti Skridt borte, førend hun har sin Kapelanke i Huuset hos sig.

Bendt.

Hvad for en?

Engelke.

Ingen, uden Jens.

Bendt.

Hos hende i mit Huus?

Engelke.

Engelke.

Jeg har seet ham med mine aabne Øine at smutte derind.

Bendt.

Pok tausén, og al Ulykke! jeg bliver bindegal.

Bastian.

Lover I mig Rosine, om jeg faaer Jens til at slaae op med hende.

Bendt.

Ja, til trods for den Taske, og for at hegne mig over Knekten, saa skal I have hende.

Engelke.

Den Bedrager! Han svor mig Troeskab, og for hendes Skyld, har han forladt mig.

Bastian. (til Engelke.)

Hun skal snart see ham komme tilbage til hende igien.

Engelke.

Himlen give, at det var saavel!

Bastian.

Hør! lad kun Folk raade med jer, som ere vante til Heeden; jeg kiender Jens, det er en dum Klods, og bange er han, som en Hare, vi vare oppe at nappes i Morges, og nu skuler han for os, som en Henseth. Nu lade vi, som vi vil giøre Venjskab igien, ogsaa maae han nødvendig hen med os et Steds, for at drikke Forliig; der drikke vi ham da paa Pelsen, og naar vi saa har faaet ham bray tilpakkét, saa

lad mig sørge for Resten, I skal see, at Knekten
skal slaas op med Rosine, og vedstaae sit Løfte til
Engelke.

Bendt.

Det gaar rigtig nok an. Men saa var det end-
nu bedre, om hun var tilstede med.

Engelke.

Jo, paa det Lav! bilder I jer ind, at en Opsæt-
terske skalde gaae ind i et Betshuus.

Bastian.

Hvilken stor Ulykke, I tabte nok jeres Adelskab
for det.

Bendt.

Nei her! naar han er drukket til Bænks, saa vil
vi lade dem give os Bord og Bænke uden for, og
saa maae hun holde sig i Nærværelsen.

Bastian.

Vi ville gaae hen i Tønden. Forlader jer kun
paa mig, jeg er vis paa mit Slag. I Forstningen
stiller jeg mig venlig an, siden bliver jeg lidt efter
lidt meere hidsig, og saa med eet saa giver jeg paa
ham med det glatte Lav.

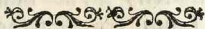
Bærre Dievel man ei kunde finde,
Ingen skal mig i List overgaae.

Jeg den Konst af Naturen fik inde,

Og I derpaa snart Prove skal faae.
Jeg forbittret kan smile og spase,
Naar jeg vil, kan jeg snyse og rase.

Unge

(han gaeer.)

Engelke, Bendt.

Jeg har ikke lært at forstille mig, og i hvor rar en Kunst det er, saa agter jeg aldrig at lære den, jeg priser Oprigtighed langt høiere.

Er hyn da saa oprigtig, mit Barn?

Det tør jeg gjøre mig til af.

Saa er hun varhastig et Zertegn i vore Tider, saa smul og tillige oprigtig, det er en dobbelt Næritet. Voh slapperment! havde jeg en Snees Aar mindre paa Vagen — men hvad jeg vilde sige, min lille Engel! — det er vel sandt, at jeg er lidt til Al- ders, men hun maac troe, jeg har Fyr endnu, og mit Hierte slaaer ligesaa friff, som da jeg var thyve Aar.

Maar ieg seer en deilig Pige,

Teg da glemmer Alderen,

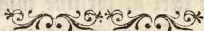
Blodet føler jeg opstige,

Elfvod fildrer mig igien.

३६ !

Ah! min smukke
 Engle-Dukke!
 Som Soldaten, naar ham Alder
 Svag og krum fra Striden kalder,
 Han saasnaart ei hør Trompetter,
 Trommeslag og Klarinetter,
 For hans Mod igien opstaaer,
 Tipe-tip, hans Hierte slaaer.

(han gaaer.)

Fiortende Scene.

Engelke. (allene.)

Den gamle ærlige Broder! jeg ynkes snart over
 ham, men det er dog langt fra, at jeg vilde spille
 mine unge Dage med ham. Min Jens ligger mig
 paa Hiertet, og jeg skal spende alle Kræfter an, for
 at vinde ham; men skulde det ikke lykkes mig, og
 jeg nedes til at see mig om en anden, saa bliver det
 dog aldrig en gammel Mand, som skal trøste mig.

Min Mand, frisk, ung og lystig

Smuk, velskabt og elskværdig

Beleven og tjenstfærdig,

Mig troefast elske skal.

En gammel, svag, som knarker

Mistanker, hoster, harker,

Stiv, livløs, og trangbrystig

Han bliver ei mit Val.

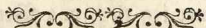
Fem-

Femtende Scene.

(En Gade, med et Berts-huus, uden for samme
staaer et Bord og Bænke.)

Rosine. (allene.)

Skulde Jens være gaaet med dem paa Berts-
huuset, jeg kan umueligen troe det, jeg maae selv
forvise mig derom; men troe mig, du skal betale
mig det, isald det er sandt. Nu vil jeg søge ved
alle Berts-huuse heromkring, og finder jeg den
lumske Skielm, jeg skal vist ikke glemme, at ringe
for hans Dren, og min Fader selv, skal ikke gaae
ham forbi (hun gaaer affides.)

Septende Scene.

Bendt, Bastian, og Jens.

Bendt. (lystig og munter.)

Kom Jens! kom Broder! det er kun en Over-
gang, lad os faae lidt frisk Lust.

Jens. (melankolsk og døsig)

Altting løber rundt med mig.

Bendt. (blussende i Ansigtet.)

Det volder, vi har siddet i den qualme Stue,
deraf er du døsig. Hei! Kammerat! giv os en
Glaske endnu, heruden for, og vore Glas.

Jens.

Jeg drikker ikke meere.

Bendt.

Bendt.

Hvilke Krystere af unge Mennesker! jeg for min Part, har drukket allene, ligesaameget, som baade du og Bastian, og jeg er saa let, som en Vinedandser.
(han vil springe, men raver og tumler.)

Bastian.

Nu ere vi da herester gode Venner og Naboer, vi skal leve saa fornoiede som Brodre, og drikke vor Glaske sammen her i Floribus.

Bendt.

Ogsaa skal vi leve fornoiede — i al Fornøielse —

Jens. (for sig selv.)

Aldrig kommer jeg tiere paa Bertshuus, saaer Rosine dette at vide, saa er jeg uløfsalig.

Bastian.

Ja, som jeg da sagde før, Broer Jens! siden da Rosine hører mig til, saa overlader du mig hende i Mindelighed — og hvis ikke? — saa for tusend Elementer — saa overlad mig hende — eller høl mig der Deutscher! —

Jens.

Ja, ja, jeg overlader hende. (for sig selv.) Jeg maae see, at slippe fra dem.

Bendt.

Ket saa min Broder.

Bastian.

Saa maae jeg lide dig Jens.

Bendt.

Bendt.

Han er et fleneroff Gemt.

Bastian.

Og ret en Ben, som er af Velten.

Bendt.

Jeg elsker dig som min egen Sen.

Bastian.

Du skal være min udvalgte Broder.

Bendt.

Din Haand, Broer Jens!

Bastian.

Et Kys, min Broder!

Bendt.

Jeg vil varhaftig og have et Kys.

(De overvælde ham begge med latterlige Careffer.)

Jens. (for sig selv.)

Jeg er reent fortunlet, jeg sandser hverken hvor jeg er, eller hvad jeg gier.

Bendt.

Vi seile endnu noget, for at giere vor Glæde fuldkommen.

Bastian.

Hvad seile vi?

Bendt.

En smuk Pige.

Bastian.

Net saa! Der skal ingen høre paa dig, at du er saa gammel en Pillegrim.

Bastian.

Bendt.

Gammel? Hvad gammel! Det kommer mig for, som jeg var en Dreng paa atten Aar. Hejsa!
(han hopper, raver og tumler.)

Jens. (for sig selv.)

Man maae tabe Forstanden over en gammel Nar, som vil endnu giøre Drengestreger.

Bastian.

Sagte, sagte! der har vi en vakker Pige, lad os kalde paa hende.

Bendt.

Eftig! Heyda! Jomfrue Engelse!

Jens.

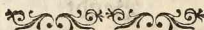
Jeg gaaer min Vej.

Bastian.

Du skal, der Teufel! bie her.

Bendt.

Kom hid, kom hid, min Hene!

Syttende Scene.

Engelse, de forrige, derefter Rosine, Mad. Constance, og Partout.

Engelse.

Hvem kalder? hvad vil man mig?

Bastian.

Det er Jens, som vil tale med hende.

Jens.

Der er intet om.

Bendt.

Bendt.

Kom du til mig min Saut! naar ingen anden vil have dig, saa vil jeg.

Bastian. (til Bendt.)

Hvad er det for Jufferie? veed I ikke, hvad vi have aftalt, om hende og Jens?

Bendt.

Jeg veed af ingen Ting. Jeg er lystig, og forneiet. Jeg vil spege med Engelke, og min Engel skal være min Engelke, ikke sandt min Engel?

Engelke.

Jeg betakker mig for jeres gode Tilbud.

Bastian.

Gier mig ingen Narrenspudser her, eller for Satan —

Bendt.

Ja, Satan eller Natan, jeg er ikke bange for nogen af jer, tænker ikke heller at jeg vil være jeres Nummer nichts.

(han vil tage Engelke ved Haanden, og tumler.)

Engelke har jeg udkaaret,

Og jeg hende ubeskaaret

Ene have vil for mig.

Engelke.

Jeg ei skionner paa den Vere.

Bastian. (til Bendt.)

Ei saa lad dog hende være.

Engelke.

Jens skal ene være min.

G

Jens.

Jens.

Han, mit Barn! ei bliver din.

Rosine. (til Jens.)

Ha! Bedrager! jeg dig finder
 I et Bertshuus her med Qvinder,
 Det skal du betale mig.

Jens.

Jeg kunns fulgtes med din Fader.

Rosine. (til Bendt.)

Smukt Exempel I ham giver.

Bastian.

Jens til mig dig overlader,
 Jeg nu snart skal ægte dig.

Rosine.

Er det mueligt?

Jens.

Nei! han lyver.

Bendt.

Han for Alvor afftaar dig.

Rosine.

Du Forræder! utroe bliver
 Falske Siel! saa vidt du driver
 Meeneed, Troelshed og Svig.

Jens.

Ah! Rosine!

Rosine.

Harm mig nager.

Jens.

Min Udvalgte!

Rosine.

Rosine.

He, Bedrager!

Jens.

Kom, min Elskte! kom til mig.

Rosine.

Fuld af Troeløshed og Svig.

Jens.

Ah! jeg quæles.

Rosine.

Hvilke Plager!

Jens.

Lad din Jens dog Lindring haabe.

Engelke, Jens og Bastian.

Han har taget sig en Draabe,

Sygen er ei dødelig.

Partout. (kommer løbende.)

Eau d'orange! sans pareille!

Hvat er ehre, l'on se pame.

Attendez! me voici.

Rosine.

Lad mig selv.

Partout.

Paix! Paix! Madame!

Tag! beahg Di ma bouteille,

C'est d'essence de Paris.

Bendt og Bastian.

Vi ei nok i Morges gabe,

Nu vil han nok Resten have?

Rosine. (til Jens.)

Kom, min Jens! sæt dig i Lave.

Partout.

Levez vous, mon bon Ami!

Jens. (reiser fra.)

Ah! jeg har forglemmt min Smerte,
Tak, min Engel! for dit Hierte.

Omt og rørt af Kierlighed
Viste det Medlidenhed.

Rosine.

Ha! Bedrager! jeg dig finder
I et Bertshuus her med Qvinder.

Engelke, Bendt, Bastian.
Hvor hun ham at pine veed.

Bastian.

Han dog Engelke skal ægte.

Engelke.

Han sit Lofte ei skal nægte.

Bendt.

Engelke tilhører mig.

Jens. (til Bastian.)

Giv vel Agt! det rører dig.

Bastian.

Ei! du gamle Krybbebider!

Bendt.

Ei! du stygge Finkertidder!

Partout.

Ah, si donc! si donc! Paix! Paix!

Bastian.

Bastian.

Poh! han har mig Skieldsord givet,
Jeg ei slipper ham med Livet.

Rosine, Engelke, Jens.

Ei! saa hold jer fredelig.

Bendt.

Kom, du Præler!

Engelke, Rosine, Jens.

Word her bliver.

Hielper! holder dem derfra.

Partout.

Jng' Gevalt da! *qu'est ce, qu'est ça.*

(De gaar imellem.)

Bastian.

Godt! jeg skal dig ikke glemme.

Bendt.

Vel! Tænk ei, du mig skal skræmme.

Engelke, Rosine, Jens og Partout.

Lillige. } O! for alting hold dog Fred,
Jng' querelle, si donc Paix!

Constance.

Hvad Uforsammenhed! Hvilken Vanære!

Hvo kan sliq Redrighed vel overbære?

Her i en Kippe han lader sig see.

Rosine og Engelke.

Himmel! en Dame kommer paa Kroen.

Bendt, Bastian og Jens.

Elfskovs-Uroen gjør hende Bæe.

G 3

Partout.

Partout.

Jeg ehr kom, ahm at curere,
Var jeg iff', ahn mo crepere.

Constance.

Frække Løgn han farer med.

Partout.

Di forlad mig, Di bedrag sig.

Tillige.	}	<i>C'est la pure verite.</i>
		De andre.
		Jaa, det er Sandfærdighed.

Constance.

Digt, opspundet.

Partout.

Tillige.	}	<i>C'est la pure verite.</i>
		De andre.
		Nei, det er Sandfærdighed.

Constance.

Nu saa vil jeg ham forlade.

(Partout kysser hendes Haand, og hun gaaer.)

Alle de andre, undtagen Partout.

Fred da! Fred! vi ville glade

Med hverandre Fred indgaae.

(De tage alle hver sit Glas med Vin.)

Partout.

*Que l'on vuide bouteille & flacon
Que l'on verse du rouge & du bon,
Et toujours à plein verre garçon
Et toujours à plein verre
Et donne du vin, & donne du bon
Et donne à boire souvent garçon.*
Partout.

Partout.

*Et toujours à plein verre garçon
Et toujours à plein verre.*

Lillige.

De andre.

Fa la, la, la, la verre garçon.

Fa la, la, la, la verre.

(Partout drikker sit Glas, og gaaer.)

Alle.

Venskab, Lystighed og Glæde

I vort Selskab tage Sæde,

Vi nu Benner være vil.

Glassene vi reent udtømmer,

Som det Haandverksfolkets sommer,

Benner drikke Benner til.

Venskab, Lystighed og Glæde!

Vi nu Benner være vil.

Bort med Krigen! leve Freden!

Den kun har Lyksaligheden,

Som af ingen Nøen veed.

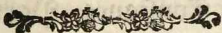
Venskab, Lystighed og Glæde

I hvert Selskab tage Sæde,

Som er troe og elsker Fred.

(De drikke alle, og gaae.)

Ende paa den anden Act.

Tredie Act.

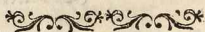
(Et Bærelse hos Mad. Constance, med et Bord, hvorpaa et Skrivertoi, og med Stole.)

Første Scene.

Mad. Constance, en Tiener.

Constance.

Jeg har min Partout igien, min Glæde er uden lige, og jeg vil at alle skal føle den. (han ringer og en Tiener kommer ind.) Løb hen til Opsætterstuen, til Skcemageren og til Smeden, og beed dem komme hid saasnart som mueligt, de skal alle blive fornøiede. (han vil gaae.) Her! gaae ogsaa hen til Syepigen Rosine og siig! at det fortryder mig, at jeg talte hende saa haardt til i Morges, jeg var ikke i det bedste Humour, nu har jeg prøvet Adrienen den passer overmaade vel, og vil hun komme til mig, saa skal hun ikke fortryde, at hun har havt Uleilighed. (Tjeneren gaaer.) Jeg maae see, om Partout — det er den elskværdige Tyrhan, som har tagt mit Hjerte i Bænk.

Anden Scene.

Mad. Constance, Partout.

Partout.

Madame!

Constance.

Constance.

Er Notarius kommen?

Partout.

Ahn er der ut i de stor Sal, ahn vent ordar.

Constance.

Hør, min kiære Partout! Skriver han smukt?

Partout.

Comment! Jeg skiv? Eh! qu'oui, tant qu'il me faut. Jeg skiv' min Naven.

Constance.

Jeg har et Document, som behøver en Mandss persons Underskriot, vil han vel riene mig deri?

Partout.

Cela s'entend! Jeg skiv under ehl' over, naar Di besal, Madame! quand vous voulez!

Constance.

Han veed endnu ikke, hvorfor Notarius er kommen?

Partout.

Non pas. (for sig selv.) Jeg det veet alt for lang'.

Constance.

Jeg har sat mig for i Dag at forandre mig.

Partout. (for sig selv.)

Ah je la tiens. (høit) Det mig glæd en verité.

Constance.

Men kan han imaginere sig Brudgommen?

Partout.

Non, je vous assure.

E s

Constance

Constance.

Intet er lettere, han kiender ham, han er en smuk ung og beleven Person. (Skamfuld.) Ah! Skalk! jeg seer det af hans Dine, at han har truffet det.

Partout.

Di beahg at stærk, j'en suis ravi, Di er en belle humeur. (for sig selv.) Jeg skal ehnd lidt frere par repressaille.

Constance. (for sig selv.)

Jeg bluffer af Skamfuldhed. Fordemt med den Undseelse! han er dog ikke dum; nu burde han dog forstaae mig.

Partout.

Befal Di da den Monsieur skal kom?

Constance.

Die lidt. (hun betænker sig.) Ja, lad ham komme.

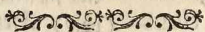
Partout.

Fort bien!

(han gaar.)

Constance.

Paa den Maade maae det skee; jeg overvinder ellers aldrig min Skamfuldhed.

Tredie Scene.

Mad. Constance, Partout, Notarius.

Notarius.

Efter Madamens behagelige Ordre — —

Constance.

Constance.

Har De nu alting færdigt?

Notarius.

Fuldkommen og formaliter. Er det Herren, som —

Constance.

Ja. Det er den Person, jeg talte med Dem om.

Partout.

(Sætter en Stol til Notarius.)

Di beahg.

Notarius.

(Gjør dybe Complimenter.)

Det er alt for stor Ære, for stor Uleilighed.

(han sætter sig.)

Partout. (for sig selv.)

Les gens de Robe sont bien polies.

Notarius.

Jeg læser Documenter, maas jeg ydningst
udbede mig Herrens Navn.

Partout.

Min Naven, tres volontier: François
Nepomenuc de Passe-par-tout.

Notarius.

Frantsæ de Pompernik de Spas-Partu.

Partout.

Nepomenuc! j'enrage! Nepomenuc!
butor!

(Sætter en Stol til Notarius.)

Ja, ja! Nepomenik! — butor —

Constance. (Sagte til Notarius.)

Jeg Himlens Skyld skriv ei det sidste.

Notarius.

Notarius. (sagte til Constance.)

Gode! jeg forstaaer, det rører nok Metieen, vi sætte det in blanco.

Constance. (til Notarius.)

Behag at læse, (til Partout.) og hør han nøie til.

Notarius. (læser.)

Jeg Undertegnede, Penelope Constance, Hr. Alens stoltes efterladte Enke, tilstaaer og bekræfter, at jeg hermed overgiver min Person og alle mine Midler (dog under Villkaar af et lovligt Ægteskab) til den hæderlige og agtbare unge Karl, Frantsø, Depommene de Spas-partu.

Partout.

Eh bien!

Constance.

Her seer han, Partout, hvor høit jeg elsker ham, og hvilken Pine min Undseelse har forvoldt mig. Nu er det forbi, og nu har jeg gjort Bold paa mig selv. Hvad svarer han?

Partout.

Je suis Madame! gandsk' confus, c'est impossible. (han falder paa Knæ.) Ah ma charmante Reine! vil Di mig ilt' sige?

Constance.

Nei; i hvad Verden vil domme, saa skal han være min Mand, men paa Villkaar. (til Notarius.) Behag at læse videre.

Notarius. (læser.)

Herimod forpligter jeg Undertegnede, Frantsø,

&

& cetera, mig til, at elſſe fornævnte min tilkommande Ægteſælle oprigtig og beſtandig, og foruden de Pligter, ſom paaligge mig, ſom hendes Ægtemand, forbinder jeg mig til, aldrig at friſere, pudre, eller coëffere nogen Dame, Jomfrue, Pige, Kone eller Enke, af hvad Navn eller Stand de være kunde, men ſkal herefter min Kam og min Konſt være og forblive hendes Tieneste ene og allene forbeholden. Dette have vi ved vores egenhændige Underſkrevet bekræftet. 2c. 2c.

Conſtance.

Der herer han mine Vilkaar, min Engel! indgaaer han dem, ſaa er her min Haand og mit Hjerte, og ſaa ſkal han igien aſterre min Enkeſtands Taare, og ſordrive dens Keedſommelighed; men refuſerer han — —

Partout.

Moi refuſer! Ah Madame! met di languiffante Din, Di ahr mig gjort ſtor Ildbrand po min Hjert, jeg brand ſom le Veſuv, oui ma chere! oui ma petite! je vous friſerai, je vous poudrerai toute ſeule, jusqu'a la fin de l'univers.

Conſtance.

Saa ſkrive vi under. (de ſkrive under.) Ah! (for ſig ſelv.) Jeg maae ud i Luften, jeg var næſten død af Angelt. (til Notarius.) Vi vil nu gaae ned i Haugen. De behager at følge med, jeg har end-

nu

nu noget at aftale med Dem. (til Partout.) Kom
 mer han ikke med, min Skat? (de gaae.)

Partout.

Jeg strax vil kom. (assene.) Ah! lat mig tag'
 Eust. Monsieur Partout! Eh bien! je vous
 gratule. Jeg ahr nu giort min Lykk'. Ah Ma-
 dame Fortune! Tant je vous ai couru,
 que je vous ai pourtant a la fin attrapée.

*Adieux mes confreres
 Les pauvres Merlans,
 Jeg ikk' meer friser
 M'en vais promener.
 Quand vous me verrez
 Avec de l'Argent
 Dentelle, & brillants
 Brodé, galonné
 Mo siig' mig tout bas
 Chapeau sous le bras
 Tres humble valet.*

Que nouvelle! Uhn lev' min skion Enke!
 Mig gior lykk' lig, sin Middel mig skienke,
 Min Fortun jeg ahr bien coeffée.

(han gaaer.)

Gierde

Fjerde Scene.

Bendt og en Tiener, derefter Engelse.

Bendt. (spodst og vreed.)

Ja, min Ven! vil han sige Madamen, at det er den tredie Gang at jeg har været her i Dag, for at giere en krum Kng, og vise hende den tilberligte Respect. Nu synes mig nok hun kunde lade sig nøie.

(Tieneren vil gaac.)

Engelse.

Hei, Monsieur! vil han behage at melde Madamen, at jeg er her, for at høre, hvad hun befaler.

(Tieneren gaar.)

Bendt.

Hun maae tilgive mig, Jomfrue Engelse, om jeg før i Dag har sagt eet eller andet, som ikke sonnede sig. Vinen havde gjort mig lystig i Hovedet, jeg har nu sovet et par Timers Tid, og siden jeg er kommen til mig selv igien, saa skammer jeg mig over, at jeg paa min Alder skulde begaae saadanne Abestregere.

Engelse.

Jeg for min Part tilgiver Jer det gierne, det gior mig kuns ondt, at I og Bastian skulde blive Uvenner.

Bendt.

Siden vi have dunstet Vinen ud, saa ere vi begge gode Venner igien.

Engelse.

Og Jens?

Bendt.

Bendt.

Imens jeg sov, har Knekten været den heele Tid igiennem i mit Huus, og fornøiet sig hos Rosine.

Engelke.

Og det taaler I?

Bendt.

Hvad den Ulfke skal jeg giøre? Trusler agter hun ikke, og Raad vil hun ikke høre; vil hun da endelig have ham, saa lad hende tage ham.

Engelke.

Det skal jeg da nøies med.

Bendt.

Der er nu intet andet for, saa ung og smuk en Pige, som hun, kan aldrig feile en Mand.

Engelke.

Det er godt nok, men for nærværende Tid er det saa rart at finde een, som duer.

Bendt.

Sandt at sige, saa er der i vore Tider ikke meget ved Ungdommen at giøre; men jeg skal giøre hende et Raad, som hun skal takke mig for, isald hun følger det.

Engelke.

Hvad skulde det være?

Bendt.

Saa men, dersom jeg skal sige det, dersom hun vil giøre sig, for at leve roelig og fornøiet, saa skal hun tage en Mand, som er i sine beste Aar.

Engelke.

Engelke.

Hvad Alder holder man da for de beste Aar?

Bendt.

Saa ongefær at regne, en Mand paa min Alder.

Til de Hundrede at naae

Gjør man sig Forhaabninger;

For de unge Aar forgaae

Man til intet nyttig er.

Men, begyndt med Forgethye,

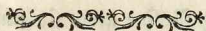
Tredstindstyve Resten blive,

Manden paa Halvfierdstindstyve

Altsaa mig enhver tilstaaer

Er en Mand i beste Aar.

(han gaaer ind efter Tjeneren.)

Femte Scene.

Engelke, derefter Bastian.

Engelke.

En herlig Forklaring; de Gamle regne paa deres Maade, og vi andre paa vores. Imidlertid har den gamle Klauert sat mig i Forlegenhed; naar jeg nøie overveier alting, saa troer jeg, at, ifald Jens med Haardnakkethed forskyder mig, og Mester Bendt gjør mig Tilbudet engang endnu, saa bliver det nok det beste, at jeg seer meere efter en god Belsstand, end efter Alderen.

5

Bastian

Bastian.

Er hun ogsaa her igjen?

Engelke.

Jeg havde vist ikke kommet, havde man ikke
hørt Bud efter mig.

Bastian.

Derfor er jeg her ogsaa engang endnu.

Engelke.

Men jeg seer ingen komme, jeg troer at jeg vil
gaae lige ind.

Bastian.

Vie et Dieblil. Siig mig, veed hun vel, at
der er noget Nyt paa færde igjen ured Jens og Rosine?

Engelke.

Ja lidt; men det er kun en Bagatel. Veed I
vel, at Jens og Rosine givte sig sammen? og Jades-
ren lader det skee med godt Minde.

Bastian.

Hvad! Dog tausen og al Ulykke!

Engelke.

Her gielder ingen Banden og Steien; tænk
ikke, at Jer i Jeres Smede! I maatte i det mindste
menagere Jer lidt for min Skyld, det gaaer jo lige
saavel mig an som Jer.

Bastian.

Vil hun lade sig smøre om Munden, saa vil jeg
ikke. Saadan en Tort! den Streg skal Mester
Bendi dyrt betale mig.

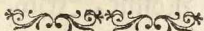
Engelke.

Engelke.

J Munden har J det. J er ret en Stor-
praler og en Jusentast, men J vil nok finde
Folk for Jer, som kan lære Jer at stikke Jer
Pibe i Sækken.

Jeg flige fiække Helte
Har ofte kundet see,
Som skrydede og pralte,
Om deres Manddom talte,
Men som saasnart det gieldte,
Engstelig skælvede.

Tænk derfor Du kun ei, arme Kryster!
Alt fordi Du gjør Larm og Dig brystet,
Jeg for tapper Dig skulde ansee.
(hun gaar ind efter Bønder.)

Siette Scene.

Bastian. (allene.)

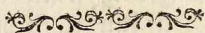
Det er en forbandet Lyde, at mit Blod er saa
hidfiat; alle Mennesker hade mig for min Skryden
og Jusentasterie. Jeg vil forandre mit Væsen, det
forbistrede Sind har forvoldt mig Ulykke og For-
ræd nok; bedre sildig omvendt, end aldrig. Epil
og Vertshuus maae jeg forlade, ja, jeg skal for-
lade dem, og det brutale Væsen, ja, for tusende
Elementer! — Er det ikke der klart igien? O! din
forbandede Pralhals! O! fordømte Last!

Jeg mig lægge skal en Knevel,
Munden skal jeg sammennagle,
Pralerie jeg hade vil.

(han viser paa Brøstet.)

Her den sidder, skryder, kagler,
Ha! fordomt! — med eet den Dievel
Strax igien har vundet Spil.
Hvad Ulykke, hvad Ulempe!
Skrydelyst! jeg dig skal dæmpe.
Pralhals! du skal snøres til.

(han gaaer.)

Syvende Scene.

(Madame Constances Hauge.)

Rosine, Jens.

Rosine.

Kom, min lille Ven! biev her efter mig i Hauge,
til jeg kommer tilbage igjen.

Jens.

Men om Madamen kommer og seer mig, hvad
skal jeg da sige hende?

Rosine.

Frygt kuns ikke, jeg vil give Dig ud for en Svend,
som min Fader har saaet. Nu vil jeg gaae ind og
forhere, hvad hun vil mig, siden vil vi sende den
Person til min Fader, som jeg har sagt Dig, og
han skal nok faae ham til at samtykke alt, hvad vi
ønske.

Jens.

Jens.

Jeg en Kobler? og for hvem da?

Constance.

For Jomfruen der, og min forrige Kammertier,
ner, som hun holder Maskapie med.

Jens. (for sig selv.)

Der har vi nye Historier.

Rosine.

Madamen bør ikke beskylde mig uden Årsag;
jeg er et honet Fruentimmer, og for at overbevise
Dem om, at Deres Mistanke er ugrundet, saa
maae jeg sige Dem, at denne unge Person er min
tilkommende Mand.

Constance.

Kan jeg troe, at dette er den reene Sandhed?

Rosine.

Det forsikrer jeg Dem.

Jens.

Ja, saa sandt som jeg ønsker, at det maae lykkes os.

Constance.

Men, naar I ere forlovede, hvorfor giver I
jer da ikke?

Rosine.

Fordi vi seile Penge til at sætte os i Stand med.

Constance.

Hvor mange Penge behøve I?

Rosine.

I det mindste et hundrede Rigsdaler, naar det
skal være anstændigt for et Fruentimmer af minnelige.

Constance.

Constance.

Dersom I strax ville giøre det af, saa skal jeg give jer dem.

Rosine.

Er det Madamens rette Allvor?

Jens.

Himlen give, at det var saa vel!

Constance.

Som jeg siger. Saa snart I give hverandre Hænderne, saa skal de være Jeres. (hun tager sin Bors op.)

Rosine.

Hvad siger du, min Ven?

Jens.

Nu er der intet, som hindrer os.

Rosine.

Skal vi vove det?

Jens.

Jeg er færdig.

Rosine.

Jeg skælver af Angest.

Constance.

Nu, beslut snart, og giv hverandre Jeres Haand, saa skal Givtermaalet snart være afgjort, min Notarius er her i Huuset, og alt det øvrige tager jeg paa mig.

Jens.

(rækker Rosine Haanden.)

Min Haand, min Skat!

Rosine.

(giver ham sin Haand.)

Der er den.

Jens.

Fra dette Dieblig af er du min Kone.

Rosine.

Og du min Mand.

Constance.

Og der er Medgivten. (hun giver Rosine en Pung med Penge.) Bier nu her, indtil jeg lader jer kalde.

Rosine.

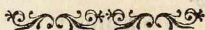
Hvorledes skal vi erkiende Madamens Godhed?

Jens.

Himlen belønne Dem, saa stor en Belgierning.

Constance.

Lever saa fornøiede og lykkelige, som jeg agter selv at blive. (for sig selv.) Nu, Himlen skee Tak! nu er min Jaloufie tilende. (hun gaaer.)

Tiende og sidste Scene.

Rosine, Jens, derefter Tid efter anden alle de øvrige Personer.

Jens.

Hvad vil din Fader sige hertil?

Rosine.

Vi have en gyldig Marsag, som nok skal rykke ham:

ham: for et hundrede Rirdaler, havde han gierne,
i mit Sted, gjort det samme, som jeg.

Jens.

Giv nu mig de hundrede Rirdaler.

Rosine.

Jeg takker mangfoldig, dem beholder jeg selv.

Jens.

Men hvorfor vil Du beholde dem?

Rosine.

For at give dem ud til hvad vi behøve.

Jens.

Det falder jo mig til.

Rosine.

Nei, min Ven! det bør du ikke besatte dig med,
det hører mig til at regiere Huuset.

Jens.

Jeg vil dog være Mand i mit Huus.

Rosine.

Det er ikke vores Accord, paa den Maade, havde
jeg aldrig givet mig.

Jens.

Tænker Du, at jeg vilde tage mig en Kone som
skulde regiere over mig.

Rosine.

Du forstaaer dig ikke paa nogen Ting.

Jens.

Men Du er nok en fløg Mesterinde.

H 5

Rosine.

Rosine. (for sig selv.)

Mig synes, at vi begynde temmelig tidlig, at trættes om Herredømmet.

Jens. (for sig selv.)

Giver jeg efter i Begyndelsen, saa bliver jeg Eusjon min heele Livstid.

Rosine.

Lad os blive enige; vi vilde deele disse Penae imellem os, ogsaa kan vi bruge, enhver af os, sin Deel, som vi lyste.

Jens.

Ja vel, dermed er jeg fornoiet, men herester —

Rosine.

For estertiden vilde vi vogte os for al Trætte og Skienderie. Min lille søde Mand! saaledes maae du ikke bære dig ad, lad os, i det mindste leve fredelige og fornoiede den første Dag vi ere sammen.

Jens.

Ja, min søde Engel! det fortryder mig hiertelig, at jeg tretteede dig imod. (de omfavne hverandre.)

Paa mit Hierte er du sikker,

Du mig ene skal behage,

Himlen selv fra os forjage

Al Anledning til Ufred.

Rosine.

Det, min Elskte! sig ei sikker

Et livagtigt Liv at fore;

Men, foreente, vi vil giøre

Alt til vor Lyksalighed.

Begge.

Begge.

Ah! hvor sød var Egtestanden,
Naar hos Konen eller Manden
Ufreds-Dieblen ei fik. Sted.

Jens.

Nu, min Deel af disse Penge.

Rosine.

Ja, min Engel! du skal faae.

Jens.

Hvad vil du begynde paa
Med den Deel du har igien?

Rosine.

Lad mig kun om det, min Ven!
Jeg vil kiope mig Merliner,
Top og Blomster og Blondiner,
Silke-Riole med Garnering,
Al Slags Modens Udstaffering,
Sukker, Kaffe, glemtes den —
Lad mig kun om det, min Ven!

Jens.

Brod! kiob Brod, og ei Merliner,
Brod og Ol, og ei Blondiner,
En fornøftig, fattig Pige
Vor ei som en Nar fremstige,
Spar du kun paa Skillingen,
Det jeg raader dig, min Ven!

Rosine.

Men dog! forklar dig!

Jens.

Jens.

Du er af Lave.

Rosine.

Min er den Gave.

Jens.

Nei ikke saa.

Rosine. (spodst.)

Hvor stolt er Manden.

Jens. (fortrydelig.)

Hvor hun er myndig.

Begge.

Jeg mig en anden

Opsøge maae.

En From og Yndig

Min Haand skal faae.

Engelke. (kommer ind.)

(til Jens.)

Ah! min Elskte! du mit Hierte,

Af dig skuffet og bedraget,

Foraarsaged mindre Smerte,

Om du det af Brystet sneed.

Jens. (til Engelke.)

Nei, at elske du mig lærte,

Lad dit Hierte meer ei klage,

See din Elsker, vendt tilbage,

Glem du nu hans Troloshed.

Rosine.

Rosine.

Du Forræder kun begierte
Mig med Falskhed at bedrage,
Nag og Jalousie mig plage.

Ah! — Af Harm — jeg segner — ned!

Jens.

(løber til Rosine.)

Hvilken Pine!

Engelke.

Du undviger?

Jens.

Min Rosine!

Engelke.

Du mig sviger?

Alle Tre.

O! for haarde Grusomhed!

Rosine.

Lognere!

Engelke.

Hør ei paa Klammer.

Følg med mig.

Rosine.

(Kaster Pungen, som Jens tager op.)

Der ligger Skatten.

Jens.

Hiertet i mig, som en Hammer,

Hefligt slaaer af Vnksomhed.

Rosine

Rosine og Engelke.
 Intet Hierte kunde fatte.
 Tillige. } Jens.
 Nei, mit Hierte kan ei fatte
 En saa nedrig Troloshed.

Jens. (til Rosine.)
 Jeg kun spogte,
 Dig forsogte,
 Du, min Brud! tilhører mig.

Rosine.
 (forneier til Engelke.)
 Du det ei optager ilde,
 Stakkell! Du kom alt for silde,
 Vi ikkun fixerte dig.

Engelke.
 Ondskabsfulde!
 I snart skulde
 Gaae at see, jeg hævner mig.

Partout.
 (med Constance ved Haanden.)
 Pladse! Pladse! Madam Di mo ohre,
Quel tapage si fait chez moi.

Rosine, Engelke, Jens.
 Hvordan! giøte?

Constance.

Hvad er det, I giøre?

Rosine

Rosine og Jens.

Denne Taabe os udsfiender.

Partout.

Pourquoi?

Engelke.

Fordi den Skamløse vover —

(til Bende, som kommer med Bastian.)

Rom og hør, hvad her sig hænder,

Jens sig nylig her trolover

Med Rosine, som I seer.

Bendt. (vreed.)

Hvordan? ei af mig begiære —

Constance.

Min er Skylden.

Partout.

C'est comça.

Constance.

Det mig bliver,

Medgiøt giver.

(Jens viser Bende Pungen med Pengene.)

Bendt.

Naar saa er, saa faaer det være.

Bastian.

Nu jeg ei vil stoe meer.

Partout.

Ing' mo vær' ehr *au qui vive.*

(til Engelke, som gaar grædende bort.)

Attendez! ne pleurez pas.

(Eil)

(Til Bastian.)

Engeliqu' og ahn Monfiore
Di Parti mo gior Dæm ehr.

Engelke og Bastian.

Kunde det sig lade giøre?

Bastian. (til Engelke.)

Siig et Ord!

Engelke.

Jeg troer det fkeer.

Alle.

(undtagen Engelke, Bastian og Partant.)

Nu bliver enige,

Giver kun Hænderne,

Enhver fornoiet maae sig see.

(Engelke og Bastian give huerandre Hænder.)

Alle.

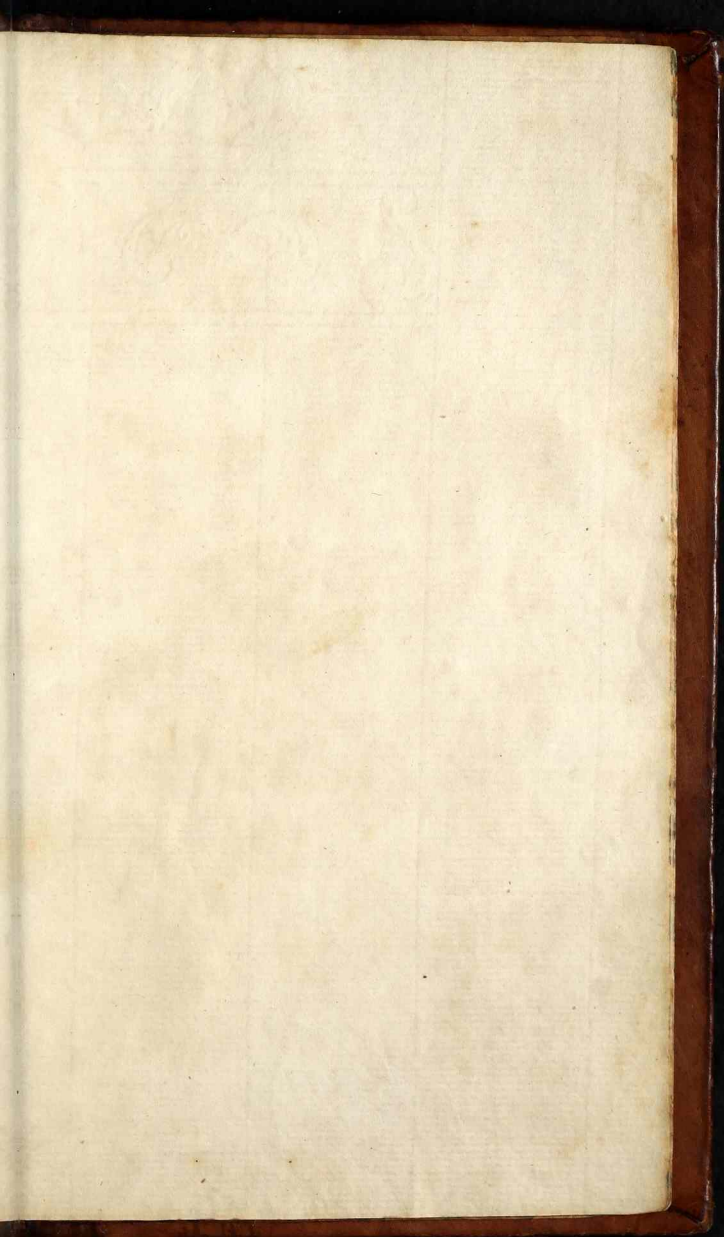
Leve alle, som elste, i Ver!

Gid de stedse lykkelige være!

Venskab, Enighed aldrig forgaae!

Ende paa den tredie Act.

1213-1214
Einführung in die Philosophie
I. Buch von der Seele und dem Geist

II. Buch von der Seele und dem Geist
III. Buch von der Seele und dem Geist

IV. Buch von der Seele und dem Geist
V. Buch von der Seele und dem Geist

VI. Buch von der Seele und dem Geist
VII. Buch von der Seele und dem Geist

VIII. Buch von der Seele und dem Geist
IX. Buch von der Seele und dem Geist

X. Buch von der Seele und dem Geist
XI. Buch von der Seele und dem Geist

XII. Buch von der Seele und dem Geist
XIII. Buch von der Seele und dem Geist

XIV. Buch von der Seele und dem Geist
XV. Buch von der Seele und dem Geist

tu

